

UNODC

United Nations Office on Drugs and Crime

สำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ

Empowered lives.
Resilient nations.

United Nations
Development Programme

โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ

การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยเร็ว: คู่มือสำหรับผู้กำหนดนโยบายและผู้ปฏิบัติ

ชุดคู่มือความยุติธรรมทางอาญา
เป็นความร่วมมือระหว่าง
สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP)
และคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

คู่มือฉบับนี้พัฒนาจากการหารือกับสถาบันริเริ่มนำความยุติธรรมสู่สังคมเปิด

ภาพปก: ชายและขวา: ©Photodisc.com

สำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ

เวียนนา

การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยเร็ว:

คู่มือสำหรับผู้กำหนดนโยบายและผู้ปฏิบัติ

ชุดคู่มือความยุติธรรมทางอาญา

สหประชาชาติ

นิวยอร์ก 2014

© สหประชาชาติ กุมภาพันธ์ 2014 สงวนลิขสิทธิ์ทั้งหมด ใช้ทั่วโลก

การกำหนดชื่อเรียกที่ใช้และการนำเสนอของเนื้อหาในเอกสารฉบับนี้มิได้เป็นการแสดงความเห็นใดๆ ก็ตาม ในส่วนของสำนักเลขาธิการแห่งสหประชาชาติเกี่ยวกับสถานภาพทางกฎหมายของประเทศ ดินแดน เมือง หรือพื้นที่ใดๆ หรือของหน่วยงานของตน หรือที่เกี่ยวกับการปักปันเขตพรมแดนหรือเขตแดน

ข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมชี้แหล่งทรัพยากรสากล (URL) และการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อินเทอร์เน็ตที่มีอยู่ ในการตีพิมพ์ในปัจจุบันนี้มีไว้เพื่อความสะดวกของผู้อ่านและมีความถูกต้องในขณะที่ออก สหประชาชาติไม่รับผิดชอบต่อความถูกต้องอย่างต่อเนื่องของข้อมูลนั้น หรือต่อเนื้อหาของเว็บไซต์ ภายนอกใดๆ

สิ่งพิมพ์ฉบับนี้ยังไม่ได้รับการตรวจแก้อย่างเป็นทางการ

การผลิตสิ่งพิมพ์: อังกฤษ, ส่วนการเผยแพร่และห้องสมุด สำนักงานสหประชาชาติ ณ กรุงเวียนนา

คำสงวนสิทธิ์

บทวิเคราะห์และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้ มิได้สะท้อนความคิดเห็นของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ คณะกรรมการบริหารองค์กรต่างๆ หรือประเทศสมาชิกต่างๆ ของสหประชาชาติ ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้เป็นข้อคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนและจัดพิมพ์ขึ้นโดยอิสระภายใต้โครงการความร่วมมือทางวิชาการ: การปฏิรูปกฎหมายเพื่อเสริมสร้างพลังสังคมด้านสิทธิมนุษยชน (Law Reform and Legal Empowerment for Advancement of Human Rights-based Society) โดยความร่วมมือของสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย เป็นหน่วยงานที่เกิดขึ้นเพื่อสนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นให้ดำเนินการอย่างเป็นอิสระตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยมีวิสัยทัศน์ของการเป็นองค์กรความรู้ ภายใต้หลักการที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางของการปฏิรูปกฎหมาย โดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน หลักความเป็นสากล หลักนิติธรรม และหลักธรรมาธิปไตย

เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายจึงดำเนินงานตามแนวทางในการเป็นองค์กรความรู้เพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายทั้งระบบโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายได้ให้ความสำคัญต่อการนำพันธกรณีระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ปรากฏอยู่ในกฎบัตรสหประชาชาติ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กติกาหรือข้อตกลงระหว่างประเทศและในประเทศภูมิภาคอาเซียน มาจัดทำเป็นคู่มือ checklist เพื่อใช้เป็นแนวทาง (guideline) ของการปฏิรูปกฎหมายทั้งระบบที่มีกลไกการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และมุ่งสนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นธรรม

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายได้จัดทำโครงการความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายและโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับพันธกรณีระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และเพื่อให้เกิดการพัฒนากฎหมายให้มีความเหมาะสมรวมทั้งเป็นการรับประกันว่ากฎหมายภายในประเทศของไทยมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักการตราสารสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

ภายใต้ความร่วมมือของโครงการดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย และ UNDP ได้ดำเนินการศึกษาเพื่อการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับกฎบัตรของสหประชาชาติ อนุสัญญาระหว่างประเทศ กติกาหรือข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายนั้นๆ ในมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยได้จัดทำเป็นคู่มือเพื่อใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบเปรียบเทียบให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศดังกล่าวจำนวน ๙ เรื่อง ดังนี้

๑. คู่มือการปฏิรูปกฎหมายเพื่อเสริมสร้างพัฒนาสังคมด้านสิทธิมนุษยชน (กฎหมายแรงงาน)
๒. คู่มือการปฏิรูปกฎหมายเพื่อเสริมสร้างพัฒนาสังคมด้านสิทธิมนุษยชน (กฎหมายสิ่งแวดล้อม)

๓. คู่มือการปฏิรูปกฎหมายเพื่อเสริมสร้างพัฒนาสังคมด้านสิทธิมนุษยชน (สนธิสัญญาการลงทุน (Bilateral Investment Treaties: BITs) กรณีต่างประเทศ)
๔. คู่มือการปฏิรูปกฎหมายเพื่อเสริมสร้างพัฒนาสังคมด้านสิทธิมนุษยชน (การระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชน (Investor -State Dispute Settlement : ISDS)
๕. คู่มือการปฏิรูปกฎหมายเพื่อเสริมสร้างพัฒนาสังคมด้านสิทธิมนุษยชน (ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า)
๖. คู่มือการปฏิรูปกฎหมายเพื่อเสริมสร้างพัฒนาสังคมด้านสิทธิมนุษยชน (กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาด้านยาและเมล็ดพันธุ์)
๗. คู่มือการปฏิรูปกฎหมายเพื่อเสริมสร้างพัฒนาสังคมด้านสิทธิมนุษยชน (กฎหมายเกี่ยวกับการเกษตร)
๘. คู่มือการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
โดยเร็ว : คู่มือสำหรับผู้กำหนดนโยบายและผู้ปฏิบัติ
๙. คู่มือแนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนและกฎหมายสำหรับอาสาสมัครสิทธิมนุษยชน

สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือในการปฏิรูปกฎหมายเหล่านี้จะเป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่าต่อผู้ปฏิบัติงาน ผู้กำหนดนโยบายและผู้มีบทบาทในการปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนในด้านการค้า การลงทุน การประกอบธุรกิจ การทำการเกษตรกรรม การจ้างงาน การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากที่ดิน ป่าไม้ และสัตว์ป่า ที่ประเทศไทยและประเทศในภูมิภาคอาเซียนต่างได้ประโยชน์อย่างเป็นธรรม และได้รับการปกป้องคุ้มครองในด้านสิทธิมนุษยชนและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ประการที่สำคัญคือผู้ด้อยโอกาสในอาเซียนต่างได้เข้าถึงความยุติธรรมอย่างแท้จริง

ดร.ลัดดาวัลย์ ตันตวิทยาพิทักษ์

เลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

คำนำ

UNDP และ UNODC

คู่มือนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาและการดำเนินนโยบายและโครงการ เพื่อให้ความมั่นใจต่อการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย ซึ่งรวมถึงการดำเนินการตามมาตรฐานสากลซึ่งกำหนดโดยหลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา ซึ่งออกแบบมารองรับความท้าทายที่ผู้ปฏิบัติการต้องเผชิญเพื่อรับรองการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายดังกล่าว ซึ่งรวมถึง

- การอธิบายบทบาทหน้าที่แห่งหลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย
- การสำรวจอย่างเป็นระบบต่อความท้าทายและอุปสรรคเพื่อให้บทบาทผู้ปฏิบัติการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมายประสบผลสำเร็จ
- การมอบเครื่องมือเพื่อพัฒนาความสามารถสำหรับผู้กำหนดนโยบาย ข้าราชการ และผู้ปฏิบัติการ (ทนายความ ผู้พิพากษา อัยการ เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่สถานกักกัน ผู้มีบทบาทภาคประชาสังคม และอื่นๆ) ทั้งนี้ เพื่อช่วยบุคคลเหล่านี้เอาชนะความท้าทายและอุปสรรคดังกล่าว
- การเสนอแนะวิธีแก้ปัญหารูปแบบใหม่และซึ่งนำไปปฏิบัติได้ โดยการใช้ตัวอย่างจากเขตอำนาจศาลที่แตกต่างกัน
- การมอบทรัพยากรฝึกอบรมสำหรับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและตำรวจ (หรือหน่วยงานสืบสวนอื่นๆ)

บทที่หนึ่ง เกี่ยวกับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย โดยจะอธิบายเหตุผลว่าเหตุใดการให้บริการการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายจึงก่อให้เกิดระบบความยุติธรรมทางอาญาที่เป็นธรรม มีมนุษยธรรม และมีประสิทธิภาพ อีกทั้งมีส่วนช่วยในการพัฒนามนุษยชาติได้อย่างไร สืบเนื่องจากการประเมินคร่าวๆ ถึงสถานภาพปัจจุบันของกิจการต่างๆ ทั่วโลกในแง่ของการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมายนั้น บทนี้จะสำรวจบรรทัดฐานและมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องตามที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่นี้ และรวมถึงส่วนที่เกี่ยวข้องกับคำนิยามของคำสำคัญ

บทที่สอง เกี่ยวกับคุณสมบัติและความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย โดยการใช้ตัวอย่างจากประเทศต่างๆ ทั้งนี้ เพื่อสำรวจประโยชน์ของการให้บริการการเข้าถึงโดยเร็วดังกล่าวต่อทั้งผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา และต่อชุมชนในวงกว้าง จากนั้น จะเป็น

การประเมินความท้าทายและอุปสรรคที่สำคัญในการให้บริการการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชน โดยเร็วทางกฎหมายผ่านกรณีศึกษาเพื่อแสดงให้เห็นถึงวิธีในการนำโครงการดังกล่าวไปปฏิบัติ

บทที่สาม เกี่ยวกับการออกแบบกฎหมายที่จำเป็นของสิทธิในการเข้าถึงโดยเร็วฯ โดยจะตรวจสอบข้อกำหนดทางกฎหมายและกฎระเบียบสำหรับการกำหนดให้มีและการดำเนินการในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ

บทที่สี่ เกี่ยวกับองค์กรและการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย โดยจะทบทวนองค์ประกอบทั้งสองซึ่งแยกจากกันของรูปแบบการให้บริการการเข้าถึงโดยเร็วฯ ได้แก่ การจัดเตรียมในด้านองค์กรเพื่อดำเนินการ การระดมทุนและการดำเนินงานโครงการดังกล่าว และจะตรวจสอบกลไกในการให้การเข้าถึงโดยเร็วฯ และรูปแบบต่างๆ สำหรับการให้บริการทางกฎหมายต่อผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกแจ้งข้อหาทางอาญา บทนี้ยังเกี่ยวกับประเด็นสำคัญในเรื่องของการรับรองคุณภาพของบริการอีกด้วย

บทที่ห้า เกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย รวมถึงรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่และการทำงานของทนายความ ผู้ช่วยนักกฎหมาย และผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอื่นๆ ในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรก

บทที่หก เกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของตำรวจ อัยการและผู้พิพากษา โดยจะเป็นการรับทราบถึงบทบาทที่สำคัญของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวในอันที่จะรับรองถึงการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และจะตรวจสอบบทบาทและความรับผิดชอบในการรับรองว่าสิทธินี้จะได้รับความเคารพในทางปฏิบัติ

บทที่เจ็ด เกี่ยวกับกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นสำหรับการให้บริการการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย โดยจะนำเสนอแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์เพื่อการดำเนินการตามบทบัญญัติการเข้าถึงโดยเร็วฯ ตามหลักการและแนวปฏิบัติแห่งสหประชาชาติ

ภาคผนวก จะประกอบไปด้วยตัวอย่างหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายและตำรวจ (และหน่วยงานสืบสวนอื่นๆ) พร้อมกับเนื้อหาอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์สำหรับการจัดตั้งโครงการที่มีประสิทธิภาพสำหรับการให้บริการการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย

กิตติกรรมประกาศ

คู่มือฉบับปัจจุบันเป็นการพัฒนาการร่วมกันโดยสำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) และโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) โดยการปรึกษาหารือกับสถาบันริเริ่มนำความยุติธรรมสู่สังคมเปิด (Open Society Justice Initiative) โดย เอ็ด เคป ศาสตราจารย์นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสต์ ออฟ อิงแลนด์ บริสตอล เป็นผู้จัดเตรียมคู่มือให้กับ UNODC และ UNDP

คู่มือฉบับร่างแรกได้รับการตรวจสอบและการหารือในระหว่างการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่จัดขึ้นในกรุงบูดาเปสต์เมื่อวันที่ ๑๖ และ ๑๗ ตุลาคม ๒๐๑๒ UNODC และ UNDP ขอแสดงความขอบคุณต่อข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าและการอนุเคราะห์ของผู้เชี่ยวชาญต่อไปนี้ที่เข้าร่วมในการประชุมนั้น ได้แก่ อัลลิสัน ฮันนาร์, อัลวอน เคอร์เนย์ พัลมา, อิชาดอรา ฟิงเกอร์แมนน์, เจนนิเฟอร์ สมิธ, กิซิกโซคาน แบทซูลุน, มาดูริมา ดานูกา, มารินา อิลมินสกา, แมเรียน ไอโซเบล, ทูซารี ซากุนธาลา การุนาซิงห์ และซาซ่า นาโมราตเซ

UNODC และ UNDP ขอแสดงความขอบคุณต่อการสนับสนุนของสถาบันริเริ่มนำความยุติธรรมสู่สังคมเปิดในกรุงบูดาเปสต์ สำหรับความเอื้อเฟื้อเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และสำหรับการให้ความช่วยเหลือในการเข้าร่วมประชุมของผู้เชี่ยวชาญบางท่าน

คู่มือฉบับร่างได้รับการตรวจสอบในการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่จัดขึ้นในกรุงเวียนนาเมื่อวันที่ ๒๗ ถึง ๒๙ พฤษภาคม ๒๐๑๓ UNODC และ UNDP ขอแสดงความขอบคุณต่อการอนุเคราะห์อันทรงคุณค่าของผู้เชี่ยวชาญต่อไปนี้ซึ่งเข้าร่วมในการประชุมนั้น ได้แก่ อาเจย์ ชานการ์ รูเปช จาฮา, แอลลิสัน ฮันนาร์, ซิมเวม เวนดาลาโฮมา, เดวิด แมคควอด-แมสัน, กุยเฮอเม เดอ อัลไมย์, กูโอ จี, ฮาดีล อับเดล อาซิซ, เจนนิเฟอร์ สมิธ, กิซิกโซคาน แบทซูลุน, ลินา ซี. ชาร์เมียนโต, มาดูริมา ดานูกา, แมเรียน ไอโซเบล, โซฟูล อาลัม, นาเดชดา อธิปไตยพิชิต, ซิโมน คูแซค, โซเฟีย โลเบดินสกี เวนทูรา, สเตนเลย์ โอเบอ, สเตฟาน ชูมานน์, โทมัส สปีดตีไรซ์, วาเลนไทน์ นามากูล่า, โยอาฟ ซาเบียร์ และ ซาซ่า นาโมราตเซ

เจ้าหน้าที่ต่อไปนี้ของ UNODC ยังได้มีส่วนช่วยในการพัฒนาคู่มืออีกด้วย ได้แก่ มิริ ชารอน, มารี แกรนด์จูอวน, อเล็กซาน มาร์ติน, มาริโอ เฮมเมอร์ลิง, สตีเฟน เรอร์โลว์ และวาเรรี เลอโบว์ เจ้าหน้าที่ต่อไปนี้ของ UNDP ได้มีส่วนช่วยในการพัฒนาคู่มือ ได้แก่ เซลลีย์ อิงกิช, อาพาร์นา แบสยัท, มอนจูลัล กาเบียร์, รัสทัม ปูลาทอฟ และเซเฮน เบเคอลี นอกจากนี้ คู่มือยังได้รับประโยชน์จากการสนับสนุนทางการเงินจากเคอร์รี่ แอล. นีล และแอนโทนี โนแลน จากองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) และโรเบิร์ต ฮัสบันด์ จากสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งองค์การสหประชาชาติ (UNOHCHR)

สารบัญ

หน้า

คำนำ.....	iv
อภิธานศัพท์.....	vi
๑. การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย.....	๑
ก. บทนำ.....	๑
ข. สภาพการณ์ปัจจุบัน.....	๔
ค. บรรทัดฐานและมาตรฐานสากล.....	๘
๒. คุณประโยชน์และความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย.....	๑๑
ก. บทนำ.....	๑๑
ข. คุณประโยชน์ของการเข้าถึงโดยเร็วสำหรับผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา.....	๑๓
ค. คุณประโยชน์ที่ขยายขึ้นของการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย.....	๓๔
ง. ความท้าทายและอุปสรรคในการเข้าถึงโดยเร็ว.....	๔๗
๓. สิทธิในการเข้าถึงโดยเร็ว : กรอบกฎหมายที่สำคัญ.....	๕๗
ก. บทนำ.....	๕๗
ข. สิทธิที่จะเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย.....	๕๙
ค. ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าถึงโดยเร็ว.....	๖๙
ง. การสละสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย.....	๗๒
จ. การทำให้คำร้องขอการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมายมีผลบังคับ.....	๗๔
ฉ. การกำหนดบทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย.....	๗๗
ช. การรับประกันสิทธิการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย.....	๗๘
๔. การจัดการและการให้ความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย.....	๘๔
ก. บทนำ.....	๘๔
ข. สถาบันความช่วยเหลือทางกฎหมาย ความรับผิดชอบและเงินทุน.....	๘๖
ค. การให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย.....	๘๓

ง. รูปแบบการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย.....	๙๙
จ. การรับประกันคุณภาพการบริการ.....	๑๑๔
๕. บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย.....	๑๒๑
ก. บทนำ.....	๑๒๑
ข. บทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย.....	๑๒๓
ค. ความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย.....	๑๒๔
๖. บทบาทและความรับผิดชอบของตำรวจ อัยการ และผู้พิพากษา.....	๑๓๙
ก. บทนำ.....	๑๓๙
ข. บทบาทและความรับผิดชอบของตำรวจและเจ้าพนักงานสืบสวนอื่นๆ.....	๑๓๙
ค. บทบาทและความรับผิดชอบของอัยการ.....	๑๔๗
ง. บทบาทและความรับผิดชอบของผู้พิพากษา.....	๑๔๙
๗. การพัฒนากลยุทธ์การเข้าถึง.....	๑๕๔
ก. บทนำ.....	๑๕๔
ข. การพัฒนายุทธศาสตร์ระดับชาติในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็ว ทางกฎหมาย.....	๑๕๖
ค. กรอบกฎหมายการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย.....	๑๕๗
ง. องค์การและการให้ความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย.....	๑๕๙
จ. บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย.....	๑๖๓
ฉ. บทบาทและความรับผิดชอบของตำรวจ อัยการ และผู้พิพากษา.....	๑๖๔
ภาคผนวก	
๑. หลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย.....	๑๖๗
๒. หลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ.....	๑๗๓
๓. เอกสารที่เป็นประโยชน์.....	๑๗๗
๔. รูปแบบหนังสือแสดงสิทธิ.....	๑๘๑
๕. ตัวอย่างรายการตรวจสอบสำหรับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย.....	๑๘๓

อภิธานศัพท์

ศัพท์บางคำที่ใช้ในคู่มือนี้มีความหมายเฉพาะ หรือใช้สำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะ คำนิยามที่กำหนดไว้ด้านล่างนำมาจากตัวบทของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติโดยตรง หรือบัญญัติขึ้นเพื่ออธิบายความหมายของศัพท์เฉพาะ

ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

คำว่า "ความช่วยเหลือทางกฎหมาย" มีคำจำกัดความในหลักการและแนวทางของสหประชาชาติดังต่อไปนี้

"ความช่วยเหลือทางกฎหมาย" รวมถึงคำแนะนำด้านกฎหมาย การให้ความช่วยเหลือและการเป็นตัวแทนของผู้ถูกกักขัง ถูกจับกุม หรือถูกคุมขัง หรือต้องสงสัยหรือถูกกล่าวหา หรือถูกแจ้งข้อหาทางอาญา และสำหรับเหยื่อและพยานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ที่ให้บริการโดยไม่มีค่าใช้จ่ายสำหรับผู้มีกำลังทรัพย์ไม่เพียงพอ หรือเพื่อประโยชน์ของความยุติธรรมกำหนดไว้ ดังนั้น นอกจากนี้ "ความช่วยเหลือทางกฎหมาย" ยังมีวัตถุประสงค์ในการรวบรวมแนวคิดต่างๆ ของการศึกษาทางกฎหมาย การเข้าถึงข้อมูลทางกฎหมายและบริการอื่นๆ ที่มอบให้กับประชาชนผ่านกลไกทางเลือกการระงับข้อพิพาท และการบริหารงานยุติธรรมเชิงमानฉันทิ"

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติมีส่วนเกี่ยวข้องกับสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายเป็นหลัก โดยแยกกันอย่างชัดเจนจากสิทธิในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย^๑ และมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างและให้มีผลต่อบรรทัดฐานสากลที่จะให้บุคคลมีสิทธิที่จะปกป้องตนเองด้วยการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย^๒ คำนิยามของ "ความช่วยเหลือทางกฎหมาย" หมายรวมถึงการให้บริการ นั่นคือ คำแนะนำ การให้ความช่วยเหลือ และการเป็นตัวแทน^๓ – และเป็นการให้บริการที่ไม่มีค่าใช้จ่ายต่อบุคคลผู้มีสิทธิได้รับ เพื่อวัตถุประสงค์ของคู่มือนี้ บางครั้ง การแยกความแตกต่างระหว่างทั้งสองสิ่งก็เป็นสิ่งที่จำเป็น นอกจากนี้ การแยกความแตกต่างระหว่างบริการทางกฎหมายที่รัฐ (ไม่ว่าจะในระดับชาติ ภูมิภาคหรือท้องถิ่น) ให้การสนับสนุนเงินทุน กับการสนับสนุนเงินทุนด้วยวิธีอื่นๆ เช่น โดยองค์การภาคประชาสังคม ก็ยังเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอีกด้วย ดังนั้น คำนิยามต่อไปนี้จะนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ของคู่มือนี้

ความช่วยเหลือทางกฎหมาย หมายถึง คำแนะนำด้านกฎหมาย การให้ความช่วยเหลือ และ/หรือการเป็นตัวแทน ตลอดจนการให้บริการโดยไม่มีค่าใช้จ่ายต่อบุคคลผู้มีสิทธิได้รับ เพื่อวัตถุประสงค์ของคู่มือนี้

^๑ General Assembly resolution 67/187, para. 8.

^๒ Ibid., para. 13.

^๓ International Covenant on Civil and Political Rights, art. 14, para. 3 (d).

^๔ นอกจากนี้ ยังรวมบริการอื่นๆ อีกด้วย เช่น การศึกษาทางกฎหมาย ข้อมูลและกลไกในการแก้ไขข้อพิพาทในเรื่องของความชัดเจนเพื่อวัตถุประสงค์ของคู่มือฉบับปัจจุบันนี้ บริการดังกล่าวไม่รวมอยู่ในคำนิยามและจะอ้างถึงอย่างชัดเจนตามความเหมาะสม

"ความช่วยเหลือทางกฎหมาย" มิได้ใช้เพื่อสื่อถึงการศึกษาทางกฎหมาย หรือเพื่อแสดงทางเลือกการ
ระงับข้อพิพาท หรือการบริหารงานยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ซึ่งจะอ้างถึงโดยเฉพาะตามความเหมาะสม

เมื่อมีความจำเป็นที่จะแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างความช่วยเหลือทางกฎหมายและคำแนะนำ
ทางกฎหมาย การให้ความช่วยเหลือและการเป็นตัวแทน ให้ใช้นิยามด้านล่าง

ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐให้การสนับสนุนเงินทุน หมายถึง คำแนะนำด้านกฎหมาย การให้ความ
ช่วยเหลือ และ/หรือการเป็นตัวแทน ซึ่งผู้รับได้รับโดยไม่มีค่าใช้จ่าย หรือเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายของรัฐที่
ให้กับผู้รับ (นั่นคือ ผู้รับจ่ายเงินสมทบ โดยรัฐจะจ่ายค่าใช้จ่ายที่เหลือให้)

คำแนะนำด้านกฎหมาย การให้ความช่วยเหลือและการเป็นตัวแทน หมายถึง บริการที่มอบให้กับผู้รับ
"คำแนะนำด้านกฎหมาย" หมายถึง การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องตามสถานการณ์
ของผู้รับ และการกระทำที่บุคคลพึงกระทำอย่างเหมาะสม "การให้ความช่วยเหลือ" หมายถึง การให้
ความช่วยเหลือในการดำเนินการใดๆ อย่างเหมาะสมตามที่บุคคลพึงกระทำ ไม่ว่าจะโดยการดำเนินการ
ด้วยตนเองหรือโดยการช่วยให้ความช่วยเหลือเพื่อให้กระทำการดังกล่าว^๕ "การเป็นตัวแทน" หมายถึง
การกระทำโดยการพูดแทน (นั่นคือ "การกระทำการ" แทน) ผู้รับต่อหน้าอัยการ ศาล หรือบัลลังก์ผู้
พิพากษา โดยปกติแล้ว ทนายความ หรือผู้ช่วยนักกฎหมายจะเป็นผู้ให้คำแนะนำด้านกฎหมาย การให้
ความช่วยเหลือและการเป็นตัวแทน ทั้งนี้ โดยขึ้นอยู่กับประเทศและสถานการณ์ โดยบุคคลอื่นที่ผ่าน
การฝึกอบรมอย่างเหมาะสมอาจเป็นผู้ให้บริการได้

การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย

เพื่อวัตถุประสงค์ของคู่มือนี้ การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วทางกฎหมาย หมายถึง การ
เข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายนับจากเวลาที่บุคคลถูกต้องสงสัย จับกุม หรือกักขัง หรือ
ถูกแจ้งข้อหาว่ากระทำความผิดทางอาญา (แล้วแต่ว่าสิ่งใดจะเกิดขึ้นก่อน) และตลอดระยะเวลาจนถึง
และรวมถึงการแสดงตนต่อหน้าผู้พิพากษาครั้งแรกเพื่อวัตถุประสงค์ในการพิจารณาว่าบุคคลผู้นี้จะถูก
กักขังหรือได้รับการปล่อยระหว่างพิจารณาคดี^๖ การจำกัดความการเข้าถึงโดยเร็วว่า ในลักษณะนี้
มิได้ไปไกลเกินกว่าสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายตามที่หลักการและแนวทางของสหประชาชาติได้
กำหนดไว้ แต่มุ่งเน้นไปที่การใช้คู่มือนี้ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรก

^๕ ตัวอย่างเช่น อาจรวมถึงการหาทางเจรจากับตำรวจหรือดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อให้เป็นประโยชน์เพิ่มเติมในขณะที่อยู่ในการควบคุมของตำรวจ

^๖ กฎหมายของประเทศต่างๆ กำหนดให้ช่วงระยะเวลาสูงสุดก่อนที่ผู้ถูกจับกุมจะต้องมาแสดงตนต่อผู้พิพากษา ดังนั้น ขอบเขตชั่วคราวของการเข้าถึง
โดยเร็วว่า จึงมีความแตกต่างกันไป

"การจับกุม" "การกักขัง" "การต้องสงสัย" และ "การถูกแจ้งข้อหา"

คำว่า "การจับกุม" และ "การกักขัง" มีคำจำกัดความในเนื้อหาของหลักการป้องกันบุคคลทุกคนจากการถูกคุมขังและการจำคุกในทุกกรณี^{๗๗} และจะนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ^{๗๘}

การจับกุม หมายถึง การกระทำการจับกุมบุคคลด้วยการกระทำการซึ่งถูกกล่าวหาว่าเป็นการกระทำความผิด หรือโดยการกระทำของผู้มีอำนาจ ดังนั้น จึงควรนำความหมายของการจับกุมที่เป็นวิธีการตามที่เป็นจริงมากกว่าที่เป็นแบบแผนมาใช้^{๗๙}

บุคคลที่ถูกกักขัง หมายถึง บุคคลใดๆ ที่ถูกลิดรอนเสรีภาพส่วนบุคคล ยกเว้นว่าเป็นผลมาจากการพิสูจน์ว่ากระทำความผิด

การกักขัง หมายถึง สภาพของบุคคลที่ถูกกักขังตามที่นิยามไว้ข้างต้น

คำว่า "ต้องสงสัย" มิได้มีคำนิยามไว้อย่างชัดเจน แต่หลักการและแนวทางของสหประชาชาติตั้งข้อสังเกตว่า "สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายของผู้ต้องสงสัยจะเกิดขึ้นก่อนการสอบสวน เมื่อผู้ต้องสงสัยตระหนักว่าตนจะต้องได้รับการสอบสวน และเมื่อตนได้รับการคุกคามจากการละเมิดและการข่มขู่ เป็นต้นว่า ถูกควบคุมตัว"^{๘๐}

"การถูกแจ้งข้อหา" ... อาจจำกัดความว่าเป็น 'การประกาศอย่างเป็นทางการต่อบุคคลโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการตั้งข้อหาว่า บุคคลผู้นี้ได้กระทำความผิดทางอาญา' โดยมีคำนิยามตรงกันกับหลักฐานด้วย ไม่ว่า 'จะส่งผลกระทบต่อสถานะการณ์ของ [ผู้ต้องสงสัย] เป็นอย่างมาก' หรือไม่^{๘๑}

ขอเสนอแนะให้ใช้วิธีการเดียวกันเพื่อวัตถุประสงค์ของคู่มือนี้

^{๗๗} General Assembly resolution 43/173, annex.

^{๗๘} United Nations Principles and Guidelines, para. 10.

^{๗๙} This is the approach taken by the European Court of Human Rights. See European Court of Human Rights, *Subinski v. Slovenia*, Application No. 19611/04, Judgement of 18 January 2007, paras. 62-63. See also the approach taken by the United States Supreme Court in *Miranda v. Arizona*, 384 US 436 (1966), and the Supreme Court of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland in *Ambrose v. Harris* [2011] UKSC 43.

^{๘๐} United Nations Principles and Guidelines, second footnote to para. 10.

^{๘๑} European Court of Human Rights, *Eckle v. Germany*, Application No. 8130/78, Judgement of 15 July 1982, para. 73.

ระบบยุติธรรมทางอาญาและการกระทำความผิดทางอาญา

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติมีความเกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบยุติธรรมทางอาญา และได้้นำเอาคำนิยามของ "กระบวนการยุติธรรม" ที่พบในแนวปฏิบัติว่าด้วยความยุติธรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเหยื่อที่เป็นเด็กและพยานผู้เห็นการก่ออาชญากรรม

"กระบวนการยุติธรรม" ครอบคลุมการสืบหาความผิดทางอาญา การฟ้องร้อง การสืบสวน การดำเนินคดี และการพิจารณาคดี ตลอดจนถึงขั้นตอนภายหลังการพิจารณาคดี โดยไม่คำนึงว่าการดำเนินคดีในระบบยุติธรรมทางอาญานั้นจะกระทำในระดับประเทศ ระหว่างประเทศหรือภูมิภาคสำหรับผู้ใหญ่ หรือเยาวชน หรือในระบบความยุติธรรมแบบจารีตประเพณี หรือแบบไม่เป็นทางการ^{๑๖}

เพื่อวัตถุประสงค์ของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ "กระบวนการยุติธรรมทางอาญา" ยังครอบคลุมถึงการส่งผู้ร้ายข้ามแดน การโอนนักโทษ และกระบวนการให้ความช่วยเหลือร่วมกันทางกฎหมาย^{๑๗} อีกด้วย

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ทนายความหรือผู้ช่วยนักกฎหมาย (หรือบุคคลอื่นที่ผ่านการฝึกอบรมอย่างเหมาะสม) ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย^{๑๘}

ผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย

องค์กรที่ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย หรือองค์กรที่ผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยการกระทำการแทนนั้นปฏิบัติงานอยู่ หลักการและแนวทางของสหประชาชาติได้กำหนดว่า ทนายความเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย "บุคคลแรก" แต่รัฐอาจมีผู้ร่วมกระทำการในฐานะผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย เช่น องค์กรนอกภาครัฐ (เอ็นจีโอ) องค์กรชุมชน องค์กรการกุศล องค์กรวิชาชีพ หรือสมาคม และสถาบันการศึกษา^{๑๙} เข้ามามีส่วนร่วมในระดับกว้าง

^{๑๖} Economic and Social Council resolution 2005/20, annex, para. 9 (c).

^{๑๗} United Nations Principles and Guidelines, footnote to para. 14 (principle 1).

^{๑๘} United Nations Principles and Guidelines, para. 9.

^{๑๙} Ibid.

๑. การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

ก. บทนำ

กระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรก – ชั่วโมงหรือวันแรกที่อยู่ในการควบคุมของตำรวจหรือถูกกักขังนั้นมีความสำคัญยิ่งสำหรับผู้ที่ถูกจับกุมหรือถูกกักขังในเรื่องความผิดทางอาญา การตัดสินใจและการดำเนินการ หรือการมิได้ดำเนินการจะเป็นตัวกำหนดความสามารถในการปกป้องตัวเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระยะเวลาของการถูกกักขัง โดยจะต้องไปแสดงตนต่อหน้าศาลหรือไม่ และเมื่อใด จะมีการตัดสินใจที่เหมาะสมหรือไม่เกี่ยวกับการดำเนินคดีหรือการนำออกจากระบบยุติธรรมทางอาญา และสิ่งที่สำคัญที่สุดจะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมหรือไม่

ในระหว่างช่วงเวลานี้ ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาจะมีความเสี่ยงอย่างยิ่งจากการถูกทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายในรูปแบบอื่นๆ ตั้งแต่การละเลยและการเรียกร้องสินบน ไปสู่การข่มขู่ให้สารภาพ และการกักขังโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย^{๑๖} สิ่งที่ถูกกระทำและประสบการณ์จะไม่เพียงส่งผลต่อการรับรู้ที่มีต่อตำรวจและเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่บังคับใช้กฎหมาย และระบบยุติธรรมทางอาญานั้น แต่ยังมีผลกระทบต่อครอบครัว เพื่อนๆ และชุมชนอีกด้วย ซึ่งอาจบั่นทอนความเชื่อมั่นในระบบยุติธรรมทางอาญาโดยรวม^{๑๗} ยกตัวอย่างเช่น สิ่งที่ถูกกระทำและประสบการณ์ดังกล่าวอาจมีผลกระทบที่สำคัญต่อความเต็มใจของเหยื่อและพยานที่จะให้ความร่วมมือกับตำรวจและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

ผู้ถูกจับกุมหรือถูกกักขังจำนวนมากเป็นผู้ยากไร้ มีการศึกษาน้อย หรือด้อยโอกาสด้วยเหตุผลอื่นๆ โดยบุคคลเหล่านี้มักจะขาดความรู้หรือประสบการณ์ที่จำเป็นในการที่จะเข้าใจและดำเนินตามระบบยุติธรรมทางอาญา อีกทั้งยังมีทรัพยากรทางการเงินที่จำกัดในการที่จะดำเนินตามระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{๑๘} นั่นคือ บุคคลเหล่านี้หลายคนยังเป็นเด็ก นั่นคือ ผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี^{๑๙} ซึ่งนอกเหนือไปจากการด้อยโอกาส

^{๑๖} Moritz Birk and others, *Pretrial Detention and Torture: Why Pretrial Detainees Face the Greatest Risk* (New York: Open Society Foundations, 2011).

^{๑๗} T. Tyler, *Why People Obey the Law* (Princeton, New Jersey, Princeton University Press, 2006); J. Jackson and others, "Why do people comply with the law? Legitimacy and the influence of legal institutions", *British Journal of Criminology*, vol. 52, No.6 (2012), pp.1051-1071.

^{๑๘} ศาลยุติธรรมแห่งเยอรมนีได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าในเวลาที่ยังสอบสวนปากคำครั้งแรก ผู้ต้องสงสัยมักจะได้เตรียมตัวสำหรับสถานการณ์ดังกล่าวไม่มีที่ปรึกษาใดๆ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่คุ้นเคย มักจะสับสนกับเหตุการณ์และมีความหวาดกลัวอันเนื่องมาจากการถูกสอบสวนปากคำ (Germany, *Entscheidungen des Bundesgerichtshof in Strafsachen*, 38, 214).

^{๑๙} Convention on the Rights of the Child (United Nations, Treaty Series, vol. 1577, No. 27531), art. 1.

เหล่านี้แล้ว ยังอาจไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะตัดสินใจด้วยตนเอง และเป็นผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ เพื่อให้มั่นใจว่าตนจะได้รับการดำเนินการอย่างเหมาะสม

กระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรกยังมีความสำคัญยิ่งต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบยุติธรรมทางอาญาโดยรวม ในระหว่างช่วงเวลานี้ ซึ่งได้มีการรวบรวมขอบเขตและคุณภาพของหลักฐาน และดังนั้น จะเป็นการกำหนดโอกาสที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมและการตัดสินใจอย่างเหมาะสมว่ามีความผิดหรือเป็นผู้บริสุทธิ์ การตัดสินใจจะเป็นเรื่องของการกักขังก่อนการพิจารณาคดี อันมีผลกระทบในวงกว้างไม่เพียงกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง และต่อความสามารถในการดูแลครอบครัวและผู้อยู่ในความอุปการะ^{๖๐} แต่ยังมีเรื่องเกี่ยวกับทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในขณะที่ถูกคุมขัง

การเข้าถึงคำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายทันทีเป็นสิ่งสำคัญที่จะรับประกันถึงการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมและหลักนิติธรรม^{๖๑} การเข้ามาโดยเร็วของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย จะช่วยให้เกิดความมั่นใจถึงความเคารพสิทธิ การเพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นธรรมของระบบยุติธรรมทางอาญา และการเป็นเครื่องป้องกันที่สำคัญจากการถูกทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายในรูปแบบอื่นๆ^{๖๒} นอกจากนี้ ยังมีศักยภาพที่จะลดค่าใช้จ่าย สำหรับทั้งระบบโดยรวม และต่อบุคคลและครอบครัวที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างเช่น ในเรื่องของค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจำสับบน หรือการสูญเสียรายได้อันเป็นผลมาจากการถูกกักขัง

ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐให้การสนับสนุนซึ่งผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายรายอื่นๆ อาจมีให้นั้นมีความจำเป็นในการรับประกันถึงความพร้อมของคำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และในเรื่องของการได้มาซึ่งอำนาจทางกฎหมายของผู้ยากไร้ โดยประชาชนจะมีความเสี่ยงที่จะได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม การกระทำที่ผิดกฎหมายและการเรียกร้องสินบนหากปราศจากซึ่งการ

^{๖๐} Open Society Foundations and United Nations Development Programme, *The Socioeconomic Impact of Pretrial Detention* (New York: Open Society Foundations, 2011). In the Salvador Declaration on Comprehensive Strategies for Global Challenges: Crime Prevention and Criminal Justice Systems and Their Development in a Changing World (General Assembly resolution 65/230, annex, para. 52), States Members of the United Nations recommended that Member States should endeavour to reduce pretrial detention, where appropriate, and promote increased access to justice and legal defence mechanisms.

^{๖๑} Ed Cape, *Improving Pretrial Justice: The Roles of Lawyers and Paralegals* (New York: Open Society Foundations, 2012), sect. 4.1-4.7.

^{๖๒} Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, Association for the Prevention of Torture and Asia Pacific Forum of National Human Rights Institutions, *Preventing Torture: An Operational Guide for National Human Rights Institutions*, HR/PUB/10/1 (May 2010).

เข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ในหลายๆ ประเทศนั้น การจับกุมอาจส่งผลให้เกิดการกักขังเป็นเวลาหลายเดือน และบางครั้งเป็นปี โดยไม่มีการตั้งข้อหา การพิจารณาคดีหรือการพิสูจน์ว่ากระทำผิด สถานกักขังมักจะแออัดและอันตรายเป็นอย่างยิ่ง และเป็นบ่อเกิดของการทรมาน การกระทำผิดกฎหมายและการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่ อีกทั้งยังเป็นที่เพาะเชื้อโรค โดยการปล่อยตัวผู้ถูกกักขังซึ่งยังคงเป็นโรคที่ยังไม่ได้รับการรักษาที่ติดตามในขณะที่อยู่ในเรือนจำจะมีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพชุมชนอย่างกว้างขวาง^{๒๓} การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายจะเสริมสร้างพลังให้กับผู้ยากไร้ โดยจะช่วยให้บุคคลเหล่านี้มีเสียงดังและมีที่ยืนอยู่ได้ อีกทั้งในอันที่จะเรียกร้องและใช้สิทธิของตน การเพิ่มความสามารถของประชาชนให้เข้าถึงความยุติธรรม รวมทั้งด้วยการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายนั้นมีความสำคัญต่อการลดความยากจนและป้องกันความขัดแย้ง^{๒๔}

ตามที่หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ในระบบความยุติธรรมทางอาญาได้กำหนดไว้ ความช่วยเหลือทางกฎหมายเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบยุติธรรมทางอาญาที่เป็นธรรม มีมนุษยธรรมและมีประสิทธิภาพ อันเป็นพื้นฐานของหลักนิติธรรม โดยเป็นรากฐานสำหรับสิทธิขั้นพื้นฐานอื่นๆ รวมถึงสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม และยังเป็นเครื่องป้องกันสำคัญที่จะเป็นหลักประกันถึงความยุติธรรมขั้นพื้นฐาน และความไว้วางใจของสาธารณชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา^{๒๕} โดยมีส่วนทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาประเทศโดยรวม ตัวอย่างเช่น โดยเป็นการป้องกันผู้อ่อนด้อยที่สุดจากการจมสู่ความยากจนโดยการรับรองว่าบุคคลเหล่านี้มีทางเข้าถึงบริการที่จะช่วยปกป้องสิทธิของตนได้

คู่มือนี้จะเกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วสำหรับผู้ที่ถูกจับกุม ถูกกักขัง หรือถูกต้องสงสัย หรือถูกกล่าวหา หรือถูกตั้งข้อหาว่าก่ออาชญากรรม เพื่อการใช้ตามจุดมุ่งหมายนี้ คู่มือนี้ได้มีจุดมุ่งหมายที่จะเบี่ยงเบนความสนใจไปจากเหยื่อและพยาน หรือลดคุณค่าความสำคัญของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่เหมาะสมกับบุคคลเหล่านี้ หากจะพูดให้ถูกก็คือ คู่มือนี้เป็นการยอมรับความจริงที่ว่าความจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางกฎหมายแก่ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาฝ่ายหนึ่ง และแก่เหยื่อและพยานอีกฝ่ายหนึ่งนั้นมีความแตกต่างกัน ในขณะที่จะต้องคำนึงถึง

^{๒๓} Joanne Csete and Dirk van Zyl Smit, *Pretrial Detention and Health: Unintended Consequences, Deadly Results* (New York: Open Society Foundations, 2011).

^{๒๔} United Nations Development Programme, *Envisioning Empowerment: A Portfolio of Initiatives for Achieving Inclusion and Development* (New York: UNDP, 2009), available from www.undp.org/content/dam/aplaws/publication/en/publications/democratic-governance/legal-empowerment/envisioning-empowerment/Envisioning%20Empowerment_full.pdf.

^{๒๕} United Nations Principles and Guidelines on Access to Legal Aid in Criminal Justice Systems (General Assembly resolution 67/187, annex), para. 1.

ความจำเป็นของทั้งสองฝ่าย และจัดหาสิ่งที่ต้องการไว้ให้เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในเรื่องของกฎหมายและการได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรมนั้น วิธีการที่ความจำเป็นเหล่านั้นจะได้รับการจัดการจะแตกต่างกัน เช่นเดียวกับกลไกในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ในขณะที่กระบวนการบริหารงานยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ และวิธีการอื่นๆ จากชุมชนในการจัดการกับอาชญากรรมอาจเกี่ยวข้องกับเหยื่อ พยาน และผู้ต้องสงสัยหรือถูกกล่าวหาว่าก่ออาชญากรรม โดยทั่วไปแล้วการที่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะให้บริการทางด้านกฎหมายกับทั้งผู้ต้องสงสัย/ผู้ถูกกล่าวหาและเหยื่อ/พยานจึงเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม เมื่อพิจารณาถึงความจำเป็นที่แตกต่างกันและขัดแย้งกันในบางครั้ง ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีวิธีการทางวินัยอีกมากมายหลายอย่างที่ถูกนำมาใช้ในเรื่องของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ซึ่งเข้าใจถึงลักษณะที่มีหลายมิติของปัญหาที่ประชาชนเผชิญอยู่ โดยเฉพาะผู้ที่มีทรัพยากรจำกัดเป็นอย่างมาก และผู้ที่มีชีวิตอยู่ในระดับที่หรือต่ำกว่าชายขอบของความยากจน ในขณะที่ที่คู่มือนี้อาจมีได้กล่าวถึงบางประเด็นเหล่านี้โดยตรง แต่รับรู้ถึงสถานการณ์ในพื้นที่จริงๆ ที่บ่อยครั้งอาจค่อนข้างซับซ้อน และคดีทางอาญายังอาจมีองค์ประกอบทางแพ่ง/ครอบครัว/การดำเนินการอีกด้วย ซึ่งต้องใช้วิธีการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ครอบคลุมและครบบริบูรณ์

ข. สภาพการณ์ปัจจุบัน

ขอบเขตการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วในกระบวนการพิจารณาคดีทางอาญาที่มีให้กันจะมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมากทั่วโลก โดยการกำหนดให้มีภาพที่ถูกต้องมักจะเป็นเรื่องยากเนื่องจากในหลายๆ ประเทศไม่มีการเก็บสถิติเป็นประจำ และหลักฐานอื่นๆ ก็มักอยู่จำกัด^{๒๖} ในระดับหนึ่งนั้น การอธิบายความแตกต่างอาจทำได้จากความมั่งคั่งของประเทศ หรือจากประเพณีในการพิจารณาความที่แสดงระบบยุติธรรมทางอาญาเฉพาะแบบ แต่ขอบเขตนี้มีใช้เรื่องราวทั้งหมด โดยมีความแตกต่างที่สำคัญระหว่างประเทศที่มีความมั่งคั่งคล้ายกัน และในหมู่ประเทศที่มีประเพณีในการพิจารณาความคล้ายคลึงกัน แม้แต่ในประเทศที่กฎหมายกำหนดให้มีสิทธิในการเข้าถึงทนายความโดยเร็ว การเข้าถึงคำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายให้มีประสิทธิภาพสำหรับกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรกมักจะเป็นข้อยากเย็นมากกว่าเป็นกฎระเบียบ

สิทธิที่จะได้รับคำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรกจะมีอยู่ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายในหลายประเทศ และในบางประเทศ กฎหมายกำหนดให้การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเป็นสิ่งที่บังคับในระหว่างการสอบสวนของตำรวจ

^{๒๖} For example, the Impact Assessment accompanying the Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the Rights of Access to a Lawyer and of Notification of Custody to a Third Person in Criminal Proceedings, European Commission document SEC (2011) 686 (Brussels, 8 June 2011), found that six European Union Member States were unable to provide statistics on national expenditure on legal aid in criminal proceedings.

ตัวอย่างเช่น รัฐธรรมนูญของแอฟริกาได้กำหนดไว้ว่าผู้ถูกจับกุมและถูกกักขังมีสิทธิที่จะขอทนายความ ณ ขณะที่ถูกจับกุมหรือกักขัง

และบทบัญญัติที่คล้ายกันมีอยู่ในบทบัญญัติแห่งสิทธิ ๑๙๙๐ ของนิวซีแลนด์^{๒๗} เขตอำนาจศาลบางแห่งในยุโรป เช่น เบลเยียม ฝรั่งเศส และสกอตแลนด์ ได้ให้สิทธิการเข้าถึงโดยเร็วว่า แก่ทนายความในปี ๑๙๙๐ โดยส่วนใหญ่เป็นผลจากการตัดสินใจของศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป^{๒๘} ในหลายๆ ประเทศในละตินอเมริกา ผู้ต้องสงสัยมีสิทธิทางกฎหมายที่จะปรึกษาทนายความในขณะที่อยู่ในการกักขังของตำรวจ และท่ามกลางประเทศอื่นๆ อาร์เจนตินา โคลัมเบียและเปรู การแสดงตนของทนายความเป็นข้อบังคับในการสอบสวนของตำรวจ เช่นเดียวกับในเม็กซิโก การสอบสวนดำเนินการโดยอัยการ

อย่างไรก็ตาม แม้ในประเทศเหล่านั้น ซึ่งสิทธิในการได้รับคำแนะนำหรือการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรกได้รับประกันตามกฎหมายหรือเป็นข้อบังคับ ประสิทธิภาพของสิทธิก็ยังคงถูกจำกัด โดยในบางประเทศนั้น กฎหมายได้จำกัดขอบเขตของสิทธิ ตัวอย่างเช่น ในประเทศเนเธอร์แลนด์ ในขณะที่ผู้ต้องสงสัยที่อยู่ในการควบคุมตัวของตำรวจมีสิทธิที่จะปรึกษาทนายความ หลักเกณฑ์ทั่วไปคือ ผู้ต้องสงสัยไม่มีสิทธิให้ทนายความแสดงตนในระหว่างการสอบสวนของตำรวจ ในทำนองเดียวกัน ในประเทศแคนาดา ผู้ถูกจับกุมมีสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพแห่งแคนาดา^{๒๙} ในการที่จะว่าจ้างและแต่งตั้งทนายความ แต่สิทธิมิได้ขยายไปถึงการให้ทนายความปรากฏตัวในระหว่างการสอบสวน^{๓๐} ข้อจำกัดเพิ่มเติมที่พบในบางประเทศก็คือ สิทธิในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจล่าช้าหรือได้รับการปฏิเสธในบางสถานการณ์ ตัวอย่างเช่น ในออสเตรเลีย สิทธิของผู้ถูกจับกุมในการเข้าถึงคำแนะนำทางกฎหมายอาจถูกจำกัดไว้ชั่วคราวให้เป็นคำแนะนำทั่วไป หากปรากฏว่ามีความจำเป็นเพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคในการสอบสวน^{๓๑} ในประเทศอื่นๆ ข้อจำกัดในเรื่องของสิทธิได้ถูกตัดออก ตัวอย่างเช่น ในประเทศจีน ข้อจำกัดก่อนหน้านี้ในเรื่องของสิทธิในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ซึ่งใช้เฉพาะหลังการสอบสวนครั้งแรก ได้ถูกตัดออก และขณะนี้สามารถใช้สิทธิได้ นับตั้งแต่ที่ดำเนินการสอบสวนครั้งแรก หรือมีการใช้มาตรการสืบสวนภาคบังคับ^{๓๒} (สำหรับการอภิปราย

^{๒๗} Sect. 23, para. 1.

^{๒๘} See *Saldut v. Turkey* (European Court of Human Rights, Grand Chamber, Application No. 36391/02, Judgement of 27 November 2008).

^{๒๙} Art. 10 (b).

^{๓๐} *R v Sinclair*, 2010 SCC 35.

^{๓๑} Code of Criminal Procedure, para. 59 (1).

^{๓๒} Criminal Procedure Law 2012, art. 33.

โดยละเอียดเกี่ยวกับกรอบกฎหมายที่จำเป็นสำหรับการกำหนดการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว นั้น โปรดดูบทที่สามด้านหลัง)

ความพร้อมของความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐให้การสนับสนุนเพื่อให้บังเกิดผลต่อสิทธิที่จะได้รับคำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายนั้นถูกจำกัดหรือมีได้มีอยู่ในหลายประเทศ ประเทศส่วนใหญ่ในทวีปแอฟริกา การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายไม่สามารถใช้ได้ กระบวนการยุติธรรมทางอาญาในทุกขั้นตอน และแทบจะไม่มีเลยที่สถานีตำรวจหรือในระหว่างขั้นตอนการสอบสวน แม้ในขณะที่ระบบความช่วยเหลือทางกฎหมายอย่างเป็นทางการจะมีอยู่ การครอบคลุมที่ให้กับมักจะไม่เพียงพอ^{๗๓} อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อยกเว้นที่เห็นได้ชัดบางอย่าง ตัวอย่างเช่น รูปแบบในแองโกลา มาลาวี ในจีเรีย เซียร์รา ลีโอน แอฟริกาใต้ ชูแดนและยูกันดา ซึ่งมีการใช้ทนายความ ผู้สำเร็จการศึกษาทางกฎหมาย หรือผู้ช่วยทางกฎหมาย เพื่อให้บริการการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว^{๗๔} ในยุโรป ขอบเขตที่จะมีความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐให้การสนับสนุนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรกนั้นจะแตกต่างกันเป็นอย่างมาก ในประเทศเหล่านั้นซึ่งจะใช้วิธีการตรวจสอบรายได้และทรัพย์สินอย่างเป็นทางการ (เช่น ระดับรายได้) มักจะต่ำ และโดยทั่วไปแล้ว มักจะมีสัดส่วนของผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาค่อนข้างน้อยที่จะได้รับคำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ในขณะที่อยู่ในการควบคุมตัวของตำรวจ^{๗๕} ในสหรัฐอเมริกา การตัดสินคดี *มิแรนดา วี. อริโซนา*^{๗๖} อันโด่งดังของศาลฎีกาในปี ๑๙๖๖ ได้กำหนดไว้ว่าผู้ต้องสงสัยที่ถูกจับกุมโดยตำรวจจะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิที่จะเรียกทนายความก่อนที่จะเริ่มต้นการซักถามใดๆ จากตำรวจ อย่างไรก็ตาม รูปแบบการให้การเข้าถึงโดยเร็วจะมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมากภายในและระหว่างเขตอำนาจศาลในท้องถิ่นและภูมิภาคที่แตกต่างกัน เขตอำนาจศาลเหล่านี้หลายแห่งมีภาระหนักเกินไป โดยการมีตัวแทนที่มีมาตรฐานต่ำและผู้ต้องสงสัยส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถใช้สิทธิได้อย่างมีประสิทธิภาพในการเรียกทนายความ^{๗๗} ในนิวซีแลนด์ หน่วยงานบริการทางกฎหมายดำเนินการโครงการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้ที่ถูก

^{๗๓} United Nations Office on Drugs and Crime, Access to Legal Aid in Criminal Justice Systems in Africa: Survey Report (Vienna, 2011), p. 21.

^{๗๔} Ibid., pp. 31-32.

^{๗๕} See generally Ed Cape and others, Effective Criminal Defence in Europe (Antwerp, Belgium, Intersentia, 2010), Ed Cape and Zaza Namoradze, Effective Criminal Defence in Eastern Europe (Soros Foundation-Moldova, 2012) and S. Schumann, K. Bruckmüller and R. Soyer, eds., Pre-trial Emergency Defence (Antwerp, Belgium, Intersentia, 2012), p. 363.

^{๗๖} *Miranda v Arizona*, 384 US 436 (1966).

^{๗๗} สำหรับตัวอย่าง โปรดดู R. Leo, *Police Interrogation and American Justice* (Cambridge, Massachusetts, Harvard University Press, 2008), p. 280; and K. Houppert, *Chasing Gideon: The Elusive Quest for Poor People's Justice* (New York, New Press, 2013).

ตำรวจกักขัง โดยไม่คำนึงถึงสถานะทางการเงินของบุคคล แต่ตามปกติแล้วจะเป็นการให้คำแนะนำจากทนายความทางโทรศัพท์^{๙๔} ในออสเตรเลีย โดยทั่วไปแล้ว กฎหมายได้กำหนดให้ผู้ต้องสงสัยที่อยู่ในการควบคุมตัวของตำรวจมีสิทธิที่จะปรึกษาทนายความ แต่ในทางปฏิบัติแล้ว ไม่มีการจัดเตรียมทนายความผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจ และมีข้อยกเว้นสำหรับผู้ต้องสงสัยชาวอะบอริจินและเยาวยชน (ผู้อาจเข้าถึงบริการทางกฎหมายของอะบอริจินหรือคำแนะนำทางโทรศัพท์ได้) การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายที่สถานีตำรวจเป็นสิ่งที่แทบจะไม่มีเลย

การให้คำปรึกษาและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาในกระบวนการยุติธรรมทางอาญานั้นมีรูปแบบที่ต่างกันมากมาย หลายประเทศในยุโรป ตัวอย่างเช่น การใช้ทนายความในบริษัทเอกชนในการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยมีวิธีการหลากหลายในการจ่ายค่าตอบแทนในทีอื่นๆ เช่น หลายประเทศในละตินอเมริกา จอร์เจีย อิสราเอลและบางรัฐในสหรัฐอเมริกา การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในคดีทางอาญาจะผ่านระบบทนายความสาธารณะ การให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายในลักษณะนี้อาจมีข้อดีที่สำคัญกว่าการมอบให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายรูปแบบอื่นๆ แต่ตามประสบการณ์ในสหรัฐอเมริกาและละตินอเมริกานั้นแสดงให้เห็นว่าแผนการดังกล่าวมักจะได้รับการสนับสนุนด้านการเงินน้อยเกินไปและขาดทรัพยากรที่เพียงพอที่จะให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนแรกของการกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ในบางประเทศนั้นจำนวนของทนายความ หรือทนายความที่เต็มใจและสามารถให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วก็มีอยู่ไม่เพียงพอ บางประเทศ เช่น มาลาวี เซียร์รา ลีโอน และแอฟริกาใต้ ได้บุกเบิกการใช้ผู้ช่วยทางกฎหมายในการจัดการปัญหานี้ (สำหรับรายละเอียดของรูปแบบการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและคุณประโยชน์และความท้าทายของการรวมผู้ช่วยทางกฎหมาย โปรดดูบทที่สี่ด้านหลัง)

โดยรวมแล้ว สิทธิที่จะเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็วที่กำหนดไว้โดยหลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญาจะต้องมีการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกันในหลายๆ ประเทศเพื่อรับรองการปฏิบัติให้สอดคล้องกัน ในบางประเทศ การปฏิบัติให้สอดคล้องกันจะเป็นเป้าหมายที่จะต้องใช้เวลาเพื่อให้บรรลุผล อย่างไรก็ตาม คู่มือนี้ประกอบด้วยตัวอย่างการปฏิบัติที่ดีมากมาย และวิธีการใหม่ๆ ซึ่งอาจเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าสำหรับผู้ที่ต้องการที่จะทำให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วในระบบยุติธรรมทางอาญาเป็นความจริง

^{๙๔} It may be provided in person, however, if the case is complex or the suspect is vulnerable.

ค. บรรทัดฐานและมาตรฐานสากล

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติร่างขึ้นจากมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นพื้นฐานสูงสุดอันเป็นสิทธิในการที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมตามที่บัญญัติไว้โดยปณิญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน^{๙๙} มาตรา ๑๑ ของปณิญาฯ อ้างถึงสิทธิของบุคคลผู้ถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดทางอาญาว่าเป็น "การพิจารณาคดีต่อหน้าสาธารณะซึ่งบุคคลนั้นจะได้รับการประกันทั้งหมดที่จำเป็นสำหรับการป้องกันตนเอง" เรื่องนี้ได้รับการขยายความในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองในแง่ต่อไปนี้

๓. ในการพิจารณาข้อหาทางอาญาใดๆ ต่อตน ทุกคนจะได้รับสิทธิ ... (d) รับการสอบสวนในศาลด้วยตนเอง และต่อสู้คดีด้วยตนเองหรือโดยการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ตนเป็นผู้เลือก ได้รับการแจ้งถึงสิทธินี้หากไม่ได้รับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และได้รับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีให้ตน ในกรณีที่กำหนดเพื่อประโยชน์ของความยุติธรรม และไม่ต้องชำระเงินในกรณีใดดังกล่าว หากไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะจ่ายได้^{๑๐๐}

บทบัญญัติที่คล้ายกันมีอยู่ในอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแห่งยุโรป (มาตรา ๖ วรรค ๓ (c)) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอเมริกา (มาตรา ๘ วรรค ๒) ถึงแม้ว่าจะเปิดไว้สำหรับรัฐที่ลงนามเพื่อกำหนดถึงสิ่งที่การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐมอบให้จะมีให้ กฎบัตรว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอาหรับ (มาตรา ๑๖) และกฎบัตรว่าด้วยมนุษยชนและสิทธิของประชาชนแห่งแอฟริกา (มาตรา ๗ วรรค ๑ (C)) ร่วมกับหลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในแอฟริกาของคณะกรรมาธิการว่าด้วยมนุษยชนและสิทธิประชาชนแห่งแอฟริกา^{๑๐๑}

หลักการพื้นฐานว่าด้วยบทบาทของทนายความ^{๑๐๒} กำหนดไว้ว่า "ทุกคนมีสิทธิที่จะร้องขอความช่วยเหลือจากทนายความที่ตนเลือกเพื่อปกป้องและรักษาสิทธิของตน อีกทั้งต่อสู้คดีในทุกขั้นตอนของกระบวนการพิจารณาคดีทางอาญา" (หลักการ ๑) และว่าบุคคลดังกล่าว "ในทุกกรณีที่กำหนดเพื่อประโยชน์ของความยุติธรรม จะได้รับสิทธิที่จะมีทนายความผู้มีประสบการณ์และความสามารถเทียบเท่ากับลักษณะของการ

^{๙๙} Universal Declaration of Human Rights (General Assembly resolution 217 A (III)), art. 11, para. 1.

^{๑๐๐} International Covenant on Civil and Political Rights (General Assembly resolution 2200 A (XXI), annex), art. 14, para. 3 (d).

^{๑๐๑} African Commission on Human and Peoples' Rights, Principles and Guidelines on the Right to a Fair Trial and Legal Assistance in Africa, 2001, sect. H.

^{๑๐๒} Eighth United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders, Havana, 27 August – 7 September 1990: report prepared by the Secretariat (United Nations publication, Sales No. E.91.V.2), chap. 1, sect. B.3, annex.

กระทำความผิดที่มอบหมายให้ เพื่อมอบการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ โดยไม่ต้องชำระเงิน หากขาดแคลนทุนทรัพย์สำหรับการจ่ายค่าบริการดังกล่าว"(หลักการ ๖)^{๓๓}

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติมีจุดมุ่งหมายที่จะเป็น "กรอบการทำงานที่เป็นประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางให้กับประเทศสมาชิกในเรื่องหลักการพื้นฐานของระบบความช่วยเหลือทางกฎหมายในความยุติธรรมทางอาญา"^{๓๔} บทบัญญัติสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วจะมีการกล่าวถึงตลอดในคู่มือนี้

สรุปประเด็นสำคัญ

๑. กระบวนการยุติธรรมทางอาญาระดับต้นแรก - ชั่วโมงหรือวันแรกที่อยู่ในการควบคุมของตำรวจหรือถูกกักขังนั้น - มีความสำคัญยิ่งสำหรับผู้ที่ถูกจับกุมหรือถูกกักขังในเรื่องความผิดทางอาญา วิธีการที่ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกตั้งข้อหาได้รับการปฏิบัติ จนถึง และรวมถึงการแสดงตนในศาลครั้งแรกมีผลกระทบที่สำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบยุติธรรมทางอาญา
๒. ความช่วยเหลือทางกฎหมายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบยุติธรรมทางอาญาที่เป็นธรรม มีมนุษยธรรมและมีประสิทธิภาพซึ่งมีพื้นฐานจากหลักนิติธรรม อันเป็นพื้นฐานของหลักนิติธรรม โดยเป็นรากฐานสำหรับสิทธิขั้นพื้นฐานอื่นๆ รวมถึงสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม และยังเป็นเครื่องป้องกันสำคัญที่จะเป็นหลักประกันถึงความเป็นยุติธรรมขั้นพื้นฐาน และความไว้วางใจของสาธารณชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
๓. การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระหว่างกระบวนการยุติธรรมทางอาญาระดับต้นแรกจะปกป้องประชาชนในเวลาที่ย่ำแย่ที่สุด และเป็นเครื่องคุ้มกันที่สำคัญต่อการถูกทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย นอกจากนี้ ยังเป็นการรับประกันว่าผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสจะได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพและการจัดการอย่างเป็นธรรม และจะช่วยเสริมสร้างสถาบันยุติธรรมทางอาญาและทำให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากขึ้น
๔. บทบัญญัติที่มีอยู่ในเรื่องของการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทั่วโลก ในขณะที่หลายประเทศกำหนดให้มีสิทธิที่จะได้รับคำแนะนำและการให้

^{๓๓} For other international instruments containing provisions regarding legal aid, see the report of the Special Rapporteur on the independence of judges and lawyers (A/HRC/23/43), chap. III.

^{๓๔} General Assembly resolution 67/187, para. 2.

ความช่วยเหลือทางกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรก แต่ในทางปฏิบัตินั้น การเข้าถึงคำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพมักจะไม่ให้

๕. หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญาร่างจาก และมีจุดมุ่งหมายที่จะให้มีผลต่อมาตรฐานสากล โดยรวมถึงสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมตามที่ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (มาตรา ๑๑) และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (มาตรา ๓) ได้กำหนดไว้

๒. คุณประโยชน์และความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความช่วยเหลือ ประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

ก. บทนำ

การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ขั้นตอนแรกเป็นส่วนประกอบสำคัญของการประกันการเข้าถึงความยุติธรรมสำหรับกลุ่มผู้ยากไร้และด้อยโอกาสที่มักจะเข้าถึงข้อมูลได้น้อยกว่า และมีความตระหนักถึงสิทธิและสิทธิโดยชอบธรรมน้อยกว่า ความไม่สมดุลของอำนาจระหว่างหน่วยงานของรัฐและบุคคลที่ถูกจับกุมนั้นค่อนข้างมีความสำคัญในทุกกรณี แต่ช่องว่างจะเด่นชัดมากขึ้นในกรณีที่สมาชิกกลุ่มผู้ยากไร้และกลุ่มคนชายขอบถูกจับกุมและกักขังเนื่องจากบุคคลเหล่านี้มักจะมิได้ตระหนักถึงสิทธิของตน หรือไม่มีทรัพยากรที่จะว่าจ้างทนายความเพื่อรับคำแนะนำและเป็นตัวแทนทางกฎหมาย คุณประโยชน์ของการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วเพื่อเป็นประกันว่าทุกคนจะได้รับความคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกันตามกฎหมายนั้นเป็นจุดสิ้นสุดอยู่ในตัวเอง นอกจากนี้ การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วยังช่วยสร้างความมั่นใจว่าประชาชนจะไม่ได้ได้รับความทุกข์ทรมานจากการกักขังก่อนการพิจารณา ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายเป็นอย่างมากให้กับตัวบุคคล ครอบครัว และชุมชนได้ตามลำดับ ตัวอย่างเช่น การศึกษาวิจัยของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) และสถาบันริเริ่มนำความยุติธรรมสู่สังคมเปิดในแอฟริกาตะวันตกได้ชี้ให้เห็นว่าผู้ถูกกักขังก่อนการพิจารณาคดีมักจะสูญเสียงาน ถูกบังคับให้ละทิ้งการศึกษา ถูกขับไล่ออกจากบ้าน ติดโรค และได้รับผลเสียทางร่างกายและจิตใจ โดยครอบครัวจะได้รับความทุกข์จากการสูญเสียรายได้ และเด็กถูกแยกจากครอบครัว และอาจไม่สามารถรับการศึกษาต่อไปได้ นอกจากนี้ ชุมชนและรัฐต้องรับภาระการสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจของการถูกกักขังก่อนการพิจารณาคดี รวมถึงผลกระทบทางลบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นต่อการพัฒนาและความยากจนของมวลมนุษยชาติ

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติตระหนักว่าการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายนั้นนอกจากจะเป็นเรื่องของสิทธิแล้ว ยังเป็นคุณประโยชน์อันเป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาในระบบยุติธรรมทางอาญาและชุมชนในวงกว้างอีกด้วย

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา³

บทนำ

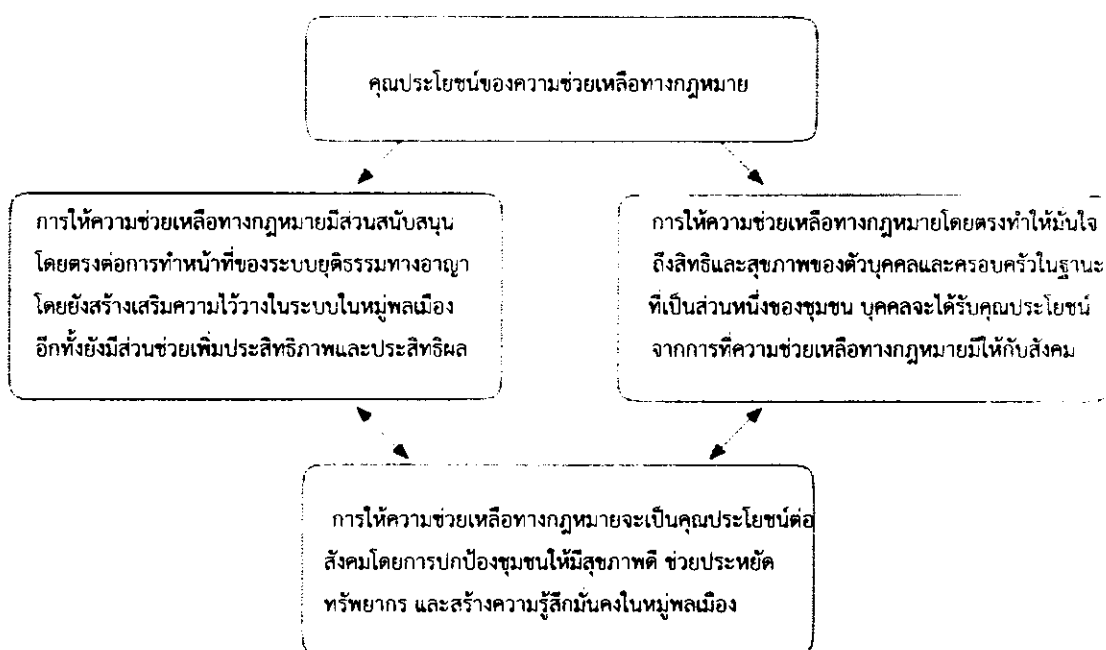
๓. การทำหน้าที่ของระบบความช่วยเหลือทางกฎหมายซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการทำหน้าที่ของระบบความยุติธรรมทางอาญาอาจลดระยะเวลาที่ผู้ต้องสงสัยอยู่ในการควบคุมตัวที่สถานีตำรวจและศูนย์กักขังลงได้ นอกเหนือไปจากการลดจำนวนผู้ถูกคุมขัง การตัดสินที่ไม่ถูกต้อง เรือนจำที่แออัดและความหนาแน่นในศาล ตลอดจนการลดการกลับมาทำผิดซ้ำและการกลับมาเป็นเหยื่ออีก ทั้งยังเป็นการปกป้องและคุ้มครองสิทธิของเหยื่อและพยานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจนำมาใช้เพื่อให้มีส่วนในการป้องกันอาชญากรรมโดยการเพิ่มความตระหนักถึงกฎหมาย

๔. ความช่วยเหลือทางกฎหมายมีบทบาทสำคัญในการสร้างการชักจูงใจ และการใช้บทลงโทษและมาตรการของชุมชน รวมทั้งมาตรการไม่ควบคุมตัว การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในระบบยุติธรรมทางอาญาให้มากยิ่งขึ้น การลดความไม่จำเป็นของการกักขังและการจำคุก การให้เหตุผลของนโยบายความยุติธรรมทางอาญา และการประกันการใช้ทรัพยากรของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ

³ Adopted by the General Assembly in its resolution 67/187 of 20 December 2012

ในบางกรณี ค่าใช้จ่ายสำหรับการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายทำให้รัฐไม่เต็มใจที่จะให้ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรก นำเสียดายที่มีแนวโน้มที่จะคำนวณค่าใช้จ่ายสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยมิได้คำนึงถึงคุณประโยชน์ทางสังคมและการลดค่าใช้จ่ายในเชิงเศรษฐกิจที่บริการดังกล่าวก่อให้เกิดขึ้น นอกเหนือไปจากผลกระทบเชิงบวกต่อสิทธิของบุคคลและครอบครัว คุณประโยชน์บางอย่างจะนำมาคิดในเชิงปริมาณได้ง่าย เช่น การลดค่าใช้จ่ายในเรื่องระบบเรือนจำอันเป็นผลมาจากการที่บุคคลถูกกักขังโดยไม่จำเป็นในการกักขังก่อนการพิจารณาคดี คุณประโยชน์อื่นๆ อาจยากในการวัดปริมาณ และเป็นผลให้มักได้รับการละเลย แต่เป็นสิ่งสำคัญที่จะตระหนักถึงคุณค่าหากจะพูดถึงการสร้างควมไว้วางใจในชุมชนและการปกป้องสุขภาพของประชาชน บางครั้งคุณประโยชน์ที่ไม่อาจวัดปริมาณได้เหล่านี้ก็อาจมีคุณค่ามากกว่าคุณประโยชน์ที่วัดได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ความขัดแย้งหรือหลังความขัดแย้ง ดังนั้น การพิจารณาคุณประโยชน์ของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควบคู่ไปกับค่าใช้จ่ายจึงเป็นสิ่งสำคัญ

บทนี้จะกล่าวถึงคุณประโยชน์ของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายกับตัวบุคคล ระบบยุติธรรมทางอาญาและสังคมโดยรวม เมื่อมีการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย จะเป็นคุณประโยชน์โดยตรงต่อตัวบุคคลและระบบยุติธรรมทางอาญา ซึ่งสังคมโดยรวมก็จะได้รับคุณประโยชน์ไปด้วย โดยจะเป็นการขยายคุณประโยชน์ต่อตัวบุคคลและระบบยุติธรรมทางอาญาตามลำดับเนื่องจากความไว้วางใจของสาธารณชนต่อระบบเติบโต และเนื่องจากค่าใช้จ่ายที่ลดลงจากการที่การดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายนั้นมุ่งไปยังความต้องการอื่นๆ ที่สำคัญของสาธารณชน บทนี้ยังพิจารณาถึงความท้าทายที่สำคัญบางอย่างในการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว และเสนอแนะถึงวิธีการจัดการ

บทนี้ยังพิจารณาถึงความท้าทายที่สำคัญบางอย่างในการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว และเสนอแนะถึงวิธีแก้ไขการจัดการ

ข. คุณประโยชน์ของการเข้าถึงโดยเร็วสำหรับผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา

ทั่วโลก ผู้คนนับล้านในแต่ละปีจะมีประสบการณ์โดยตรงกับระบบยุติธรรมทางอาญาในฐานะผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา ผู้คนจำนวนมากจะถูกจับกุมอย่างถูกต้องหรือผิดกฎหมาย หรือมีฉะนั้น ถูกตำรวจหรือตัวแทนอื่นๆ ที่บังคับใช้กฎหมายกักขังและถูกนำตัวไปยังสถานีตำรวจหรือสถานกักขัง ซึ่งบุคคลเหล่านี้ อาจต้องใช้เวลหลายชั่วโมง เป็นวัน เดือน หรือแม้กระทั่งเป็นปี ก่อนที่จะถูกนำตัวมาอยู่ต่อหน้าผู้พิพากษาหรือศาล ผู้อาจตัดสินใจตามกฎหมายและความจำเป็นในการกักขัง ในระหว่างช่วงเวลานี้ ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดจะมีความอ่อนด้อยเป็นอย่างมาก ต้องอาศัยความเมตตา

ของผู้ที่กักขังตน ตามปกติแล้ว สถานีดำรวจและสถานกักขังอื่นๆ มักจะปิดต่อบุคคลภายนอก โดยมีการกำกับดูแลเพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลยต่อสิ่งที่เกิดขึ้นภายในกำแพงนั้น ชุมชนผู้ยากไร้และด้อยโอกาส มักจะอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย ไม่มี "เสียง" ไม่สามารถจ่ายค่าประกันตัวหรือสินบน และไม่สามารถจ่ายค่าให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายได้^{๔๔}

ในบริบทนี้ ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกจับกุมหรือกักขังโดยตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่บังคับใช้กฎหมายสามารถได้รับคุณประโยชน์จากการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วด้วยวิธีการต่างๆ มากมาย ตามที่จะกล่าวถึงด้านล่าง

ความคุ้มครองต่อการข่มขู่ การปฏิบัติอย่างโหดร้ายและการทรมาน

ในหลายๆ ประเทศ ไม่สามารถสันนิษฐานได้ว่าตำรวจหรือเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายจะปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องตามกฎหมาย การประทุษร้ายกฎหมายมักจะมีอยู่เสมอ ทั้งที่ "มองไม่เห็น" หรือบุคคลเหล่านี้ อาจได้รับอิสระเป็นอย่างมากจากอัยการ ตุลาการและหน่วยงานอื่นๆ การขู่กรโชกโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นสิ่งที่เกิดเป็นประจำในบางประเทศ และอาจเป็นแรงจูงใจสำคัญต่อการจับกุม^{๔๕} ผู้ยากไร้และด้อยโอกาสอาจถูกจับกุม กักขังและดำเนินคดีเนื่องจากตนไม่อาจจ่ายเงินเพื่อที่จะหาทางออกสำหรับตนเองได้ การทำร้ายร่างกายและแม้กระทั่งการทรมานที่กระทำต่อผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา มีอยู่อย่างแพร่หลายในบางประเทศ และหญิงมีความเสี่ยงอย่างยิ่งที่จะถูกข่มขืน ผู้เขียนรายงานพิเศษเสนอต่อที่ประชุมเกี่ยวกับการทรมานและการกระทำอื่นๆ ที่โหดร้าย ที่ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำแย่ศักดิ์ศรี หรือการลงโทษ พบว่ามีการทรมานแพร่หลายอยู่ถึง ๑๑ จาก ๑๕ ประเทศที่มีการไปตรวจเยี่ยมระหว่างปี ๒๐๐๕ ถึง ๒๐๐๙^{๔๖} และยังมีข้อสังเกตว่าความเสี่ยงที่พบมากที่สุดของการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้ายต่อร่างกายเกิดขึ้นในระหว่างการกักขังของตำรวจ^{๔๗} โดยที่พบมากที่สุดคือ การทรมานจะใช้เพื่อการรีดข้อมูล และการสารภาพผิด แต่ยังใช้ในการข่มขู่ รีดไถเงิน ซึ่งเป็นวิธีการลงโทษและเพื่อแสดงให้เห็นถึงอำนาจ^{๔๘}

^{๔๔} See Open Society Foundations and United Nations Development Programme, *The Socioeconomic Impact of Pretrial Detention*.

^{๔๕} Ibid, pp. 18-19.

^{๔๖} See country mission reports of the Special Rapporteur on torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, available from www.ohchr.org/EN/Issues/Torture/SRTorture/Pages/SRTortureIndex.aspx. See Birk and others, *Pretrial Detention and Torture: Why Pretrial Detainees Face the Greatest Risk* (New York, Open Society Foundations, 2011).

^{๔๗} The European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment of the Council of Europe also has reached a similar conclusion. See Council of Europe, *European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT), CPT Standards* (2006), p. 9.

^{๔๘} Birk and others, *Pretrial Detention and Torture: Why Pretrial Detainees Face the Greatest Risk*, p. 30.

การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
ขั้นตอนแรกสามารถช่วยรับประกันความคุ้มครองจากการข่มขู่ การปฏิบัติอย่างโหดร้าย และการทรมาน
ได้ ผู้เขียนรายงานพิเศษเสนอต่อที่ประชุมเกี่ยวกับความเป็นอิสระของผู้พิพากษาและทนายความระบุว่า
การปรากฏตัวของทนายความในระหว่างการสอบสวนคือ เครื่องป้องกันที่สำคัญต่อความคุ้มครองต่อการ
ปฏิบัติที่โหดร้าย^{๕๐} และผู้เขียนรายงานพิเศษเสนอต่อที่ประชุมเกี่ยวกับปัญหาเรื่องการทรมานแนะนำว่า
"ไม่มีคำสารภาพที่กระทำโดยบุคคลซึ่งปราศจากเสรีภาพจะมีคุณค่าต่อประเด็นในศาล นอกจากนี้
กระทำต่อหน้าผู้พิพากษาหรือทนายความ"^{๕๑} นอกจากนี้ ในระหว่างกระบวนการตรวจสอบในระดับสากล
เป็นระยะ รัฐควรให้ข้อเสนอแนะอย่างสม่ำเสมอถึงการรับประกันการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชน
ทางกฎหมาย รวมถึงประชากรผู้ยากไร้และชายขอบ และการใช้ความพยายามทุกวิถีทางที่จะป้องกันการ
ทรมาน การใช้งานหนักเกินไป ตลอดจนการกักขังและจับกุมโดยพลการ

**กรอบที่ ๑. คณะกรรมการเพื่อการป้องกันการทรมาน และการปฏิบัติที่ไร้มนุษยธรรมหรือการย่ำยี
ศักดิ์ศรี หรือการลงโทษแห่งยุโรป**

ถ้อยแถลงของคณะกรรมการเพื่อการป้องกันการทรมาน และการปฏิบัติที่ไร้มนุษยธรรมหรือการย่ำยี
ศักดิ์ศรี หรือการลงโทษแห่งยุโรป

ความเป็นไปได้สำหรับบุคคลที่ถูกควบคุมตัวโดยตำรวจที่จะมีการเข้าถึงทนายความในระหว่าง
[ทันทีหลังการที่ถูกถอดถอนเสรีภาพ] คือ เครื่องป้องกันพื้นฐานต่อการปฏิบัติที่โหดร้าย การมีอยู่ของ
ความเป็นไปได้นั้นจะมีผลกระทบที่ยับยั้งจิตใจของผู้ที่จะปฏิบัติโหดร้ายต่อบุคคลที่ถูกกักขัง ยิ่งไป
กว่านั้น ทนายความจะอยู่ในสถานะที่จะดำเนินการที่เหมาะสมได้หากการปฏิบัติที่โหดร้ายเกิดขึ้น
จริง^๕

คณะกรรมการอ้างถึงเฉพาะความคุ้มครองต่อการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย แต่สิ่งที่กล่าวถึงคือ
ความเท่าเทียมกันที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดอื่นๆ ต่อสิทธิมนุษยชน เช่น การจับกุมหรือการกักขังอย่างผิด
กฎหมายหรือโดยพลการ

^๕ European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT),
CPT Standards, p. 9.

^{๕๐} E/CN.4/1998/39/Add.4, para. 47.

^{๕๑} E/CN.4/2003/68, para. 26 (e) and A/56/156, para. 39 (d).

ความมั่นใจต่อสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม

สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วเป็นเงื่อนไขที่ต้องมีเพื่อการใช้สิทธิที่ "เป็นจริงและปฏิบัติได้"^{๕๒} ในการรับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม

ควรทำความเข้าใจถึงการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมทั้งในแง่ของผลที่ได้และขั้นตอนการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมตามความหมายของความถูกต้องหรือความเหมาะสมที่กำหนดโดยศาลไม่ว่าความผิดจะได้รับ การพิสูจน์หรือไม่นั้น บางส่วนจะขึ้นอยู่กับว่าได้รับหลักฐานหรือไม่ (รวมทั้งจากผู้ถูกกล่าวหา) และมีการ นำเสนอต่อศาลในลักษณะที่เป็นธรรม ถูกต้องตามกฎหมาย และมีขั้นตอนถูกต้องหรือไม่ การมีส่วนร่วม ของผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนแรกของกระบวนการอาจช่วยรับรองว่าการ สอบสวนใดๆ ต่อผู้ต้องสงสัยจะเป็นไปอย่างเหมาะสมและถูกต้องตามกฎหมาย พยานที่มีศักยภาพและ หลักฐานที่ได้รับการพิสูจน์ และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนจะถูกนำไปมอบให้ตำรวจ

กระบวนการยุติธรรมเป็นสิ่งสำคัญ ไม่เพียงเพื่อเป็นการรับรองความสมบูรณ์ของหลักฐานซึ่งจะต้องวาง ต่อหน้าศาลในที่สุดเท่านั้น แต่การพิจารณาคดีที่แท้จริงอาจไม่มีวันเกิดขึ้นได้เนื่องจากเหตุผลมากมาย อีกด้วย ซึ่งอาจเป็นเพราะการฟ้องร้องไม่ได้รับการดำเนินการ โดยอาจเป็นเพราะการมีหลักฐาน ความผิดไม่เพียงพอ หรือตำรวจอาจไม่เคยมีเจตนาที่จะให้มีการดำเนินคดี (ตามที่ระบุไว้ก่อนหน้านี้ บุคคลอาจถูกจับกุมเพื่อการเรียกสืบนบน หรือตำรวจอาจจับกุมและกักขังใครบางคนเพื่อเป็นการลงโทษ หรือทำโทษบุคคลนั้นๆ) ในหลายเขตอำนาจศาล คดีอาจถูกจำหน่ายโดยการที่ตำรวจหรืออัยการเรียก เก็บค่าสินไหมทดแทน ดังนั้น ผู้ต้องสงสัยจึงถูกลงโทษโดยที่ไม่เคยมาปรากฏตัวต่อหน้าศาล^{๕๓} เขต อำนาจศาลหลายแห่งมีวิธีการให้สารภาพผิด หรือการพิจารณาโดยเร่งด่วน ซึ่งหมายความว่า การนำเสนอ หลักฐานต่อศาลนั้นไม่สมบูรณ์ และมีหลักฐานจากเขตอำนาจศาลหลายแห่งว่าอาจมีการใช้แรงกดดัน อย่างไม่สมควรต่อผู้ต้องสงสัยเพื่อชักจูงให้ร่วมมือตามขั้นตอนดังกล่าว^{๕๔} นอกจากนี้ แม้แต่ผู้ต้องสงสัยที่

^{๕๒} ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปได้นำคำศัพท์นี้มาใช้เป็นประจำโดยครอบคลุมถึงข้อเท็จจริงที่ว่า บทบัญญัติทางการของสิทธิ ตัวอย่างเช่นในกฎหมาย ไม่เพียงพอที่จะรับรองว่าสิทธิเหล่านั้นจะสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น European Court of Human Rights, Artico v. Italy (1981) 3 EHRR 1; Airey v. Ireland (1979) 2 EHRR 305; and European Court of Human Rights, Pishchalnikov v. Russia, Application No. 7025/04, Judgement of 24 September 2009, para. 66.

^{๕๓} ตามข้อมูลรวบรวมที่เยอรมนีในปี ๒๐๐๙ คดีจำนวนมากที่สุดลงโดย "การลงโทษ" ผู้ต้องสงสัยตามหลักการคำตัดสินของศาลก่อนการพิจารณาคดี มากกว่าจะเป็นการตัดสินโดยการพิจารณาคดีในที่สาธารณะ (โดยไม่คำนึงว่าในที่สุดจะพบว่าผู้ถูกกล่าวหามีความผิดหรือไม่) โปรดดู Germany, Statistisches Bundesamt, Justiz auf einen Blick (Wiesbaden, 2011), p. 11. See also Schumann, Bruckmüller and Soyer, Pre-trial Emergency Defence (Antwerp, Belgium, Intersentia, 2012), p. 354.

^{๕๔} ตัวอย่างเช่น ในจอร์เจีย ร้อยละ ๘๐ ของคดีอาญาได้รับการตัดสินโดย "การยอมสารภาพ" และมีหลักฐานว่าตำรวจหรืออัยการมักจะกดดันผู้ต้องสงสัย ไปยังทนายความแต่งตั้งให้ร่วมมือในการยอมสารภาพ โปรดดู Cape and Namoradze, Effective Criminal Defence in Eastern Europe, p. 170.

จะพ้นผิดจากการพิจารณาคดีในท้ายที่สุด หรือตามด้วยการอุทธรณ์ หลังจากใช้เวลาหลายเดือนหรือเป็นปีกับการถูกกักขังอย่างผิดกฎหมายหรือโดยไม่จำเป็นจะรู้สึกว่ามีสิทธิของตนในอันที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมไม่ได้รับความเคารพทั้งๆ ที่มีการตัดสินใจให้โทษก็ตาม

การคุ้มครองสิทธิตามกระบวนการยุติธรรม

สิ่งที่เกี่ยวข้องกัสิทธิในการได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมคือ ขอบเขตของสิทธิตามกระบวนการยุติธรรมซึ่งมีข้อตกลงระหว่างประเทศที่มีความสำคัญหลายระดับ โดยรวมถึง

- ทุกคนมีสิทธิในเสรีภาพและความปลอดภัยของบุคคล ไม่มีใครจะถูกจับกุมหรือกักขังโดยพลการ และไม่มีใครจะถูกทรมานหรือปฏิบัติอย่างโหดร้าย เว้นแต่อยู่บนพื้นฐานและเป็นไปตามขั้นตอนต่างๆ ดังกล่าวที่กฎหมายกำหนดไว้^{๕๔}
- ทุกคนที่ถูกจับกุมจะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงเหตุผลของการจับกุม ณ เวลาที่ทำการจับกุม และจะได้รับการแจ้งถึงข้อกล่าวหาที่มีต่อตนทันที^{๕๕}
- ทุกคนที่ถูกจับกุมหรือกักขังด้วยข้อหาทางอาญาจะถูกนำตัวไปแสดงต่อหน้าผู้พิพากษาหรือเจ้าพนักงานตุลาการอื่นๆ ทันที และมีสิทธิได้รับการพิจารณาคดีภายในเวลาอันสมควรหรือได้รับการปล่อยตัว โดยไม่มีกฎหมายที่ระบุว่าผู้ที่รอการพิจารณาคดีจะต้องถูกกักขัง แต่การปล่อยตัวอาจเป็นไปตามการค้ำประกันว่าจะมาปรากฏตัวเพื่อรับการพิจารณาคดี^{๕๖}

^{๕๔} อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง มาตรา ๙ และมาตรา ๗ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอเมริกัน เกือบจะเหมือนกัน เช่นเดียวกับมาตรา ๖ ของกฎบัตรว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและสิทธิประชาชนแห่งแอฟริกา และมาตรา ๑๔ วรรค ๑ ของกฎบัตรว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอาหรับ อนุสัญญายุโรปว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานในมาตรา ๕ ไม่ได้มีข้อห้ามที่ชัดเจนในเรื่องของการกระทำโดยพลการ แม้ว่าศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปจะเห็นว่าเป็นเรื่องพื้นฐานก็ตาม แต่ได้กำหนดรายการยกเว้นอย่างละเอียดเอาไว้ มาตรา ๕ วรรค ๑ (c) อนุญาตรให้สิทธิพลเมืองและเสรีภาพได้โดยการจับกุมหรือการกักขังโดยถูกต้องตามกฎหมายเพื่อวัตถุประสงค์ในการนำตัวบุคคลมาแสดงต่อหน้าเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายด้วยเหตุอันควรสงสัยว่าได้กระทำความผิด หรือเมื่อมีเหตุผลจำเป็นอันสมควรเพื่อป้องกันไม่ให้นั้นกระทำความผิด หรือหลบหนีหลังจากที่ได้กระทำเช่นนั้น

^{๕๕} อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง มาตรา ๙ วรรค ๒ และกฎบัตรว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอาหรับ มาตรา ๑๔ วรรค ๓ มาตรา ๕ วรรค ๒ ของอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแห่งยุโรปมีความคล้ายคลึงกัน แต่นอกจากนี้ยังกำหนดว่าข้อมูลที่ต้องอยู่ในภาษาที่บุคคลนั้นเข้าใจได้ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอเมริกัน มาตรา ๗ วรรค ๔ กำหนดว่าข้อมูลดังกล่าวจะต้องให้กับทุกคน “ซึ่งถูกกักขัง” โดยไม่มีข้อยกเว้นที่เทียบเท่าในกฎบัตรว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและสิทธิประชาชนแห่งแอฟริกา

^{๕๖} อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง มาตรา ๙ วรรค ๓ บทบัญญัติที่คล้ายกันพบในอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแห่งยุโรป มาตรา ๕ วรรค ๓ กฎบัตรว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอาหรับ มาตรา ๑๔ วรรค ๕ และอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอเมริกัน มาตรา ๗ วรรค ๕ กฎบัตรว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและสิทธิประชาชนแห่งแอฟริกาในมาตรา ๗ วรรค ๑ (d) มอบสิทธิที่จะได้รับการไต่สวนภายในเวลาอันสมควรต่อหน้าศาลยุติธรรมหรืออัยการผู้พิพากษา แต่ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการแสดงตนต่อหน้าผู้พิพากษาทันที หรือการปล่อยตัวในระหว่างรอการพิจารณาคดี แม้ว่าสิ่งเหล่านี้จะได้รับการกำหนดโดยหลักการและแนวปฏิบัติว่าด้วยสิทธิในการได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในแอฟริกา ๒๐๐๑ (sect. M.1 and M.3 of the African Commission on Human and Peoples' Rights)

- ทุกคนที่ถูกตั้งข้อหาทางอาญามีสิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานว่าบริสุทธิ์ไว้ก่อนจนกว่าจะได้รับการพิสูจน์ตามกฎหมายแล้วว่ากระทำความผิด^{๕๘}
- ในการตั้งข้อกล่าวหาใดๆ ทางอาญา ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการไต่สวนโดยไม่ชักช้า^{๕๙}
- ในการตั้งข้อกล่าวหาใดๆ ทางอาญา ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับเวลาและความสะดวกพอสมควรในการเตรียมตัวต่อสู้คดี^{๖๐}

นอกจากนี้ ในอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองกำหนดว่า ในการตั้งข้อกล่าวหาใดๆ ทางอาญา บุคคลจะ "ไม่ถูกบังคับให้ยืนยันความผิดของตนเองหรือสารภาพความผิด"^{๖๑} โดยจะพบรูปแบบที่คล้ายกันในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอเมริกา และกฎบัตรว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอาหรับ^{๖๒}

ไม่อาจสันนิษฐานได้ว่าสิทธิตามกระบวนการยุติธรรมเหล่านี้จะได้รับความเคารพ และการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วได้มอบกลไกสำคัญเพื่อการแสวงหาหลักประกันว่าผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาจะได้รับคุณสมบัติจากสิ่งเหล่านั้นได้

^{๕๘} อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง มาตรา ๑๔ วรรค ๒ โปรดดูอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแห่งยุโรป มาตรา ๖ วรรค ๒ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอเมริกา มาตรา ๘ วรรค ๒ กฎบัตรว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและสิทธิประชาชนแห่งแอฟริกา มาตรา ๗ วรรค ๑ (b) และกฎบัตรว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอาหรับ มาตรา ๑๖

^{๕๙} อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง มาตรา ๑๔ วรรค ๓ โปรดดูอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแห่งยุโรป มาตรา ๖ วรรค ๑ ซึ่งอ้างถึงสิทธิในการเข้ารับการไต่สวนภายในเวลาอันสมควร เช่นเดียวกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอเมริกา มาตรา ๘ วรรค ๑ กฎบัตรว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอาหรับ มาตรา ๑๔ วรรค ๕ และกฎบัตรว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและสิทธิประชาชนแห่งแอฟริกา มาตรา ๗ วรรค ๑ (d)

^{๖๐} อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง มาตรา ๑๔ วรรค ๓ (b) อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแห่งยุโรป มาตรา ๖ วรรค ๓ (a) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอเมริกา มาตรา ๓ (b) และกฎบัตรว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอาหรับ มาตรา ๑๖ วรรค ๒ กฎบัตรว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและสิทธิประชาชนแห่งแอฟริกาได้มีการกำหนดบทบัญญัติที่คล้ายกัน แม้ว่ามาตรา ๗ วรรค ๑ (c) มอบสิทธิในการต่อสู้คดีและหลักการและแนวปฏิบัติว่าด้วยสิทธิในการได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรมและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในแอฟริกา ๒๐๐๑ มาตรา N.๓ ได้กำหนดให้มีสิทธิที่จะได้รับเวลาและความสะดวกพอสมควร

^{๖๑} อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง มาตรา ๑๓ วรรค ๓ (g)

^{๖๒} อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอเมริกามาตรา ๘ วรรค ๒ (g) และวรรค ๓ และกฎบัตรว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งอาหรับมาตรา ๑๖ วรรค ๖

กรอบที่ ๒. การตีความหมายของสิทธิในการได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมโดยศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป

ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปถือว่าหากกฎหมายแห่งชาติขัดกับผลลัพธ์ที่ผู้ต้องสงสัยกล่าวหรือมิได้กล่าวในระหว่างการสอบสวนของตำรวจแล้ว โดยทั่วไปสิทธิในการได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมจะกำหนดให้ผู้ต้องสงสัยได้รับคุณประโยชน์จากการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในระหว่างการสอบสวนดังกล่าว^a

ในขณะที่อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแห่งยุโรปไม่รวมถึงการรับประกันว่าบุคคลจะไม่ถูก "บังคับให้ยืนยันความผิดของตนเอง" ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปยึดมั่นมาโดยตลอดว่าสิทธิที่จะไม่ปรักปรำตัวเอง และสิทธิในการไม่ให้การใดๆเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของสิทธิในการได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม โดยเป็น "มาตรฐานสากลที่ได้รับการยอมรับทั่วไป ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของแนวคิดกระบวนการยุติธรรม"^b

ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปตระหนักว่าผู้ต้องสงสัยมีความอ่อนด้อยอย่างยิ่งในระหว่างขั้นตอนการสืบสวนของกระบวนการยุติธรรมทางอาญานั้นถือว่า "ในเกือบทุกกรณีนั้น การขดเชยความอ่อนด้อย โดยเฉพาะให้เหมาะสมจะทำได้ด้วยความช่วยเหลือจากทนายความผู้มีหน้าที่เหนือสิ่งอื่นใดในการช่วยรับรองถึงการเคารพสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาว่าจะไม่ปรักปรำตัวเอง"^c

^a โปรดดู *Salduz v. Turkey* (European Court of Human Rights, Grand Chamber, Application No. 36391/02, Judgement of 27 November 2008), para. 52. See also *Demirkaya v. Turkey* (European Court of Human Rights, Grand Chamber, Application No. 31721/02, Judgement of 13 January 2010) ย่อหน้าที่ ๑๗ ของคำพิพากษานั้น ศาลสรุปว่า "แม้ว่าผู้ร้องได้รับโอกาสสมิทยาคำนวณเป็นตัวแทนในระหว่างที่ผู้พิพากษาสืบสวนดำเนินการสอบสวนโดย การไม่มีทนายความในระหว่างการสอบสวนของตำรวจจะส่งผลกระทบอย่างแก้ไขไม่ได้ต่อสิทธิในการต่อสู้คดี เนื่องจากคำให้การของตำรวจจะถูกนำไปใช้ในการยืนยันความผิด"

^b โปรดดู European Court of Human Rights, *Funke v. France*, Application No. 10828/84, Judgement of 25 february 1993, paras. 41-44; European Court of Human Rights, *Saunders v. United Kingdom*, Judgement of 17 December 1996, Reports 1996-VI, para. 68; European Court of Human Rights, *John Murray v. United Kingdom*, Application No. 18731/91, Judgement of 8 february 1996, para. 45; European Court of Human Rights, *Heaney and McGuinness v. Ireland*, Application No. 34720/97, Judgement of 21 December 2000, para. 40; and European Court of Human Rights, *Getiren v. Turkey*, Application No. 10301/03, Judgement of 22 July 2008, para. 123. โปรดสังเกตว่าศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปถือว่าการไม่ให้การใดๆ อาจถูกจำกัดหากเจ้าหน้าที่มีเหตุผลสมควร (*John Murray v. United Kingdom*, para. 47; and *Heaney and McGuinness v. Ireland*, para. 47).

^c *Salduz v. Turkey* (European Court of Human Rights, Grand Chamber, 27 November 2008, Application No. 36391/02, Judgement of 27 November 2008), para. 54.

การหลีกเลี่ยงการกักขังก่อนการพิจารณาคดีโดยพลการและมากเกินไป

มาตรฐานสากลเกี่ยวกับการกักขังก่อนการพิจารณาคดีคือ สิ่งนี้ไม่ควรถูกนำมาใช้เป็นบรรทัดฐาน ผู้ถูกกล่าวหาที่ยังไม่ได้รับการตัดสินว่ามีความผิดควรจะถูกกักขังเฉพาะในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลผู้นั้นได้กระทำความผิด และมีความเสี่ยงซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลผู้นั้นจะไม่ไปขึ้นศาล กระทำความผิดใหม่ที่ร้ายแรงหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม นอกจากนี้ ควรนำมาตรการกักขังระยะสั้นมาใช้ที่เหมาะสม เช่น การปล่อยตัวอย่างมีเงื่อนไข^{๖๓} อย่างไรก็ตาม ในหลายประเทศมักนำการกักขังก่อนการพิจารณาคดีมาใช้มากเกินไป และประชาชนประมาณ ๓ ล้านคนซึ่งเป็นสัดส่วนสำคัญที่ถูกกักขังก่อนการพิจารณาคดีในวันหนึ่งๆ^{๖๔} นั้นในท้ายที่สุดจะได้รับการปล่อยตัวหรือได้รับการตัดสินว่าไม่ต้องถูกควบคุมตัว

สาเหตุของการกักขังก่อนการพิจารณาคดีโดยพลการและมากเกินไปนั้นมีอยู่มากมาย ซึ่งรวมถึงการขาดกฎหมายที่ชัดเจน การที่ผู้พิพากษาไม่มีเวลาให้เพียงพอ หรือไม่ใช้เกณฑ์ที่เหมาะสมในการตัดสินใจ และความล้มเหลวในการให้หรือพิจารณาทางเลือก ผู้ถูกกล่าวหาว่าก่ออาชญากรรมมักขาดการศึกษาหรือความชำนาญที่จะทำคำร้องที่มีประสิทธิภาพสำหรับการปล่อยตัวก่อนการพิจารณาคดี และโดยทั่วไปแล้ว มักจะไม่มีความรู้ในเรื่องของกฎหมายและเกณฑ์เกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่ศาลคำนึงถึงในการพิจารณาคดี ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจมีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจกักขังก่อนการพิจารณาคดีตามตัวอย่างที่แสดงดังต่อไปนี้

กรอบที่ ๓. การกล่าวถึงปัญหาการใช้การกักขังก่อนการพิจารณาคดีมากเกินไป - ตัวอย่างจากบัลแกเรียและบราซิล

ในบัลแกเรีย ผู้พิพากษามักสั่งให้กักขังจำเลยก่อนการพิจารณาคดีเป็นประจำ โดยขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของการกระทำผิดกฎหมายที่ถูกกล่าวหาเท่านั้น สิ่งนี้ตรงกันข้ามกับสิทธิในเสรีภาพตามมาตรา ๕ ของอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแห่งยุโรป หน่วยงานได้ช่วยเหลือผู้ร้องจำนวนมากให้คัดค้านการตัดสินดังกล่าวจนประสบความสำเร็จผ่านศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป ซึ่งทำให้ผู้พิพากษาทำการตัดสินในแนวเดียวกันกับมาตรฐานยุโรป^๖

^{๖๓} โปรดดู ตัวอย่างเช่น European Court of Human Rights, *Nevmerzhitsky v. Ukraine*, Application No. 54825/00, Judgement of 5 April 2005; and European Court of Human Rights, *Smirnova v. Russia*, Application Nos. 46133/99 and 48182/99, Judgement of 24 April 2003.

^{๖๔} M. Schonteich, "The scale and consequences of pretrial detention around the world", Justice Initiatives: Pretrial Detention (New York, Open Society Institute, 2008), p. 11..

ในบราซิล ประชากรผู้ต้องขังเกือบครึ่งหนึ่งอยู่ในการกักขังก่อนการพิจารณาคดี ในโครงการเกี่ยวกับผลกระทบของความช่วยเหลือทางกฎหมายต่อชีวิตของนักโทษที่ถูกกักขังก่อนการพิจารณาคดีในนครริโอ เดอ จาเนโร พบว่าสองในสามถูกควบคุมตัวอย่างผิดกฎหมาย เกือบหนึ่งในสามของผู้ถูกกักขังก่อนการพิจารณาคดีได้รับการให้ความช่วยเหลือจากโครงการทนายความได้รับการปล่อยตัวภายใน ๒๐ วัน เปรียบเทียบกับผู้ที่ไม่ได้รับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย^b ซึ่งมีน้อยกว่าร้อยละ ๑๔

^a Cape and Namoradze, Effective Criminal Defence in Eastern Europe, p. 135.

^b Open Society foundations, "The impact of legal aid on the lives of pre-trial prisoners: an experiment in the city of Rio de Janeiro", final report (August 2011).

การรับรองการปฏิบัติตามกฎหมายและเหมาะสม

การละเมิดกฎหมายโดยตำรวจหรือเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายทั้งหมดมิได้เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนไปเสียทั้งหมด หรือมิได้จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม อย่างไรก็ตาม อาจมีผลกระทบที่เป็นอันตรายอย่างรุนแรง และมีผลต่อผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาแน่นอน การผิดกฎหมายนั้นขึ้นอยู่กับกฎหมายแห่งชาติและข้อบังคับเกี่ยวกับอำนาจของตำรวจ สิทธิของผู้ต้องสงสัยยังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในเขตอำนาจศาลต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรกกฎหมายของประเทศอาจควบคุมกระบวนการและการปฏิบัติอย่างหลากหลาย รวมถึง

- การจับกุม
- การแจ้งให้ทราบถึงการกักขังต่อบุคคลที่สาม
- การแจ้งให้ทราบถึงสิทธิ
- ข้อมูลและการเปิดเผยหลักฐาน
- การสอบสวน
- เงื่อนไขการกักขัง
- ระยะเวลาการกักขัง
- การตัดสินใจในเรื่องของการกักขังก่อนการพิจารณาคดี
- การแสดงตนต่อผู้พิพากษาหรือศาล
- กฎพิเศษที่เกี่ยวข้องกับเด็กและบุคคลอื่นๆ ที่อยู่ในกลุ่มความต้องการพิเศษ

ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาที่มีแนวโน้มที่จะไม่ตระหนักถึงกฎหมายและข้อบังคับดังกล่าว แม้ว่าจะตระหนักถึง ก็มิได้อยู่ในฐานะที่จะดำเนินการกับการละเมิดใดๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรก ตำรวจก็จะมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามภาระหน้าที่ตามกฎหมาย ในกรณีที่มีการละเมิด ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายสามารถใช้กลยุทธ์หลากหลายเพื่อพยายามให้มีการปฏิบัติตามกฎ

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจทำให้ตำรวจใส่ใจในการละเมิด โดยเมื่อคำนึงถึงสถานะของตำรวจนั้น ตำรวจมีแนวโน้มที่จะรับทราบมากกว่าที่ผู้ต้องสงสัยจะทำให้ตำรวจเอาใจใส่ในการละเมิดด้วยตนเอง ทั้งนี้ โดยขึ้นอยู่กับลักษณะและความรุนแรงของการละเมิดและเหตุผลของการละเมิด อีกทางหนึ่งนั้น ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจทำให้อัยการ ผู้พิพากษาหรือศาลใส่ใจในการละเมิด ทั้งในกระบวนการพิจารณาคดีทางทางอาญา (ตัวอย่างเช่น ในการไต่สวนการกักขังก่อนการพิจารณาคดี) หรือโดยการออกหมายศาลเพื่อเรียกตัว^{๖๔} (เมื่อเกี่ยวข้องกัน) หรือการดำเนินการทางแพ่งอื่นๆ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจดำเนินการไม่สำเร็จ แต่ในหลายๆ คดี ความสำเร็จมีโอกาสมากกว่าหากผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการด้วยตนเอง

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจมีบทบาทสำคัญในการให้ความมั่นใจว่าตำรวจ อัยการ และผู้พิพากษาจะดำเนินการกับผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาในลักษณะที่เหมาะสมและดำเนินการตัดสินใจที่เหมาะสม ตำรวจ อัยการและผู้พิพากษาจะทำการตัดสินใจอย่างรอบคอบในหลายเรื่อง ได้แก่ เกี่ยวกับการสอบสวน การสืบสวน การดำเนินคดี การจำหน่ายคดีออกนอกศาล ขั้นตอนการเร่งและการกักขังก่อนการพิจารณาคดี ซึ่งในส่วนของคุณภาพการตัดสินใจนั้นจะขึ้นอยู่กับข้อมูลที่มีอยู่และการพิจารณาหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย (และที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายเท่านั้น) ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจมีบทบาทสำคัญในการให้ความมั่นใจว่าผู้ตัดสินมีข้อมูลที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งรับรู้ และคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ในหลายประเทศ ได้มีการนำขั้นตอนต่างๆ เช่น การสารภาพผิด หรือการยอมสารภาพ มาใช้เพื่อให้กระบวนการยุติธรรมทางอาญามีประสิทธิภาพมากขึ้น ขั้นตอนดังกล่าวอาจเป็นคุณประโยชน์กับเหยื่อ โดยหลีกเลี่ยงความจำเป็นที่จะต้องมอบหลักฐานให้ในการพิจารณาคดี ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจให้คำแนะนำผู้ต้องสงสัยได้ถึงสถานภาพทางกฎหมาย และมีความเหมาะสมหรือไม่ที่จะร่วมมือกับ

^{๖๔} รูปแบบของการดำเนินการทางกฎหมายที่ได้รับการยอมรับในหลายประเทศสำหรับทดสอบความถูกต้องตามกฎหมายของการกักขังบุคคล ในบางประเทศ เลือกใช้คำอื่น เช่น amparo de libertad

ขั้นตอนดังกล่าว หรือแม้กระทั่งอาจแนะนำตำรวจหรืออัยการว่าควรนำขั้นตอนดังกล่าวมาใช้ ในบางประเทศ การที่ต้องสงสัยอาจตกลงตามขั้นตอนดังกล่าวถึงแม้ว่าจะไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นประโยชน์ต่อพวกตน นั้นเป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับด้วยเหตุผลต่างๆ ซึ่งรวมถึงแรงกดดันที่ไม่เหมาะสมที่ตำรวจนำมาใช้ ดังนั้น ประเทศเหล่านี้จึงทำให้ขั้นตอนนี้เป็นเงื่อนไขกับผู้ต้องสงสัยที่ได้รับการให้ความช่วยเหลือตามกฎหมาย^{๖๖} ด้วยวิธีนี้ การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วจะเป็นคุณประโยชน์กับทั้งตัวบุคคล และระบบความยุติธรรมทางอาญา

การช่วยผู้ต้องสงสัยให้เข้าใจและเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา

การจับกุมและการกักขังในข้อหากระทำความผิดทางอาญาอาจเป็นประสบการณ์ที่น่าหวาดกลัวและ เขย่าขวัญ แม้แต่กับผู้ที่มีความคุ้นเคยกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา หรือผู้ที่เคยถูกจับกุมหรือกักขัง มาก่อน ผู้ต้องสงสัยจะถูกย้ายออกจากสภาพแวดล้อมที่คุ้นเคย อยู่ในสภาพที่หมดหนทาง อาจถูกกักขัง อยู่ในสภาพที่ไม่ถูกสุขลักษณะและแออัด และอาจไม่ทราบหรือไม่เข้าใจถึงกระบวนการและขั้นตอนที่จะ นำไปสู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ต้องสงสัยที่ไม่ค่อยจะรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดซึ่งทำให้ ถูกจับจะทำอย่างไรหากและเมื่อได้รับการสอบปากคำ และระยะเวลาที่จะถูกกักขัง นอกจากนี้ ในบางประเทศ ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาในสัดส่วนที่มากมิได้พูดหรือเข้าใจภาษาที่ใช้ในกระบวนการพิจารณาคดีทาง ทางอาญา

ปัญหาเหล่านี้จะยุ่งยากยิ่งขึ้นหากผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาเป็นเด็ก มีความอ่อนด้อยจากการใช้ แอลกอฮอล์หรือยาเสพติด หรือมีความอ่อนด้อยทางจิตใจ โดยหลักฐานบ่งชี้ว่าผู้ถูกจับกุมหรือผู้ถูกกักขัง มีแนวโน้มที่ไม่ได้สัดส่วนว่ามาจากกลุ่มที่มีความอ่อนด้อยหรือด้อยโอกาส ทั้งนี้ โดยไม่คำนึงถึงระดับการ พัฒนาของประเทศใดโดยเฉพาะ

^{๖๖} ไบรอร์เจีย ตัวอย่างเช่น การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมีผลบังคับหากทำให้มีการยอมรับสารภาพ โปรดดู Cape and Namoradze, *Effective Criminal Defence in Eastern Europe*, p. 168.

กรอบที่ ๔. ความอ่อนด้อยของประชากรผู้ต้องขัง ตัวอย่างจาก เซียร์รา ลีโอน เนปาล อินเดีย และ แคนาดา

ในการสำรวจที่ดำเนินการในเซียร์รา ลีโอน ซึ่งใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ ไม่มีผู้ตอบแบบสำรวจคนใดใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแรก และมีเพียงร้อยละห้าใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง^a

การศึกษาวิจัยในทวีปแอฟริกาจำนวนหกประเทศพบว่า "ส่วนใหญ่ของผู้ต้องขังมาจากภูมิหลังที่ยากจนมาก โดยส่วนมากได้รับการศึกษาน้อย"^b

ในเนปาล การศึกษาวิจัยโดยสหประชาชาติ ซึ่งเป็นองค์กรนอกภาครัฐ (เอ็นจีโอ) ที่จัดขึ้นในปี ๒๐๐๙ พบว่าบุคคลที่ถูกสอบปากคำในศูนย์กักขังของตำรวจมากกว่าร้อยละ ๖๕ นั้นมาจากชนกลุ่มน้อยหรืออยู่ในวรรณะจัณฑาล

ในอินเดีย การศึกษาวิจัยประมาณว่าผู้ต้องขังร้อยละ ๘๐ ได้รับการศึกษาเพียงระดับประถมหรือไม่รู้หนังสือ^c

การศึกษาวิจัยสำหรับกระทรวงยุติธรรมของแคนาดาพบว่าประชากรในเรือนจำกลางอย่างน้อยสองในสามได้รับความทุกข์ทรมานจากพฤติกรรมการใช้สารเสพติด และประมาณหนึ่งในห้าได้รับความทุกข์ทรมานจากความผิดปกติทางจิต หรือมีความอ่อนด้อยอย่างอื่นทางจิต^d

^a Timap for Justice and Prison Watch Sierra Leone, *The Socioeconomic Impact of Pretrial Detention in Sierra Leone* (New York: Open Society foundations, 2013).

^b Penal Reform International, "Prison conditions in Africa" (London: Penal Reform International and African Centre for Democracy and Human Rights, 1993).

^c See Open Society foundations and United Nations Development Programme, *The Socioeconomic Impact of Pretrial Detention*, p. 23.

^d S. Verdun Jones and A. Tijerino, *A Review of Bridges: Duty Counsel Services in Canada* (Canada: Department of Justice, undated), chap. 4.

ถึงแม้ว่าหลักฐานส่วนใหญ่ที่อ้างถึงข้างต้นจะเกี่ยวข้องกับประชากรผู้ต้องขังในเรือนจำ แต่มีแนวโน้มที่จะพบรูปแบบเดียวกันในหมู่ผู้ถูกควบคุมตัวในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นต้น ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจช่วยลดความอ่อนด้อยของผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกักขังได้โดย ตัวอย่างเช่น

- สอบถามเพื่อให้มั่นใจว่าบุคคลเหล่านี้เข้าใจว่าเหตุใดจึงถูกจับกุมหรือกักขัง
- แจ้งให้ทราบถึงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- ให้คำปรึกษาถึงวิธีการรับมือกับการสอบสวน และจะยอมรับความผิดหรือไม่ หากเหมาะสม

- ติดต่อกับสมาชิกในครอบครัว นายจ้างและผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ค้ำประกัน (บุคคลที่รู้จักผู้ถูกกล่าวหาและเต็มใจที่จะเป็นผู้ค้ำประกันว่าผู้ถูกกล่าวหาจะแสดงตนในศาลโดยการวางเงินจำนวนหนึ่งต่อศาล)
- รับรองว่าการตัดสินใจของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกักขังจะได้รับความเคารพ

ตัวอย่างเช่น ในขณะที่รับฟังการไต่สวนถึงการคุมขังก่อนการพิจารณาคดี ผู้ถูกกล่าวหาที่มาแสดงตนในศาลมีแนวโน้มที่จะเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นหากมีตัวแทน^{๖๗} นอกจากนี้ ผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายยังอาจป้องกันความอ่อนด้อยของผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกักขังได้อีกด้วยโดยการรับรองว่าจะมีการระบุถึงความอ่อนด้อยนั้นและจะมีการจัดการอย่างเหมาะสม สิ่งนี้มีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากหลักฐานแสดงให้เห็นว่าตำรวจมักจะไม่นำแนวภาวะอ่อนด้อย^{๖๘}

การปกป้องบุคคลผู้มีความต้องการพิเศษ

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติกำหนดว่าควรดำเนินการพิเศษเพื่อให้ความมั่นใจว่าบุคคลผู้มีความต้องการพิเศษจะได้รับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายอย่างเหมาะสม นอกจากการครอบคลุมเนื้อหาที่กว้างขวางของหลักการที่ ๑๐ แล้ว หลักการและแนวทางของสหประชาชาติยังระบุขั้นตอนเฉพาะซึ่งรัฐควรใช้เพื่อปกป้องสิทธิและความเป็นอยู่ที่ดีของกลุ่มบุคคลเฉพาะ

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา^{๖๙}

หลักการที่ ๑๐. ความเท่าเทียมในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

ควรนำมาตรการพิเศษมาใช้เพื่อให้ความมั่นใจถึงการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายอย่างเหมาะสมแก่หญิง เด็ก และกลุ่มผู้มีความต้องการพิเศษ โดยไม่จำกัดเพียงผู้สูงอายุ ชนกลุ่มน้อย ผู้พิการ ผู้ป่วยทางจิต ผู้ที่มีเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อร้ายแรงอื่นๆ ผู้ใช้ยาเสพติด ชนพื้นเมืองและชาวอะบอริจิน บุคคลไร้สัญชาติ ผู้ขอลี้ภัย พลเมืองต่างประเทศ ผู้อพยพและแรงงานข้ามชาติ ผู้ลี้ภัย และผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ มาตรการดังกล่าวควรตอบสนองความต้องการพิเศษของกลุ่มเหล่านั้น รวมทั้งการใช้มาตรการสำหรับความอ่อนไหวทางเพศ และให้เหมาะสมกับวัย

^{๖๙} General Assembly resolution 67/187, annex, para. 32.

^{๖๗} V. Kemp, Transforming Legal Aid: Access to Criminal Defence Services (London, Legal Services Research Centre, 2010), p. 79.

^{๖๘} ตัวอย่างเช่น การศึกษาในอังกฤษและเวลส์แสดงให้เห็นว่า “ในสถานตำรวจผู้กระทำความผิดที่มีปัญหาทางจิตมักไม่ได้รับการวินิจฉัยหรือให้การรักษา” See T. Nemitz and P. Bean, “Protecting the rights of the mentally disordered in police stations: The use of the appropriate adult in England and Wales”, International Journal of Law and Psychiatry, vol. 24, No. 6 (2001), p. 604.

หญิง

หญิงในหลายประเทศต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรคทางโครงสร้างและวัฒนธรรมในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย โดยมีความรู้ไม่เพียงพอถึงสิทธิของตนเอง ขาดทรัพยากรที่จะทำให้ทราบถึงสิทธิของตนและเผชิญอุปสรรคสำคัญในการใช้สิทธิเหล่านั้น^{๖๙} บางครั้ง ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อความรุนแรงในครอบครัวได้รับการปฏิบัติเยี่ยงผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาในกระบวนการพิจารณาคดีทางอาญา^{๗๐} และผู้ถูกกระทำภายใต้เงื่อนไขการดำเนินขบวนการอาจถูกจับหรือกักขังในข้อหาประกอบอาชญากรรม นอกจากนี้ ในบางประเทศ หญิงที่ถูกจับกุมหรือถูกกักขังมีความเสี่ยงต่อความรุนแรงทางเพศและความรุนแรงในรูปแบบอื่นๆ จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา^{๗๑}

แนวปฏิบัติที่ ๙. การทำให้สิทธิของหญิงในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายบังเกิดผล

รัฐควรใช้มาตรการที่สามารถบังคับใช้และเหมาะสมเพื่อรับรองสิทธิของหญิงในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย อันรวมถึง

(ก) การใช้นโยบายเชิงรุกในการผสมผสานมุมมองทางเพศเข้าสู่นโยบาย กฎหมาย ขั้นตอนแผนงาน และการปฏิบัติทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับความช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อรับรองถึงความเสมอภาคทางเพศและการเข้าถึงความยุติธรรมที่เท่าเทียมกันและที่เป็นธรรม

(ข) การใช้มาตรการต่างๆ เพื่อให้มั่นใจว่าจะมีทนายความหญิงให้เพื่อเป็นตัวแทนของจำเลย ผู้ถูกกล่าวหาและเหยื่อที่เป็นหญิง เมื่อเป็นไปได้

(ค) การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย คำแนะนำ และบริการสนับสนุนในศาลของกระบวนการทั้งหมดทางกฎหมายแก่เหยื่อของความรุนแรงซึ่งเป็นหญิง เพื่อรับรองการเข้าถึงความยุติธรรมและหลีกเลี่ยงการตกเป็นเหยื่อครั้งที่สอง และบริการอื่นๆ ดังกล่าว ซึ่งอาจรวมถึงการแปลเอกสารทางกฎหมาย หากมีการร้องขอหรือมีความจำเป็น

^{๖๙} General Assembly resolution 67/187, annex, para. 52

^{๖๙} Penat Reform International, "Briefing on the United Nations Principles and Guidelines on Access to Legal Aid in Criminal Justice Systems" (2013). Available from www.penalreform.org/wp-content/uploads/2013/05/PRI-Briefing-on-Legal-Aid-Guidelines-and-Principles-April-20131.pdf.

^{๗๐} ตัวอย่างเช่น หากบุคคลเหล่านั้นถอนข้อกล่าวหาในเรื่องของความรุนแรง หรือหากปฏิเสธที่จะให้ปากคำต่อผู้ทำร้ายตน

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติร่างขึ้นตามหนังสือสำคัญหลายฉบับของสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของหญิงในระบบความยุติธรรมทางอาญา ในขณะที่หนังสือสำคัญบางฉบับ เช่น รูปแบบกลยุทธ์และมาตรการปฏิบัติในการกำจัดความรุนแรง^{๖๖} ต่อหญิงในด้านการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญฉบับปรับปรุงนั้นมีความเกี่ยวข้องหลักกับความต้องการของหญิงที่เป็นเหยื่ออาชญากรรมความรุนแรง แต่เอกสารสำคัญอื่นๆ เช่น ข้อกำหนดแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง (ข้อกำหนดกรุงเทพฯ)^{๖๗} กำหนดว่าความต้องการอันเป็นลักษณะเฉพาะของผู้ต้องขังหญิงต้องได้รับการจัดหาให้อย่างเพียงพอ ดังนั้น ข้อกำหนดกรุงเทพฯ ข้อ ๒ จึงระบุว่า ต้องให้การดูแลอย่างเหมาะสมสำหรับขั้นตอนการรับหญิง และนักโทษหญิงที่เพิ่งมาถึง เหนือสิ่งอื่นใดนั้น ต้องอำนวยความสะดวกในการติดต่อญาติและการเข้าถึงคำแนะนำทางกฎหมาย

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจมีส่วนช่วยสร้างความมั่นใจว่าความต้องการอันเป็นลักษณะเฉพาะของหญิงจะได้รับการตอบสนองโดยการสอบถามเพื่อให้มั่นใจว่านโยบายและขั้นตอนของหน่วยงานยุติธรรมทางอาญานั้นสอดคล้องกับเครื่องมือทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยหากเหมาะสม อาจรวมถึงความพยายามที่จะทำให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่หญิงจะเป็นผู้สอบปากคำลูกความหญิง โดยได้รับการกักขังแยกจากผู้ชาย และเจ้าหน้าที่สถานกักขังเป็นหญิง^{๖๘} ในสถานการณ์ที่ความช่วยเหลือทางกฎหมายนำวิธีการตรวจสอบรายได้และทรัพย์สินอย่างเป็นทางการมาใช้ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจช่วยให้ความมั่นใจว่าเมื่อบุคคลหนึ่งของสมาชิกในครอบครัวมีความขัดแย้งกับบุคคลอื่น เฉพาะรายได้ของหญิงเท่านั้นจะถูกนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบรายได้และทรัพย์สินอย่างเป็นทางการ^{๖๙}

ผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายควรพิจารณาถึงวิธีการกำหนดโครงสร้างการให้บริการเพื่อให้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่เป็นหญิงสามารถให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือ และเป็นตัวแทนสำหรับผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นหญิง ในบางสถานการณ์นั้น การให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจเป็นการอุทิศตนเพื่อให้บริการสำหรับหญิง

^{๖๖} General Assembly resolution 65/228, annex.

^{๖๗} General Assembly resolution 65/229, annex. See Penal Reform International "Briefing on the United Nations rules for the treatment of women prisoners and non custodial measures for women offenders ('Bangkok rules')" (2011). Available from [www.quno.org/geneva/pdf/humanrights/women in prison/PRI-QUINO_English.pdf](http://www.quno.org/geneva/pdf/humanrights/women%20in%20prison/PRI-QUINO_English.pdf).

^{๖๘} See Association for the Prevention of Torture and Penal Reform International, "Women in detention: a guide to gender sensitive monitoring" (London, Penal Reform International, 2013), p. 9.

^{๖๙} United Nations Principles and Guidelines, para. 41 (f) (guideline 1).

เด็ก

เด็กเป็นผู้มีความเสี่ยง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพวกเขาได้รับการปฏิบัติในฐานะที่มีความขัดแย้งทางกฎหมาย ไม่เพียงแต่พวกเขาเด็กจะมีความพร้อมน้อยกว่า แต่เป็นเพราะอายุและระดับความเข้าใจในการรับมือกับผลที่ตามมาของการจับกุมและการกักขัง แต่เด็กยังมีความเสี่ยงที่จะได้รับการปฏิบัติที่โหดร้ายอีกด้วย ตามรายงานร่วมกันของสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ สำนักงานยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ และผู้แทนพิเศษของเลขาธิการสหประชาชาติ ในเรื่องความรุนแรงต่อเด็กว่าด้วยการป้องกันและตอบสนองต่อการใช้ความรุนแรงกับเด็กภายในระบบความยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน^{๙๕} เด็กที่ยุ่งเกี่ยวกับระบบความยุติธรรมทางอาญาอาจประสบความรุนแรงระดับสูง "ตำรวจและเจ้าหน้าที่อื่นๆ ด้านความปลอดภัยมักจะต้องรับผิดชอบต่อความรุนแรงที่กระทำต่อเด็ก และการจับกุมเป็นหนึ่งในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ... เด็กจะมีความเสี่ยงสูงต่อความรุนแรงตั้งแต่ครั้งแรกที่ยุ่งเกี่ยวกับกฎหมาย"^{๙๖}

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติเน้นถึงความต้องการของเด็ก โดยระบุเป็นการเฉพาะว่าเด็กควรได้เข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายภายใต้เงื่อนไขเดียวกันกับ/หรือเมตตากว่าผู้ใหญ่ ความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับเด็กควรเข้าถึงได้ มีความเหมาะสมกับวัย และตอบสนองต่อความต้องการทางกฎหมายและสังคมของเด็กโดยเฉพาะ และควรนำมาตรการพิเศษมาใช้สำหรับเด็กเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อป้องกันผลกระทบอันไม่พึงประสงค์จากการมีส่วนร่วมในระบบยุติธรรมทางอาญา

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา^{๙๗}

หลักการที่ ๓. ความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับผู้ต้องสงสัยหรือถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดทางอาญา

เด็กควรได้เข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายภายใต้เงื่อนไขเดียวกันกับ หรือเมตตาดังยิ่งไปกว่าผู้ใหญ่

หลักการที่ ๑๑. ความช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก

ในการตัดสินใจทุกอย่างเกี่ยวกับความช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีผลต่อเด็ก ควรคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดต่อเด็กเป็นหลักในการพิจารณา

^{๙๕} A/HRC/21/25.

^{๙๖} Ibid., para. 21.

เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของเด็กนั้น ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่มอบให้กับเด็กควรได้รับการจัดลำดับความสำคัญ และสามารถเข้าถึงได้ มีความเหมาะสมกับอายุ รวมหลายสาขาเข้าด้วยกัน มีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความต้องการทางกฎหมายและสังคมของเด็กโดยเฉพาะ

แนวปฏิบัติที่ ๑๐. มาตรการพิเศษสำหรับเด็ก

รัฐควรให้ความมั่นใจถึงมาตรการพิเศษสำหรับเด็กเพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เข้าถึงความยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อป้องกันมลทิน และผลกระทบอันไม่พึงประสงค์อื่นๆ จากการมีส่วนร่วมในระบบยุติธรรมทางอาญา ซึ่งรวมถึง

(ก) การรับรองถึงสิทธิของเด็กที่จะมีที่ปรึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนในนามของเด็กในกระบวนการพิจารณาที่มีหรืออาจมีการขัดผลประโยชน์ระหว่างเด็กกับบิดามารดา หรือบุคคลอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

(ข) การทำให้เด็กที่ถูกกักขัง ถูกจับกุม ถูกต้องสงสัย หรือถูกกล่าวหา หรือถูกตั้งข้อกล่าวหาว่ามีความผิดทางอาญาสามารถติดต่อบิดามารดาหรือผู้ปกครองได้ทันที และการห้ามมิให้มีการสอบปากคำใดๆ ต่อเด็กในกรณีที่ไม่มีทนายความหรือผู้ให้ความช่วยเหลืออื่นทางกฎหมาย และบิดามารดาหรือผู้ปกครองอยู่ด้วย หากมี ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก

(ค) การรับรองถึงสิทธิของเด็กในการได้รับการพิจารณาความต่อหน้าของบิดามารดาหรือผู้ปกครองตามกฎหมาย เว้นแต่จะพิจารณาแล้วว่ามิได้เป็นประโยชน์สูงสุดต่อเด็ก

(ง) การรับรองว่าเด็กอาจปรึกษากับบิดามารดา และ/หรือผู้ปกครอง และตัวแทนทางกฎหมายได้โดยเสรีและเป็นความลับอย่างสมบูรณ์

(จ) การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิตามกฎหมายในลักษณะที่เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของเด็กในภาษาที่เด็กเข้าใจได้และในลักษณะที่ให้ความสำคัญต่อเพศและวัฒนธรรม นอกจากการสื่อสารข้อมูลกับเด็กแล้ว ควรให้ข้อมูลกับบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ให้การดูแลด้วย และทั้งนี้ โดยมีใช้เป็นทางเลือก

(ฉ) การส่งเสริมให้มีการนำออกจากระบบยุติธรรมทางอาญาอย่างเป็นทางการเมื่อมีความเหมาะสม และการให้การรับรองว่าเด็กมีสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายทุกขั้นตอนของกระบวนการเมื่อมีการนำการชักจูงใจมาใช้

(ช) หากเหมาะสม การส่งเสริมการใช้มาตรการทางเลือกและการลงโทษต่อการลิดรอนเสรีภาพ และการรับรองว่าเด็กมีสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อให้การถูกลิดรอนเสรีภาพเป็นมาตรการที่พิกัดสุดท้าย และด้วยระยะเวลาที่เหมาะสมที่สั้นที่สุด

(ซ) การกำหนดให้มีมาตรการเพื่อรับรองว่ากระบวนการพิจารณาของศาลและการดำเนินการจะเป็นไปในบรรยากาศและในลักษณะที่ทำให้เด็กได้รับฟังการไต่สวนได้ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือผ่านทางตัวแทน หรือบุคคลที่เหมาะสมในลักษณะที่สอดคล้องกับกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งชาติ โดยอาจจำเป็นต้องมีขั้นตอนและการปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาคดีและการดำเนินการที่ได้รับการปรับเปลี่ยน

อีกด้วยเมื่อคำนึงถึงวัยและวุฒิภาวะของเด็ก

^{๑๖๖} General Assembly resolution 67/187, annex, paras. 22, 33 34 and 53.

แนวปฏิบัติที่ ๑๐ ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติต่อเด็กที่อยู่ในความขัดแย้งกับกฎหมาย แต่มีความสำคัญที่จะต้องรับทราบว่าหนังสือสำคัญฉบับของสหประชาชาติยังได้กำหนดให้มีความคุ้มครองพิเศษที่จะมอบให้กับเด็กผู้ตกเป็นเหยื่อและพยานอีกด้วย^{๑๖๗}

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติสร้างขึ้นตามหนังสือสำคัญฉบับเดิมๆ ของสหประชาชาติ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก มาตรา ๓ กำหนดให้ "เด็ก" หมายถึงบุคคลใดๆ ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี และกำหนดให้สถาบันของรัฐและศาลให้พิจารณาถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นหลัก โดยให้ใช้การจับกุมและการกักขังเด็กเป็นมาตรการที่พิกฟิงสุดท้ายเท่านั้น และด้วยระยะเวลาที่เหมาะสมที่สั้นที่สุด หากเด็กถูกลิดรอนเสรีภาพ เด็กจะต้องถูกแยกออกจากผู้ใหญ่ (เว้นแต่จะพิจารณาแล้วว่าเป็นประโยชน์สูงสุดของเด็กหากไม่ถูกแยก) และจะต้องได้รับอนุญาตให้ติดต่อกับครอบครัว เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติในลักษณะที่คำนึงถึงความต้องการของบุคคลตามวัย สิทธิที่จะได้เข้าถึงการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและอื่นๆ ที่เหมาะสม^{๑๖๘} สิทธิที่จะคัดค้านความถูกต้องตามกฎหมายของการถูกลิดรอนเสรีภาพต่อหน้าศาลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจอื่นๆ หน่วยงานอิสระ และหน่วยงานที่เป็นกลาง และมีสิทธิที่จะตัดสินใจในการดำเนินการดังกล่าว (มาตรา ๓๗) นอกจากนี้ กฎมาตรฐานขั้นต่ำว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชนแห่งสหประชาชาติ (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) ยังได้กำหนดว่า เมื่อมีความเหมาะสม ควรพิจารณาดำเนินการกับเด็กที่มีความขัดแย้งทางกฎหมายโดยไม่ต้องใช้วิธีการพิจารณาคดีอย่างเป็นทางการ ตำรวจ อัยการ และบุคคลอื่นๆ ควรใช้ดุลยพินิจในการดำเนินคดีโดยไม่ต้องพึ่งวิธีพิจารณาคดีอย่างเป็นทางการ^{๑๖๙} ในบริบทของความรับผิดชอบทางอาญาดมวัย คณะกรรมการสิทธิเด็กระบุไว้ว่า "หากไม่มีข้อพิสูจน์ในเรื่องอายุ เด็กมีสิทธิที่จะรับการตรวจสอบทางการแพทย์หรือสังคมที่อาจพิสูจน์ได้

^{๑๖๖} โปรดดู Guidelines on Justice in Matters involving Child Victims and Witnesses of Crime, especially guidelines 19, 21, 22 and 24 (Economic and Social Council resolution 2005/20, annex); the Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power, para. 6 (General Assembly resolution 40/34, annex); and the United Nations Principles and Guidelines on Access to Legal Aid in Criminal Justice Systems, principles 4 and 11, and guideline 7.

^{๑๖๗} Article 37 (d) of the Convention on the Rights of the Child states that every child deprived of his or her liberty has the right to prompt access to legal and other appropriate assistance.

^{๑๖๘} General Assembly resolution 40/33, annex, rules 11.1 and 11.2.

ถึงอายุ ในกรณีที่มีความขัดแย้งหรือหลักฐานพิสูจน์ไม่ได้ เด็กมีสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยประโยชน์แห่งความ
สงสัย^{๔๐}

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมีบทบาทสำคัญในการให้ความมั่นใจว่าเด็กจะได้รับการจัดการที่
เหมาะสมตามหลักการและขั้นตอนที่อธิบายข้างต้น โดยแท้จริงแล้ว ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย
อาจช่วยทำให้มั่นใจว่าตั้งแต่แรกนั้น ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นเด็กจะได้รับการพิสูจน์อย่าง
ถูกต้องดังกล่าว ตามตัวอย่างที่แสดงดังต่อไปนี้

กรอบที่ ๕. การกำหนดอายุของผู้ต้องสงสัยวัยเยาว์ในมาลาวี

ก่อนหน้านี้ การกำหนดอายุของเด็กที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับระบบยุติธรรมทางอาญาในมาลาวีมักมีความ
ลำบาก เนื่องจากไม่มีสถิติ ผู้ช่วยทางกฎหมายที่ศูนย์บริการที่ปรึกษาว่าจ้างสามารถทำงานร่วมกับ
ตำรวจและหน่วยงานอื่นๆ ในการออกแบบกลไกเพื่อการคัดกรองผู้เยาว์ได้ในแง่ของสถานะทาง
ครอบครัว ความผิดที่ถูกกล่าวหาและปัจจัยอื่นๆ หากเหมาะสม ทั้งนี้ โดยมีความมุ่งมั่นที่จะชักจูงใจให้
นำผู้เยาว์ออกจากกระบวนยุติธรรมทางอาญา ผลที่ได้คือ ในปี ๒๐๐๔ ผู้ช่วยทางกฎหมายในมาลาวีได้ช่วย
ชักจูงใจให้นำเด็กที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับกฎหมายออกจากกระบวนยุติธรรมทางอาญาได้ถึงร้อยละ ๗๗^๔

^๔ United Nations Office on Drugs and Crime. Handbook on Improving Access to Legal Aid in Africa, p. 50

ในบางประเทศ องค์กรผู้เชี่ยวชาญที่อาศัยผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและผู้ประกอบวิชาชีพอื่นๆ
ได้ให้บริการกับเด็ก ซึ่งเป็นบริการที่ได้กำหนดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะของพวกเด็ก

กรอบที่ ๖. ตัวอย่างการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับหญิงและเด็ก ตัวอย่างจากซิมบับเว และซูดาน

ในซิมบับเว ภายหลังจากการตรวจสอบของรัฐบาลที่พบว่าเด็กส่วนใหญ่ที่ได้รับการตัดสินให้ถูกควบคุมตัวนั้น
ไม่มีหนายความเป็นตัวแทน the Care at the Core of Humanity (CATCH) Trust ได้กำหนดให้มี
บริการเฉพาะเพื่อให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายกับเด็กที่มีความขัดแย้งกับกฎหมาย

CATCH จะได้รับการส่งต่อจากสถานีตำรวจบางแห่งและจากอัยการ โดยเจ้าหน้าที่ทางกฎหมายของ
CATCH จะติดต่อกับเด็กให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้และไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมงหลังจากที่ได้รับการส่งต่อ
บริการที่ให้รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับคำร้องประกันตัว แผนดำเนินคดีร่วมกับเจ้าหน้าที่

^{๔๐} Committee on the Rights of the Child. General Comment No. 10 on children's rights in juvenile justice (CRC/C/GC/10), para.

บริการทางสังคม การเจรจาต่อรองเพื่อชกแจงใจให้นำออกจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และการส่งต่อไปยังหน่วยงาน หากจำเป็น ในปี ๒๐๑๑ เด็ก ๑๑๐ คนได้รับความช่วยเหลือ โดยวางแผนให้เพิ่มขึ้นเป็น ๕๔๐ คนในปี ๒๐๑๓ ค่าใช้จ่ายรวมประมาณ ๒๖๐ เหรียญต่อเด็กหนึ่งคน

ในชุดาน เจ้าหน้าที่ชุดานนำร่องด้วยหน่วยคุ้มครองครอบครัวและเด็ก ซึ่งให้บริการทางกฎหมายและบริการอื่นๆ ต่อเหยื่อที่เป็นหญิงและเด็ก ตลอดจนพยานและผู้ถูกกล่าวหา ทั้งนี้ โดยได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF)^๓

^๓United Nations Office on Drugs and Crime. Handbook on Improving Access to Legal Aid in Africa. Criminal Justice Handbook Series (Vienna, 2011), p. 80.

บุคคลอื่นๆ ที่มีความต้องการพิเศษ

รัฐควรรับรองว่าจะให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชนบท ดินแดนที่ห่างไกล และขาดแคลนสิ่งที่เป็นทางเศรษฐกิจและสังคม และแก่บุคคลที่อยู่ในกลุ่มด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม หลักการและแนวทางของสหประชาชาติระบุว่ารัฐควรคำนึงถึงความต้องการของบุคคลและกลุ่มดังกล่าวในการวางแผนโครงการความช่วยเหลือทางกฎหมายแห่งชาติ รวมถึงโครงการการเข้าถึงประชาชนโดยเร็ว

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา^๔ (ต่อ)

แนวปฏิบัติที่ ๑๑. ระบบความช่วยเหลือทางกฎหมายทั่วประเทศ

ในการวางแผนโครงการความช่วยเหลือทางกฎหมายแห่งชาติ รัฐควรคำนึงถึงความต้องการของกลุ่มเฉพาะ ซึ่งรวมถึงผู้สูงอายุ ชนกลุ่มน้อย ผู้พิการ ผู้ป่วยทางจิต ผู้ที่มีเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อร้ายแรงอื่นๆ ผู้ใช้ยาเสพติด ชนพื้นเมืองและชาวอะบอริจิน บุคคลไร้สัญชาติ ผู้ลี้ภัย พลเมืองต่างประเทศ ผู้อพยพและแรงงานข้ามชาติ ผู้ขอลี้ภัย และผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ ทั้งนี้ โดยให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่ ๙ และ ๑๐

^๔ General Assembly resolution 67/187, annex, para. 57.

ในส่วนของผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาที่มีความต้องการเฉพาะด้านสุขภาพ หลักการพื้นฐานในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังกำหนดว่าทุกคนที่ถูกกักขังมีสิทธิเดียวกันที่จะ "ได้รับบริการด้านสุขภาพที่มีอยู่ภายในประเทศโดยไม่มีการแบ่งแยกด้วยเหตุผลของสถานภาพทางกฎหมายของบุคคลเหล่านั้น"^{๘๙} หลักฐานบ่งชี้ว่าถึงแม้จะมีหลักการเหล่านี้ แต่สิทธิและข้อผูกพันนั้นมักจะถูกมองข้ามหรือละเลย ในหลายประเทศ สถานีดำรวจและสถานกักขังก่อนการพิจารณาคดีไม่ได้รับการออกแบบหรือมีการจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับการกักขังระยะยาว ซึ่งมักจะแออัดและไม่ถูกสุขลักษณะ อีกทั้งขาดสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน

การกักขังผู้ที่มีสุขภาพดีด้วยกันกับ ยกตัวอย่างเช่น บุคคลผู้มีเชื้อเอชไอวีบวก หรือผู้ที่เป็นวัณโรคนั้นทำให้เกิดผล "ในขามผสม" ซึ่งมีส่วนในการทำให้เกิดการแพร่ระบาดของเอชไอวี/เอดส์ และโรคติดเชื้ออื่นๆ และสถานที่กักขังและผู้ที่ถูกขังคนเหล่านั้นย่อมอยู่ในความเสี่ยง^{๙๐} ผู้ที่กำลังทุกข์ทรมานจากความเจ็บป่วยทางจิต หรือผู้ที่มีความอ่อนด้อยทางจิตใจ นั้นจะมีความเสี่ยงของการที่สภาพของตนจะแย่ลงจากการถูกกักขัง^{๙๑}

กรอบที่ ๗. ผล "ในขามผสม" ในแอฟริกาใต้

"ทุกวัน ผู้ต้องขังใหม่ที่รอการพิจารณาคดีประมาณ ๒๐๐ ถึง ๓๐๐ คน จะถูกรับตัวเข้าสู่ โพลส์มูร์ คอร์เรคชันแนล เซอร์วิส เซ็นเตอร์ ในเวสเทิร์น เคป โดยคดีระหว่าง ๓๕๐ และ ๔๐๐ คดีจะถูกส่งไปยังศาลในแต่ละวัน และผู้ถูกกักขังประมาณ ๒๐ คนจะได้รับการปล่อยตัว หรือคุมขังรอการประกันตัว โพลส์มูร์รองรับนักโทษจำนวนมากกว่าสองเท่าของที่ได้รับการออกแบบ ความแออัดอยู่ที่ร้อยละ 263 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพราะผู้ถูกกักขังเพื่อรอการพิจารณาคดี วัณโรคเป็นโรคที่ติดต่อกันทางอากาศ ดังนั้น ความแออัดจะมีส่วนให้เชื้อโรคแพร่กระจาย และการปล่อยตัวรายวันของนักโทษที่ได้รับการประกันตัว หรือเนื่องจากรับโทษจนครบถ้วนแล้ว นั้นหมายถึง วัณโรคไม่ได้อยู่หลังลูกกรงเท่านั้น สุขภาพของประชากรในเรือนจำไม่อาจแยกจากส่วนรวมได้ และเป็นเรื่องที่ทุกคนควรคำนึงถึง"^{๙๒}

^{๘๙} H. Hausler, "Tuberculosis cannot be kept behind bars", Mail and Guardian (Johannesburg), 22 March 2013; for further examples of the adverse health and other consequences of pretrial detention, see Csete and van Zyl Smit, Pretrial Detention and Health: Unintended Consequences, Deadly Results.

^{๘๙} General Assembly resolution 45/111, annex.

^{๙๐} D. Wolfe, "Policy reform is the key to harm reduction", Harm Reduction News, vol. 5, No. 3 (2004); D. Rose and T. Clear, "Incarceration, re entry, and social capital: social networks in the balance", in Prisoners Once Removed: The Impact of Incarceration and Re entry on Children, Families, and Communities, J. Travis and M. Waul, eds. (Washington, D.C., Urban Institute, 2003).

^{๙๑} See, generally, Csete and van Zyl Smit, Pretrial Detention and Health: Unintended Consequences, Deadly Results

เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่สถานกักขังมักจะขาดความรู้ ทักษะ ทรัพยากรและแรงจูงใจที่จะระบุตัวผู้ต้องสงสัย และผู้ถูกกล่าวหาที่มีความอ่อนด้อย ตัวอย่างเช่น คนที่มีโรคติดเชื้อหรือผู้ที่มีความอ่อนด้อยทางจิตนั้นอาจจำเป็นต้องพบแพทย์เฉพาะทาง ความรู้ทางกฎหมายเฉพาะ ตลอดจนทรัพยากร เช่น การใช้ล่ามอาจมีความจำเป็นสำหรับผู้ลี้ภัย หรือผู้ขอลี้ภัย หรือผู้ที่มาจากพื้นที่ห่างไกลและชนบท นอกจากนี้ยังอาจมีการขาดสิ่งจูงใจอื่นๆ จากระบบหรือจากทรัพยากรซึ่งขัดขวางความสามารถของตำรวจหรือเจ้าหน้าที่สถานกักขังจากการกระทำเช่นนั้น และการให้ความช่วยเหลือที่จำเป็น

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีจุดหมายหลักและความรับผิดชอบทางวิชาชีพที่มุ่งไปยังผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาแต่ละคน จะอยู่ในที่นั้นเพื่อจำแนกบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงสถานภาพ ตลอดจนความรู้และความเชี่ยวชาญทางกฎหมายแล้ว ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเหล่านี้สามารถกำหนดได้ว่ามาตรการพิเศษที่เหมาะสมและ/หรือที่มีอยู่นั้นมีอะไรบ้าง และสอบถามเพื่อให้มั่นใจว่าจะมาตรการที่เหมาะสมจะถูกนำมาใช้ ในการทำเช่นนั้น ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจมีบทบาทสำคัญในการปกป้องผู้ด้อยโอกาสที่ถูกจับกุมหรือถูกกักขัง ในกระบวนการนี้ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเหล่านี้ยังมีส่วนช่วยรัฐในการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศและระดับชาติอีกด้วย

ค. คุณประโยชน์ที่ขยายขึ้นของการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วไม่เพียงแต่จะเป็นคุณประโยชน์สำหรับผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาแต่ละคนที่ได้รับคำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือจากผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายเท่านั้น แต่ยังเป็นคุณประโยชน์ในวงกว้างต่อชุมชนและรัฐอีกด้วย ปฏิญญาสิทธิสองเวาต์ด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบยุติธรรมทางอาญาในทวีปแอฟริกาตั้งข้อสังเกตว่าการที่ผู้ต้องสงสัยและผู้ต้องขังถูกกักขังเป็นเวลานานโดยไม่ให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายหรือศาลนั้นเป็นการละเมิดหลักการพื้นฐานของกฎหมายสากลและสิทธิมนุษยชน และสรุปคุณประโยชน์ที่ขยายขึ้นของความช่วยเหลือทางกฎหมายดังต่อไปนี้

ความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับผู้ต้องสงสัยและผู้ต้องขังมีศักยภาพในการลดระยะเวลาที่ผู้ต้องสงสัยต้องถูกควบคุมตัวที่สถานีตำรวจ ความแออัดในศาล และประชากรผู้ต้องขัง จึงถือเป็นการปรับปรุงสภาพการคุมขังและการลดค่าใช้จ่ายในการบริหารงานยุติธรรมทางอาญาและการกักขัง

สิ่งต่างๆ เหล่านี้และคุณประโยชน์อื่นๆ จะนำมาพิจารณาในส่วนนี้

การประกันความยุติธรรม ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระบบยุติธรรมทางอาญา

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติตั้งอยู่บนพื้นฐานความคิดที่ว่า การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายเป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบยุติธรรมทางอาญาที่เป็นธรรม มีมนุษยธรรม และมีประสิทธิภาพ และหลักนิติธรรม นอกจากจะช่วยให้ได้ผลที่ยุติธรรมในแต่ละคดีแล้ว การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายยังช่วยเพิ่มความโปร่งใสให้กับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และการตรวจสอบได้ของสถาบันยุติธรรมทางอาญาอีกด้วย สิ่งนี้จะมีส่วนในการเสริมสร้างความไว้วางใจ และความเชื่อมั่นในระบบยุติธรรมทางอาญา ซึ่งจะทำให้มีผลกระทบในเชิงบวกต่อการเคารพกฎหมายตามลำดับ^{๔๔}

กรอบที่ ๘. ความยุติธรรมเป็นสิ่งที่จำเป็นเบื้องต้นสำหรับการควบคุมความผิดทางอาญาที่มีประสิทธิภาพ – การสำรวจ สังคมยุโรป

การสำรวจสังคมยุโรปได้มีการสรุปว่า

ในการอภิปรายเกี่ยวกับนโยบายทางอาญาซึ่งชี้แนะในเรื่องของความเป็นธรรมและกระบวนการที่เหมาะสมมีข้อจำกัดในการควบคุมอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพมักจะมีสิ่งที่แฝงอยู่เสมอ และแม้กระนั้นก็ตามการให้ความสำคัญกับกระบวนการที่เหมาะสมก็ยังเป็นเรื่องที่ไม่พึงปรารถนา แต่การวิเคราะห์ขั้นต้นของการสำรวจสังคมยุโรปแสดงให้เห็นข้อเสนอแนะในทางกลับกัน ความยุติธรรมเป็นเงื่อนไขที่จะต้องมาก่อนสำหรับการควบคุมอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพทั่วยุโรป และผู้กำหนดนโยบาย ตลอดจนผู้ปฏิบัติการจำเป็นต้องมุ่งมั่นเพื่อให้แน่ใจว่าตำรวจและระบบยุติธรรมดำเนินการในรูปแบบที่เป็นธรรมอย่างแท้จริง ยุติธรรม และเคารพต่อสิทธิของประชาชน^{๔๕}

^{๔๔} J. Jackson and others, "Trust in justice: topline results from round 5 of the European Social Survey", ESS Topline Results Series, No. 1, 2011. Available from www.europeansocialsurvey.org.

^{๔๕} Tyler, Why People Obey the Law

การให้ข้อมูลกับตำรวจ อัยการ และศาล

ในหลายประเทศ ตำรวจ อัยการ และศาลมีอยู่ไม่เพียงพอ และได้รับการฝึกอบรมน้อย อีกทั้งต้องเผชิญปัญหาใหญ่ และบางครั้งไม่อาจจัดการกับคดีซึ่งรับผิดชอบอยู่ได้ เพื่อให้มีการตัดสินใจที่ทันเวลาอย่างเหมาะสม การตัดสินใจนั้นจำเป็นที่จะต้องเข้าถึงข้อมูลที่หลากหลายที่มักจะไม่มีพร้อมในการใช้งาน รวมถึง

- ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดที่ต้องสงสัย
- ข้อมูลจากและเกี่ยวกับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา
- ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้อง
- ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ที่เกี่ยวข้อง

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจช่วยเหลือในการรับและการตีความข้อมูลดังกล่าว และในการทำให้อยู่ในรูปแบบที่ใช้งานได้ โดยผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจติดตามพยาน รับรองการเข้าร่วมของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กที่เป็นผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา และระบุหลักประกัน เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกักขังก่อนการพิจารณาคดี

ตัวอย่างของส่วนนี้คือการให้ความช่วยเหลือที่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายสามารถทำได้ในเรื่องเกี่ยวกับการตัดสินใจกักขังก่อนการพิจารณาคดี โดยทั่วโลกนั้น ผู้ที่อยู่ในเรือนจำเกือบหนึ่งในสามเป็นผู้ถูกกักขังก่อนการพิจารณาคดี และสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้นอีกในบางพื้นที่และในบางประเทศ^{๘๕} ความแออัดของสถานกักขังและเรือนจำทำให้เกิดการระบาดของโรคในหลายภูมิภาคและประเทศ และมีผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งเป็นที่ตระหนักกันเป็นอย่างดีและมีการบันทึกไว้เป็นเอกสาร สถานที่เหล่านี้หมายถึงรวมถึงที่พักคับแคบและไม่ถูกสุขลักษณะ ขาดความเป็นส่วนตัว สุขภาพทรุดโทรม การแพร่กระจายของโรคติดเชื้อ ความตึงเครียดที่เพิ่มขึ้น และความรุนแรงที่เพิ่มระดับขึ้น ทั้งในหมู่ผู้ต้องขังและในระหว่างผู้ต้องขังและผู้คุม^{๘๖} ในการช่วยให้เกิดความมั่นใจถึงการตัดสินใจที่เหมาะสมเกี่ยวกับการกักขังก่อนการพิจารณาคดีว่ามีความผิดหรือเป็นผู้บริสุทธิ์ และการจำหน่ายคดีนั้น การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรกอาจช่วยลดจำนวนประชากรในเรือนจำ รวมถึงผู้ถูกกักขังก่อนการพิจารณาคดี และจึงช่วยลดปัญหาร้ายแรงที่เกิดจากความแออัด

^{๘๕} 85Schönsteich, "The scale and consequences of pretrial detention around the world". See also International Centre for Prison Studies, World Prison Brief database, available from www.prisonstudies.org/publications/list.html.

^{๘๖} Council of Europe, European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT), 7th General Report on the CPT's Activities Covering the Period 1 January to 31 December 1996, document CPT/Inf (97) 10 (22 August 1997), para. 13. Available from www.cpt.coe.int/en/annual/rep_07.htm. See also Csete and van Zyl Smit, Pretrial Detention and Health: Unintended Consequences, Deadly Results.

ตัวอย่างของผลกระทบในเชิงบวกในเรื่องของการกักขังก่อนการพิจารณาคดีที่โครงการทนายความในหน้าที่ในไนจีเรียได้จัดให้มีการเข้าถึงผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็ว

กรอบที่ ๙. ผลของการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วในเรื่องของการกักขังก่อนการพิจารณาคดี-ตัวอย่างจากไนจีเรีย

ในปี ๒๐๐๕ ตามข้อตกลงระหว่างกองกำลังตำรวจแห่งชาติ สภาความช่วยเหลือทางกฎหมายและกลุ่มความคิดริเริ่มเพื่อความยุติธรรม โครงการนิติกรตำรวจในหน้าที่ได้รับการก่อตั้งขึ้นในเขตปกครองตำรวจที่สำคัญของไนจีเรีย ภายใต้โครงการนี้ นิติกรในหน้าที่อยู่ประจำสถานีตำรวจที่ได้รับมอบหมายตามตารางการปฏิบัติหน้าที่ตลอด ๒๔ ชั่วโมง และตำรวจรับประกันการเข้าถึงของผู้ต้องสงสัย นิติกรในหน้าที่ให้คำแนะนำผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกักขัง อีกทั้งเป็นผู้แทนทางกฎหมาย ทำคำร้องสำหรับการประกันตัว หรือการปล่อยจากการกักขัง และทำคำร้องตามกฎหมายพื้นฐานทางสิทธิมนุษยชน (ขั้นตอนบังคับใช้) เมื่อสิ้นสุดแปดเดือนแรกแล้ว โครงการทนายความช่วยเหลือปล่อยผู้ถูกกักขัง ๖๑๑ คน จากการคุมขังในเรือนจำ และ ๖๔๔ คน จากการควบคุมตัวของตำรวจ ระยะเวลาเฉลี่ยในการถูกกักขังลดลงจาก ๖๐๙ วันเป็น ๑๗๑ วัน

A. Nwapa. "Building and sustaining change: pretrial detention reform in Nigeria", Justice Initiatives: Pretrial Detention (New York, Open Society Institute, 2008).

การให้ความมั่นใจว่าการพิจารณาคดีของศาลจะมีประสิทธิภาพ

แม้แต่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาระดับขั้นต้นแรก การพิจารณาคดีของศาลต้องมีการประสานงานที่มีประสิทธิภาพของผู้เข้าร่วมหลายฝ่าย ได้แก่ ตำรวจ เจ้าหน้าที่สถานกักขัง อัยการ ผู้พิพากษา พยานและผู้ค้าประกันในหลายๆ ประเทศนั้น การพิจารณาคดีของศาลมักจะไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจากขาดผู้เข้าร่วมที่สำคัญหนึ่งหรือมากกว่านั้นไป ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายต้องให้ความสนใจโดยเฉพาะในนามของลูกความในการทำให้มั่นใจว่าการพิจารณาคดีของศาล เช่น การพิจารณาถึงการกักขังก่อนการพิจารณาคดีมีความคืบหน้า ดังนั้น ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจช่วยสร้างความมั่นใจว่าผู้ที่เหมาะสมจะมาเข้าร่วมในศาลในเวลาที่เหมาะสม และศาลจะมีข้อมูลที่จำเป็นอยู่พร้อม การพิจารณาคดีของศาลเองอาจไม่เป็นผลหรือใช้เวลานาน หากผู้ถูกกล่าวหาไม่เข้าใจกระบวนการหรือไม่อยู่ในฐานะที่จะทำให้การดำเนินคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างเช่น การอธิบายถึงสถานการณ์ของตนเพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจกักขังก่อนการพิจารณาคดี หรือการระบุการกระทำผิดที่เหมาะสม ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจอธิบายกระบวนการพิจารณาให้กับลูกความได้รับทราบล่วงหน้า

ก่อนการพิจารณาคดี ให้คำแนะนำเกี่ยวกับคำร้องและคำแก้ต่างที่เหมาะสม และหากจำเป็น ให้ความมั่นใจว่าลูกความมีความเข้าใจในสิ่งที่กล่าวและการตัดสินใจที่กระทำ

กรอบที่ ๑๐. ความช่วยเหลือทางกฎหมายและการสารภาพผิดในมาลาวี

ตัวอย่างหนึ่งของผลที่การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วอาจมีในการช่วยให้การพิจารณาคดีในศาลมีประสิทธิภาพนั้นได้มาจากมาลาวี ในโครงการซึ่งดำเนินการโดยบริการที่ปรึกษาโดยผู้ช่วยทางกฎหมายในมาลาวีกับผู้ถูกกักขังก่อนการพิจารณาคดีนั้น พบว่าผู้ถูกกักขังที่ได้รับคำแนะนำทางกฎหมายมีแนวโน้มที่จะกรอกคำร้องโดยได้รับทราบข้อมูลสำหรับข้อกล่าวหาที่มีต่อตน ซึ่งทำให้ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายค่อนข้างมาก สามสิบสามคนที่ถูกกักขังในข้อหาฆาตกรรมแจ้งต่อผู้ช่วยทางกฎหมายจากศูนย์บริการว่าพวกตนพร้อมที่จะสารภาพผิดฐานฆาตกรรม และหลังจากนั้น จะถูกส่งต่อเพื่อขอคำแนะนำจากทนายความ หลังการได้รับคำแนะนำแล้ว ๒๙ คนยอมรับสารภาพผิดและได้รับการตัดสิน โดยคำนวณว่าเรื่องนี้ส่งผลให้ประหยัดค่าดำเนินการทางศาลอย่างเดียวยัง \$ ๓๓,๐๐๐^๓

ในโครงการนี้ คำแนะนำทางกฎหมายจะมีให้กับผู้ถูกกักขังก่อนการพิจารณาคดีอยู่แล้ว หากมีโครงการที่จะให้คำแนะนำดังกล่าวก่อนที่จะตัดสินให้มีการกักขังก่อนการพิจารณาคดี อาจทำให้ประหยัดทางการเงินได้มากกว่านี้

^๓ C. Msiska, "On the front lines: insights from Malawi's Paralegal Advisory Service", Justice Initiatives: Pretrial Detention (New York: Open Society Institute, 2008), pp. 91 and 95.

การปรับปรุงขั้นตอน

แม้ว่ามักจะมีการอ้างอิงถึง "ระบบ" ยุติธรรมทางอาญา แต่ความเป็นจริงในหลายประเทศคือ ปัจจัยที่เป็นส่วนประกอบของ "ระบบ" ได้แก่ ตำรวจ อัยการ ผู้พิพากษา สถานกักขังและเรือนจำ มิได้มีการสื่อสารที่ดีระหว่างกัน อีกทั้งมีความแตกต่าง และมักเป็นความขัดแย้งในเรื่องของความต้องการ ทรัพยากร วัตถุประสงค์ แรงจูงใจ และวัฒนธรรม โดยมักจะยังยึดติดกับระบบราชการในเรื่องของข้อบังคับและขั้นตอนที่มีได้ส่งเสริมการดำเนินคดีอาญาอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในฐานะบุคคลภายนอกที่มีความรับผิดชอบที่จะต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์สูงสุดของลูกความจะต้องมีอยู่อย่างเหมาะสมสำหรับการบ่งชี้ปัญหาทางระบบและระบุที่มาและวิธีการแก้ปัญหาเหล่านั้น ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายยังอยู่ในสถานะที่ทำให้พวกตนสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามลำพังหรือร่วมกันในการสร้างผลในเชิงสร้างสรรค์ต่อการพัฒนาระบบการยุติธรรมทางอาญาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น สิ่งนี้อาจสำเร็จได้โดยปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ในการดำเนินคดี แต่มักจะเป็นที่พึงสุดท้าย การปรับปรุงที่สำคัญอาจได้รับการส่งเสริมโดยการที่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายทำงานร่วมกับหน่วยงานยุติธรรมทางอาญาในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

กรอบที่ ๑๑. การอำนวยความสะดวกในการปรับปรุงกระบวนการพิจารณาคดี - ตัวอย่างจากไนจีเรียและมาลาวี

สภาความช่วยเหลือทางกฎหมายแห่งไนจีเรียและสถาบันริเริ่มนำความยุติธรรมสู่สังคมเปิดช่วยในการพัฒนาระบบการจัดการเพิ่มคดีสำหรับการใช้งานโดยหน่วยงานยุติธรรมทางอาญา สิ่งนี้ทำให้หน่วยงานสามารถมั่นใจได้ถึงการดำเนินคดีที่จะเป็นไปอย่างรวดเร็ว และอำนวยความสะดวกในการดำเนินการตามทิศทางการปฏิบัติโดยคณะตุลาการอาวุโสที่กำหนดให้บทวนคดีเป็นระยะๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ถูกกักขังก่อนพิจารณาคดี

ในมาลาวี ผู้ช่วยทางกฎหมายจากศูนย์บริการที่ปรึกษาโดยผู้ช่วยทางกฎหมายได้ร่างแบบฟอร์มคำร้องเพื่อการประกันตัวและให้การฝึกอบรมการใช้ โดยยังได้ทำงานร่วมกับตำรวจเพื่อช่วยให้คดีเล็กๆ ดำเนินไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น^{๕๗}

^{๕๗} Msiska, "On the front lines: insights from Malawi's Paralegal Advisory Service", pp. 75, 76 and 78.

การทำให้หน่วยงานยุติธรรมทางอาญาต้องรับผิดชอบ

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจมีบทบาทสำคัญในการทำให้ตำรวจและหน่วยงานยุติธรรมทางอาญาอื่นๆ ต้องรับผิดชอบ โดยการใช้กลไกทางกฎหมายและกลไกอื่นๆ เพื่อให้มั่นใจว่าหน่วยงานดังกล่าวทำหน้าที่ในลักษณะที่ถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้ โดยการมีส่วนร่วมในแต่ละคดี สิ่งนี้จะไม่เพียงแต่มีผลกระทบในแต่ละคดีเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อการดำเนินการของหน่วยงานอื่นๆ โดยทั่วไป ในคู่มือ UNODC ว่าด้วยความรับผิดชอบของตำรวจ การกำกับดูแลและความซื่อสัตย์ หน่วยงานและกลุ่มความช่วยเหลือทางกฎหมายได้รับการระบุให้เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการใช้การดำเนินคดีทางแพ่งในการทำให้ตำรวจต้องรับผิดชอบ และแก้ไขความประพฤติมิชอบใดๆ ที่พวกตำรวจได้กระทำ^{๕๘}

การให้ความรู้แก่ชุมชน

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยเฉพาะผู้ทำงานให้กับผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐหรือองค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐได้จัดหาทุนให้อาจทำได้มากกว่าการให้คำแนะนำหรือการแก้ต่างสำหรับแต่ละบุคคล และสามารถมีส่วนร่วมในการให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิตามกฎหมายแก่ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกักขังและผู้ชุมนุมในวงกว้างได้ ในคดีที่ผ่านมา สิ่งนี้อาจเป็นการช่วยเตรียมคดีและเป็นตัวแทนต่อหน้าศาล โดยเฉพาะในคดีที่มีความรุนแรงน้อยกว่า หรือหากมีการขาดแคลนทนายความฝึกหัดหรือบุคลากรทาง

^{๕๘} สำหรับตัวอย่าง โปรดดู Handbook on Effective Police Responses to Violence against Women, Criminal Justice Handbook Series (United Nations publication, Sales No. E.10.IV.3), chap. I.

กฎหมาย ในเรื่องเกี่ยวกับชุมชนนั้น การรณรงค์ทางการศึกษาอาจช่วยให้ประชาชนเข้าใจว่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญาดำเนินการอย่างไร และอาจช่วยเตรียมความพร้อมให้ประชาชนรับมือกับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นหากถูกจับกุมหรือถูกกักขัง

กรอบที่ ๑๒. การศึกษาของชุมชน – ตัวอย่างจากแอฟริกาใต้และเซียร์รา ลีโอน

ในแอฟริกาใต้ โครงการกฎหมายข้างถนนให้การฝึกอบรมนักศึกษากฎหมายอาสาเพื่อให้สอนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้รื้อการพิจารณาคดี นักโทษเยาวชนและกลุ่มชุมชน เกี่ยวกับกฎหมายทั่วไปและระบบยุติธรรมทางอาญาโดยเฉพาะ

ในเซียร์รา ลีโอน โครงการกำกับดูแลทนายความและศาลแห่งเซียร์รา ลีโอน โดยการสนับสนุนของศาลพิเศษแห่งเซียร์รา ลีโอน ได้จัดทำคู่มือเล่มเล็ก ชื่อ "หลังการที่ท่านถูกจับ สิ่งถัดไปคืออะไร" หนังสือเล่มเล็กประกอบด้วยรูปภาพและไสตท์สนูปกรณในภาษาครีโอล และออกแบบมาเพื่อช่วยในการอธิบายกระบวนการยุติธรรมทางอาญาให้บุคคลที่ถูกจับกุมได้รับทราบเพื่อให้เข้าใจถึงสิทธิของตนและถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่น

การพัฒนาในการปฏิบัติและประสบการณ์ของเหยื่อและพยาน

เหยื่อและพยานในอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่มาจากกลุ่มคนชายขอบ เช่น หญิงที่เป็นเหยื่อของความรุนแรงนั้นเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่ามักจะเผชิญกับความยากลำบากอย่างยิ่งในเรื่องของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ความยากลำบากดังกล่าวหมายรวมถึงทัศนคติทางวัฒนธรรมหรือประเพณีปฏิบัติซึ่งอาจไม่เอาโทษการกระทำผิดต่อบุคคลเฉพาะกลุ่ม (ตัวอย่างเช่น การดื้อรั้น เพศหญิง ความรุนแรงรูปแบบอื่นๆ และการค้ามนุษย์) ซึ่งมีผลให้เกิดความล้มเหลวในการสอบสวนการกระทำผิดที่ถูกกล่าวหาซึ่งบุคคลจากกลุ่มดังกล่าวได้รายงานมา และเป็นอุปสรรคในการมอบหลักฐานที่พาดพิงผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด^{๔๔} บางประเทศมีระบบการพัฒนาและวิธีการที่ได้รับการพัฒนามาเป็นอย่างดีในการตอบสนองต่อและปกป้องเหยื่อและพยานในอาชญากรรมดังกล่าว โดยประเทศอื่นๆ กำลังทำงานอย่างแข็งขันเพื่อให้เกิดระบบที่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่โดยการจัดลำดับการสร้างระบบสนับสนุนเหยื่อและพยาน การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ระบบยุติธรรมทางอาญาในเรื่องสิทธิของเหยื่อและพยาน และการสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นในหมู่พลเมือง^{๔๕} อย่างไรก็ตาม หลายๆ ประเทศมิได้

^{๔๔} สำหรับตัวอย่าง โปรดดู Handbook on Effective Police Responses to Violence against Women, Criminal Justice Handbook Series (United Nations publication, Sales No. E.10.IV.3), chap. I.

^{๔๕} สำหรับตัวอย่าง โปรดดู the joint statement of 28 November 2012 of the representatives of Albania, Bosnia and Herzegovina, Croatia, Montenegro, the former Yugoslav Republic of Macedonia, Turkey and Ukraine. Available at www.mprh.hr/tgs.axd?t=16&id=3463.

ตระหนักถึงความต้องการพิเศษของผู้เป็นเหยื่อและพยานดังกล่าว หรือยังมิได้มีการพัฒนาการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพภายในระบบยุติธรรมทางอาญา^{๙๐}

ในบางเขตอำนาจศาล ตำรวจและเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่บังคับใช้กฎหมายหลักเสี่ยงที่จะเคารพลีสิทธิในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยการปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยโดยพหุนัยในฐานะพยาน ไม่ว่าจะโดยเจตนาหรือไม่^{๙๑} เพื่อให้สิทธิในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมีประสิทธิภาพ พยานควรมีสิทธิในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเช่นเดียวกับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาในกฎหมายภายในประเทศ หรือข้อบังคับ และ/หรือกระบวนการพิจารณาคดี (ที่ตุลาการนำมาบังคับใช้ตามความเหมาะสม) ควรจะทำให้ชัดเจนว่าสิทธิในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับผู้ต้องสงสัยจะไม่ถูกทำให้อ่อนลงโดยการปฏิบัติกับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาในฐานะพยาน^{๙๒}

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติให้การอ้างอิงพิเศษในเรื่องของความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับผู้เป็นเหยื่อและพยานในอาชญากรรม โดยหากมีความเหมาะสม รัฐควรให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่เหยื่อและพยานในอาชญากรรม โดยตระหนักถึงประโยชน์และความเสี่ยงของพวกเขาโดยตระหนักถึงประโยชน์และความอ่อนด้อยของเหยื่อและพยานในอาชญากรรม ทั้งนี้ โดยจะต้องไม่มีอคติหรือความไม่สอดคล้องกับสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา^{๙๓}

หลักการที่ ๔. ความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับผู้เป็นเหยื่อในอาชญากรรม

หากมีความเหมาะสม รัฐควรให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่เหยื่อในอาชญากรรม ทั้งนี้ โดยจะต้องไม่มีอคติหรือความไม่สอดคล้องกับสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา

แนวปฏิบัติที่ ๗. ความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับผู้เป็นเหยื่อ

หากมีความเหมาะสม รัฐควรใช้มาตรการที่พอเหมาะโดยจะต้องไม่มีอคติหรือความไม่สอดคล้องกับสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา และสอดคล้องกับกฎหมายแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความมั่นใจว่า

^{๙๐} ไบรด์ล in relation to violence against women, Handbook on Effective Police Responses to Violence against Women, pp. 18-23

^{๙๑} สำหรับตัวอย่าง ไบรด์ล Cape and others, Effective Criminal Defence in Europe, p. 585, and Cape and Namoradze, Effective Criminal Defence in Eastern Europe, p. 447.

^{๙๒} For example, in European Court of Human Rights, Brusco v. France, Application No. 1466/07, Judgement of 14 October 2012, the Court held that the right to consult a lawyer applies to a person held in police custody as a witness.⁹²

(ก) คำแนะนำ ความช่วยเหลือ การดูแล สิ่งอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนที่เหมาะสม จะมีไว้ให้กับเหยื่อในอาชญากรรมตลอดกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในลักษณะที่ป้องกันไม่ให้ตกเป็นเหยื่อซ้ำและการตกเป็นเหยื่อครั้งที่สอง

(ข) เหยื่อที่เป็นเด็กจะได้รับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายตามที่กำหนดโดยสอดคล้องกับแนวปฏิบัติด้วยความยุติธรรมในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่เป็นเหยื่อและพยานในอาชญากรรม

(ค) เหยื่อจะได้รับคำแนะนำทางกฎหมายในแง่มุมใดๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา รวมถึงความเป็นไปได้ของการดำเนินคดีทางแพ่งหรือการเรียกร้องค่าชดเชยในการแยกกระบวนการพิจารณาทางกฎหมาย แล้วแต่ว่าสิ่งใดจะสอดคล้องกับกฎหมายแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง

(ง) เหยื่อจะได้รับทราบจากตำรวจและผู้รับมอบหมายอื่นๆ ทันที (เช่น ผู้ให้บริการด้านสุขภาพ สังคม และสวัสดิการเด็ก) ถึงสิทธิที่จะได้รับข้อมูลและการได้สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย การให้ความช่วยเหลือ และความคุ้มครอง และวิธีการเข้าถึงสิทธิดังกล่าว

(จ) มุมมองและความกังวลของเหยื่อจะได้รับการนำเสนอและพิจารณาตามขั้นตอนที่เหมาะสมของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ประโยชน์ส่วนบุคคลจะได้รับผลกระทบ หรือที่ประโยชน์ของความยุติธรรมกำหนดไว้เช่นนั้น

(ฉ) หน่วยงานที่ให้บริการแก่เหยื่อและองค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐสามารถให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่เหยื่อได้

(ช) กลไกและวิธีการได้จัดตั้งขึ้นเพื่อรับรองถึงการร่วมมืออย่างใกล้ชิดและระบบการส่งต่อที่เหมาะสมระหว่างผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายกับผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพอื่นๆ (เช่น ผู้ให้บริการด้านสุขภาพ สังคม และสวัสดิการเด็ก) เพื่อให้เหยื่อได้มีความเข้าใจอย่างครอบคลุม ตลอดจนการประเมินสถานะทางกฎหมาย จิตใจ สังคม อารมณ์ ร่างกายและการรับรู้ และความต้องการ

หลักการที่ ๕. ความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับพยาน

หากมีความเหมาะสม รัฐควรให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่พยานในอาชญากรรม ทั้งนี้ โดยจะต้องไม่มีอคติหรือความไม่สอดคล้องกับสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา

แนวปฏิบัติที่ ๘. ความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับพยาน

หากมีความเหมาะสม รัฐควรใช้มาตรการที่พอเหมาะ เพื่อให้ความมั่นใจว่า

(ก) พยานจะได้รับทราบจากผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้องทันทีถึงสิทธิที่จะได้รับข้อมูล การได้สิทธิในความช่วยเหลือและความคุ้มครอง และวิธีการเข้าถึงสิทธิดังกล่าว

(ข) คำแนะนำ ความช่วยเหลือ การดูแล สิ่งอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนที่เหมาะสม จะมีไว้ให้กับพยานในคดีอาญาตลอดกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

(ค) พยานเด็กจะได้รับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายตามที่กำหนดโดยสอดคล้องกับแนวปฏิบัติด้วยความยุติธรรมในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่เป็นเหยื่อและพยานในคดีอาญา

(ง) คำให้การหรือพยานหลักฐานทั้งหมดที่ได้รับจากพยานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจะได้รับการตีความและแปลอย่างถูกต้อง
หากมีความเหมาะสม รัฐควรให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่พยาน
สถานการณ์ซึ่งอาจเหมาะสมที่จะให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่พยานนั้นรวมถึง แต่ไม่จำกัดเพียงสถานการณ์ที่

(ก) พยานมีความเสี่ยงที่จะถูกกล่าวโทษเสียเอง

(ข) มีความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและความเป็นอยู่ที่ดีของพยานอันเป็นผลมาจากสถานภาพดังกล่าว

(ค) พยานมีความอ่อนด้อยเฉพาะ ซึ่งรวมทั้งเป็นผลจากการที่มีความต้องการพิเศษ

⁹ General Assembly resolution 67/187, annex, paras. 24 and 51

แผนอย่างเป็นขั้นตอนในการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วสำหรับผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาหมายความว่าโดยทั่วไปแล้วบริการความช่วยเหลือทางกฎหมายที่กำหนดไว้สำหรับการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาไม่เหมาะสมที่จะมีบริการความช่วยเหลือทางกฎหมายให้แก่เหยื่อและพยานด้วยเช่นกัน การให้บริการแก่ผู้ใช้ทั้งสองกลุ่มอาจเป็นไปได้ในบางสถานการณ์ แต่การวางแผนการจัดสรรทรัพยากรและการให้บริการอย่างรอบคอบมีความจำเป็นเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าทั้งความตึงเครียดขององค์กรและความขัดแย้งทางวิชาชีพจะได้รับการแก้ไขอย่างพอเหมาะ

กรอบที่ ๑๓. ศูนย์ครบวงจรสำหรับกลุ่มที่มีความอ่อนด้อยในภาคเหนือของซูดาน

ตัวอย่างของบริการที่ครอบคลุมผู้ใช้ทั้งสองกลุ่มที่ศูนย์ครบวงจรสำหรับกลุ่มที่มีความอ่อนด้อยในภาคเหนือของซูดานมีให้ ในปี ๒๐๐๗ เจ้าหน้าที่ซูดานที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การยูนิเซฟได้นำร่องด้วยหน่วยคุ้มครองครอบครัวและเด็ก ซึ่งเป็นศูนย์ครบวงจรที่ให้บริการแก่เหยื่อในอาชญากรรมที่เป็นหญิงและเด็ก พยานและผู้ถูกกล่าวหา เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับการฝึกอบรมได้จัดการกับคดีที่ละเอียดอ่อนและผู้ที่ยอ่อนด้อยในสภาพแวดล้อมที่ไม่มีการขู่ข่ม และมีบริการอื่นๆ อันหลากหลายให้กับลูกความ อันรวมถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย โครงการนี้ได้นำไปสู่การทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างตำรวจ ศาล และเครือข่ายของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และตั้งแต่นั้นมา ได้มีการนำรูปแบบนี้ไปใช้ทั่วทั้งภาคเหนือของซูดาน⁹

⁹ United Nations Office on Drugs and Crime, Handbook on Improving Access to Legal Aid in Africa, pp. 80-81.

นอกจากนี้ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายยังอาจช่วยดำเนินโครงการไกล่เกลี่ย ซึ่งอาจช่วยในการแก้ไขความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางอาญาในลักษณะที่หลีกเลี่ยงความจำเป็นในการดำเนินคดีอาญาได้

กรอบที่ ๑๔. การไกล่เกลี่ยอาชญากรรมที่มีความรุนแรงน้อยในมองโกเลีย

ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแห่งมองโกเลียนั้นมีบทบัญญัติที่อนุญาตการไกล่เกลี่ยในกรณีของอาชญากรรมที่มีความรุนแรงน้อย เหยื่อและผู้กระทำผิดอาจมีส่วนร่วมในการไกล่เกลี่ยความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ หากผลได้รับการอนุมัติจากอัยการและมีได้เป็นผลประโยชน์ของส่วนรวมในการที่จะดำเนินการฟ้องร้องแล้ว ข้อกล่าวหาที่จะได้รับการถอน

แม้ว่าจะไม่มีโครงการดังกล่าว การให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วแก่ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาอาจเป็นคุณประโยชน์แก่เหยื่อและพยานได้ การให้การเข้าถึงดังกล่าวที่รับรองถึงระบบยุติธรรมทางอาญาที่มีความเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพนั้นจะเป็นคุณประโยชน์แก่สมาชิกทุกคนในชุมชนผู้มีแนวโน้มที่จะมีความมั่นใจยิ่งขึ้นต่อความสามารถของหน่วยงานยุติธรรมทางอาญาในการดำเนินการกับอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเหยื่อจะไม่ได้รับคุณประโยชน์จากข้อเท็จจริงที่ว่าผู้บริสุทธิ์จะอยู่ภายใต้การกักขังระยะยาวหรือได้รับการตัดสินที่ผิด (เนื่องจากผู้กระทำผิดที่แท้จริงอาจจะยังคงเป็นอิสระอยู่) หรือจากข้อเท็จจริงที่ว่าผู้ที่มีความผิดถูกดำเนินคดีอย่างไม่เหมาะสมหรือถูกตัดสินจำคุก นอกจากนี้ การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วสำหรับผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาอาจเป็นคุณประโยชน์แก่เหยื่อและพยานโดยตรง กล่าวคือ คำแนะนำด้านกฎหมายอาจส่งผลให้ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหายอมรับความผิดเร็วขึ้น และยังสามารถหมายความว่าเหยื่อไม่ต้องเผชิญหน้าโดยตรงกับผู้ถูกกล่าวหาในสถานีตำรวจหรือที่ศาล ด้วยเหตุนี้ กระบวนการพิจารณาคดีที่ยาวนานที่สร้างความกังวลใจให้แก่เหยื่อและผู้ถูกกล่าวหาจึงอาจเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงได้ โดยที่กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ตามที่มีอยู่นั้นอาจบรรลุผลได้^{๔๓} และการชดเชยอาจมาถึงรวดเร็วยิ่งขึ้น

การตั้งข้อสังเกตว่าผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาว่าประกอบอาชญากรรม ตลอดจนเหยื่อและพยานไม่จำเป็นต้องเป็นกลุ่มซึ่งแยกกันนั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอีกด้วย บุคคลที่เป็นเหยื่อหรือพยานในเหตุการณ์หนึ่งอาจเป็นผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาในอีกกรณีหนึ่งได้ ในบางคดี (ตัวอย่างเช่น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาล่วงละเมิดทางเพศ) ในขั้นต้นนั้นอาจไม่ชัดเจนว่าใครเป็นเหยื่อและใครเป็นผู้กระทำผิด

^{๔๓} Handbook on Restorative Justice Programmes, Criminal Justice Handbook Series (United Nations publication, Sales No. E.06.V.15).

การลดค่าใช้จ่าย

ขอบเขตที่การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วมีผลกระทบทางเศรษฐกิจเชิงปริมาณเกี่ยวกับผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา ครอบครัวและรัฐนั้นอาจแสดงให้เห็นภาพได้โดยการอ้างอิงถึงการตัดสินใจในเรื่องของการกักขังก่อนการพิจารณาคดี^{๔๔}

ค่าใช้จ่ายที่มีต่อบุคคลและครอบครัว

การกักขังก่อนการพิจารณาคดีย่อมมีความเกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายสำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยง โดยเป็นผลมาจากการสูญเสียการจ้างงาน และความสามารถที่ลดลงในการหารายได้ในอนาคต นอกจากนี้ ในหลายประเทศ ผู้ถูกกักขังและครอบครัวยังต้องจ่ายค่าใช้จ่ายที่ถูกต้องหรือที่ผิดกฎหมายสำหรับค่าอาหาร ที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ในประเทศที่มีโครงการประกันสังคม ค่าใช้จ่ายเหล่านี้บางส่วนจะถูกโอนไปยังรัฐ แต่ในประเทศที่ไม่มีระบบสนับสนุนทางการเงินที่สำคัญสำหรับผู้ยากไร้นั้น ภาระทางการเงินส่วนใหญ่หากไม่ใช่ทั้งหมดก็จะตกเป็นของครอบครัวและชุมชนท้องถิ่น

กรอบที่ ๑๕. ค่าใช้จ่ายของการกักขังก่อนการพิจารณาคดี – ตัวอย่างจากอังกฤษและเวลส์ เม็กซิโก และอาร์เจนตินา^๑

ในอังกฤษและเวลส์ ครึ่งหนึ่งของชายและสองในสามของหญิงผู้ได้รับการว่าจ้างในเวลาที่ถูกกักขังก่อนการพิจารณาคดีนั้นสูญเสียงานของพวกเขาโดยเป็นผลตามมา

การศึกษาวิจัยในเม็กซิโกในปี ๒๐๐๖ คาดว่ารายได้ที่สูญเสียไปจากการถูกกักขังก่อนการพิจารณาคดีมีมูลค่าเทียบเท่ากับ ๑๐๐ ล้านเหรียญ^๒ และการศึกษาวิจัยที่คล้ายกันในอาร์เจนตินาในปี ๒๐๐๙ คาดว่าการสูญเสียเทียบเท่ากับ ๑๐ ล้านเหรียญต่อปี^๓

หลักฐานจากการศึกษาในเซียร์รา ลีโอน ชี้ให้เห็นว่า ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการเข้าเยี่ยมของครอบครัวผู้ถูกกักขัง และนำเสื้อผ้าและการดูแลทางการแพทย์มาให้ จะเทียบเท่ากับรายได้เฉลี่ยประมาณแปดเดือนของผู้ถูกควบคุมขัง^๔

^{๔๔} The information in the present section is largely taken from Open Society Foundations and United Nations Development Programme, The Socioeconomic Impact of Pretrial Detention. See also a proposed cost-benefit model concerning pretrial detention in R. Bowles and M. Cohen, "Pre-trial detention: a cost-benefit approach", a 2008 paper prepared for the Open Society Justice Initiative and available from www.opensocietyfoundations.org/reports/new-reports-urge-donors-enhance-and-improve-criminal-justice-investments.

ในเม็กซิโก คาดว่าค่าใช้จ่ายของการกักขังก่อนการพิจารณาคดีทำให้ผู้ถูกกักขังและครอบครัวมีภาระเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนถึง ๑๕๐ ล้านดอลลาร์ต่อปี และในอาร์เจนตินาเพิ่มขึ้น ๒๒.๕ ล้านดอลลาร์ต่อปี

^a United Kingdom, Her Majesty's Inspectorate of Prisons for England and Wales, *Unjust Deserts: A Thematic Review by HM Chief Inspector of Prisons of the Treatment and Conditions for Unsentenced Prisoners in England and Wales* (London, 2000).

^b Guillermo Zepeda Lecuona, *Costly Confinement: The Direct and Indirect Costs of Pretrial Detention in Mexico*, English language summary (New York, Open Society Institute, 2009).

^c M. Derdoy and others, "The economic and social costs of preventive detention in Argentina" (Buenos Aires, Centre for the Implementation of Public Policies Promoting Equity and Growth, 2009), p. 22.

^d Timap for Justice and Prison Watch Sierra Leone, *The Socioeconomic Impact of Pretrial Detention in Sierra Leone* (New York, Open Society foundations, 2013).

^e Zepeda, *Costly Confinement*, English language summary.

ค่าใช้จ่ายที่มีต่อรัฐ

ค่าใช้จ่ายโดยตรงต่อรัฐในการควบคุมตัวประชาชนโดยไม่จำเป็นในการกักขังก่อนการพิจารณาคดีนั้นสูงเป็นอย่างมากแน่นอนว่า แม้ค่าใช้จ่ายดังกล่าวจะแตกต่างกันไปตามปัจจัยที่หลากหลาย ซึ่งรวมถึงมาตรฐานของสถานกักขัง และการประเมินที่ผู้ถูกควบคุมตัวถูกกำหนดให้จ่ายสำหรับการถูกกักขัง

แน่นอนที่ว่าผู้ถูกกักขังก่อนการพิจารณาคดีไม่ใช่ทั้งหมดจะอยู่ที่นั่นโดยไม่จำเป็น แต่หากผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะมีบทบาทสำคัญในการลดจำนวนประชากรผู้ต้องขังก่อนการพิจารณาคดีด้วยสัดส่วนเพียงเล็กน้อย การประหยัดให้กับรัฐ ครอบครัวและชุมชนก็อาจมีนัยสำคัญแม้ว่าค่าใช้จ่ายความช่วยเหลือทางกฎหมายจะเป็นปัจจัยหนึ่งก็ตาม

กรอบที่ ๑๖. ค่าใช้จ่ายของการกักขังก่อนการพิจารณาคดีสำหรับรัฐ - ตัวอย่างจากเยอรมนี ยูเครน เม็กซิโกและอาร์เจนตินา

การศึกษาวิจัยจากเยอรมันในปี ๑๙๙๗ พบว่าการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วในระหว่างการกักขังก่อนการพิจารณาคดีได้ช่วยลดระยะเวลาการกักขังลง โดยสรุปได้ว่าการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทันทีทางกฎหมายโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในกรณีของการกักขังก่อนการพิจารณาคดีนั้นมีแนวโน้มที่จะลดระยะเวลาการถูกกักขังลงเป็น ๒๔ วันโดยเฉลี่ย^a

การศึกษาวิจัยในปี ๒๐๐๖ ในยูเครนพบว่าค่าใช้จ่ายประจำปีโดยรวมของการกักขังก่อนการพิจารณาคดีคิดเป็น ๕๑ ล้านดอลลาร์ ซึ่งรัฐจ่ายร้อยละ ๕๔ (ส่วนที่เหลือจะจ่ายโดยผู้ถูกกักขังและครอบครัว)^b

ในเม็กซิโก ค่าใช้จ่ายประจำปีประมาณ ๔๕๔ ล้านดอลลาร์ และในอาร์เจนตินา ๗๕ ล้านดอลลาร์^c

^a Schöch, *Der Einfluß der Strafverteidigung auf den Verlauf der Untersuchungshaft: Erfahrungsbericht über ein Projekt der Hessischen Landesregierung zur Entschädigung von Anwälten für die Rechtsberatung von Untersuchungsgefangenen* (Baden-Baden, Germany, Nomos, 1997), p. 73

^b M. Buromensky, O. Serduk and V. Tocheny, *Assessment of Social and Economic Costs of Pretrial Detention Application: Analytical Report* (Kyiv, American Bar Association Rule of Law Initiative, 2008).

^c Zepeda, *Costly Confinement*, English language summary, and Derdoy and others, "The economic and social costs of preventive detention in Argentina" (Buenos Aires: Centre for the Implementation of Public Policies Promoting Equity and Growth, 2009), p. 22.

ง. ความท้าทายและอุปสรรคในการเข้าถึงโดยเร็ว

เอกสารส่วนนี้จะตรวจสอบโดยย่อถึงปัจจัยสำคัญบางส่วนที่อาจขัดขวางการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพของบทบัญญัติของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงโดยเร็ว การยอมรับความท้าทายเหล่านี้เป็นขั้นตอนแรกของการฝ่าฟันอุปสรรค ความท้าทายสองประการที่จะต้องพิจารณา ได้แก่ ความท้าทายในการสร้างกรอบทางกฎหมายที่เหมาะสมสำหรับการเข้าถึงโดยเร็ว และความท้าทายในการดำเนินงานตามกรอบอย่างมีประสิทธิภาพ

ความท้าทายในการสร้างกรอบทางกฎหมายที่เหมาะสม

บทที่สามเป็นการกำหนดกรอบทางกฎหมายที่จำเป็นที่มีความจำเป็นเพื่อให้บทบัญญัติของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงโดยเร็วบรรลุผล การสร้างกรอบกฎหมายจำเป็นต้องมีความเข้าใจถึงความสำคัญของการเข้าถึงโดยเร็วในการให้ได้มาซึ่งความยุติธรรมและการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม เช่นเดียวกับเจตจำนงทางการเมืองที่จะทำให้บรรทัดฐานและมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องบรรลุผล สมาคมทนายความและองค์กรภาคประชาสังคมอาจมีบทบาทที่สำคัญในการวิ่งเต้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การแสดงให้เห็นถึงความต้องการ การให้ความรู้แก่นักการเมืองและผู้กำหนดนโยบาย และการนำเสนอการปฏิรูปการออกกฎหมายที่เหมาะสม

"ความช่วยเหลือทางกฎหมายไม่จำเป็นในขั้นตอนก่อนการพิจารณาคดี"

หนึ่งในอุปสรรคของการยอมรับถึงความจำเป็นสำหรับการรับรองกฎหมายของสิทธิที่จะเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว คือ ความเชื่อที่ว่าจุดสนใจในเรื่องของการกำหนดความผิดหรือความบริสุทธิ์นั้นคือการพิจารณาคดี และในขณะที่การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจมีความจำเป็นเพื่อรับประกันถึงการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมในขั้นตอนนั้น ไม่มีความจำเป็นในขั้นตอนการสืบสวนอาชญากรรม หรือเมื่อมีการตัดสินเกี่ยวกับการกักขังก่อนการพิจารณาคดี สิ่งนี้มักเกี่ยวข้องกับความเชื่อโดยเฉพาะในประเทศที่มีประเพณีการไต่สวนว่าเท่าที่ตำรวจดำเนินการสืบสวนนั้น ตำรวจกระทำดังกล่าวอย่างเป็นทางการในนามของอัยการหรือศาล โดยมีความเชื่อร่วมกันว่าการสอบสวนผู้ต้องสงสัยของตำรวจทำขึ้นเพื่อเปิดเผย "ความจริง" และการมีส่วนร่วมของผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนนี้จะเพิ่มอุปสรรคกับการค้นหาความจริง วิธีการนี้ไม่บังคับใช้ในประเทศที่มีประเพณีการไต่สวน

วิธีการหนึ่งที่ใช้ได้ตอบความเชื่อและทัศนคติดังกล่าวคือ การให้เหตุผลว่าบรรทัดฐานและมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมกำหนดว่าผู้ต้องสงสัยมีสิทธิที่จะได้รับการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรก และสิทธิจะต้องได้รับการเคารพ วิธีที่สองคือการแสดงให้เห็นถึงคุณประโยชน์สำคัญที่การเข้าถึงโดยเร็วอาจมีให้กับผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา ครอบครัวและชุมชนในวงกว้าง

"ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะเป็นอุปสรรคกับการสืบสวนอาชญากรรม"

ความห่วงใยเป็นพิเศษในหลายๆ ประเทศ โดยเฉพาะในบริบทที่มีทรัพยากรเชิงสืบสวนอย่างจำกัดก็คือ ตำรวจต้องการคำสารภาพจากผู้ต้องสงสัยเพื่อป้องกันการกระทำผิด และหากผู้ต้องสงสัยได้รับการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนการสืบสวน ผู้ต้องสงสัยก็มีแนวโน้มที่จะสารภาพน้อยลง ควรสังเกตตรงนี้ว่า กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง มาตรา ๑๔ วรรค ๓ (g) กำหนดไว้ว่าบุคคลจะต้องไม่ถูกบังคับให้เป็นพยานปึกปำตัวเองหรือถูกบังคับให้สารภาพ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนถือว่าเรื่องดังกล่าวได้มาจาก

การห้ามการบังคับให้สารภาพที่ว่าต้องไม่มีการบีบบังคับทางร่างกายหรือทางจิตใจทั้งทางตรงหรือทางอ้อมโดยเจ้าหน้าที่สืบสวน และการดำเนินคดีจะต้องพิสูจน์ว่าคำสารภาพเป็นไปโดยไม่มีการข่มขู่^{๙๕} อย่างไรก็ตาม การที่ตำรวจมักจะไม่มีทักษะที่จำเป็น สิ่งอำนวยความสะดวกหรือทรัพยากรที่จะใช้ในการค้นหาและให้ได้มาซึ่งหลักฐานในรูปแบบอื่นๆ นั้นถือเป็นความท้าทายที่สำคัญ เพื่อให้สิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วดำเนินการไปได้และมีประสิทธิภาพ ตำรวจต้องได้รับการฝึกอบรมเพื่อให้มีทักษะในการรวบรวมหลักฐาน ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกและทรัพยากรเพื่อให้สามารถใช้ทักษะเหล่านั้นได้

สิ่งเหล่านี้ได้รับการยอมรับในหลายประเทศ และมีการดำเนินการเพื่อนำถึงความต้องการของตำรวจ

^{๙๕} สำหรับตัวอย่าง โปรดดู the views of the Human Rights Committee in *Singara v. Sri Lanka*, adopted on 21 July 2004 (Communication No. 1033/2001 (CCPR/C/81/D/1033/2001)); the views of the Human Rights Committee in *Dunaev v. Tajikistan*, adopted on 30 March 2009 (Communication No. 1195/2003 (CCPR/C/95/D/1195/2003)); and the views of the Human Rights Committee in *Koreba v. Belarus*, adopted on 25 October 2010 (Communication No. 1390/2005 (CCPR/C/100/D/1390/2005)).

กรอบที่ ๑๗. การปรับปรุงการสืบสวนของตำรวจเพื่อลดการพึ่งพาการรับสารภาพ – ตัวอย่างจากปากีสถานและบังคลาเทศ

ในปากีสถาน ตำรวจพึ่งพาการรับสารภาพลดลงโดยการเริ่มให้มีโครงการฝึกอบรมที่ UNODC ให้การสนับสนุน ซึ่งเกี่ยวกับการสอบปากคำในการสืบสวน และการจัดตั้งห้องปฏิบัติการนิติวิทยาศาสตร์

ในบังคลาเทศ โครงการปฏิรูปตำรวจของ UNDP ได้ให้การสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของตำรวจในการดำเนินการสืบสวนในเวลาที่เหมาะสมและเป็นมืออาชีพบนพื้นฐานของหลักฐานที่ถูกต้อง และช่วยในการจัดการคดีและพัฒนากฎหมายและการนำเสนอ การสืบสวนและกระบวนการดำเนินคดีพึ่งพาการรับสารภาพน้อยลง และพึ่งพาหลักฐานที่ "หนักแน่น" มากขึ้น ทั้งนี้ โดยเป็นผลที่ได้จากโครงการ และได้มีการปรับปรุงในระบบข่าวกรองทางอาญา และการทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจและหน่วยงานยุติธรรมทางอาญาอื่นๆ ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

"การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมีราคาแพง"

อุปสรรคต่อไปในการสร้างกรอบทางกฎหมายที่จำเป็นสำหรับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว นั่นคือ ความกังวลเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย การกำหนดให้มีการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว นั้นไม่ต้องสงสัยเลยว่าจะมีความหมายถึงค่าใช้จ่ายสาธารณะ แม้ว่าค่าใช้จ่ายดังกล่าวสามารถหักล้างกันด้วยการประหยัดค่าใช้จ่ายสาธารณะรายการอื่นตามที่ได้แสดงให้เห็นในบทนี้ นอกจากนี้ การเข้าถึงโดยเร็วอาจทำให้เกิดการประหยัดค่าใช้จ่ายที่กว้างขึ้นได้เท่าที่การเข้าถึงโดยเร็วจะนำมาซึ่งความมั่นใจที่มีต่อระบบยุติธรรมและการพัฒนาในส่วนรวม ค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งโครงการสำหรับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างหลายอย่าง ซึ่งรวมถึงระดับของการตั้งสำรองที่มีอยู่ รูปแบบที่นำมาใช้สำหรับการเข้าถึงดังกล่าว และระดับของความต้อการ ผลก็คือ ค่าใช้จ่ายจะแตกต่างกันเป็นอย่างมากในหมู่ประเทศที่มีโครงการเข้าถึงโดยเร็ว ตัวอย่างต่อไปนี้อาจจอร์เจียแสดงให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายค่อนข้างต่ำ

กรอบที่ ๑๘. ค่าใช้จ่ายของโครงการทนายความสาธารณะในจอร์เจีย

โครงการทนายความสาธารณะได้ก่อตั้งขึ้นในจอร์เจียในปี ๒๐๐๗ โดยให้บริการการป้องกันอาชญากรรมผ่านสำนักงาน ๑๖ แห่ง และว่าจ้างทนายความ ๑๓๒ คน ค่าใช้จ่ายในการให้บริการประชาชน ซึ่งให้บริการการป้องกันอาชญากรรมในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทุกขั้นตอนเป็นเงิน ๑.๘ ล้านเหรียญ ในปี ๒๐๑๒ ซึ่งเท่ากับ ๐.๔๐ เหรียญต่อหัวของประชากร

บ่อยครั้ง ทศนคติของสาธารณชนจะเป็นการบอกกล่าวให้ทราบถึงทัศนคติทางการเมืองที่มีต่อการจัดตั้งโครงการการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย สิทธิตามกระบวนการยุติธรรมสำหรับผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาโดยทั่วไป และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับโครงการการเข้าถึงโดยเร็วนั้นมักไม่เป็นที่นิยมในหมู่ประชาชนและชุมชน ซึ่งอาจเป็นเช่นนี้โดยเฉพาะเมื่อมีการให้ความมั่นใจว่าสิทธิเหล่านั้นจะได้รับความเคารพโดยมีส่วนเกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายที่เป็นทรัพยากรสาธารณะที่หายาก ทศนคติเชิงลบอาจเสริมด้วยความกลัวต่ออาชญากรรมและความเชื่อที่ว่าทำให้ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจทำให้ผู้ประกอบอาชญากรรมหลีกเลี่ยงการถูกดำเนินคดีและการถูกลงโทษได้^{๔๖} ในบางชุมชน ความกลัวต่ออาชญากรรมมีทั้งที่เป็นจริงและที่พิสูจน์ให้เห็นด้วยความชุกของอาชญากรรมและพฤติกรรมต่อต้านสังคมแม้ว่าการศึกษาวิจัยในบางประเทศได้แสดงให้เห็นว่าความกลัวของการเป็นเหยื่ออาชญากรรมนั้นมีมากกว่าความเสี่ยงที่แท้จริงก็ตาม^{๔๗} โดยทั้งภาพของอาชญากรรมในสื่อและวาทกรรมทางการเมืองต่างก็มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อทัศนคติ และมักจะมีวัฏจักรของการเสริมแรงซึ่งกันและกัน

ด้วยเหตุผลเหล่านี้ การจัดตั้งโครงการที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนสำหรับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วจึงมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของสาธารณชนอย่างรอบคอบเพื่อที่ว่าชุมชนท้องถิ่นจะได้รู้สึกถึงความเป็นเจ้าของและมีความเข้าใจถึงวิธีการที่ตนอาจได้รับคุณประโยชน์จากโครงการดังกล่าว ซึ่งไม่เพียงแต่จะเป็นคุณประโยชน์ต่อบุคคลในฐานะผู้ที่อาจเป็นผู้ต้องสงสัยหรือเป็นเหยื่อเท่านั้น แต่ยังมีคุณประโยชน์ในวงกว้างทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น การที่โครงการการเข้าถึงโดยเร็วอาจมีส่วนช่วยสร้างความโปร่งใสและความรับผิดชอบของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและสถาบัน ตลอดจนการเป็นแรงเสริมให้กับหลักนิติธรรม

องค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐและองค์กรอื่นๆ ในหลายประเทศได้ใช้การประชุมที่ "ศาลากลาง" หรือ "ลานหน้าศาล" เพื่อแจ้งให้ชุมชนท้องถิ่นทราบถึงสิทธิ และเพื่อเข้าถึงประชาชนผู้ที่ไม่ได้ใช้บริการ วิธีการนี้ยังอาจเป็นประโยชน์อีกด้วยโดยเป็นวิธีในการมอบสิทธิการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอย่างถูกต้องตามกฎหมายแก่สาธารณชน

^{๔๖} สำหรับตัวอย่าง โปรดดู South Sudan, Ministry of Justice, Legal Aid Strategy 2011-2013, prepared by the Ministry of Justice in cooperation with the United Nations Development Programme South Sudan, paras. 12-14.

^{๔๗} For a United Kingdom study, see M. Scribbins and others, Public Perceptions of Policing, Engagement with the Police and Victimisation: Findings from the 2009/10 British Crime Survey Supplementary Volume 1 to Crime in England and Wales 2009/10, Home Office Statistical Bulletin 19/10 (London, Home Office, 2010).

กรอบที่ ๑๙. การประชุมที่ลานหน้าศาลเพื่อก่อให้เกิดความตระหนักถึงสิทธิทางกฎหมายและการเยียวยาในบังคลาเทศ

เดอะ บังคลาเทศ ลีเกิล เอ็ด แอนด์ เซอวิสเซส ทรัสต์ (BLAST) จัดให้มีการประชุมรายเดือนสำหรับผู้ที่อยู่อาศัยอยู่ในสลัม โกปีแบกห์ บัสตี ในธากา โดยมีมุมมองที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิภายในครอบครัวและสิทธิที่จะเป็นอิสระจากความรุนแรง และให้คำแนะนำทางกฎหมายแก่ผู้เข้าร่วม การฝึกอบรมให้ตระหนักถึงสิทธิตามกฎหมายนั้นมุ่งเน้นไปที่กฎหมายครอบครัว (การสมรส การหย่าร้าง สิทธิในทรัพย์สินมรดกของสามี ค่าเลี้ยงดู การเป็นผู้ปกครองและการดูแล) และกฎหมายอาญา (การเยียวยาสำหรับการสมรสของเด็ก พหุสามีภรรยา การเรียกร้องสินสอดทองหมั้น ความรุนแรงในครอบครัว การป้องกันเสรีภาพส่วนบุคคล การเป็นอิสระจากการถูกจับกุมและการทรมานโดยพลการ) การประชุมยังให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานบางอย่างอีกด้วย เช่น การรายงานความผิดทางอาญากับตำรวจ

ความท้าทายต่อการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ

บทที่ ๔, ๕ และ ๖ เกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมทางสถาบันเพื่อการจัดตั้งและการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในการให้บริการการเข้าถึงดังกล่าว ตลอดจนบทบาทและความรับผิดชอบของตำรวจ อัยการ และผู้พิพากษาในการส่งเสริมและการบังคับใช้การเข้าถึงดังกล่าว ทุกฝ่ายมีบทบาทสำคัญในการสร้างความมั่นใจว่ากฎหมายที่ใช้บังคับในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วจะส่งผลให้ผู้มีสิทธิในการเข้าถึงดังกล่าวเข้าถึงได้อย่างเป็นจริงและมีประสิทธิภาพ

การสร้างกรอบกฎหมาย

ความท้าทายแรกต่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของกรอบกฎหมายสำหรับการเข้าถึงโดยเร็วคือ การจัดตั้งและการระดมทุนของสถาบันที่รับผิดชอบในการจัดตั้ง บริหารและตรวจสอบกลไกในการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว ลักษณะสำคัญของโครงการเข้าถึงโดยเร็วซึ่งน่าเชื่อถือและมีความยั่งยืนคือ คุณภาพของการบริการที่มีให้ (โปรดดูบทที่ ๕)

การรับรองว่าผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมีอยู่เพียงพอ

ความท้าทายที่สองต่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของกรอบดังกล่าวคือ เพื่อให้ความมั่นใจว่าผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีความสามารถและเต็มใจที่จะให้การเข้าถึงโดยเร็วนั้นมีอยู่เพียงพอ

กรอบที่ ๒๐. การมีทนายความอยู่อย่างจำกัด - ตัวอย่างจากแอฟริกาและอเมริกา

ในหลายๆ ประเทศ ทนายความที่จะให้การเข้าถึงดังกล่าวได้ทั่วทั้งประเทศนั้นมีอยู่ไม่เพียงพอ ตัวอย่างเช่น ในแอฟริกา ตัวเลขมีตั้งแต่ ทนายความ ๑ คนต่อประชาชน ๒๐,๐๐๐ คน หรือแม้แต่ ทนายความ ๑ คนต่อประชาชน ๕๐,๐๐๐ คน หรือทนายความ ๑ คนต่อประชาชน ๓,๐๐๐ คน^{๙๙} ในอเมริกา ตัวเลขตัวอย่างจะอยู่ที่ทนายความ ๑ คนต่อประชาชน ๓๒๖ คน หรือแม้แต่ทนายความ ๑ คนต่อประชาชน ๒๖๕ คน

^{๙๙} United Nations Office on Drugs and Crime, Access to Legal Aid in Criminal Justice Systems in Africa: Survey Report, p. 12.

^{๑๐๐} Estimates by Austrasian Legal Business. Available at <http://au.legalbusinessonline.com/news/breaking-news/overlawyered-australia-and-nz-lawyers-still-trail-world-in-market-saturation/50125>.

นอกจากนี้ ในบางประเทศ ทนายความมีอยู่ทั่วทั้งเมืองโดยที่ประชากรจำนวนมากอาศัยอยู่ในชนบท^{๑๐๑} ในหลายๆ ประเทศ ทนายความจำนวนมากเป็นชาย และจึงไม่อาจให้บริการผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นหญิงได้อย่างเหมาะสม^{๑๐๒} นอกจากนี้ ในกรณีที่ภาษาอาจเป็นอุปสรรคและการตีความไม่อาจทำได้โดยง่าย การเข้าถึงทนายความที่สามารถสื่อสารกับลูกความได้อย่างมีประสิทธิภาพก็อาจเป็นปัญหาท้าทายเพิ่มเติม แม้ในประเทศที่มีสัดส่วนของทนายความกับประชากรสูง ทนายความส่วนใหญ่มักไม่สามารถหรือไม่เต็มใจที่จะให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้ต้องสงสัยที่มีความผิดทางอาญาหรือผู้ถูกกล่าวหา

นอกจากนี้ ในบางประเทศที่มีโครงการการเข้าถึงโดยเร็ว ทนายความในบริษัทเอกชนมีความสนใจเป็นอย่างมากในการให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพแก่ผู้ต้องสงสัยในสถานีดำรวจหรือการกักขังในรูปแบบอื่นๆ ตลอดจนความจำเป็นในเรื่องการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ และบางครั้ง ขาดความร่วมมือจากสมาคมทนายความในการดำเนินงานโครงการการเข้าถึงโดยเร็ว^{๑๐๓} ในที่สุด แม้จะมีข้อกำหนดของหลักการพื้นฐานแห่งสหประชาชาติว่าด้วยบทบาททนายความว่ารัฐบาลจะต้องให้การรับรองว่าทนายความจะปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพได้โดยไม่มีการข่มขู่หรือการแทรกแซงที่ไม่เหมาะสม^{๑๐๔}

^{๑๐๑} See, in respect of Africa, United Nations Office on Drugs and Crime, Access to Legal Aid in Criminal Justice Systems in Africa: Survey Report, p. 13.

^{๑๐๒} For example, in Pakistan, as a result of which the United Nations Development Programme legal empowerment programme has prioritized the recruitment of female lawyers in all legal aid teams.

^{๑๐๓} See, in respect of Europe, Cape and others, Effective Criminal Defence in Europe (Antwerp, Belgium, Intersentia, 2010), pp. 591-592; and Cape and Namoradze, Effective Criminal Defence in Eastern Europe (Soros Foundation—Moldova, 2012), pp. 423-424. ในเนปาล พบว่าแม้ที่มีทนายความคุ้มครองทางอาญาให้คำแนะนำและความช่วยเหลือในขั้นตอนแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา แต่กลับไม่มีความรู้เพียงพอที่จะพิสูจน์เมื่อมีสิทธิที่จะประกันตัวเกิดขึ้น หรือทักษะที่จะเขียนคำร้องให้ไต่ผลคดี See Nepal, Forum for Protection of People's Rights, Assessment of Impact of Legal Aid Service in Nepal: A Study Report (Kathmandu, Supreme Court of Nepal and United Nations Development Programme, n.d.).

^{๑๐๔} Article 16.

แต่ในบางประเทศนั้น ตัวทนายความเองมีความเสี่ยงหากปกป้องผลประโยชน์ของลูกค้าอย่างจริงจัง เรื่องนี้อาจเป็นจริงอย่างยิ่งเมื่อดำเนินคดีที่มีความอ่อนไหวทางการเมือง ตัวอย่างเช่น คดีสิทธิมนุษยชน คดีก่อการร้าย หรือ คดีที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติ

ความพร้อมของทนายความ รูปแบบและระดับการจ่ายค่าตอบแทนสำหรับการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องนำมาพิจารณาในการวางรูปแบบแผนการสำหรับการให้การเข้าถึงโดยเร็ว ในบางประเทศ โครงการพัฒนาที่ใช้ผู้ช่วยทางกฎหมายนั้นเป็นวิธีการแก้ปัญหาในเรื่องของจำนวนของทนายความที่มีอยู่อย่างจำกัด ประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะประเทศที่ในอดีตมีทนายอยู่ด้วยน้อยเกี่ยวกับบริการการป้องกันอาชญากรรมโดยทนายความได้มีการจัดตั้งบริการคุ้มครองสาธารณะชนเพื่อให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้ที่ไม่สามารถจ่ายค่าทนายความเป็นการส่วนตัวได้ (สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับกลยุทธ์เพื่อให้ความมั่นใจว่าจะมีจำนวนของผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายอย่างเพียงพอ โปรดดูบทที่ ๔)

การเปลี่ยนทัศนคติของผู้มีบทบาทด้านความยุติธรรมทางอาญา

ความท้าทายที่สามต่อการทำให้สิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วมีประสิทธิภาพนั้นจะเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงที่ว่าตำรวจและเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายอื่นๆ ต้องมีบทบาทสำคัญในการแจ้งให้ผู้ต้องสงสัยทราบถึงสิทธิ และการอำนวยความสะดวกในการติดต่อกับผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย อย่างไรก็ตาม ในหลายๆ ประเทศ ปัจจัยที่ต่อต้านการปฏิบัติหน้าที่นี้ของตำรวจนั้นมีปัจจัยทางวัฒนธรรมและองค์กรหลายประการ ซึ่งรวมถึงเป้าหมายการจับกุมหรือการดำเนินคดี และความต้องการอื่นๆ ของสถาบันเกี่ยวกับกระบวนการนักโทษและการดำเนินคดี "ที่เป็นผลสำเร็จ" ซึ่งมักจะรวมเข้ากับความกลัวว่าการเข้ามีส่วนร่วมของทนายฝ่ายจำเลยจะเป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการตอบสนองความต้องการเหล่านั้น ปัจจัยดังกล่าวกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการซึ่งตำรวจใช้จัดการเพื่อขจัดสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมการเข้าถึงโดยเร็วและเพื่อเป็นแรงกระตุ้นเชิงบวกต่อการเคารพสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา การฝึกอบรมตำรวจยังเป็นวิธีการสำคัญอีกเช่นกันในการช่วยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าใจถึงความสำคัญและบทบาทในการส่งเสริมการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

กรอบที่ ๒๑. การฝึกอบรมตำรวจเรื่องสิทธิมนุษยชน รวมทั้งสิทธิที่จะมีทนายความ ตัวอย่างจาก
ฟิลิปปินส์ ออสเตรเลียและไลบีเรีย

ในฟิลิปปินส์ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบสิทธิมนุษยชน หรือเป็นนักต่อสู้เพื่อ
ส่งเสริมสิทธิมนุษยชนให้สอดคล้องกับเพื่อนร่วมงาน

ตำรวจในรัฐวิกตอเรีย ออสเตรเลีย ได้รับการฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชน โดยการใช้กรณีศึกษาเพื่อให้มี
ความเชื่อมั่นในการให้บริการแก่ชุมชนที่มีความหลากหลาย รวมถึงผู้พิการ คนหนุ่มสาว และกลุ่ม
หลากหลายทางวัฒนธรรมและกลุ่มคนชายขอบ

ตำรวจแห่งชาติไลบีเรียมีหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งรวมถึงการฝึกอบรมความเข้าใจ
และการดำเนินการตามสิทธิในการมีทนายความและจริยธรรมตำรวจ ทั้งนี้ โดยการสนับสนุนของ
โรงเรียนกฎหมายอเมริกัน

การพัฒนาความรู้และความเข้าใจของสาธารณชน

ความท้าทายที่สต่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของกรอบกฎหมายสำหรับการเข้าถึงความช่วยเหลือ
ประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วคือ การขาดความรู้และความเข้าใจของสาธารณชนในสิทธิและ
คุณประโยชน์ของการเข้าถึงดังกล่าว สิ่งนี้อาจเป็นผลเสียต่อการเริ่มต้นใช้การเข้าถึงโดยเร็ว แม้ในที่สุดมี
โครงการสำหรับการให้การเข้าถึงโดยเร็วอยู่ ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาอาจมิได้ตระหนักถึงสิทธิในการ
เข้าถึงโดยเร็ว นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ที่บุคคลเหล่านี้ถูกจับกุมและถูกกักขัง โดยเฉพาะหาก
เป็นผู้มีความอ่อนด้อย บุคคลเหล่านี้ก็อาจไม่เข้าใจข้อมูลที่มีมอบให้เกี่ยวกับสิทธิในความช่วยเหลือทาง
กฎหมาย ข้อมูลที่ให้โดยวาจาเกี่ยวกับสิทธิอาจยากที่จะเข้าใจ และข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษรอาจใช้
ไม่ได้ผลในการถ่ายทอดข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิหากเขียนด้วยภาษาทางวิชาการ หรือหากผู้ต้องสงสัยหรือผู้
ถูกกล่าวหาเป็นผู้ไม่รู้หนังสือหรือมีการศึกษาน้อย^{๑๐๒} ทศนคติของสาธารณชนซึ่งบางครั้งได้รับแรงเสริมจาก
ตำรวจและตุลาการอาจยังทำให้ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาหมดกำลังใจที่จะใช้สิทธิในการเข้าถึงความ
ช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วถึงแม้ว่าจะมีความตระหนักในสิทธิเหล่านั้นก็ตาม โดยในหลาย
ประเทศมีความเชื่ออย่างกว้างขวางแพร่หลายว่าการร้องขอทนายความในขั้นตอนการสืบสวนของกระบวนการ

^{๑๐๒} The written notice of rights in some countries consists of little more than extracts from the criminal procedure code or legislation. Directive 2012/13/EU of the European Parliament and Council of the European Union of 22 May 2012 on the right to information in criminal proceedings includes an annex containing an indicative model letter of rights, written in English. For other approaches, see United Nations Office on Drugs and Crime, Handbook on Improving Access to Legal Aid in Africa, p. 53.

ยุติธรรมทางอาญาคือ การบ่งบอกถึงความผิด หรืออาจตีความได้ว่าเป็นเช่นนั้น หรือการร้องขอ หมายความอาจทำให้สถานการณ์ "หนักขึ้น" และเลวร้ายยิ่งขึ้นสำหรับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา^{๑๐๓}

กลยุทธ์หลากหลายนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดการแก้ปัญหาการขาดความรู้และความเข้าใจใน สิทธิการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว วิธีการที่ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาจะ ได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิในการเข้าถึงดังกล่าวนั้นจำเป็นต้องมีการพิจารณาและบังคับใช้อย่าง รอบคอบเพื่อให้มั่นใจว่าบุคคลดังกล่าวจะได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิอย่างเหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ สิ่งนี้จะเกี่ยวกับบทต่อไปในบทที่สามและหก รูปแบบ "หนังสือแสดงสิทธิ" ที่สหภาพยุโรป ได้พัฒนาขึ้นอาจพบได้ในภาคผนวก ๔^{๑๐๔} การศึกษาภาคชุมชนยังเป็นส่วนสำคัญอีกเช่นกันในการ กระจายความรู้และในการทำหายตำนาน ตัวอย่างของ "การประชุมที่ลานหน้าศาล" ในบังคลาเทศที่ กล่าวถึงก่อนหน้าในบทนี้แสดงให้เห็นถึงวิธีการทำให้ข้อมูลเข้าถึงชุมชนได้มากขึ้น วิธีใหม่ในการให้ข้อมูล เกี่ยวกับสิทธิซึ่งกระทรวงการต่างประเทศของเยอรมนีได้คิดค้นขึ้นคือ การใช้แผ่นคำพูดซึ่งได้รับการ ออกแบบเป็นพิเศษ ซึ่งจะพิมพ์สิทธิของผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหา และผู้ต้องขัง

สรุปประเด็นสำคัญ

๑. ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางอาญาจะเกิดความเสียเปรียบโดยเฉพาะใน ช่วงแรกของการกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
๒. การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วนั้นมีคุณประโยชน์ที่สำคัญเป็นอย่างมากแก่ ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางอาญา ซึ่งรวมถึง
 - การปกป้องบุคคลเหล่านี้จากการถูกข่มขู่ การปฏิบัติที่โหดร้ายและการทรมาน
 - การปกป้องสิทธิตามกระบวนการยุติธรรม เช่น สิทธิในเสรีภาพ สิทธิที่จะแสดงตัวต่อหน้าผู้ พิพากษาทันที สิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ และสิทธิที่จะมีเวลาและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอสำหรับการต่อสู้คดี
 - การหลีกเลี่ยงการกักขังก่อนการพิจารณาที่นานเกินไปและโดยพลการ ซึ่งใช้มากเกินไปใน หลายๆ ประเทศ

^{๑๐๓} สำหรับตัวอย่าง โปรดดู, S. Schumann, Bruckmüller and Soyer, Pre-trial Emergency Defence (Antwerp, Belgium, Intersentia, 2012), p. 369.

^{๑๐๔} See also the Scottish "letter of rights" available online in large-print English and 33 other languages, available via www.scotland.gov.uk/Topics/Justice/legal/criminalprocedure/letterofrights.

- การให้ความมั่นใจถึงการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามกฎหมายและเหมาะสม ซึ่งรวมถึงการนำออกจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเด็ก
- การช่วยให้เข้าใจและนำทางกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

๓. การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วช่วยคุ้มครองบุคคลผู้มีความต้องการพิเศษ เช่นเด็ก หญิง และผู้ด้อยโอกาส และรับรองการเข้าถึงความยุติธรรมโดยเสมอภาคสำหรับหญิง

๔. การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วเป็นคุณสมบัติของระบบยุติธรรมทางอาญาและชุมชนในวงกว้างโดย

- การให้ข้อมูลแก่ตำรวจ อัยการ และศาล ซึ่งจะช่วยให้บุคคลเหล่านี้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- การให้ความมั่นใจว่าศาลจะพิจารณาคดีอย่างมีประสิทธิภาพ
- การปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
- การทำให้หน่วยงานยุติธรรมทางอาญามีความรับผิดชอบ
- การให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับระบบยุติธรรมทางอาญา
- การปรับปรุงการปฏิบัติและประสบการณ์ของเหยื่อในอาชญากรรม
- การปรับปรุงเศรษฐกิจและประสิทธิภาพเพื่อให้เป็นคุณสมบัติของทั้งบุคคลและครอบครัวตลอดจนรัฐ

๕. ความท้าทายต่อการสร้างกรอบทางกฎหมายที่เหมาะสมสำหรับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วนั้นมีอยู่มากมาย แต่สิ่งเหล่านี้อาจได้รับการแก้ไขได้ในหลายวิธี ตัวอย่างเช่น สมาคมทนายความ องค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐ และองค์กรภาคประชาสังคมอาจเข้ามามีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาของความท้าทายเหล่านี้

๖. ความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพของสิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วนั้นมีอยู่มากมาย เช่นเดียวกับวิธีการต่างๆ ที่แนะนำให้ใช้ในการแก้ไข

๓. สิทธิในการเข้าถึงโดยเร็ว: กรอบกฎหมายที่สำคัญ

ก. บทนำ

หลักการที่ ๑ ของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ รวมทั้งในรัฐธรรมนูญในที่ซึ่งบังคับใช้ได้ กำหนดว่ารัฐควรรับประกันสิทธิในการรับความช่วยเหลือทางกฎหมายในระดับสูงสุดที่จะเป็นไปได้ หลักการที่ ๒ กำหนดว่ารัฐจะต้องพิจารณาออกกฎหมายและกฎระเบียบโดยเฉพาะเพื่อให้มั่นใจว่าระบบความช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีความครอบคลุมนั้นมีอยู่ โดยสามารถเข้าถึงได้ มีประสิทธิภาพ ยั่งยืน และน่าเชื่อถือ

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบยุติธรรมทางอาญา^๑

หลักการที่ ๑. สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย

การตระหนักว่าความช่วยเหลือทางกฎหมายเป็นองค์ประกอบสำคัญของการทำหน้าที่ของระบบยุติธรรมทางอาญาอันเป็นพื้นฐานของหลักนิติธรรม โดยเป็นรากฐานการยอมรับสิทธิอื่นๆ รวมทั้งสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม และยังเป็นเครื่องป้องกันสำคัญที่จะเป็นหลักประกันถึงความยุติธรรมขั้นพื้นฐานและความไว้วางใจของสาธารณชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา รัฐควรรับประกันถึงสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายในระบบกฎหมายแห่งชาติในระดับสูงสุดที่จะเป็นไปได้ รวมทั้งในรัฐธรรมนูญในที่ซึ่งบังคับใช้ได้

หลักการที่ ๒. ความรับผิดชอบของรัฐ

รัฐควรพิจารณาบัญญัติว่าด้วยความช่วยเหลือทางกฎหมาย หน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อการนั้น รัฐควรพิจารณาถึงการออกกฎหมายและกฎระเบียบโดยเฉพาะ หากเหมาะสม อีกทั้งให้การรับรองว่าระบบความช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีความครอบคลุมนั้นมีอยู่ โดยสามารถเข้าถึงได้ มีประสิทธิภาพ ยั่งยืน และน่าเชื่อถือ รัฐควรจัดสรรทรัพยากรมนุษย์และการเงินที่จำเป็นให้กับระบบความช่วยเหลือทางกฎหมาย

รัฐไม่ควรก้าวก่ายองค์กรที่ปกป้องผลประโยชน์จากความช่วยเหลือทางกฎหมาย หรือความเป็นอิสระของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

รัฐควรเสริมสร้างความรู้ให้กับประชาชนถึงสิทธิและภาระหน้าที่ของตนตามกฎหมายด้วยวิธีการที่เหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการก่ออาชญากรรมและการตกเป็นเหยื่อ

รัฐควรมุ่งหน้าเสริมสร้างความรู้ให้กับชุมชนถึงระบบความยุติธรรมและหน้าที่ วิธีการฟ้องร้องต่อศาล และกลไกทางเลือกการระงับข้อพิพาท

รัฐควรพิจารณาการใช้มาตรการที่เหมาะสมเพื่อแจ้งต่อชุมชนถึงการกระทำผิดทางอาญาตามกฎหมาย การให้ข้อมูลดังกล่าวสำหรับผู้เดินทางไปยังเขตอำนาจศาลอื่นๆ ที่มีการแบ่งประเภทอาชญากรรมและการดำเนินคดีที่แตกต่างกันนั้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการป้องกันอาชญากรรม

^{๑๐๕} General Assembly resolution 67/187, annex, paras. 14-19

ประเทศส่วนใหญ่ให้การยอมรับทางกฎหมายเพื่อสิทธิในการรับความช่วยเหลือทางกฎหมายในบางขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา สำหรับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นคนจนบางคนหรือทั้งหมด แม้ว่าจะมีความแตกต่างเป็นอย่างมากทั้งในแง่ขอบเขตของสิทธิ (โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นรวมถึงสิทธิที่จะได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายในระหว่างขั้นตอนกระบวนการก่อนการพิจารณาคดีหรือไม่) และระดับของความเฉพาะ อย่างไรก็ตาม ประสบการณ์จากทั่วโลกแสดงให้เห็นว่าไม่ว่ากฎหมายจะให้สิทธิในการเข้าถึงโดยเร็วไว้ดีเพียงใด แต่ในทางปฏิบัติแล้วจะทำได้ผลดีหากปราศจากกลุ่มสถาบันที่ได้รับการสนับสนุนทางการเงินอย่างเพียงพอ ซึ่งทั้งจัดตั้งและดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิได้ เพื่อให้มีการกำหนดให้สิทธิในการเข้าถึงโดยเร็วนี้เป็นระบบยุติธรรมทางอาญาที่สำคัญและกระทำเป็นประจำ^{๑๐๕}

การกำหนดให้มี การให้ และการทำให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วมีความยั่งยืนยังต้องการองค์ประกอบดังต่อไปนี้ นอกเหนือไปจากการออกกฎหมายเบื้องต้นและเงินทุน

- **ข้อบังคับที่กำหนดรายละเอียดสถานการณ์ของบุคคลที่พึงได้รับสิทธิความช่วยเหลือทางกฎหมาย** หลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติทางการเงิน ผู้ใดเป็นผู้รับผิดชอบในการแจ้งผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาถึงสิทธิของบุคคลเหล่านี้และวิธีการใช้สิทธิ วิธีการในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ตลอดจนวิธีการดำเนินการและการตัดสินใจที่ได้รับการตรวจสอบ

^{๑๐๕} สำหรับตัวอย่าง โปรดดู United Nations Development Programme, Legal Aid Service Provision: A How-To Guide on Legal Aid Programming in Africa (New York, UNDP, 2013).

- **ขั้นตอนและเกณฑ์วิธี**สำหรับการดำเนินการตามกฎหมายและข้อบังคับในแต่ละกรณี ตัวอย่างเช่น วิธีการที่จะนำข้อบังคับว่าด้วยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายไปใช้ในแต่ละกรณี วิธีการที่จะบันทึกถึงการให้ข้อมูลและการตัดสินใจของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา กระบวนการในการติดต่อผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และข้อมูลใดที่จะต้องมีการบันทึก
- **ธรรมเนียมปฏิบัติและทัศนคติที่เหมาะสมทางวิชาชีพ**ที่จะรับรองว่าผู้ปฏิบัติงานด้านความยุติธรรมทางอาญาทุกคนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้มั่นใจว่าสิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วจะได้รับความเคารพ

บทนี้มุ่งเน้นในเรื่องของบทบัญญัติในการออกกฎหมาย ข้อกำหนดที่ใช้ควบคุมบังคับและขั้นตอนเพื่อรับรองว่าสิทธิที่จะเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดองค์ประกอบที่สำคัญของกฎเกณฑ์ที่ใช้ควบคุมบังคับซึ่งควรได้รับการพิจารณาในแต่ละประเทศ การออกกฎหมายที่เกี่ยวกับความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากรัฐและสถาบันความช่วยเหลือทางกฎหมาย ตลอดจนรูปแบบสำหรับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายนั้นจะมีอย่างครบถ้วนยิ่งขึ้นในบทที่ 4 วิธีการที่จะนำกฎเกณฑ์ที่ใช้ควบคุมบังคับไปใช้ดำเนินการในแต่ละประเทศใดๆ โดยเฉพาะนั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัยเฉพาะของประเทศนั้น ไม่ว่าประเทศนั้นจะมีรัฐธรรมนูญอย่างเป็นทางการหรือไม่ก็ตาม หรือไม่มี ลักษณะอื่นๆ หรือไม่ ขอบเขตเท่าใดที่กฎหมายที่มีอยู่กำหนดให้มีการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว และวิธีการแบ่งการวางบทบัญญัติระหว่างการออกกฎหมายหลักและรอง อย่างไรก็ตาม ขอแนะนำว่า

กฎเกณฑ์ที่ใช้ควบคุมบังคับในทุกแง่มุมที่ครอบคลุมอยู่ในบทนี้ควร (ภายใต้ข้อยกเว้นที่ระบุไว้ในข้อความ) ได้รับการบัญญัติอย่างเป็นทางการมากกว่าเป็นเพียงเรื่องของแนวทางหรือเกณฑ์วิธีที่ออกโดยกระทรวงของรัฐบาล อัยการ หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ สิ่งนี้จะช่วยทำให้มั่นใจว่าข้อบังคับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วจะมีความชัดเจน เหมาะสม โปร่งใส และมีความรับผิดชอบตามระบอบประชาธิปไตย เรื่องนี้มีความสำคัญเนื่องจากการบัญญัติขั้นตอนอันมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สิทธิในการได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายบังเกิดผล และมักจะต้องรวมอยู่ในการออกกฎหมาย

ข. สิทธิที่จะเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

ไม่ว่าสิทธิที่จะเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วในแง่ของสิทธิในทั้งคำแนะนำ การให้ความช่วยเหลือและการเป็นตัวแทนทางกฎหมาย และต่อความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐให้การสนับสนุนทางการเงินนั้นจะมีการกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือการออกกฎหมาย หรือทั้งสองอย่าง

รวมกันหรือไม่จะขึ้นอยู่กับส่วนหนึ่งของประเพณีและวัฒนธรรมตามรัฐธรรมนูญของประเทศหนึ่ง ประเทศใดโดยเฉพาะ ประเทศเพียงกลุ่มน้อยมิได้มีรัฐธรรมนูญเป็นลายลักษณ์อักษร และรัฐธรรมนูญของหลายประเทศมีรูปแบบทันสมัยในเรื่องของการสืบสวนอาชญากรรมและการรับรู้สิทธิตามกระบวนการยุติธรรมในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรกว่าเป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน โดยทั่วไปแล้วรัฐธรรมนูญบางฉบับที่เขียนขึ้นเร็วๆ นี้ (ตัวอย่างเช่น รัฐธรรมนูญของแอฟริกาใต้) ได้กำหนดอย่างชัดเจนถึงสิทธิของผู้ถูกจับกุมหรือผู้ถูกกักขังที่จะได้รับคำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และ/หรือความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยไม่มีค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในขั้นตอนแรก^{๓๐๖}

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหากรัฐธรรมนูญจะกำหนดสิทธิที่จะเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว รัฐธรรมนูญยังได้กำหนดให้มีการออกกฎหมายและข้อบังคับที่จะกำหนดขอบเขตที่แน่นอนของสิทธิ มิฉะนั้น ให้ศาลทำการตีความขอบเขตของสิทธิ ตัวอย่างเช่น การบัญญัติประเด็นเหล่านี้ในการออกกฎหมายจะช่วยสร้างกรอบทางกฎหมายที่ครอบคลุม อันจะทำให้สิทธิที่จะเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วบังเกิดผล และสร้างความแน่นอนต่อเนื้อหาของสิทธิ

กรอบที่ ๒๒. สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ-ตัวอย่างจากแอฟริกาใต้และแคนาดา

รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ (๑๙๙๖) มาตรา ๓๕ วรรค (๒) บันทึกว่า

"ทุกคนที่ถูกกักขัง รวมทั้งนักโทษที่ถูกตัดสินจำคุกทุกคน มีสิทธิ -

...

(ข) ที่จะเลือกและปรึกษากับผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย และได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธินี้ทันที

(ค) ที่จะมีการประกอบวิชาชีพทางกฎหมายที่ได้รับการมอบหมายจากรัฐให้กับผู้ถูกกักขังและด้วยค่าใช้จ่ายของรัฐ และจะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธินี้ทันทีหากเกิดความอยุติธรรมเป็นอย่างมาก"

กฎบัตรสิทธิและเสรีภาพแห่งแคนาดา มาตรา ๑๐ กำหนดไว้ว่า "ทุกคนมีสิทธิเมื่อถูกจับกุมหรือถูกกักขัง ... ข) ที่จะจำแจ้งและแต่งตั้งที่ปรึกษาโดยไม่รอช้า และได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธินี้..." แต่ความหมายที่ถูกต้องของสิทธินี้จำเป็นต้องได้รับการตีความในชุดคำพิพากษาของศาลฎีกา^๓

^๓ See Simon Verdun-Jones and A. Tijerino, A Review of Brydges Duty Counsel Services in Canada (Canada, Department of Justice, undated).

ถึงผู้ใช้สิทธิ

สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายจะกำหนดไว้ในหลักการที่ ๓ ของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา^a

หลักการที่ ๓. ความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับผู้ต้องสงสัยหรือถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดทางอาญา

รัฐควรให้ความมั่นใจว่าทุกคนที่ถูกกักขัง ถูกจับกุม ต้องสงสัย หรือถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดทางอาญาที่มีโทษจำคุกหรือโทษประหารชีวิตมีสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทุกขั้นตอน

ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรมีให้โดยไม่คำนึงถึงทรัพย์สินของบุคคล หากมีการกำหนดไว้เช่นนั้นเพื่อประโยชน์ของความยุติธรรม ตัวอย่างเช่น เมื่อพิจารณาถึงความเร่งด่วนหรือความซับซ้อนของคดี หรือความรุนแรงของโทษที่อาจเกิดขึ้น

^a General Assembly resolution 67/187, annex, paras. 20-21.

ดังนั้น สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยไม่มีการอ้างอิงถึงวิธีการทางการเงินมักจะนำไปใช้กับ

- บุคคลใดที่ต้องสงสัยหรือที่ถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดทางอาญาที่มีโทษจำคุกหรือโทษประหารชีวิต สิทธินั้นจะนับจากเวลาที่ผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดดังกล่าวถูกนำตัวมาสอบสวน ไม่ว่าผู้นั้นจะถูกจับกุมหรือถูกกักขังหรือไม่ และต่อเนื่องไปตลอดทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
- บุคคลใดที่ถูกจับกุมหรือที่ถูกกักขังในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความผิดที่ไม่อาจจำคุกได้ เมื่อเรื่องนี้ได้รับการพิสูจน์ด้วยความเร่งด่วนของสถานการณ์ คดีเช่นนี้จะเป็คดีในขณะที่ผู้นั้นถูกจับกุม และจนถึง ตลอดจนรวมถึงเมื่อผู้นั้นแสดงตนต่อศาลเพื่อวัตถุประสงค์ในการรับคำตัดสินที่เกี่ยวข้องกับการกักขังก่อนการพิจารณาคดี

เมื่อบุคคลถูกต้องสงสัยหรือถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดที่ไม่อาจจำคุกได้ ทรัพย์สินทางการเงินของบุคคลผู้นั้นอาจถูกนำมาพิจารณากำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสมที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐให้การสนับสนุนทางการเงิน ในกรณีที่ (ก) บุคคลผู้นั้นไม่ได้ถูกจับกุมหรือถูกกักขัง หรือ (ข) หาก

บุคคลผู้นั้นได้รับการจับกุมหรือกักขัง แต่มิได้เป็นสถานการณ์เร่งด่วนอีกต่อไปแล้ว โดยมีข้อแม้ว่าไม่มีเหตุผลอื่นๆ ว่าเหตุใดประโยชน์แห่งของความยุติธรรมจึงกำหนดให้ต้องมีการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยไม่คำนึงทรัพย์สิน

สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายนั้นจะใช้กับคดีอาญาทั้งหมด โดยมีข้อยกเว้นสำหรับคดีที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายหรือการกระทำความผิดที่ร้ายแรงอื่นๆ (โปรดดูการยกเลิกบทกฎหมายเพียงบางส่วนเกี่ยวกับสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายด้านล่าง) คำว่า "อาชญากร" มิได้มีคำจำกัดความไว้ในหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ บางประเทศมีระบบการบริหารกฎหมาย ซึ่งมีลักษณะระบบกฎหมายทางอาญาเป็นบางส่วนหรือเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่หลักการและแนวทางของสหประชาชาติมิได้มีเจตนาที่จะนำไปใช้กับระบบการบริหารกฎหมาย^{๑๐๗}

บางรัฐ หรือเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายภายในบางรัฐอาจถูกล่อลวงให้หลีกเลี่ยงการให้สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยจัดการกับประชาชนตามระบบการบริหารกฎหมาย แทนที่จะใช้ระบบยุติธรรมทางอาญา

กรอบที่ ๒๓. คำเตือนต่อการใช้ระบบการบริหารกฎหมายแทนระบบยุติธรรมทางอาญาเพื่อปฏิเสธ

สิทธิ – ตัวอย่างของศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป

ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปได้เตือนถึงอันตรายของการใช้ศาลปกครองเพื่อหลีกเลี่ยงสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือตามกฎหมาย^๑ ในการพิจารณาว่าบุคคลจะได้รับการปฏิบัติในฐานะที่เป็นผู้ต้องขังทางอาญาหรือไม่นั้น ปัจจัยดังต่อไปนี้จะได้รับการพิจารณา ทั้งนี้ โดยเป็นที่ยึดถือกันมาอย่างต่อเนื่องแล้ว

- การจัดหมวดหมู่ในประเทศ นั่นคือ ข้อหาได้รับการจัดหมวดหมู่อย่างไรในเขตอำนาจศาลที่เกี่ยวข้อง
- ลักษณะของ "การกระทำความผิด"
- ลักษณะและระดับความรุนแรงของโทษใดๆ ที่อาจจะได้รับ^๒

^๑ "... หากรัฐผู้ทำสัญญาสามารถแยกการดำเนินงานของข้อพื้นฐานตามมาตรา ๖ และ ๗ ได้ตามดุลยพินิจของตนโดยการจัดหมวดหมู่การกระทำความผิดว่าเป็น 'การกระทำความผิดกระเบื้อง' แทนที่จะเป็นความผิดทางอาญา การใช้บทบัญญัติเหล่านี้จะเป็นรองเจตจำนงของอำนาจอธิปไตย ดังนั้น ความอิสระทางความคิดและการกระทำที่ขยายไปไกลอาจนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของอนุสัญญา " (European Court of Human Rights, Öztürk v. Germany, Application No. 8544/79, Judgement of 21 February 1984, para. 49) ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปได้ประณามตำรวจยูเครนซ้ำสำหรับการจัดการกักขังอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อหลีกเลี่ยงสิทธิตามกระบวนการยุติธรรม (สำหรับตัวอย่าง โปรดดู European Court of Human Rights, Balitskiy v. Ukraine, Application No. 12793/03, Judgement of 3 November 2011)

^๒ See Engels v. Germany (1979-80) 1 EHRR 706.

^{๑๐๗} ตัวอย่างเช่น ระบบภายใต้ "การกระทำความผิด" กระเบียบเล็กน้อยที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ที่ไม่ใช่ฝ่ายตุลาการผู้มีอำนาจในการกำหนดบทลงโทษทางการเงินที่ค่อนข้างน้อยเป็นผู้ดำเนินการ

สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายควรได้รับการบัญญัติอย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญ และ/หรือ กฎหมาย รัฐจำนวนมากที่มี กฎหมายสำหรับสิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย โดยเร็วได้จำแนกกฎหมายระหว่างสิทธิที่จะได้รับคำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย กับ สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐให้การสนับสนุนออกจากกัน ความแตกต่างนั้นมีความสำคัญเนื่องจากสิทธิที่จะได้ปรึกษาทนายความในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรกอาจครอบคลุมกว่าสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐให้การสนับสนุน^{๑๐๘}

กรอบที่ ๒๔. สิทธิที่จะได้ปรึกษาทนายความซึ่งแยกจากสิทธิที่จะเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐให้การสนับสนุน - ตัวอย่างจากนิวซีแลนด์และโตโก

บทบัญญัติแห่งสิทธิ ๑๔๕๐ ของนิวซีแลนด์ มาตรา ๒๓ บัญญัติว่าทุกคนที่ถูกจับกุมหรือถูกกักขังตาม การบังคับของกฎหมายใดๆ มีสิทธิที่จะปรึกษาและแต่งตั้งทนายความโดยไม่รอช้า ในขณะที่การมีสิทธิใน ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐให้การสนับสนุนจะถูกแยกบังคับโดยกฎหมายบริการทางกฎหมาย ๒๐๑๑

รัฐธรรมนูญของโตโก มาตรา ๑๖ บัญญัติว่าทุกคนที่ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิที่จะมีที่ปรึกษาทางกฎหมายใน ขั้นตอนของการสอบสวนขั้นต้น อย่างไรก็ตาม กฎหมายความช่วยเหลือทางกฎหมายยังไม่ได้รับการ นำมาใช้จนถึงปี ๒๐๑๒ และกองทุนความช่วยเหลือทางกฎหมายอยู่ระหว่างรอการอนุมัติจากสมัชชา แห่งชาติ

ในเขตอำนาจศาลหลายแห่ง สิทธิที่จะได้รับคำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในระหว่าง ขั้นตอนการสอบสวนนั้นจะแสดงให้เห็นเป็นสิทธิของผู้ต้องสงสัย ซึ่งผู้ต้องสงสัยอาจละสิทธิได้ อย่างไรก็ตาม

ในบางประเทศ คำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมีผลบังคับใช้ในบางสถานการณ์ ตัวอย่างเช่น

- เมื่อบุคคลถูกจับกุมหรือถูกกักขังด้วยการกระทำความผิดร้ายแรง
- เมื่อตำรวจต้องการที่จะดำเนินการตามขั้นตอนการสืบสวนที่กำหนดไว้ (โดยเฉพาะการ ชักถาม)^{๑๐๙}
- เมื่อผู้ต้องสงสัยถูกจัดอยู่ในหมวดหมู่เฉพาะ ตัวอย่างเช่น ผู้ต้องสงสัยเป็นเด็กหรือต้องการการ ดูแลสุขภาพจิต^{๑๑๐}

^{๑๐๘} ตัวอย่างเช่น บุคคลที่จะถูกสอบสวนในเรื่องของการกระทำความผิดที่ไม่อาจจำคุกได้อาจมีสิทธิที่จะได้รับคำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือทาง กฎหมาย แต่ไม่ได้สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐให้การสนับสนุน

^{๑๐๙} ตัวอย่างเช่น Argentina, Colombia, Italy and Peru

^{๑๑๐} ตัวอย่างเช่น Croatia, Lithuania and Poland

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติได้กำหนดให้รัฐต้องมีการบังคับใช้กฎหมายความช่วยเหลือทางกฎหมาย อย่างไรก็ตาม หากไม่มีการบังคับใช้ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิและการใช้สิทธิที่จะสละสิทธิควรได้รับการควบคุมและตรวจสอบอย่างระมัดระวัง (สำหรับการหารือเพิ่มเติมในส่วนของผู้ถูกฟ้องของรัฐในการให้ข้อมูลและข้อบังคับเกี่ยวกับการสละสิทธิ โปรดดูข้อ ค และ ง ด้านหลัง)

หญิง เด็ก และบุคคลอื่นๆ ที่มีความต้องการพิเศษ

บทบัญญัติของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติเกี่ยวกับหญิง เด็ก และบุคคลอื่นๆ ที่มีความต้องการพิเศษ หรือมีความอ่อนด้อยควรมีอยู่ในกฎหมายและข้อบังคับอย่างเหมาะสม (โปรดดูบทที่สอง ส่วน ข) ในขณะที่ผู้ต้องสงสัย หรือผู้ถูกกล่าวหาที่อยู่ในกลุ่มดังกล่าวมีสิทธิขั้นต่ำสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมายเช่นเดียวกับบุคคลอื่นๆ บทบัญญัติเพิ่มเติมควรได้รับการพิจารณาเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าบุคคลเหล่านี้จะเข้าถึงสิทธิเหล่านี้ได้อย่างมีความหมาย^{๑๑๑}

ในบางประเทศ ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (นั่นคือ ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐให้การสนับสนุนตลอดจนคำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย) จะบังคับใช้สำหรับเด็กและบุคคลอื่นบางประเภทที่มีความต้องการพิเศษ เช่น ผู้ที่ต้องการการดูแลสุขภาพจิต อีกทางเลือกหนึ่ง หรือนอกจากนี้ กฎหมายในบางประเทศกำหนดว่าผู้ใหญ่ที่พึ่งตนเอง เช่น บิดามารดา หรือนักสังคมสงเคราะห์จะได้รับการเรียกตัวมาเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ต้องสงสัยที่มีความอ่อนด้อยเป็นพิเศษ ความอ่อนด้อยทางจิตได้รับการกำหนดอย่างกว้างเพื่อรวมบุคคลที่อาจไม่เข้าใจความสำคัญของสิ่งที่พูด คำถามที่ได้รับการถามหรือคำตอบต่อคำถามดังกล่าวเนื่องจากสภาพจิตใจหรือความสามารถ^{๑๑๒}

กรอบที่ ๒๕. บทบัญญัติที่บังคับใช้ของความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับเด็กและ ประชาชนที่มีความพิการทางจิต- ตัวอย่างจากอังกฤษและเวลส์

ตัวอย่างเช่น ในอังกฤษและเวลส์ เมื่อเด็กถูกกักขังในสถานตำรวจ ตำรวจจะต้องเรียก "ผู้ใหญ่ที่เหมาะสม" ได้แก่ บิดามารดา นักสังคมสงเคราะห์ หรือผู้ใหญ่อื่นๆ ที่เป็นอิสระจากตำรวจ ให้เข้ามา ซึ่งจะเป็นผู้อาจตัดสินใจได้ว่าจะใช้สิทธิที่จะรับความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือไม่ และเป็นผู้ที่จะต้องมาแสดงตนเป็นประจำในระหว่างการสอบปากคำของตำรวจ โดยมีข้อผูกพันเช่นเดียวกันเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจมีข้อสงสัยใดๆ หรือได้รับการบอกกล่าวโดยสุจริตว่าผู้ต้องสงสัยอาจมีความผิดปกติทางจิตใจ หรือมีฉะนั้น มีความอ่อนด้อยทางจิตใจ

^{๑๑๑} คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้กำหนดว่าถือเป็นการละเมิดต่ออนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยพลเมืองและสิทธิทางการเมืองในการที่เด็กจะถูกจับกุมโดยไม่ได้รับ "ความช่วยเหลือที่เหมาะสมในการจัดเตรียมและการเสนอวิธีการป้องกันสำหรับพวกเด็ก" (CCPR/C/92/D/1209, 1231/2003 & 1241/2004, para. 6.6).

^{๑๑๒} See United Kingdom, Police and Criminal Evidence Act 1984, Code of Practice C, Note for Guidance 1G

เมื่อมีการใช้สิทธิ

หลักการที่ ๓ บัญญัติไว้ว่าสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายใช้ได้กับทุกคน "ที่ถูกจับกุม ถูกกักขัง ต้องสงสัยหรือถูกตั้งข้อหา" ว่ากระทำความผิดทางอาญา คำว่า "การจับกุม" และ "การตั้งข้อหา" ได้รับการจำกัดความแตกต่างกันในเขตอำนาจศาลที่ต่างกัน ตัวอย่างเช่น ในบางแห่ง ผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดทางอาญาอาจถูกกักขังอย่างถูกต้องตามกฎหมายโดยตำรวจเป็นระยะเวลาหนึ่ง และถูกสอบปากคำก่อนที่จะ "ถูกจับกุม" นอกจากนี้ ยังมีหลักฐานมากมายว่าในประเทศที่มีสิทธิการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว บางครั้งตำรวจและหน่วยงานอื่นๆ ที่บังคับใช้กฎหมายจะอาศัยการหย่อนความแน่นอนในบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือความยืดหยุ่นในการระบุสถานภาพของบุคคล ทั้งนี้ เพื่อปฏิเสธสิทธิตามกระบวนการยุติธรรมกับประชาชนที่ถูกต้องสงสัยว่ากระทำความผิดทางอาญา^{๑๑๓๓}

ดังนั้น กฎหมายว่าด้วยสิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว ทั้งสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐให้การสนับสนุน และสิทธิที่จะได้รับคำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายนั้นควรมีความชัดเจนและแน่นอนเมื่อมีการใช้สิทธิเกิดขึ้น^{๑๑๓๔} คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนยึดถือเสมอมาว่าการไม่สามารถเข้าถึงทนายความได้ในช่วงเริ่มต้นของการกักขังและในระหว่างการไต่ถามใดๆ จะมีผลให้เกิดการละเมิดอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (มาตรา ๑๔ วรรค ๓ (b) และ (d))^{๑๑๓๕} เนื่องจากหลักการและแนวทางของสหประชาชาติอ้างอิงสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายว่าจะเกิดขึ้นเมื่อมีการจับกุม การกักขัง หรือความสงสัยว่ากระทำความผิดทางอาญา กฎหมายแห่งชาติควรบัญญัติว่าอย่างน้อยการใช้สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายควรมีผลบังคับนับจากเวลาที่บุคคลถูกจับกุมโดยพลตินัย โดยไม่คำนึงถึงการกำหนดทางกฎหมายของสถานะดังกล่าว

^{๑๑๓๓} See, in respect of European jurisdictions, Cape and others, *Effective Criminal Defence in Europe*, pp. 584-585; Cape and Namoradze, *Effective Criminal Defence in Eastern Europe*, pp. 446-448; and Schumann, Bruckmüller and Soyer, *Prie trial Emergency Defence*, pp. 357-358.

^{๑๑๓๔} For a survey of the legislative provisions governing the right to legal assistance in Africa, see United Nations Office on Drugs and Crime, *Access to Legal Aid in Criminal Justice Systems in Africa: Survey Report*, annex I.

^{๑๑๓๕} สำหรับตัวอย่าง โปรดดู views of the Human Rights Committee in Gridin v. Russian Federation, adopted on 20 July 2000 (Communication No. 770/1997 (CCPR/C/69/D/770/1997)); views of the Human Rights Committee in Carranza Alegrie v. Peru, adopted on 28 October 2005 (Communication No. 1126/2002 (CCPR/C/85/D/1126/2002)); and views of the Human Rights Committee in Toshev v. Tajikistan, adopted on 30 March 2011 (Communication No. 1499/2006 (CCPR/C/101/D/1499/2006)).

กรอบที่ ๒๖. การตีความเมื่อมีการใช้สิทธิความช่วยเหลือทางกฎหมาย-ตัวอย่างจากยุโรป

ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปถือว่า "ควรให้การเข้าถึงทนายความนับตั้งแต่ตำรวจสอบปากคำผู้ต้องสงสัยครั้งแรก"^a อย่างไรก็ตาม ในคดีต่อมา ศาลได้ระบุว่าควรใช้สิทธิทันทีที่มีการลิดรอนเสรีภาพของผู้ต้องสงสัยอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งจะรวมถึงการกักขังระยะสั้น กฎหมายแห่งสหภาพยุโรปบับร่างในเรื่องของสิทธิในการเข้าถึงทนายความกำหนดไว้ว่ารัฐต้องให้ความมั่นใจว่าเมื่อทนายความแสดงตนในระหว่างการซักถาม ทนายความจะต้องสามารถ "มีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ"

^a See European Court of Human Rights, *Salduz v. Turkey*, para. 55. This is a similar formula to that adopted by the United States Supreme Court in *Miranda v. Arizona*.

^b European Court of Human Rights, *Zaichenko v. Russia*, Application No. 39660/02, Judgement of 18 February 2010; followed by the United Kingdom Supreme Court in *Cadder v. Her Majesty's Advocate* [2010] UKSC 43.

ตามหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ รัฐต้องใช้มาตรการ "ห้ามตำรวจสอบปากคำบุคคลโดยที่ไม่มีทนายความในกรณีที่ไม่มีสถานการณ์บังคับใดๆ" เว้นแต่ผู้ต้องสงสัยจะสละสิทธิ^{๑๑๖} สิ่งนี้สอดคล้องกับกฎหมายในหลายๆ เขตอำนาจศาล และหลักนิติศาสตร์ของทั้งศาลแห่งชาติและศาลระหว่างประเทศ (โปรดดูการยกเลิกบทกฎหมายเพียงบางส่วนเกี่ยวกับสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายด้านล่าง)^{๑๑๗} ดังนั้น กฎหมายแห่งชาติจึงควรบัญญัติว่าสิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วนั้นรวมถึงสิทธิในการให้ความช่วยเหลือจากผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในระหว่างการไต่ถามของตำรวจ

ในส่วนของการข้อบังคับ ควรพิจารณาอีกด้วยในการที่จะระบุสิ่งที่อนุญาตให้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายกระทำได้ในระหว่างการไต่ถามของตำรวจ บทบาทของทนายความในขณะที่ให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือผู้ต้องสงสัยที่สถานีตำรวจอาจได้รับการกำหนดไว้ในหลักปฏิบัติตามกฎหมาย

^{๑๑๖} United Nations Principles and Guidelines, para. 43 (guideline 3).

^{๑๑๗} In Europe, see, for example, European Court of Human Rights, *Sebalj v. Croatia*, Application No. 4429/09, Judgement of 28 June 2011; European Court of Human Rights, *Mader v. Croatia*, Application No. 56185/07, Judgement of 21 June 2011; the decision of the French Conseil constitutionnel, Decision No. 2010-14/22 OPC of 30 July 2010; and the proposed directive of the European Parliament and of the Council of the European Union on the right of access to a lawyer in criminal proceedings and on the right to communicate upon arrest (Brussels, 31 May 2013, document 10190/13). For a survey of African countries, see United Nations Office on Drugs and Crime, *Handbook on Improving Access to Legal Aid in Africa*, pp. 51 and 52.

กรอบที่ ๒๗. บทบาทของนายความในสถานีตำรวจ - ตัวอย่างจากอังกฤษและเวลส์

ในอังกฤษและเวลส์ บทบาทเพียงอย่างเดียวของนายความในสถานีตำรวจคือ การปกป้องและแจ้งล่วงหน้าถึงสิทธิทางกฎหมายของลูกความ ในบางครั้ง นายความอาจจำเป็นต้องให้คำแนะนำซึ่งจะมีผลให้ลูกความหลีกเลี่ยงการให้หลักฐานที่ช่วยเสริมการฟ้องคดี นายความอาจเข้าแทรกเพื่อขอความชัดเจน คัดค้านคำถามหรือลักษณะท่าทีที่ไม่เหมาะสมให้กับลูกความ ให้คำแนะนำลูกความไม่ให้ตอบคำถามเฉพาะ หรือระบุว่าตนมีความประสงค์ที่จะให้คำแนะนำทางกฎหมายเพิ่มเติมแก่ลูกความ^๓

^๓ See United Kingdom, Police and Criminal Evidence Act 1984, Code of Practice C, Note for Guidance 6D.

การยกเลิกบทกฎหมายเพียงบางส่วนเกี่ยวกับความช่วยเหลือทางกฎหมาย

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติที่สะท้อนถึงบรรทัดฐานสากลจะปฏิบัติต่อสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย ทั้งสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐให้การสนับสนุน และสิทธิในการได้รับคำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในฐานะที่เป็นสิทธิสมบูรณ์ตามกฎหมายสำหรับผู้ที่จะนำสิทธิไปใช้ ในขณะที่มีการยอมรับในระดับสากลว่าผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลที่ถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดทางอาญามีสิทธิโดยสมบูรณ์ที่จะมีตัวแทนทางกฎหมาย กฎหมายบางประเทศอนุญาตให้จำกัดหรือถ่วงเวลาในสิทธิที่จะได้คำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในระหว่างขั้นตอนการสืบสวนของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

กรอบที่ ๒๘. ข้อบังคับความล่าช้าที่อนุญาตในการเข้าถึงนายความ - ตัวอย่างประเทศอังกฤษและเวลส์

ในอังกฤษและเวลส์ การเข้าถึงนายความอาจล่าช้าได้สูงสุดถึง ๓๖ ชั่วโมง แต่จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสูงผู้มีเหตุอันควรเชื่อว่าการติดต่อกับนายความจะนำไปสู่ผลกระทบบางอย่างเท่านั้น เช่น เป็นการเตือนผู้ต้องสงสัยอื่นๆ หรือเป็นการทำลายหลักฐาน เมื่อผู้ต้องสงสัยได้ถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิด ผู้ต้องสงสัยมีสิทธิโดยสมบูรณ์ที่จะปรึกษานายความ^๓

^๓ United Kingdom, Police and Criminal Evidence Act 1984, part V, section 58, subsections (6)-(11).

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติไม่อนุญาตให้ยกเลิกบทกฎหมายเพียงบางส่วนเกี่ยวกับสิทธิในการปรึกษาทนายความในขั้นตอนการสืบสวน แต่อนุญาตให้บุคคลได้รับการสอบปากคำในกรณีที่ไม่มีความหากสถานการณ์บังคับ^{๑๑๘} อย่างไรก็ตาม ตำรวจและเจ้าหน้าที่ตุลาการจะต้องไม่จำกัดสิทธิโดยพลการในการเข้าถึงทนายความ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสถานีดำรวจ^{๑๑๙} โดยขอแนะนำว่าหากกฎหมายของประเทศใดประเทศหนึ่งโดยเฉพาะกำหนดให้ยกเลิกบทกฎหมายเพียงบางส่วนเกี่ยวกับสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย การยกเลิกบทกฎหมายเพียงบางส่วนดังกล่าวควรกำหนดอย่างชัดเจนและอยู่ในวงแคบๆ

กรอบที่ ๒๙. ข้อบังคับเกี่ยวกับการจำกัดการเข้าถึงทนายความ - ตัวอย่างจากศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป

ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปถือว่าข้อจำกัดดังกล่าวของสิทธิในการเข้าถึงในระหว่างขั้นตอนการสืบสวนจะอนุญาตให้ก็ต่อเมื่อมีเหตุผลบังคับสำหรับการกระทำเช่นนั้นเท่านั้นในสถานการณ์เฉพาะคดี โดยศาลยังมิได้จำกัดความ "เหตุผลบังคับ" แต่กฎหมายแห่งสหภาพยุโรปบ่งชี้ในเรื่องของสิทธิในการเข้าถึงทนายความได้กำหนดว่าอาจมีการยกเลิกบทกฎหมายเพียงบางส่วนชั่วคราวเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าถึงทนายความได้ก็ต่อเมื่อมีการพิสูจน์ให้เห็นด้วย (ก) ความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อป้องกันมิให้เกิดผลไม่พึงประสงค์ที่ร้ายแรงต่อชีวิต เสรีภาพ หรือบูรณภาพทางกายภาพของบุคคล และ/หรือ (ข) ความจำเป็นที่เจ้าหน้าที่สืบสวนจะต้องดำเนินการทันทีเพื่อป้องกันอันตรายสำคัญในการดำเนินคดีอาญา ทั้งนี้ ในสถานการณ์เฉพาะคดีเท่านั้น การยกเลิกบทกฎหมายเพียงบางส่วนดังกล่าวจะต้อง

- เป็นไปตามส่วนและไม่เกินกว่าความจำเป็น
- ถูกจำกัดในเรื่องเวลาอย่างแท้จริง
- ไม่ขึ้นอยู่กับประเภทเฉพาะหรือความรุนแรงของความผิดที่ถูกกล่าวหา
- ไม่กระทบต่อความเป็นธรรมโดยรวมของกระบวนการพิจารณา^๑

ดังนั้น การยกเลิกบทกฎหมายเพียงบางส่วนอย่างกว้างๆ ที่บังคับใช้กับความผิดที่ต้องสงสัยบางประเภท เช่น ความผิดในการก่อการร้ายจะไม่ได้รับอนุญาต และการยกเลิกบทกฎหมายเพียงบางส่วนเป็นการกระทำนอกหลักเกณฑ์ที่จะต้องได้รับการพิสูจน์เสมอโดยการอ้างอิงกับสถานการณ์เฉพาะคดี

^๑ Proposed directive of the European Parliament and of the Council of the European Union on the right of access to a lawyer in criminal proceedings and on the right to communicate upon arrest, art. 3, para. 6, and art. 8, para. 1.

^{๑๑๘} Proposed directive of the European Parliament and of the Council of the European Union on the right of access to a lawyer in criminal proceedings and on the right to communicate upon arrest, art. 3, para. 6, and art. 8, para. 1.

^{๑๑๙} United Nations Principles and Guidelines, para. (44) (a) (guideline 4).

ค. ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าถึงโดยเร็ว

หลักการที่ ๘ ของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติกำหนดว่ารัฐจะต้องรับรองว่าบุคคลได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย (และสิทธิอื่นๆ ตามกระบวนการยุติธรรม) ในขณะที่ถูกลิดรอนเสรีภาพ และก่อนที่จะถูกซักถามใดๆ

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา^๑

หลักการที่ ๘. สิทธิที่จะได้รับการแจ้ง

รัฐควรรับรองว่าก่อนที่จะมีการซักถามใดๆ และในขณะที่ถูกลิดรอนเสรีภาพ บุคคลจะได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย และการคุ้มครองอื่นๆ ตามกระบวนการ ตลอดจนผลที่อาจเกิดขึ้นจากความสมัครใจละสิทธิเหล่านั้น

รัฐควรรับรองว่าข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิในระหว่างกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายมีให้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย และสาธารณชนสามารถเข้าถึงได้

General Assembly resolution 67/187, annex, paras. 29-30.

นอกจากนี้ รัฐควรรับรองว่าข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิดังกล่าวมีให้โดยไม่มีค่าใช้จ่ายสำหรับสาธารณชนในรูปแบบที่เข้าถึงได้ ข้อผูกพันในการให้ข้อมูลจะกำหนดไว้โดยครบถ้วนในแนวปฏิบัติที่ ๒, ๓ และ ๔

ข้อมูลสำหรับผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา

ข้อบังคับควรกำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายตุลาการ และเจ้าหน้าที่สถานกักขังแจ้งให้ผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหา ผู้ถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิด หรือบุคคลใดๆ ที่ถูกกักขัง หรือถูกคุมขังได้ทราบถึงสิทธิในการปรึกษาทนายความและ (หากมี) ต่อความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยควรให้ข้อมูลเหล่านี้ในภาษาที่บุคคลผู้นั้นเข้าใจ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรให้ในลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก (โดยคำนึงถึงอายุและวุฒิภาวะ) ผู้ไม่รู้หนังสือ ชนกลุ่มน้อย และคนพิการ

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา^๓

แนวปฏิบัติที่ ๒. สิทธิที่จะได้รับการแจ้งให้ทราบถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย

เพื่อรับประกันถึงสิทธิของบุคคลที่จะได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายรัฐควรรับรองว่า

(ค) เจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายตุลาการและเจ้าหน้าที่ในสถานที่ใดๆ ที่บุคคลจะถูกคุมขังหรือถูกกักขังจะแจ้งให้บุคคลผู้ไม่มีตัวแทนได้ทราบถึงสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายและความคุ้มครองอื่นๆ ตามกระบวนการ

(ง) ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิของบุคคลที่ต้องสงสัยหรือที่ถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดทางอาญาในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและความพร้อมของบริการความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ให้ในสถานีดำรวจ ศูนย์กักขัง ศาลและเรือนจำ เช่น โดยการมอบหนังสือแสดงสิทธิ หรือในรูปแบบอื่นใดอย่างเป็นทางการที่ส่งไปยังผู้ถูกกล่าวหา ข้อมูลดังกล่าวควรมอบให้ในลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ไม่รู้หนังสือ ขนกลุ่มน้อย คนพิการ และเด็ก และข้อมูลดังกล่าวควรอยู่ในภาษาที่บุคคลเหล่านั้นเข้าใจ ข้อมูลที่ให้กับเด็กจะต้องให้ในลักษณะที่เหมาะสมกับอายุและวุฒิภาวะ

แนวปฏิบัติที่ ๓. สิทธิอื่นๆ ของบุคคลที่ถูกกักขัง จับกุม ต้องสงสัยหรือถูกกล่าวหา หรือถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดทางอาญา

รัฐควรใช้มาตรการ

(ก) เพื่อแจ้งให้ทุกคนที่ถูกกักขัง จับกุม ต้องสงสัยหรือถูกกล่าวหา หรือถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดทางอาญาได้รับทราบทันทีถึงสิทธิที่จะไม่ให้การใดๆ สิทธิที่จะปรึกษากับที่ปรึกษา หรือกับผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายหากมีสิทธิในกระบวนการพิจารณาในขั้นตอนใดๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ก่อนที่จะถูกเจ้าหน้าที่สอบปากคำ และสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือจากที่ปรึกษาอิสระหรือผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในขณะที่กำลังถูกสอบปากคำ และในระหว่างการดำเนินการอื่นๆ ตามกระบวนการ

^๓ General Assembly resolution 67/187, annex, paras. 42-43.

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติได้กำหนดรูปแบบข้อมูลที่จะให้ แต่เขตอำนาจศาลจำนวนหนึ่ง^{๒๐๐} กำหนดว่าการให้ข้อมูลจะต้องเป็นการให้ทั้งด้วยวาจาและโดยเป็นลายลักษณ์อักษร และในลักษณะที่ถือว่าเป็นการปฏิบัติที่ดี

เพื่อรับรองว่าการมอบข้อมูลเป็นไปโดยถูกต้อง ข้อบังคับหรือเกณฑ์วิธีควรกำหนดข้อความมาตรฐาน ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ หรืออธิบายเพิ่มเติมได้เมื่อคำนึงถึงความต้องการโดยเฉพาะของผู้รับ โดยเป็นสิ่งสำคัญที่หนังสือบอกกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษร หรือ “หนังสือแสดงสิทธิ” ใดๆ นั้นจะต้องสามารถเข้าใจได้ (สำหรับตัวอย่าง มาตรฐานหนังสือแสดงสิทธิที่เป็น “ภาษาอังกฤษอย่างง่าย” ซึ่งนำรูปแบบมาจากสหภาพยุโรปเพื่อเป็นต้นแบบสำหรับประเทศสมาชิกทั้งหมด โปรดดูภาคผนวก ๖)

นอกจากนี้ ควรแสดงหนังสือแจ้งสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย (และสิทธิอื่นๆ) ไว้อย่างเด่นชัดที่สถานีตำรวจและสถานที่กักขังอื่นๆ ในตำแหน่งที่ผู้ถูกกักขังหรือถูกคุมขังน่าจะมองเห็นได้ กลไกที่มีประโยชน์ซึ่งบางประเทศได้นำมาใช้ในเพื่อรับรองว่าประชาชนผู้ไม่เข้าใจภาษาท้องถิ่นได้ตระหนักถึงสิทธินั้นได้แก่ หนังสือแจ้งที่จะต้องแสดงไว้ในตำแหน่งที่โดดเด่น โดยระบุถึงสิทธิในทุกภาษาที่พบบ่อย โดยเฉพาะในสถานีตำรวจหรือสถานที่กักขัง วิธีการนี้อาจนำมาปรับโดยการใช้อุปภาพ เพื่อจัดเตรียมไว้ให้ผู้ที่ไม่รู้หนังสือ

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา^๓

แนวปฏิบัติที่ ๔. ความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนก่อนการพิจารณาคดี

เพื่อรับรองว่าผู้ถูกกักขังจะเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายได้ทันทีและโดยสอดคล้องกับกฎหมายรัฐควรใช้มาตรการ

(จ) เพื่อให้ทุกคนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิตามกฎหมาย กฎระเบียบของสถานกักขังและขั้นตอนเบื้องต้นของกระบวนการก่อนการพิจารณาคดีในเวลาที่ได้รับตัวเข้าสู่สถานที่กักขัง โดยการให้ข้อมูลดังกล่าวควรเป็นไปในลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ไม่รู้หนังสือ ชนกลุ่มน้อย คนพิการ และเด็ก และเป็นภาษาที่บุคคลซึ่งต้องการความช่วยเหลือทางกฎหมายเข้าใจได้ ข้อมูลที่ให้กับเด็กควรอยู่ในลักษณะที่เหมาะสมกับอายุและวุฒิภาวะ ควรใช้ทัศนอุปกรณ์ที่อยู่ในที่ที่โดดเด่นในศูนย์กักขังแต่ละแห่งมาใช้เสริมกับวัสดุสารสนเทศ

^๓ General Assembly resolution 67/187, annex, para. 44.

^{๒๐๐} See European Parliament and Council of the European Union directive 2012/13/EU of 22 May 2012 on the right to information in criminal proceedings

ข้อมูลสำหรับสาธารณชน

รัฐควรรับรองว่าข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย ความช่วยเหลือดังกล่าวประกอบด้วย สิ่งใดบ้าง และวิธีการเข้าถึงบริการความช่วยเหลือทางกฎหมายนั้นมีพร้อมให้กับสาธารณชน (หลักการที่ ๘ และแนวปฏิบัติที่ ๒ ของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ) ข้อมูลดังกล่าวยังอาจหาได้จาก สำนักงานรัฐบาลท้องถิ่น ตลอดจนสถาบันการศึกษาและสถาบันศาสนา นอกจากนี้ ยังอาจสามารถหาได้อย่างแพร่หลายผ่านการใช้สื่อต่างๆ ในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออินเทอร์เน็ต ข้อมูลดังกล่าวควรมีให้กับ กลุ่มคนที่อยู่ห่างไกล และกลุ่มคนชายขอบ โดยการใช้วิธีการที่น่าจะมีประสิทธิภาพ เช่น การพบปะ ชุมชนที่เป็นเป้าหมาย

บทบัญญัติที่จะต้องให้ข้อมูลแก่สาธารณชนนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องกำหนดเป็นหัวข้อที่เหมาะสมสำหรับ ข้อบังคับ แต่อาจมีการระบุในกฎหมายหรือข้อบังคับ เป็นต้น โดยเป็นความรับผิดชอบขององค์กรที่จัดตั้ง ขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย หรือในสัญญาหรือข้อตกลงใดๆ ที่มีกับผู้ให้ความช่วยเหลือทาง กฎหมายโดยเป็นความรับผิดชอบของผู้ให้บริการตามสัญญา

ง. การละสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย

เนื่องจากการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายจะแสดงออกไว้ว่าเป็นสิทธิซึ่งผู้ต้องสงสัยหรือ ผู้ถูกกล่าวหาควรได้รับสิทธิการเข้าถึงผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย นอกจากจะละเมิดสิทธินั้น นอกจากนี้ ควรใช้การเยียวยาที่อ้างถึงในส่วน ข ด้านหลัง เว้นแต่ในกรณีเฉพาะซึ่งตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ สามารถแสดงให้เห็นได้ว่าการละเมิดสิทธิ หากกฎหมายแห่งชาติกำหนดให้มีความ ช่วยเหลือทางกฎหมายที่บังคับใช้ในบางกรณี การละเมิดสิทธิก็จะเป็นการกระทำที่^{๒๒๓} หากความ ช่วยเหลือทางกฎหมายมิได้บังคับใช้สำหรับเด็กหรือผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาอื่นๆ ที่มีความอ่อนด้อย กฎหมายควรกำหนดให้มีกลไกปกป้องที่เหมาะสมตามที่ระบุไว้ในส่วน ข ด้านหน้า

ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาจะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงความหมายโดยนัยของการละเมิดนี้ใน ลักษณะที่ชัดเจนและเรียบง่าย การละเมิดใดๆ ดังกล่าวจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความยินยอมโดยการ ได้รับแจ้งและด้วยความสมัครใจ

^{๒๒๓} เมื่อการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนแรกเป็นไปโดยไม่มีค่าใช้จ่าย ผู้ต้องสงสัยควรได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิในความช่วยเหลือทาง กฎหมายที่มีค่าใช้จ่าย เนื่องจากค่าใช้จ่ายของการได้รับคำแนะนำทางกฎหมายอาจเป็นสิ่งที่นำมาพิจารณาในการตัดสินใจว่าจะละเมิดหรือไม่

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา^๑

แนวปฏิบัติที่ ๓. สิทธิอื่นๆ ของผู้ถูกกักขัง ถูกจับกุม ถูกต้องสงสัย หรือถูกกล่าวหา หรือถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดทางอาญา

รัฐควรใช้มาตรการ

(ข) เพื่อห้ามตำรวจทำการสอบปากคำบุคคลโดยปราศจากทนายความหากไม่มีสถานการณ์บังคับใดๆ เว้นแต่บุคคลได้ให้คำยินยอมโดยการได้รับแจ้งและด้วยความสมัครใจที่จะสละสิทธิการแสดงตนของทนายความ และเพื่อสร้างกลไกตรวจสอบลักษณะความสมัครใจของความยินยอมของบุคคลนั้น โดยไม่ควรเริ่มการสอบปากคำจนกว่าผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะมาถึง

(ฉ) เพื่อรับรองว่า ผู้ถูกกักขัง ถูกจับกุม ถูกต้องสงสัย หรือถูกกล่าวหา หรือถูกตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดทางอาญาจะได้รับคำแนะนำถึงสิทธิและความหมายโดยนัยของการสละสิทธิในลักษณะที่ชัดเจนและเรียบง่าย และควรพยายามที่จะทำให้เกิดความแน่ใจว่าบุคคลนั้นๆ เข้าใจทั้งสองประการ

^๑ General Assembly resolution 67/187, annex, para. 43.

การตีความความหมายของ "โดยการได้รับแจ้งและด้วยความสมัครใจ" โดยศาลแห่งชาตินั้นเป็นที่สำคัญเนื่องจากหลักฐานจากเขตอำนาจศาลจำนวนหนึ่งแสดงว่าตำรวจอาจกีดกันผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาจากการใช้สิทธิที่จะได้รับคำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และเนื่องจากเด็ก อีกทั้งผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาอื่นๆ ที่มีความอ่อนด้อยจะมีแนวโน้มโดยเฉพาะที่จะถูกชักจูงให้ไม่ใช้สิทธิ นอกจากนี้ นอกเหนือไปจากการแสดงการสละสิทธิ ในบางเขตอำนาจศาลนั้น อาจถือว่าผู้ต้องสงสัยสละสิทธิโดยปริยายโดยความประพฤติ ตัวอย่างเช่น โดยการขอการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย แต่กลับเข้าสู่กระบวนการตอบข้อซักถามของตำรวจ

กรอบที่ ๓๐. การตีความของการสละสิทธิ "ด้วยความสมัครใจ" และ "โดยการได้รับแจ้ง"- ตัวอย่างจากสหรัฐอเมริกาและศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป

ในขณะที่ในสหรัฐอเมริกาการตัดสินคดี *มิแรนดา* ของศาลฎีกา กำหนด "ความรับผิดชอบอันหนักหน่วง" ให้กับพนักงานอัยการที่จะพิสูจน์ว่าผู้ต้องสงสัยสละสิทธิ โดยคดีในภายหลัง กฎหมายอนุญาตให้ตีความการสละสิทธิดังกล่าวจากความข้อเท็จจริงที่ว่าผู้ต้องสงสัยเข้าสู่กระบวนการตอบข้อซักถาม^๑

อย่างไรก็ตาม ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปถือว่าก่อนที่ผู้ต้องสงสัยจะกล่าวสละสิทธิโดยปริยายต่อการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ต้องมีการแสดงให้เห็นว่าบุคคลผู้นั้นอาจเล็งเห็นว่าสิ่งใดจะเป็นผลตามมา^๒

^๑ C. Weisselberg, "Mourning Miranda", California Law Review, vol. 96, No. 6 (1998), pp. 1519-1602 (see especially pp. 1577-1589).

In Pishchalnikov v. Russia. Application No. 7025/04. Judgement of 24 September 2009 ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปถือว่า เพื่อให้การสละสิทธิมีผลอย่างถูกต้อง จะต้องมีการแสดงให้เห็นว่าผู้ต้องสงสัยอาจเล็งเห็นว่าสิ่งใดจะเป็นผลตามมา ศาลฎีกาแห่งสหรัฐอเมริกาปฏิเสธการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ชักถามเพื่อข่มขู่การตัดสินใจของผู้ต้องสงสัยที่จะสละสิทธิในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (Davis v. United States, 512 U.S. 452 (1994))

ดังนั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ข้อบังคับจะใช้ควบคุมไม่เพียงแค่วิธีการที่ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาจะได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย แต่ยังเกี่ยวกับสถานการณ์ที่จะตัดสินใจว่าจะใช้หรือสละสิทธินั้น เพื่อให้การสละสิทธิมีผลบังคับ ข้อบังคับดังกล่าวอาจกำหนดให้ต้องมีการแสดงให้เห็นว่า

- การสละสิทธิเป็นไปด้วยความสมัครใจและปราศจากความเคลือบคลุมสงสัย ควรพิจารณาถึงการเสริมในเรื่องนี้โดยข้อบังคับที่ห้ามเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่อื่นๆ จากการหาทางห้ามปรามผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาจากการใช้สิทธิในการปรึกษากับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย^{๑๒๒}
- ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาได้รับคำแนะนำทางกฎหมายเกี่ยวกับผลจากการสละสิทธิดังกล่าว^{๑๒๓} หรือมิฉะนั้น มีความรู้เพียงพอที่จะทำให้คาดการณ์ได้ถึงผลของการสละสิทธิดังกล่าว
- ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาที่มีความสามารถที่จำเป็นในการทำความเข้าใจถึงผลของการสละสิทธิ
- ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาได้รับการแจ้งให้ทราบว่าสิทธิสามารถเพิกถอนได้ในการดำเนินคดีทุกขั้นตอน

ข้อบังคับยังควรกำหนดอีกด้วยให้มีกลไกที่จะตรวจสอบลักษณะความสมัครใจของความยินยอมของบุคคลนั้น^{๑๒๔}

จ. การทำให้คำร้องขอการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วมีผลบังคับ

ข้อผูกพันที่จะให้การร้องขามีผลบังคับ

ผลรวมของหลักการที่ ๗ และแนวปฏิบัติที่ ๓ และ ๔ ของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติคือการที่รัฐมีความรับผิดชอบในการรับรองว่าผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาที่ต้องการใช้สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายจะมีวิธีการที่จะติดต่อกับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาจะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายทันที และการสอบปากคำใดๆ โดยตำรวจหรือเจ้าหน้าที่

^{๑๒๒} ตัวอย่างเช่น ในอังกฤษและเวลส์ ประมวลการปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง (Code C) ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยตำรวจและหลักฐานทางอาญา 1984 ระบุว่า “ในเวลาใดๆ เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ควรทำหรือกล่าวอะไรด้วยความประสงค์ที่จะห้ามปรามผู้ถูกกักขังจากการได้รับคำแนะนำทางกฎหมาย”

^{๑๒๓} ตัวอย่างเช่น รัฐธรรมนูญแห่งฟิลิปปินส์ บทที่ 3 มาตรา 12 วรรค 1 กำหนดว่าสิทธิในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย “ไม่อาจสละสิทธิได้ เว้นแต่จะกระทำเป็นลายลักษณ์อักษรและอยู่ต่อหน้าทนาย” โดยเบลเยียมและยูเครนได้รับเอาบทบัญญัติที่คล้ายกันไปใช้

^{๑๒๔} United Nations Principles and Guidelines, para. 43 (b) (guideline 3).

อื่นๆ จะไม่เริ่มขึ้นจนกว่าผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะมาถึง และมีโอกาสที่จะให้คำแนะนำและความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา

ดังนั้น ควรนำข้อบังคับมาใช้ในที่กำหนดข้อผูกพันกับตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้ใช้ขั้นตอนที่เหมาะสมในการติดต่อผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายให้เร็วที่สุดเท่าที่จะสามารถกระทำได้อ^{๑๒๕} และข้อห้ามในการสอบปากคำผู้ต้องสงสัยหรือการกระทำในรูปแบบอื่นใดตามขั้นตอนปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องสงสัยจนกว่าจะได้รับคำแนะนำทางกฎหมายจากผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย^{๑๒๖}

ในบางเขตอำนาจศาล ข้อบังคับได้กำหนดถึงระยะเวลาสูงสุดสำหรับการรอคอยการให้คำแนะนำทางกฎหมาย ซึ่งเมื่อเกินกว่านั้นตำรวจจะได้รับอนุญาตให้ดำเนินการสอบปากคำผู้ต้องสงสัยหรือดำเนินการตามขั้นตอนปฏิบัติได้ ตัวอย่างเช่น ในเนเธอร์แลนด์ หากทนายความมิได้มาถึงสถานีตำรวจภายในเวลาสองชั่วโมงที่ได้รับแจ้ง คำสั่งจากสำนักงานอัยการอนุญาตให้ตำรวจดำเนินการสอบสวนได้ วิธีการดังกล่าวหมายความว่าผู้ต้องสงสัยถูกปฏิเสธสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายด้วยเหตุผลที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของตน และในกรณีใดๆ ที่ขัดต่อสิทธิที่หลักการและแนวทางของสหประชาชาติมิให้ ทางเลือกที่ดีกว่าคือ ให้ข้อบังคับกำหนดว่าผู้ต้องสงสัยจะได้รับโอกาสที่จะได้รับการแนะนำจากผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายท่านอื่นหากผู้ให้บริการที่ได้รับการติดต่อรายแรกไม่สามารถให้คำแนะนำได้ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม

กรอบที่ ๓๑. การเข้าถึงทนายความก่อนการสอบสวน - ตัวอย่างจากอังกฤษและเวลส์

ในอังกฤษและเวลส์ หากไม่อาจติดต่อทนายความที่ผู้ต้องสงสัยได้เสนอชื่อไว้ได้ หรือทนายมิได้มาเข้าร่วมผู้ต้องสงสัยจะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบว่าตนสามารถปรึกษากับทนายความจากโครงการนิติกรในหน้าที่ได้ การสอบสวนจะกระทำได้อีกต่อเมื่อผู้ต้องสงสัยปฏิเสธทนายความในหน้าที่ และการสอบสวนในกรณีที่ขาดการแนะนำทางกฎหมายจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่อาวุโส^๑

^๑ United Kingdom, Police and Criminal Evidence Act 1984, Code of Practice C, para. 6.6 (c).

^{๑๒๕} ในกรณีที่ไม่มีข้อบังคับดังกล่าว ศาลอาจทำให้ข้อผูกพันดังกล่าวมีผลบังคับ ตัวอย่างเช่น ศาลรัฐธรรมนูญแห่งอังกฤษ คำตัดสินเลขที่ ๘/๒๐๑๓ (๓๑) ระบุว่าทนายความควรได้รับแจ้งถึงวันที่และสถานที่ของการสอบสวนในเวลาที่เหมาะสมและในลักษณะที่ตรวจสอบได้ หากการสอบสวนเกิดขึ้นในเวลาว่างคืนหรือวันหยุดสุดสัปดาห์ หากแจ้งการสอบสวนต่อทนายความทางโทรศัพท์ ซึ่งในทางปฏิบัติหมายความว่าทนายความไม่ทราบว่าการสอบสวนจนกว่าภายหลังการสอบสวนได้เกิดขึ้นแล้ว ศาลถือว่าเป็นการไม่สอดคล้องกับสิทธิในการแก้ต่างสำหรับการที่ทนายความจะได้รับการแจ้งถึงการสอบสวนในลักษณะที่ไม่รวมความเป็นไปได้ของการแสดงตนของทนายความในขณะที่ดำเนินการสอบสวน

^{๑๒๖} ตามแนวปฏิบัติที่ ๓ วรรค ๔๓ เรื่องนี้อาจมีข้อยกเว้นเมื่อ (ข) มีเหตุผลบีบบังคับให้ดำเนินการโดยไม่มีการให้คำแนะนำทางกฎหมาย อย่างไรก็ตาม ตามที่ระบุไว้ในบทที่ ๓ ส่วน ข ข้างต้น สถานการณ์ซึ่งอาจกระทำเช่นนี้ได้ควรได้รับการกำหนดอย่างชัดเจนในข้อบังคับ นอกจากนี้ ยังอาจมีข้อยกเว้น ตัวอย่างเช่น ในส่วนที่เกี่ยวกับการเก็บตัวอย่างของลมหายใจ หรือเลือด ในกรณีของการจราจรบนถนน

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา^๓

แนวปฏิบัติที่ ๗. การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายทันทีและอย่างมีประสิทธิภาพ

ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพรวมถึง แต่ไม่จำกัดแค่เพียงการไม่ขัดขวางการเข้าถึงผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับผู้ถูกกักขัง การเก็บรักษาความลับของการสื่อสาร การเข้าถึงแฟ้มคดี ตลอดจนเวลาและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอในการเตรียมการต่อสู้คดี

^๓ General Assembly resolution 67/187, annex, para. 28

ดังนั้น ควรนำข้อบังคับมาใช้ในที่กำหนดข้อผูกพันกับตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้มิให้เข้าแทรกแซง หรือจำกัดโดยพลการต่อการเข้าถึงคำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประกันความเป็นอิสระและการเก็บรักษาความลับของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย โปรดดูส่วน ๑)

เพื่อให้มั่นใจว่าการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะเป็นไปในทันที ข้อผูกพันกับตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้ใช้ขั้นตอนที่เหมาะสมในการติดต่อผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายให้เร็วที่สุดเท่าที่จะสามารถกระทำได้นั้นจำเป็นจะต้องทำให้ครบองค์ประกอบด้วยข้อผูกพันกับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในอันที่จะตอบสนองโดยทันทีต่อคำร้องขอคำแนะนำหรือการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย วิธีการกระทำเช่นนั้นขึ้นอยู่กับประเภทของโครงการเข้าถึงโดยเร็วที่นำมาใช้ในเขตอำนาจหรือท้องที่ (สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย โปรดดูบทที่ ๕ ส่วน ข)

สิทธิการเข้าถึงโดยผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

สิทธิการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายอาจมีผลกับผู้ที่ถูกควบคุมในสถานีดำรวจ ศูนย์กักขังและเรือนจำก็ต่อเมื่อผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมีสิทธิเข้าถึงสถานที่ดังกล่าวได้^{๓๐๗} ดังนั้น トラบเท่าที่กฎหมายของประเทศมิได้กำหนดไว้เช่นนั้น ควรมุ่งเสนอให้มีกฎหมายที่รับประกันสิทธิในทันทีที่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะได้เข้าถึงเพื่อให้คำแนะนำและการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ใช้สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย ในสถานการณ์เฉพาะคตินั้น เงื่อนไขใดๆ ที่มีมาพร้อมสิทธิในการเข้าถึงควรจะจำกัดต่อผู้ที่มีความจำเป็นเพื่อวัตถุประสงค์ในด้านความปลอดภัยและความครบถ้วนของการสืบสวน เงื่อนไขดังกล่าวยังจำเป็นอีกด้วยที่จะต้องได้รับการอนุญาตจากเจ้าหน้าที่อาวุโสหรืออัยการ และขึ้นอยู่กับสิทธิที่จะได้รับการตรวจสอบทันทีโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายตุลาการ (โปรดดูบทที่ ๓ ส่วน ข ข้างต้น เกี่ยวกับการยกเลิกบทกฎหมายเพียงบางส่วนเกี่ยวกับสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย)

^{๓๐๗} See United Nations Principles and Guidelines, principle 7, guideline 4.

ฉ. การกำหนดบทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ความเป็นอิสระและการเก็บรักษาความลับ

หลักการพื้นฐานว่าด้วยบทบาทของทนายความกำหนดว่ารัฐบาลต้องให้ความมั่นใจว่าทนายความจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพได้โดยไม่ได้รับการข่มขู่ การขัดขวาง การคุกคาม หรือการรบกวนที่ไม่เหมาะสม และทนายความจะต้องไม่ถูกระบุตัวด้วย

เหตุจากลูกความโดยเป็นผลมาจากการไม่ปฏิบัติหน้าที่^{๑๒๘} เรื่องนี้แสดงอยู่ในหลักการที่ ๒ และ ๗ ของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติดังกล่าวข้างต้น และมีการขยายความในหลักการที่ ๑๒^{๑๒๙}

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา^๑

แนวปฏิบัติที่ ๑๒. ความเป็นอิสระและความคุ้มครองต่อผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

รัฐควรให้ความมั่นใจว่าผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเสรีและเป็นอิสระ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รัฐควรให้ความมั่นใจว่าผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายสามารถปฏิบัติหน้าที่ทั้งปวงตามวิชาชีพได้โดยไม่ได้รับการข่มขู่ การขัดขวาง การคุกคาม หรือการรบกวนที่ไม่เหมาะสม สามารถเดินทางไปให้คำปรึกษาและพบปะกับลูกความได้โดยเสรี และโดยเป็นความลับอย่างสมบูรณ์ ทั้งภายในประเทศของตนเองและในต่างประเทศ และสามารถเข้าถึงแฟ้มการดำเนินคดีและแฟ้มอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างเสรี และไม่ต้องหนักใจ และไม่ถูกคุกคามด้วยการฟ้องร้องหรือการลงโทษทางปกครอง การลงโทษทางเศรษฐกิจ หรือการลงโทษอื่นๆ สำหรับการดำเนินการใดๆ ตามหน้าที่ทางวิชาชีพซึ่งได้รับการยอมรับมาตรฐานและจริยธรรม

^๑ General Assembly resolution 67/187, annex, para. 36.

ข้อกำหนดเหล่านี้ควรปรากฏในกฎหมายแห่งชาติ ซึ่งควรให้การรับประกันว่าการสื่อสารหรือการให้คำปรึกษาใดๆ ระหว่างผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหากับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะเป็นความลับ ตัวอย่างเช่น โดยการกำหนดให้สร้างห้องแยกเฉพาะในสถานี่ตำรวจ ศูนย์กักขัง และเรือนจำ เพื่อให้การหารือระหว่างผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหากับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายยังคงเป็นส่วนตัว

^{๑๒๘} มาตรา ๑๖ และ ๑๘ ในส่วนของการเก็บรักษาความลับนั้น โปรดดูข้อบังคับ 93 ของข้อบังคับขั้นต่ำเกี่ยวกับมาตรฐานสำหรับการปฏิบัติต่อนักโทษ Prisoners (Human Rights: A Compilation of International Instruments, Volume I (First Part), Universal Instruments (United Nations publication, Sales No. E.02.XIV.4 (Vol. I, Part 1)), sect. J, No. 34), ซึ่งกล่าวว่า "การสนทนาระหว่างระหว่างนักโทษและที่ปรึกษาทางกฎหมายอาจอยู่ในสายตาได้ แต่ไม่ให้อยู่ในระยะที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่สถาบันจะได้ยิน"

^{๑๒๙} โปรดดู guideline ๓ (United Nations Principles and Guidelines, para. 43 (d)) ด้วย

นอกจากนี้ หลักการและแนวทางของสหประชาชาติกำหนดว่าองค์กรหรือหน่วยงานความช่วยเหลือใดๆ ทางกฎหมาย ซึ่งดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรเป็นอิสระจากการแทรกแซงอย่างเกินควรทางการเมืองหรือทางตุลาการ และเป็นอิสระจากรัฐบาลในการตัดสินใจเกี่ยวกับการช่วยเหลือทางกฎหมาย

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา³

แนวปฏิบัติที่ ๑๑. ระบบความช่วยเหลือทางกฎหมายทั่วประเทศ

เพื่อให้มั่นใจถึงการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพของโครงการความช่วยเหลือทางกฎหมายทั่วประเทศ รัฐควรพิจารณาจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานความช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อให้ ดำเนินการ ประสานงาน และกำกับดูแลการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย องค์กรดังกล่าวควรจะ

(ก) เป็นอิสระจากการแทรกแซงอย่างเกินควรทางการเมืองหรือทางตุลาการ เป็นอิสระจากรัฐบาลในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือทางกฎหมาย และไม่อยู่ภายใต้การดูแล การควบคุม หรือการข่มขู่ทางการเงินของบุคคลหรือผู้มีอำนาจใดๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ โดยไม่คำนึงถึงโครงสร้างการบริหาร

³ General Assembly resolution 67/187, annex, para. 56

กฎหมายแห่งชาติควรมุ่งเสนอให้มีการให้การคำประกันที่จำเป็นโดยที่ไม่ได้กำหนดถึงสิ่งนี้ไว้ในกฎหมาย นอกจากนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าหลักการเหล่านี้มีประสิทธิภาพ รัฐควรพิจารณาถึงการดำเนินการอื่นๆ ที่จำเป็นเพื่อรับรองว่าจะได้รับการยอมรับในทางปฏิบัติ

ข. การรับประกันสิทธิการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

การบันทึก การตรวจสอบ และการกำกับดูแล

การบันทึกและการตรวจสอบการกระทำที่สำคัญและการตัดสินใจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อรับรองว่าสิทธิในการเข้าถึงดังกล่าวมีผลบังคับใช้ในทางปฏิบัติโดยการระบุพื้นที่สำหรับการปรับปรุง (และการปฏิบัติที่ดีที่สุด) และโดยการทำให้รัฐบาลสามารถกำหนดได้ว่าสิ่งเหล่านี้จะสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศหรือไม่ สำหรับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา มาตรการดังกล่าวจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นว่าสิทธิของบุคคลเหล่านั้นจะได้รับ ความเคารพ สำหรับตำรวจและเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง การบันทึกและการตรวจสอบจะช่วยป้องกันตำรวจและเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจากการกล่าวหาที่ผิดพลาดของการละเมิดสิทธิที่เหมาะสมตาม

กระบวนการยุติธรรม นอกจากนี้ การบันทึกและการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพยังต้องอาศัยการกำกับดูแลที่เหมาะสม ซึ่งอาจกระทำได้ในหลายรูปแบบ ตัวอย่างเช่น ระบบการจัดการของตำรวจอาจใช้การบันทึกและการตรวจสอบข้อมูลเพื่อระบุการปฏิบัติทางวิชาชีพที่ไม่ดีพอ ความบกพร่องของระบบและขั้นตอน และความจำเป็นที่จะต้องมีการฝึกอบรม ตุลาการอาจใช้ข้อมูลดังกล่าวในการพิจารณาว่าหลักฐานจากการสอบปากคำของตำรวจควรจะนำมาใช้ในการพิจารณาคดีหรือไม่ สิ่งเหล่านี้และการกำกับดูแลในรูปแบบอื่นๆ จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่อื่นๆ สนับสนุนความสำคัญของการปฏิบัติตามสิทธิในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและสิทธิอื่นๆ ที่เหมาะสมตามกระบวนการยุติธรรม

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ข้อกำหนดในการบันทึกและการตรวจสอบตอบสนองต่อการปฏิบัติหน้าที่เหล่านี้ ข้อกำหนดจะต้องได้รับการวางรูปแบบเป็นอย่างดีเพื่อไม่ให้ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทำการพิสูจนแบบผิดๆ ว่าสิทธิการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วได้รับความเคารพแล้ว โดยไม่ควรกำหนดเพียงการให้ตำรวจและเจ้าหน้าที่อื่นๆ รับรองตนเองอย่างง่าย ๆ ว่าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดตามขั้นตอนแล้ว แต่หากมีความเหมาะสม ควรกำหนดให้ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา และผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายทำการยืนยันหากมีความเกี่ยวข้อง ตามหลักการแล้ว เมื่อเป็นไปได้ ข้อกำหนดในการบันทึกและการตรวจสอบนั้นยังควรที่จะสามารถสอบย้อนความถูกต้องกับข้อมูลอื่นๆ ได้ ตัวอย่างเช่น เวลาที่ตำรวจบันทึกไว้ว่ามีการติดต่อกับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจได้รับการสอบย้อนความถูกต้องกับเวลาที่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายบันทึกไว้ว่าได้รับการติดต่อ ในบางเขตอำนาจศาล การสอบปากคำของตำรวจบางส่วนหรือทั้งหมดต้องได้รับการบันทึกเสียงหรือวิดีโอเอาไว้ และสถานีตำรวจ และ/หรือสถานกักขังที่สำคัญบางพื้นที่อาจมีการควบคุมด้วยโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) โดยในประเทศเหล่านั้นที่ได้มีการรับเอาวิธีการต่างๆ ดังกล่าวมาใช้นั้น เป็นที่ยอมรับร่วมกันว่าวิธีการดังกล่าวมีคุณประโยชน์อย่างยิ่งทั้งต่อผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา ตลอดจนตำรวจและเจ้าหน้าที่อื่นๆ^{๓๐} อย่างไรก็ตาม การลงทุนที่กำหนดไว้ก็อาจเกินความสามารถในบางประเทศ

หลายประเทศมีระบบการบันทึกอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร แต่บางประเทศที่มีระบบดังกล่าวต้องเผชิญกับความยุ่งยากในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรกับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาเฉพาะรายเนื่องจากการเก็บบันทึกไว้ในสมุดบันทึกหรือระบบการบันทึกที่แตกต่างกัน (ตัวอย่างเช่น การแยกสมุดบันทึกหรือแฟ้มการจับกุม การกักขัง และคำร้องขอความช่วยเหลือทางกฎหมาย) โดยอาจมีปัญหาเพิ่มขึ้น

^{๓๐} สำหรับตัวอย่าง โปรดดู D. Dixon, Interrogating Images: Audio-visually Recorded Police Questioning of Suspects (Sydney, Sydney Institute of Criminology, 2007).

หากสมุดบันทึกหรือระบบขาดระบบทั่วไปในการระบุตัวตนหรือตัวเลข วิธีการที่ในบางเขตอำนาจศาลนำมาใช้คือ การมีบันทึกหนึ่งฉบับสำหรับทุกคนที่ถูกจับกุมและอยู่ในการควบคุมตัวของตำรวจ โดยที่มียุทธการบันทึกเวลาและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเอาไว้

ไม่ว่าจะนำวิธีใดมาใช้ก็ตาม ควรพิจารณาถึงข้อบังคับหรือเกณฑ์วิธีที่กำหนดให้บันทึกข้อมูลดังต่อไปนี้เอาไว้สำหรับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาแต่ละรายที่ถูกจับกุม และ/หรือที่ถูกกักขังไว้ที่สถานีตำรวจหรือสถานกักขังที่คล้ายกัน

ข้อมูลจำเป็นสำหรับการบันทึก

- เวลาในการติดต่อครั้งแรกระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับผู้ต้องสงสัย
- เวลาในการจับกุม และ/หรือกักขัง ชื่อและตัวตนของเจ้าหน้าที่ผู้ทำการจับกุม และ/หรืออนุญาตให้มีการกักขัง และเหตุผลหรือสาเหตุที่จับกุม และ/หรือกักขัง
- ชื่อและตัวตนของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา
- การดำเนินการเพื่อตรวจสอบอายุของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา และ/หรือเพื่อกำหนดความอ่อนด้อยใดๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลของการดำเนินการดังกล่าว และการดำเนินการเพิ่มเติมใดๆ โดยเป็นผลมาจากการตรวจสอบดังกล่าว
- เวลาที่ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิในความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว (และสิทธิอื่นๆ ตามกระบวนยุติธรรม) วิธีการที่ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาจะได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิ และการตัดสินใจของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาว่าจะใช้สิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่
- หากผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาสละสิทธิ์ต่อสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย จะต้องมีการบันทึกที่มีรายละเอียดอย่างเพียงพอเพื่อแสดงให้เห็นว่าการสละสิทธิ์นั้นเป็นไปด้วยความสมัครใจ
- หากผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาใช้สิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว
 - การดำเนินการโดยตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อติดต่อกับผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย เวลาที่ดำเนินการดังกล่าวและผลที่ได้
 - เวลาที่ผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายมาถึงสถานีตำรวจหรือสถานกักขังอื่นๆ หรือเวลาที่ผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายติดต่อ และตัวตนของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย
 - เวลาที่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายให้คำปรึกษาผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา
 - เวลาที่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายออกจากสถานีตำรวจหรือสถานกักขัง

- เวลาและระยะเวลาของการสอบสวนแต่ละครั้งของตำรวจ และตัวตนของทุกคนที่อยู่ในการสอบสวน
- เวลาที่เกิดการดำเนินการอื่นใดตามกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา ชื่อและตัวตนของบุคคลที่ดำเนินการใดๆ ดังกล่าว และรายละเอียดของการดำเนินการตลอดจนผลที่ได้
- ผลที่ได้ของระยะเวลาที่กักขังและเวลาที่เกี่ยวข้อง (ตัวอย่างเช่น เวลาที่ถูกตั้งข้อหา การแสดงตนในศาล การปล่อยตัวชั่วคราวโดยการประกันตัว หรือการโอนไปยังสถานกักขังอื่น)

การเยียวยาและความคุ้มครอง

หลักการที่ ๙ ของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติกำหนดให้รัฐจัดให้มีการเยียวยาและความคุ้มครองที่มีประสิทธิภาพที่สามารถนำมาใช้ได้หากการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายถูกบั่นทอน ล่าช้าหรือได้รับการปฏิเสธ หรือหากบุคคลมิได้รับการแจ้งให้ทราบอย่างเพียงพอถึงสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย รัฐจะใช้วิธีการที่แตกต่างกันเพื่อเยียวยาและคุ้มครองในส่วนของการละเมิดสิทธิตามกระบวนการยุติธรรม แนวปฏิบัติที่ ๒ แสดงให้เห็นว่าวิธีการเหล่านี้อาจรวมถึงข้อห้ามในการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม การปล่อยตัวจากการกักขัง การไม่รับฟังเป็นพยานหลักฐาน การพิจารณาทบทวนทางตุลาการและการชดเชย

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา^๓

หลักการที่ ๙. การเยียวยาและความคุ้มครอง

รัฐควรจัดให้มีการเยียวยาและความคุ้มครองที่มีประสิทธิภาพที่สามารถนำมาใช้ได้หากการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายอ่อนแอลง ล่าช้าหรือได้รับการปฏิเสธ หรือหากบุคคลมิได้รับการแจ้งให้ทราบอย่างเพียงพอถึงสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย

แนวปฏิบัติที่ ๒. สิทธิที่จะได้รับการแจ้งให้ทราบถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย

เพื่อรับประกันถึงสิทธิของบุคคลที่จะได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายรัฐควรรับรองว่า

(จ) การเยียวยาที่มีประสิทธิภาพจะมีให้กับบุคคลที่ยังไม่ได้รับการแจ้งให้ทราบอย่างเพียงพอถึงสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย การเยียวยาดังกล่าวอาจรวมถึงข้อห้ามในการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม การปล่อยตัวจากการกักขัง การไม่รับฟังเป็นพยานหลักฐาน การพิจารณาทบทวนทางตุลาการและการชดเชย

^๓ General Assembly resolution 67/187, annex, paras. 31 and 42.

การเยียวยาหรือความคุ้มครองที่เหมาะสมจะขึ้นอยู่กับลักษณะและความรุนแรงของการละเมิด ผลที่ตามมา หรือผลที่อาจตามมาจากการละเมิด และการละเมิดจะได้รับการชดเชยอย่างพอเหมาะในกระบวนการพิจารณาคดีหรือไม่

กรอบที่ ๓๒. การเยียวยาสำหรับความล้มเหลวในการรักษาสีทธิในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย - ตัวอย่างจากแอฟริกาใต้และศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป

ในแอฟริกาใต้ ซึ่งก็เหมือนกับประเทศอื่นๆ อีกมากมายนั้น หลักฐานที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายจะถูกตัดออกไปในการพิจารณาคดีหากการอนุญาตให้ใช้หลักฐานนั้นจะบั่นทอนการพิจารณาคดีที่ยุติธรรม และทำให้การบริหารงานยุติธรรมไม่น่าเชื่อถือ ไม่ว่าจะดำเนินการด้วยวิธีการใดก็ตาม จะต้อง "มีประสิทธิภาพ" และควรตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย ทั้งตัวของสิทธิเองและการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม

ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปใช้วิธีการที่ว่าโดยทั่วไปแล้วความล้มเหลวในการปฏิบัติตามสิทธิในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนการสืบสวนไม่อาจชดเชยได้ด้วยกระบวนการคุ้มครองอื่นๆ หรือลักษณะที่ขัดแย้งของกระบวนการพิจารณาคดี^๑

^๑ European Court of Human Rights, *Salduz v. Turkey*, para. 58.

ในขณะที่การเยียวยาด้วยการพิจารณาคดีนั้นเป็นสิ่งจำเป็นในการสร้างความมั่นใจว่าสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายจะได้รับความเคารพ การเยียวยานั้นก็ควรจะได้รับเสริมให้สมบูรณ์ด้วยกลไกที่จะทำให้มั่นใจว่าจะมีการปฏิบัติตามสิทธิในขณะที่มีการเรียกร้องสิทธิเกิดขึ้น ในกรณีเฉพาะใดๆ อาจไม่มีแม้แต่การพิจารณาคดี และแม้ว่าจะมีการพิจารณาคดี ก็อาจต้องใช้เวลาเป็นเดือน หรือแม้กระทั่งเป็นปี ภายหลังการเกิดเหตุการณ์ที่เป็นข้อสงสัย ซึ่งการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอาจเป็นเรื่องยาก ดังนั้น ความคุ้มครองอื่นๆ จึงมีความจำเป็น รวมทั้งการฝึกอบรมที่เหมาะสมและกลไกเพื่อรับรองความโปร่งใสและความรับผิดชอบ เช่น การกำหนดให้มีการบันทึก การควบคุมดูแล และการกำกับดูแล

สรุปประเด็นสำคัญ

๑. สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายควรได้รับการประกันในระบบกฎหมายแห่งชาติในระดับสูงสุดที่จะเป็นไปได้ รวมทั้งในรัฐธรรมนูญในที่ตั้งบังคับใช้ได้ โดยรัฐมีความรับผิดชอบในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรก รัฐควรออกกฎหมายและข้อบังคับที่เหมาะสมเพื่อให้มั่นใจว่าระบบความช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีความครอบคลุม ซึ่งมีให้ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขั้นตอนแรกนั้นมีอยู่ โดยสามารถเข้าถึงได้ มีประสิทธิภาพ ยั่งยืน น่าเชื่อถือ และได้รับการสนับสนุนทางการเงินที่เหมาะสม

๒. รัฐธรรมนูญ (หากเกี่ยวข้อง) และกฎหมายควรกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าผู้ใดเป็นผู้มีสิทธิ และสถานการณ์ที่สามารถใช้สิทธิได้ สำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ขั้นตอนแรก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรมีการระบุว่าบุคคลมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายหากถูกจับกุม ถูกกักขัง ถูกต้องสงสัย หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางอาญาที่มีโทษจำคุก หรือโทษประหารชีวิต หรือในกรณีของการกระทำความผิดประเภทอื่นใด หากประโยชน์ของความยุติธรรมกำหนดไว้เช่นนั้น ซึ่งรวมถึงสถานการณ์ที่บุคคลถูกจับกุม หรือถูกกักขังในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดดังกล่าว

๓. กฎหมายควรมีบทบัญญัติพิเศษ ซึ่งอาจรวมถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ใช้บังคับสำหรับเด็ก และบุคคลอื่นๆ ที่มีความอ่อนด้อยเพื่อเป็นการให้ความมั่นใจว่าความต้องการเฉพาะของบุคคลเหล่านั้น ได้รับการดูแลและจัดเตรียมให้เหมาะสม

๔. กฎหมายควรกำหนดไว้อย่างชัดเจนถึงจุดที่สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายเกิดขึ้นครั้งแรก ซึ่งไม่ควรช้ากว่าเวลาที่บุคคลถูกจับกุมหรือถูกกักขัง หากกฎหมายอนุญาตการยกเลิกบทกฎหมายเพียงบางส่วนเกี่ยวกับสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย ก็ควรกำหนดไว้อย่างชัดเจนถึงสถานการณ์ซึ่งได้รับอนุญาตให้มีการยกเลิกบทกฎหมายเพียงบางส่วน ซึ่งควรจำกัดไว้ที่สถานการณ์ที่เหตุผลบังคับที่เกี่ยวข้องกับแต่ละกรณีจะพิสูจน์ให้เห็นถึงการยกเลิกกฎหมายเพียงบางส่วน

๕. กฎหมายควรกำหนดให้ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิในการเข้าถึงก่อนความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว โดยไม่ล่าช้าและในรูปแบบที่บุคคลเหล่านี้เข้าใจได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของความต้องการของเด็ก บุคคลที่อ่อนด้อย และบุคคลอื่นๆ ที่มีความต้องการพิเศษ ข้อบังคับควรกำหนดให้มีมาตรฐาน "หนังสือแสดงสิทธิ" และวิธีการที่จะตรวจสอบว่าได้รับข้อมูลแล้ว

๖. ควรกำหนดให้มีกระบวนการตัดสินใจของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาว่าจะใช้สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือไม่ ข้อบังคับดังกล่าวควรห้ามเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ให้หาทางยับยั้งผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาจากการใช้สิทธิ โดยควรพิจารณาถึงการให้ความคุ้มครองอื่นๆ อีกด้วย

๗. ภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่จะทำให้คำร้องขอความช่วยเหลือทางกฎหมายบังเกิดผลนั้นควรกำหนดไว้ในกฎหมาย และควรมีขั้นตอนต่างๆ ไว้เพื่อให้ความมั่นใจว่าผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีความเต็มใจและสามารถให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะได้รับการ

ติดต่อ นอกจากนี้ ควรมีบทบัญญัติเพื่อรับรองว่าผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมีสิทธิเข้าถึงบุคคลที่ใช้สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย

๘. กฎหมายควรกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาที่มีความสามารถที่จะปรึกษากับผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายได้อย่างมั่นใจ นอกจากนี้ กฎหมายควรมีความชัดเจนว่าสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายนั้นรวมถึงสิทธิที่จะมีผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอยู่ในระหว่างการสอบปากคำใดๆ และให้ผู้ให้บริการสามารถเข้าร่วมได้เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของลูกความของตน

๙. การรับประกันสิทธิในการเข้าถึงโดยเร็วควรรวมถึงภาระหน้าที่ในการบันทึก การตรวจสอบ และการกำกับดูแล ตลอดจนการเยียวยาและความคุ้มครองที่เหมาะสมในกรณีที่มีการละเมิด

๔. การจัดการและการให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

ก. บทนำ

ในขณะที่กรอบกฎหมายตามที่กำหนดในบทที่สามเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อรับรองว่า สิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วจะมีประสิทธิภาพ กรอบดังกล่าวเพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ (ดูบทที่สามสำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับกรอบกฎหมาย)

ประสบการณ์จากหลายประเทศแสดงให้เห็นว่า หากสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายได้รับการกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมาย จะไม่บังเกิดผลต่อผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาในการเข้าถึงการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในทางปฏิบัติ เว้นแต่จะมีสถาบัน โครงการ และกลไกที่เหมาะสมรองรับอยู่เพื่อให้มีผลบังคับใช้ เจื่อนไขในประเทศต่างๆ ทั่วโลกมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องของความมั่งคั่ง การดำเนินงานในระบบความยุติธรรมทางอาญา ไม่ว่าจะด้วยระบบชาติหรือสหพันธรัฐ กระบวนพิจารณาทางอาญาตามจารีตประเพณี ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพของบุคลากรสำคัญด้านยุติธรรมทางอาญาและจำนวนผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายซึ่งพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย สิ่งที่เหมาะสมและเกี่ยวข้องสำหรับแต่ละประเทศนั้นขึ้นอยู่กับความซับซ้อนหลากหลายของปัจจัยดังกล่าว รวมถึงระดับเจตจำนงทางการเมืองที่จะจัดตั้งระบบดังกล่าว บางประเทศมีระบบซึ่งจัดตั้งขึ้นอย่างดีสำหรับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย บ้างอยู่ในขั้นตอนการจัดตั้งสถาบันและกลไกความช่วยเหลือทางกฎหมาย และที่อื่นๆ ยังไม่มี อย่างน้อยในระดับชาติ

หลักการและแนวปฏิบัติแห่งสหประชาชาติตระหนักถึงความหลากหลายของเงื่อนไขเหล่านี้ ในขณะที่กำหนดให้รัฐรับรองถึงการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพโดยทันทีในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (หลักปฏิบัติที่ ๗) กลับไม่ได้กำหนดเกี่ยวกับวิธีการที่สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายจะได้รับการประกันในทางปฏิบัติในแต่ละประเทศ อย่างไรก็ตาม หลักการและแนวปฏิบัติแห่งสหประชาชาติได้วางข้อกำหนดที่จำเป็นบางอย่างสำหรับและให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการมอบความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ในบทนี้จะให้ภาพรวมข้อกำหนดเหล่านี้ พร้อมกับตัวอย่างวิธีดำเนินการในหลายประเทศ กลไกการตรวจสอบที่ใช้แตกต่างกันในการมอบการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว เช่นเดียวกับรูปแบบหลากหลายของการมอบความช่วยเหลือทางกฎหมายและวิธีการประกันคุณภาพ

ก่อนการดำเนินการ มีสองประเด็นที่ควรสังเกต

ประการแรก ขณะที่หลักการและแนวปฏิบัติแห่งสหประชาชาติมีความเกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายตลอดทั้งกระบวนการยุติธรรมทางอาญา คู่มือฉบับนี้เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วเท่านั้น

ในทางปฏิบัติสถาบันที่รับผิดชอบและมอบการเข้าถึงโดยเร็วมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายตลอดกระบวนการพิจารณาทางอาญา (และในกระบวนการพิจารณารูปแบบอื่นๆ) ดังนั้น บางส่วนในบทนี้จะเกี่ยวข้องกับความช่วยเหลือทางกฎหมายอาญาทั้ง “ครบ” และการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว ในขณะที่ส่วนอื่นๆ โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการมอบการเข้าถึงโดยเร็วจะเกี่ยวข้องกับการเข้าถึงโดยเร็วเท่านั้น

ประการที่สอง ในบางประเทศการดำเนินการตามหลักการและแนวปฏิบัติแห่งสหประชาชาติและการมอบการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วเป็นเพียงเป้าหมายที่จะต้องใช้เวลาเพื่อให้บรรลุผล ซึ่งจำเป็นต้องพิจารณาอย่างรอบคอบถึงความเหมาะสมและจะประสบความสำเร็จในบริบทของแต่ละเขตอำนาจศาล พร้อมกับกลยุทธ์ที่จำเป็นเพื่อรับประกันสิทธิที่จะเข้าถึงโดยเร็วและช่วงเวลาที่เป็นจริงในการมอบ (ดูบทที่ ๗ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์สำหรับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว)

ข. สถาบันความช่วยเหลือทางกฎหมาย ความรับผิดชอบและเงินทุน

หลักการและแนวปฏิบัติแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา^a

แนวปฏิบัติที่ ๑๑. ระบบการช่วยเหลือทางกฎหมายทั่วประเทศ

เพื่อรับรองถึงการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพโครงการความช่วยเหลือทางกฎหมายทั่วประเทศ รัฐควรพิจารณาจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานความช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อมอบ จัดการ ประสานงาน และตรวจสอบบริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย องค์กรดังกล่าวควร

(ก) เป็นอิสระจากการแทรกแซงทางการเมืองหรือทางศาลที่เกินควร เป็นอิสระจากรัฐบาลในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับความช่วยเหลือทางกฎหมายและต้องไม่อยู่ภายใต้การดูแล ควบคุมหรือการข่มขู่ทางการเงินของบุคคล หรือผู้มีอำนาจใดๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่คำนึงถึงโครงสร้างการบริหาร

(ข) มีอำนาจที่จำเป็นในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย รวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการแต่งตั้งบุคลากร การมอบหมายบริการความช่วยเหลือทางกฎหมายให้แก่บุคคล การกำหนดเกณฑ์และการรับรองผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย รวมถึง การฝึกอบรม การกำกับดูแลผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อจัดการกับข้อร้องเรียนที่มีต่อพวกเขา การประเมินความต้องการความช่วยเหลือทางกฎหมายทั่วประเทศ และอำนาจในการพัฒนางบประมาณ

(ค) ด้วยการปรึกษาหารือกับภาคความยุติธรรมหลักผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญและองค์กรภาคประชาสังคม พัฒนากลยุทธ์ระยะยาวเพื่อนำไปสู่ความก้าวหน้าและความยั่งยืนของความช่วยเหลือทางกฎหมาย

(ง) รายงานต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบเป็นระยะ

^a Adopted by the General Assembly in its resolution 67/187 of 20 December 2012 (see annex, para. 59).

หลายประเทศได้จัดตั้งองค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมายให้อำนาจรับผิดชอบในการบริหารความช่วยเหลือทางกฎหมาย ในบางประเทศองค์กรนี้ได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายในฐานะองค์กรอิสระ โดยการกำหนดสมาชิกภาพและหน้าที่ ในประเทศอื่นๆ ดำเนินการด้วยวิธีที่แตกต่างไป โดยความรับผิดชอบสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมายจะสงวนไว้ภายในกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะนำรูปแบบใดมาใช้ กฎหมายที่เกี่ยวข้องควรครอบคลุมเรื่องที่กำลังกล่าวถึงด้านล่าง

กรอบที่ ๓๓. กฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมาย - ตัวอย่างจากเชียร์ราลีโอน และนิวซีแลนด์

คณะกรรมการความช่วยเหลือทางกฎหมายในเชียร์ราลีโอนก่อตั้งขึ้นตามอำนาจของกฎหมายความช่วยเหลือทางกฎหมาย ๒๐๑๒ ตามกฎหมายนี้ สมาชิกคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้พิพากษาอาวุโส ผู้แทนระดับสูงของกรมการกฎหมาย ผู้แทนของกระทรวงที่รับผิดชอบต่อสวัสดิการสังคม และผู้แทนจากสมาคมทนายความ และองค์กรอื่นๆ ส่วนที่สามของกฎหมายกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการและระบุ "ในการปฏิบัติหน้าที่ ต้องไม่อยู่ภายใต้การดูแลหรือควบคุมของบุคคลใดๆ" (มาตรา ๑๑) กฎหมายยังกำหนดให้เลขาธิการปฏิบัติหน้าที่ในคณะกรรมการ และกำหนดบัญญัติเฉพาะสำหรับการดำเนินงานของคณะกรรมการ จะได้รับการสนับสนุนทางการเงินที่เหมาะสมโดยรัฐสภา เงินที่ได้จากการดำเนินงานของคณะกรรมการ เงินอุดหนุน และเงินช่วยเหลือรูปแบบอื่นๆ ที่มีให้ต่อคณะกรรมการ

กฎหมายบริการทางกฎหมายแห่งนิวซีแลนด์ ๒๐๑๑ มอบความรับผิดชอบให้รัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมในการจัดตั้ง ดูแลรักษาและการซื้อบริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย ความรับผิดชอบในการพิจารณาคำร้องสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย และการทำงานที่คล้ายกันจะเป็นของกรรมาธิการบริการทางกฎหมาย กรรมาธิการจะต้องเป็นลูกจ้างของกระทรวงยุติธรรม โดยที่กฎหมายกำหนดว่ากรรมาธิการจะต้องทำหน้าที่อย่างอิสระเกี่ยวกับการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องในแต่ละคดี (เช่น มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย และมอบหมายทนายความผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่บุคคล) ในประการอื่นๆ ทั้งหมด กรรมาธิการจะต้องทำหน้าที่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐมนตรีนว่าการกระทรวงยุติธรรม (มาตรา ๗๐ วรรค (๓))

การจัดสรรเงินทุนที่เพียงพอ

หลักการและแนวปฏิบัติแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา^๑

แนวปฏิบัติที่ ๑๒. เงินทุนเพื่อระบบความช่วยเหลือทางกฎหมายทั่วประเทศ

โดยคำนึงถึงประโยชน์ของการบริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย รวมถึงประโยชน์ทางการเงินและการประหยัดค่าใช้จ่ายตลอดทั้งกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ตามที่เหมาะสมรัฐควรมีบทบัญญัติว่าด้วยงบประมาณที่เพียงพอและโดยเฉพาะสำหรับการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีความเหมาะสมกับความต้องการ รวมถึงการให้บริการเฉพาะและกลไกทางการเงินที่ยั่งยืนสำหรับระบบความช่วยเหลือทางกฎหมายระดับชาติ

^๑ General Assembly resolution 67/187, annex, para. 60.

กฎหมายควรกำหนดสำหรับการจัดสรรทางเงินทุนที่เพียงพอ หรือวิธีการที่เงินทุนที่เพียงพอจะได้รับการจัดสรร สำหรับทั้งการบริหารงานความช่วยเหลือทางกฎหมาย และการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย วิธีการจัดสรร แหล่งที่มาของเงินทุนและระดับของเงินทุนจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการในแต่ละประเทศ นอกเหนือจากคำถามในเรื่องของทรัพยากรที่มีอยู่ ยังมีความสัมพันธ์ที่สำคัญระหว่างเกณฑ์ว่าด้วยคุณสมบัติที่เหมาะสมสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย ระดับความต้องการความช่วยเหลือทางกฎหมาย และค่าใช้จ่ายในการให้ ดังนั้น เพื่อที่จะรับรองว่าระดับของเงินทุนนั้นมีทั้งความเพียงพอและเหมาะสม องค์กรที่รับผิดชอบจำเป็นต้องดูแลรักษาระบบสารสนเทศที่จะช่วยให้ปัจจัยต่างๆ ได้รับการพิสูจน์และเข้าใจ และจะต้องมีความยืดหยุ่น เพื่อให้ระดับของเงินทุนสามารถปรับเปลี่ยนได้เมื่อเวลาผ่านไป ควรจะมีการพิจารณาด้วยไม่ว่าจะเป็นเงินทุนที่ควรจะได้รับจัดสรรโดยเฉพาะสำหรับวัตถุประสงค์ของการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่

ข้อกำหนดด้านการรายงานและการตรวจสอบ

ข้อกำหนดด้านการรายงานและการตรวจสอบเป็นสิ่งสำคัญ ไม่เพียงแต่เพื่อรับรองว่าเงินที่จัดสรรเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและการบริหารความช่วยเหลือทางกฎหมายจะได้รับการใช้อย่างเหมาะสม

แต่ยังมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับส่วนข้างต้นเพื่อระดับของเงินทุนที่จำเป็นในอนาคต ขั้นตอนการรายงานและการตรวจสอบยังมีความสำคัญในการส่งเสริมวิธีการที่จะนำไปสู่การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย การให้ข้อมูลการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์เกี่ยวกับความช่วยเหลือทางกฎหมายและการปรับปรุงบริการที่ให้ นอกจากนี้ ยังเป็นการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลเป็นประจำของปัจจัยหลากหลาย รวมถึงจำนวนประชาชนที่ถูกจับกุมและกักขัง จำนวนคำร้องขอความช่วยเหลือทางกฎหมาย จำนวนประชาชนที่ได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย (โดยอ้างอิงถึงตัวอย่างเช่น อายุ เพศ และความอ่อนด้อย) ประเภทของคดีที่เกี่ยวข้องกับการได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย (ตัวอย่างเช่น ประเภทและความรุนแรงของการกระทำผิดกฎหมายที่ต้องสงสัยหรือที่ถูกกล่าวหา) บริการที่ให้ (ตัวอย่างเช่น คำแนะนำที่สถานีตำรวจหรือการเป็นตัวแทนขณะไต่สวนการกักขังก่อนการพิจารณาคดี) สถานที่และเวลาที่ใช้สำหรับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

การจัดเตรียมสำหรับการมอบบริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย

การจัดเตรียมการสำหรับการมอบบริการความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยทั่วไป และโดยเฉพาะการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย จะมีความแตกต่างกันในเขตอำนาจศาลที่ต่างกัน ระดับรายละเอียดในการออกกฎหมายความช่วยเหลือทางกฎหมายจะขึ้นอยู่กับ การจัดเตรียมซึ่งนำมาใช้ในการบริหารความช่วยเหลือทางกฎหมาย และขอบเขตความรับผิดชอบในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะตก

ทอดไปยังองค์กรที่รับผิดชอบสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย ดังนั้น การออกกฎหมายอาจเกี่ยวข้องกับวิธีการเชิงกลยุทธ์ในวงกว้างเพื่อการมอบความช่วยเหลือทางกฎหมาย ในขณะที่การจัดเตรียมรายละเอียดจะครอบคลุมโดยข้อบังคับหรือได้รับการกำหนดโดยองค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมาย

กรอบที่ ๓๔. ความรับผิดชอบในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย - ตัวอย่างจากเซียร์ราลีโอนและนิวซีแลนด์

ตามกฎหมายความช่วยเหลือทางกฎหมายแห่งเซียร์ราลีโอน ปี ๒๐๑๒ คณะกรรมการความช่วยเหลือทางกฎหมายรับผิดชอบในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และได้รับอำนาจในการทำข้อตกลงกับผู้ปฏิบัติงานทางกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ในมหาวิทยาลัย และองค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐ เพื่อการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (เอส.๙) ในการผลักดันเรื่องนี้คณะกรรมการได้รับอำนาจอย่างกว้างขวางที่จะทำสัญญากับองค์กรต่างๆ ดังกล่าว เพื่อการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และการทำข้อตกลงความร่วมมือกับผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย (เอส.๑๐) นอกจากนี้ ตามปัจจัยที่กำหนดสำหรับการมีสิทธิ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย (เอส.๒๐) คณะกรรมการมีอำนาจในการกำหนดระดับการมีสิทธิ์ทางการเงินสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย และการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในแต่ละคดี (เอสเอส.๑๐ และ ๒๐) เกี่ยวกับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว กฎหมายกำหนดโดยเฉพาะว่า เมื่อเป็นประโยชน์ของความยุติธรรม ผู้ยากไร้ที่ถูกจับกุม กักขัง หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางอาญาจะเข้าถึงการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมาย และตัวแทนทางกฎหมาย ตามความเหมาะสม (เอส.๒๐) กฎหมายยังกำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุมบุคคลที่ดูเหมือนจะเป็นผู้ยากไร้ให้คำแนะนำแก่ผู้นั้นให้ติดต่อกับคณะกรรมการความช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อขอความช่วยเหลือ (เอส.๓๕)

ตามกฎหมายบริการทางกฎหมายแห่งนิวซีแลนด์ ปี ๒๐๑๑ ความรับผิดชอบในการกำหนดวิธีการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอยู่กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กฎหมายกำหนดว่า รัฐมนตรีอาจทำสัญญากับทนายความหรือบริษัทที่ปรึกษาทางกฎหมาย ทนายความรับเงินเดือนหรือทำสัญญากับบริการทางกฎหมายของชุมชนในการให้บริการทางกฎหมาย (เอสเอส.๖๘ และ ๖๙) กฎหมายกำหนดกระบวนการสำหรับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (เอส ๖.) และกำหนดเกณฑ์การได้รับสิทธิ ซึ่งแสดงต่อคณะกรรมการว่า บุคคลนั้นไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะทำให้ตนได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย และการกระทำผิดตามคำร้องที่เกี่ยวข้องจะทำให้ต้องโทษจำคุกสูงสุดถึงหกเดือนหรือมากกว่า หรือจะต้องแสดงต่อคณะกรรมการว่าประโยชน์แห่งความยุติธรรมกำหนดให้มอบความช่วยเหลือทางกฎหมาย (เอส. ๘) ระดับความถูกต้องของการมีสิทธิ์ทางการเงินกำหนดไว้ในข้อบังคับ (เอส.๑๑๔)

การจัดเตรียมในเรื่องค่าตอบแทนของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายจะขึ้นอยู่กับการจัดเตรียมที่นำมาใช้ในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย วิธีการโดยทั่วไปที่ใช้บังคับสำหรับการจัดเตรียมค่าตอบแทน ให้ปฏิบัติตามวิธีการกำหนดความรับผิดชอบสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย

กรอบที่ ๓๕. ค่าตอบแทนสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย - ตัวอย่างจากนิวซีแลนด์และเซียร์ราลีโอน

กฎหมายบริการทางกฎหมายแห่งนิวซีแลนด์ ปี ๒๐๑๑ ใช้วิธีการกำหนดค่าตอบแทน ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับการเรียกร้องสำหรับการชำระเงิน และขั้นตอนการเรียกร้องเหล่านั้น

ในทางตรงกันข้าม กฎหมายความช่วยเหลือทางกฎหมายแห่งเซียร์ราลีโอน มอบความรับผิดชอบให้คณะกรรมการความช่วยเหลือทางกฎหมายในการพิจารณาการจัดเตรียมค่าตอบแทน

คุณภาพการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ขณะที่เนติบัณฑิตยสภาในหลายประเทศมีความระมัดระวังในเรื่องของการจัดตั้งและการบังคับใช้มาตรฐานวิชาชีพที่เหมาะสม โดยจะไม่ใช่เป็นเช่นนี้เสมอไป บางเขตอำนาจศาลทนายความไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกของเนติบัณฑิตยสภาหรือสามารถปฏิบัติงานโดยไม่มีใบอนุญาต หลักการที่ ๑๓ ของหลักการและแนวปฏิบัติแห่งสหประชาชาติการกำหนดว่า รัฐควรมีกลไกเพื่อรับรองว่า ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมีการศึกษา ทักษะและประสบการณ์ที่จำเป็น ซึ่งเหมาะสมกับลักษณะของงาน รวมถึงการคำนึงถึงความรุนแรงของความผิดทางอาญาที่ถูกกล่าวหา ความต้องการของหญิง เด็กและบุคคลที่มีความต้องการพิเศษอื่นๆ

คุณภาพการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความมั่นใจทั้งเรื่องของความเหมาะสมและประสิทธิภาพ การตรากฎหมายความช่วยเหลือทางกฎหมายควรสร้างความรับผิดชอบอย่างครอบคลุมเพื่อรับประกันคุณภาพของการให้ (ดูส่วน จ ด้านหลังสำหรับข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรับประกันคุณภาพการให้บริการ)

กรอบที่ ๓๖. การประกันคุณภาพบริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย-ตัวอย่างจากเซียร์ราลีโอนและนิวซีแลนด์

ตามกฎหมายความช่วยเหลือทางกฎหมายแห่งเซียร์ราลีโอน ปี ๒๐๑๒ คณะกรรมการความช่วยเหลือทางกฎหมายรับผิดชอบในการรับรองวิทยฐานะของผู้ปฏิบัติงานทางกฎหมายและผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอื่นๆ เช่นเดียวกับผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย และจำเป็นต้องมีการตรวจสอบ

และการประเมินคุณภาพของตัวแทนทางกฎหมายในคดีต่างๆ ที่ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (เอสเอส. ๓๐ และ ๓๒) สำคัญอย่างยิ่งค่าธรรมเนียมซึ่งผู้รับบริการต้องจ่ายสำหรับการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายเมื่อกระทำความผิดทางอาญา (เอส. ๓๗)

กฎหมายบริการทางกฎหมายแห่งนิวซีแลนด์ ปี ๒๐๑๑ มีความคล้ายคลึงกัน แม้ว่าจะครอบคลุมยิ่งขึ้น บทบัญญัติสำหรับการประกันคุณภาพ (ส่วน ๓ ส่วนย่อย ๒) ห้ามมิให้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเก็บค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้รับอนุญาตจากผู้รับบริการในคดีที่ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (เอส.๑๐๕) (ดูส่วน จ ด้านหลังสำหรับข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการให้บริการ)

ความรับผิดชอบที่มีต่อหญิง เด็กและบุคคลที่มีความต้องการพิเศษอื่นๆ

โดยตระหนักถึงความรับผิดชอบพิเศษของรัฐในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่เหมาะสมสำหรับหญิง เด็กและบุคคลที่มีความต้องการพิเศษอื่นๆ การตรากฎหมายควรกำหนดให้มีบุคคลหรือองค์กรที่รับผิดชอบสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมายในการออกบัญญัติพิเศษสำหรับบุคคลดังกล่าว การตรากฎหมายอาจกำหนดว่าบทบัญญัติดังกล่าวควรจะเป็นเช่นไร หรืออาจมอบหมายให้องค์กรที่รับผิดชอบสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมายกำหนดความต้องการพิเศษ

และออกบทบัญญัติ (ดูบทที่ ๓ ส่วน ข สำหรับข้อกำหนดในการตรากฎหมายสำหรับกับกลุ่มเฉพาะที่มีความต้องการพิเศษ สำหรับฐานข้อมูลของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับเด็กทั่วโลก ดู the International Juvenile Justice Observatory's web page on legal assistance for children in conflict with the law).^{๑๓๑}

กรอบที่ ๓๗. บทบัญญัติพิเศษตามข้อบังคับกฎหมายความช่วยเหลือทางกฎหมาย - ตัวอย่างจากอัฟกานิสถาน

ในอัฟกานิสถาน ข้อบังคับความช่วยเหลือทางกฎหมาย ปี ๒๐๐๘ ออกบทบัญญัติพิเศษสำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษในการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายในคดีอาญา นอกจากนี้ยังให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับหญิง และเด็กในคดีแพ่ง

^{๑๓๑} Available from www.oijj.org/legal/mision.html.

การกำหนดการได้รับสิทธิการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

การได้รับสิทธิสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมายตามหลักการและแนวปฏิบัติแห่งสหประชาชาติซึ่งกำหนดไว้ในบทที่ ๓ ส่วน ข ข้างต้น โดยปกติแล้ว บุคคลที่ถูกจับกุมหรือกักขังที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางอาญามีสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยไม่ต้องอ้างถึงทรัพย์สินทางการเงิน แม้ว่าเรื่องนี้อาจนำมาพิจารณาในบางกรณีเมื่อบุคคลได้รับการตรวจสอบด้วยความผิดที่ไม่อาจจำคุกได้ เด็กและบุคคลที่อ่อนด้อยควรมีการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายในแบบเดียวกัน หรือด้วยเงื่อนไขที่เมตตากว่าผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาอื่นๆ (หลักการที่ ๓ วรรค ๒๒ และ ๒๓)

กฎหมายในบางประเทศสนองตอบข้อกำหนดตามหลักการและแนวปฏิบัติแห่งสหประชาชาติแล้ว อย่างไรก็ตาม ในหลายประเทศการตรากฎหมายความช่วยเหลือทางกฎหมายยังจะต้องมีการแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดโดยหลักการและแนวปฏิบัติแห่งสหประชาชาติ

กรอบที่ ๓๘. เกณฑ์การได้รับสิทธิ - ตัวอย่างจากอังกฤษและเวลส์

ในอังกฤษและเวลส์ กฎหมายกำหนดว่า บุคคลที่ถูกจับกุมและอยู่ในการควบคุมที่สถานีตำรวจมีสิทธิที่จะปรึกษากับทนายความ และบุคคลดังกล่าวมีสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยไม่ต้องอ้างถึงสถานการณทางการเงิน หากถูกตั้งข้อหาด้วยความผิดทางอาญา บุคคลจะไม่ได้รับการปล่อยด้วยการประกันตัวโดยตำรวจ บุคคลผู้นั้นมีสิทธิ (หากไม่มีทนายความ) ที่จะมียทนายความในหน้าที่เป็นตัวแทน ขณะที่ต้องแสดงตนต่อหน้าศาลเป็นครั้งแรก เมื่อมีการพิจารณาการกักขังก่อนการพิจารณาคดี

เพื่อรองรับสถานการณ์ในเรื่องประโยชน์ของความยุติธรรม อาจมีการนำ ("เงื่อนไขคุณธรรม") และ/หรือทรัพย์สินทางการเงิน ("เงื่อนไขทางทรัพย์สิน") มาพิจารณา การตรากฎหมายควรกำหนดถึงเกณฑ์การได้รับสิทธิและโดยใคร หรือควรกำหนดองค์การความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ควบคุมกลไกเกณฑ์การได้รับสิทธิ ในลักษณะที่ชัดเจน โปร่งใสและสอดคล้องกัน การใช้วิธีการทดสอบทางคุณธรรมและทรัพย์สินในขั้นตอนแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจะต้องดำเนินการในลักษณะที่ไม่เป็นการขัดขวางการใช้สิทธิการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว และไม่เป็นการแทรกแซงลำดับการสืบสวนหรือการเริ่มต้นการไต่สวนของศาล ทั้งยังกำหนดความเป็นไปได้สำหรับการตัดสินใจที่จะกระทำโดยไม่ชักช้า และต้องพิจารณาตามข้อเท็จจริงที่ว่า บุคคลอาจไม่พร้อมที่จะเข้าถึงข้อมูลหรือการจัดทำเอกสารที่อาจมีความจำเป็นในการพิสูจน์การได้รับสิทธิ เป็นการไม่สมควรสำหรับตำรวจหรืออัยการที่จะกำหนดเกณฑ์การได้รับสิทธิสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ความรับผิดชอบในการสร้างความตระหนักถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย

เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะเสริมสร้างความรู้และความตระหนักถึงสิทธิในหมู่ประชาชน และโดยเฉพาะการตระหนักถึงสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย อาจเป็นการเหมาะสมที่สุดที่จะมอบภาระดังกล่าวให้กับองค์กรที่รับผิดชอบสำหรับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยที่ความรับผิดชอบสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมายยังคงสงวนไว้ภายในกระทรวงของรัฐบาล จึงอาจเป็นเรื่องยากที่จะตอบสนองความต้องการด้วยปัจจัยทางการศึกษา องค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐและองค์กรภาคประชาสังคมยังอาจแสดงบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความตระหนัก (ดูส่วน ง ด้านหลังสำหรับข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมที่สามารถกระทำได้ขององค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐและภาคประชาสังคม)

กรอบที่ ๓๙. การเสริมสร้างความตระหนักต่อการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย - ตัวอย่างจากเซียร์ราลีโอนและมาลาวี

กฎหมายความช่วยเหลือทางกฎหมายแห่งเซียร์ราลีโอน ปี ๒๐๑๒ กำหนดอย่างชัดเจนว่า การเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือทางกฎหมายเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการความช่วยเหลือทางกฎหมาย (เอส. ๑๐) กฎหมายความช่วยเหลือทางกฎหมายแห่งมาลาวียังกำหนดการปฏิบัติสำหรับหน้าที่ดังกล่าว

ค. การให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

การพัฒนากลไกสำหรับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสิทธิในการเข้าถึงโดยเร็วเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนทางเวลาเป็นอย่างมาก บุคคลที่ถูกจับกุมหรือกักขังมีความเสี่ยง เนื่องจากถูกแยกจากสภาพแวดล้อมและจุดอ้างอิงที่คุ้นเคย และอยู่ภายใต้การควบคุมและคำขาดของผู้ควบคุมตัว ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายอื่นๆ อาจมีความจำเป็นและความกดดันหลายอย่าง เช่น การจำกัดเวลาการกักขังและวัตถุประสงค์ในการดำเนินคดี ซึ่งมักจะหมายความว่าพวกเขาต้องการดำเนินการสืบสวนให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ หากเกิดความล่าช้าใดๆ ในการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายบุคคลที่ถูกกักขังมีแนวโน้มที่จะมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้น และจะทำให้ตำรวจมีเหตุผลที่จะดำเนินการต่อไปโดยที่ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่มีโอกาสปรึกษากับผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย

วิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ซึ่งจะแตกต่างกันไม่เพียงระหว่างประเทศเท่านั้น แต่ยังระหว่างสถานที่ซึ่งแตกต่างกันในประเทศเดียวกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยดังต่อไปนี้

- ระดับและการคาดการณ์ถึงความต้องการ สถานีดำรงในเมืองที่มีงานยุ่งมีแนวโน้มที่จะมีความต้องการสูงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่สถานีที่มีงานไม่มากนักไม่เพียงมีความต้องการที่น้อยกว่า แต่ยังสามารถสัมผัสกับความแตกต่างของระดับความต้องการยิ่งกว่า
- จำนวนของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในแต่ละท้องที่ผู้มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เพียงพอที่จะให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
- ความเต็มใจของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่จะให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกควบคุมตัว ด้วยวิธีการที่เหมาะสมและมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับ^{๓๒๒}
- ไม่ว่ากฎหมายอนุญาตให้ผู้ช่วยทางกฎหมายให้คำแนะนำและความช่วยเหลือที่สถานีดำรงหรือสถานกักขังอื่นๆ หรือไม่ และไม่ว่าจะมีผู้ช่วยทางกฎหมายที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เพียงพอที่จะให้หรือไม่
- ไม่ว่าจะมียกเลิกสำหรับการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วที่บรรลุผลในทางปฏิบัติหรือไม่ ตัวอย่างเช่น โครงการ "เรียกทนาย" หรือ "ประจำการ" อาจจำเป็นต้องได้รับการเสริมด้วยโครงการ "เข้าเยี่ยม" (ดูด้านล่างสำหรับคำอธิบายคำเหล่านี้)

สามวิธีหลักในการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว คือ โครงการ "เรียกทนาย" โครงการ "ประจำการ" และโครงการ "เข้าเยี่ยม"

โครงการเรียกทนายและโครงการทนายความในหน้าที่

โครงการเรียกทนาย ผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายจะได้รับการติดต่อเพื่อการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมาย เมื่อผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาใช้สิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว ความสำเร็จของโครงการเรียกทนายขึ้นอยู่กับกลไกอันมีประสิทธิภาพเพื่อรับรองว่าตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ควบคุมตัวอื่นๆ ติดต่อผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายทันที และตำรวจทราบว่าจะติดต่อกับใครและด้วยวิธีใด ในกรณีที่ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาสามารถระบุชื่อทนายความโดยเฉพาะ สิ่งนี้อาจไม่มีปัญหา แม้ว่าจะกำหนดให้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายให้รายละเอียดการติดต่อกับตำรวจและจะมีการจัดเตรียมสถานที่สำหรับการรับคำร้องนอกเวลาทำการเพื่อการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือที่เหมาะสมด้วยการแจ้งล่วงหน้าด้วยระยะเวลาสั้นๆ ในบางโครงการ ตำรวจให้บริการติดต่อในจุดเดียว ซึ่งอาจเป็นองค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือเนติบัณฑิตยสภา และผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ได้รับการระบุชื่อจะได้รับการติดต่อโดยองค์กรหรือสภา

^{๓๒๒} มีหลักฐานว่า ในเขตอำนาจศาลบางแห่งทนายความมีความเสี่ยงที่จะแสดงตนในสถานีดำรง และบางครั้งให้คำแนะนำทางโทรศัพท์เท่านั้น ในสถานการณ์ที่ควรให้คำแนะนำและความช่วยเหลือด้วยตนเอง

สถานการณ์ส่วนมากผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่อาจจะบอชื่อผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายได้ (ตัวอย่างเช่น เนื่องจากไม่เคยติดต่อกับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมาก่อน) หรือผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ได้รับการระบุชื่ออาจไม่เต็มใจที่จะให้คำแนะนำและความช่วยเหลือ นอกจากนี้ โครงการความช่วยเหลือทางกฎหมายหลายโครงการอนุญาตเฉพาะการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือที่มอบโดยผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ได้รับการอนุมัติโดย หรือผู้ที่ทำสัญญาหรือข้อตกลงอื่นๆ กับองค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือโดยบริการทนายความสาธารณะ

เพื่อรองรับกรณีดังกล่าวหลายประเทศได้จัดตั้งโครงการทนายความในหน้าที่ซึ่งจะมีผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายพร้อมอยู่เสมอที่จะให้คำแนะนำและความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาในสถานตำรวจและ/หรือที่ศาล ข้อดีประการหนึ่งของโครงการทนายความในหน้าที่คือ การที่สามารถหลีกเลี่ยงปัญหาการติดต่อมาตามมาตรฐานของตำรวจ หรือ ทนายความใน "กระเป๋"^{๑๑๓} การจัดการโครงการทนายความในหน้าที่มีความแตกต่างออกไป กล่าวคือ บางคนเป็นทนายความรับเงินเดือนหรือทนายความสาธารณะ และคนอื่นๆ รับจ้างบริษัททนายความเอกชนผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ผู้ได้รับการจ่ายเงินตามเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่และ/หรือระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ บางโครงการทนายความที่ได้รับการระบุให้ปฏิบัติหน้าที่ตามระยะเวลาที่กำหนด ในโครงการอื่นๆ ทนายความในหน้าที่คนใดๆ อาจได้รับการเรียกให้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ โครงการใดจะมีความเหมาะสมขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ระดับความต้องการและความพร้อมของทนายความ แต่โครงการอาจใช้กลไกที่แตกต่างกันในเวลาที่แตกต่างกัน

ตัวอย่างเช่น ทนายความในหน้าที่ผู้ได้รับการระบุได้รับการเรียกให้ทำงานนอกเวลาทำการร่วมกับระบบรายการปฏิบัติการระหว่างเวลาทำการ^{๑๑๔} องค์ประกอบสำคัญของโครงการทนายความในหน้าที่คือ ตำรวจมีข้อมูลมัดที่จะต้องติดต่อกับทนายความในหน้าที่และทราบถึงวิธีการติดต่อ

^{๑๑๓} คำว่า "ทนายความในกระเป๋" ใช้กันในหลายประเทศของยุโรปเพื่ออธิบายถึงทนายความที่พึ่งพาการนัดของตำรวจและผู้ที่เป็นการคอบแทน มีความเสี่ยงที่จะคัดค้านการละเมิดหรือให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพแก่ผู้รับบริการ ในมอลโดวา ปัญหาได้รับการแก้ไขด้วยการใช้ข้อบังคับกระบวนการซึ่งแต่งตั้งทนายความในขั้นตอนแรกของกระบวนการทางอาญาอย่างระมัดระวัง (M. Gramatikov and N. Hriptievski, Impact Assessment of the Moldovan Law on State Guaranteed Legal Aid (Soros Foundation—Moldova, 2012) ในบัลแกเรียระบบใหม่ของการแต่งตั้งทนายความโดยเนติบัณฑิตยสภาท้องถิ่นได้นำมาใช้ในปี 2005 เพื่อแก้ไขปัญหา แม้ความสำเร็จจะถูกจำกัดด้วยการกระทำของสมาคมทนายความบางแห่งโดยการมอบรายชื่อทนายความที่เต็มใจยอมรับการร้องขอความช่วยเหลือทางกฎหมายเร่งด่วนให้กับตำรวจ (Cape and Namoradze, Effective Criminal Defence in Eastern Europe, pp. 126 and 424).

^{๑๑๔} See, for example, the description of the police duty solicitor scheme in Nigeria (available from www.opensocietyfoundations.org/voices/making-legal-aid-work-nigerias-police-stations) and in England and Wales (available from www.justice.gov.uk/legal-aid/areas-of-work/crime/police-stations).

กรอบที่ ๔๐. โครงการทนายความในหน้าที่ - ตัวอย่างจากมอลโดวา แอฟริกาใต้ ยูเครน อังกฤษ และเวลส์ และอิสราเอล

ข้อบังคับในมอลโดวากำหนดว่า หลังการจับกุม ตำรวจจะต้องติดต่อสภาความช่วยเหลือทางกฎหมายแห่งชาติภายในเวลาสูงสุดไม่เกินหนึ่งชั่วโมง และสภาจะต้องแต่งตั้งทนายความโดยทันทีและไม่เกินสองชั่วโมงจากเวลาที่ได้รับการร้องขอ เมื่ออยู่นอกเวลาราชการและนอกเขตพื้นที่ท่าเมืองที่สำนักงานสภาตั้งอยู่ ตำรวจจะต้องติดต่อทนายความโดยตรงให้เข้าร่วมในโครงการทนายความในหน้าที่จากรายการที่สภารวบรวมไว้ ทนายความในหน้าที่ต้องทำสัญญากับสภา ซึ่งทำให้อยู่ภายใต้ข้อผูกมัดที่จะต้องมาปฏิบัติหน้าที่ และตอบสนองการเรียกโดยทันที ทนายความอาจถูกถอดออกจากโครงการหากไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่^a

ความช่วยเหลือทางกฎหมายของแอฟริกาใต้ดำเนินการโดยการให้คำแนะนำทางโทรศัพท์ปฏิบัติงานโดยผู้ช่วยทางกฎหมายภายใต้การกำกับดูแลของทนายความผู้ทรงคุณวุฒิ

ในยูเครน กฎหมายกำหนดให้ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่บังคับใช้กฎหมายให้แจ้งศูนย์ความช่วยเหลือทางกฎหมายระดับภูมิภาคซึ่งเป็นหน้าที่ (ตามปกติ) ซึ่งต้องปฏิบัติเพื่อทำให้มั่นใจว่าผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะเข้าร่วมภายในสองชั่วโมง

ในอังกฤษและเวลส์ ตำรวจจะต้องติดต่อกับศูนย์บริการทนายความสาธารณะ ซึ่งจะทำการติดต่อทนายความในหน้าที่

ในอิสราเอล สำนักงานทนายความสาธารณะพบว่าตำรวจมักให้เหตุผลต่อข้อเท็จจริงว่า ได้ติดต่อกับสำนักงานหลังการสอบปากคำผู้ต้องสงสัยแล้ว โดยกล่าวว่า ไม่สามารถติดต่อทนายความสาธารณะได้ เพื่อตอบสนองในเรื่องนี้ สำนักงานเปิดบริการสายด่วนทนายความในหน้าที่ตลอด ๒๔ ชั่วโมงปฏิบัติงานโดยนักศึกษากฎหมายที่ผ่านการฝึกอบรม ผลที่ได้ในช่วงสามเดือนแรกของการดำเนินการ จำนวนการร้องขอความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ส่งไปยังสำนักงานก่อนที่ผู้ต้องสงสัยจะได้รับการสอบปากคำเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๐

^a Republic of Moldova, Criminal Procedure Code, art. 167, para 1/1, adopted on 14 March 2003, published in the Official Gazette No. 104-110 of 7 June 2003 and in force since 12 June 2003, and regulation of the National Legal Aid Council on the procedure for requesting and appointing a lawyer to provide urgent legal aid, approved by decision of 19 May 2009 and published in the Official Gazette, No. 114-116 of 6 July 2010. See also United Nations Office on Drugs and Crime, Handbook on Improving Access to Legal Aid in Africa, pp. 51 and 52, for roster schemes in a number of African countries

ความแตกต่างของโครงการเรียกทนายความอาจมีความสัมพันธ์เฉพาะกับแต่ละประเทศที่ผู้ถูกจับกุมทั้งหมดมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือความครอบคลุมของสิทธิที่ข้อบังคับวางไว้ สำหรับการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือครั้งแรกจะให้ทางโทรศัพท์ (อาจให้โดยศูนย์บริการกลางทางกฎหมาย) และเสริมด้วยการเข้าร่วมของทนายความที่สถานีตำรวจเมื่อมีความจำเป็นด้วยความรุนแรงของความผิดที่ถูกกล่าวหาหรือสถานการณ์ของผู้ต้องสงสัย^{๓๓๕} อย่างไรก็ตาม การให้ความสำคัญต่อการแสดงตนของทนายความที่สถานีตำรวจหรือสถานกักขังอื่นๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ต้องสงสัยผู้มีความอ่อนด้อย เพื่อให้มั่นใจว่าการตัดสินใจของผู้ต้องสงสัยจะได้รับการยอมรับและป้องกันการดำเนินการที่ผิดกฎหมาย โครงการดังกล่าวจำเป็นต้องมีการควบคุมและการตรวจสอบอย่างระมัดระวังเพื่อให้มั่นใจว่าอยู่ในสถานการณ์ที่เหมาะสมซึ่งจำกัดให้ได้รับคำแนะนำทางโทรศัพท์เท่านั้น

โครงการประจำการ

ในโครงการประจำการ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะอยู่ประจำการที่สถานีตำรวจหรือสถานกักขังอื่นๆ เพื่อพร้อมเสมอที่จะให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมาย ณ ขณะใดๆ โครงการประจำการจะมีประสิทธิภาพอย่างยิ่งในสถานีตำรวจหรือสถานกักขังที่มีจำนวนผู้ถูกจับกุมหรือผู้ถูกกักขังสูง ที่ซึ่งมีความลำบากในการที่จะสร้างความมั่นใจว่าตำรวจให้สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย หรือที่ซึ่งผู้ต้องสงสัยมีแนวโน้มที่จะไม่เข้าใจถึงความสำคัญของสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายของตน

กรอบที่ ๔๑. โครงการประจำการ – ตัวอย่างจากแอฟริกาใต้

ศูนย์ความยุติธรรมทางอาญา ตั้งอยู่ที่มหาวิทยาลัยควาซูลู-นาทาล ในแอฟริกาใต้ ดำเนินโครงการซึ่งใช้ผู้ช่วยทางกฎหมายอันมีสำนักงานอยู่ในตึ้นสินค้าติดกับสถานีตำรวจ เพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือแก่หญิงและเด็กผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางอาญาหรือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรม

ข้อดีของโครงการประจำการรวมถึงข้อเท็จจริงว่าผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมีความพร้อมด้วยการแจ้งล่วงหน้าภายในระยะเวลาสั้นๆ เพื่อผู้ถูกจับกุมหรือถูกกักขังที่ต้องการใช้สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความล่าช้า ข้อเสียรวมถึงค่าใช้จ่ายของการมีผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในหน้าที่อย่างถาวร สิ่งนี้อาจเกิดขึ้น (หรืออาจรับรู้) คือการที่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะเข้าข้างตามความจำเป็นหรือความต้องการของตำรวจมากเกินไป และอาจมีความเป็นไปได้ที่จะมีอคติซึ่งรับผิดชอบอยู่มากเกินไปจนนำไปสู่การล่าช้า ข้อเสียเหล่านี้อาจแก้ไขได้โดย ตัวอย่างเช่น การใช้ผู้ช่วยทางกฎหมาย (อย่างเช่นโครงการในแอฟริกาใต้ที่อ้างถึงข้างต้น) โดยมั่นใจว่าจะมีการ

^{๓๓๕} For information on the telephone scheme in England and Wales, see United Kingdom, Police and Criminal Evidence Act 1984, Code of Practice C, note for guidance 6B.

สับเปลี่ยนเป็นประจำของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ประจำการในสถานีตำรวจ และโดยการใช้โครงการสำรองเมื่อมีความต้องการความช่วยเหลือทางกฎหมายอยู่ในระดับสูง

โครงการเข้าเยี่ยม

ในโครงการเข้าเยี่ยม ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะเข้าเยี่ยมสถานีตำรวจหรือสถานกักกันเป็นประจำเพื่อการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายผู้ถูกกักกันที่มีความประสงค์จะใช้สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย ความถี่ของการเข้าเยี่ยมขึ้นอยู่กับลักษณะของสถานกักกัน จำนวนผู้ถูกกักกัน ความเร็วที่ผู้ถูกกักกันจะได้รับการปล่อยหรือถ่ายโอนไปยังสถานกักกันอื่นๆ และระยะเวลาของการถูกกักกัน ตัวอย่างเช่น สถานีตำรวจแห่งหนึ่งอาจต้องการให้เข้าเยี่ยมประจำทุกวัน ในขณะที่สถานที่กักกันสำหรับผู้ถูกควบคุมตัวก่อนการพิจารณาคดีอาจต้องการเข้าเยี่ยมทุกๆ สองสามวันหรือสัปดาห์ละครั้ง เช่นเดียวกับโครงการประจำการ โครงการเข้าเยี่ยมอาจเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการให้สิทธิความช่วยเหลือทางกฎหมายง่ายขึ้น ที่ซึ่งมีความลำบากในการที่จะสร้างความมั่นใจว่าตำรวจให้สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย หรือที่ซึ่งผู้ต้องสงสัยมีแนวโน้มที่จะไม่เข้าใจถึงความสำคัญของสิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมายของตน

กล่อง ๔๒. โครงการเข้าเยี่ยมสถานีตำรวจในเซียร์ราลีโอน

ผู้ช่วยทางกฎหมายทำงานให้ ไทแมป พอร์ จัสทิส ในเซียร์ราลีโอน เข้าเยี่ยมสถานีตำรวจเป็นประจำทุกวันและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ถูกกักกัน รวมถึงการอธิบายกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ช่วยผู้ต้องสงสัยกรอกแบบฟอร์มการประกันตัว และหาผู้ที่จะมาค้ำประกัน นอกจากนี้ ยังตรวจสอบคดีและช่วยประชาชนขณะเข้าสู่ระบบยุติธรรม ผู้ช่วยทางกฎหมายสิบคนสามารถเข้าถึงร้อยละ ๗๐ ของประชาชนทุกคนผู้ถูกกักกันในสถานีตำรวจในสามเขตที่ตั้งซึ่งดำเนินการอยู่ ซึ่งช่วยทำให้มั่นใจว่าร้อยละ ๕๐ ของคดีที่เข้าเกี่ยวข้องได้รับการประกันตัว นอกจากนี้ คดีการกล่าวหาที่พวกเขาเผชิญพบปะสำคัญลดลงเกือบหนึ่งในสาม

โครงการเข้าเยี่ยมมีความเหมาะสมอย่างยิ่งในที่ซึ่งหนายความสาธารณะหรือโครงการผู้ช่วยทางกฎหมายเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยมีทรัพยากรและการจัดการองค์กรที่สามารถอำนวยความสะดวกในการเข้าเยี่ยมเป็นประจำ ประโยชน์สำคัญคือศักยภาพในการปรับปรุงมาตรฐานในส่วนของการตำรวจหรือเจ้าหน้าที่กักกัน เนื่องจากพวกเขาทราบว่าผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะเข้าเยี่ยมอยู่เป็นประจำ ข้อเสียที่อาจเกิดขึ้นคือการที่ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกักกันอาจพลาด หากถูกจับกุมและดำเนินการระหว่างการเข้าเยี่ยม แต่การขาดนี้อาจแก้ไขได้หากใช้โครงการเข้าเยี่ยมเสริมด้วยโครงการเรียกทนาย

ง. รูปแบบการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ดังที่ระบุไว้ก่อนหน้านี้หลักการและแนวทางของสหประชาชาติมอบความรับผิดชอบให้รัฐ เพื่อให้มั่นใจว่ามีการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย แต่ยังไม่ได้มีการกำหนดวิธีการดำเนินงาน ในหลายประเทศการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วมอบให้โดยองค์กรเดียวกันกับที่ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา แต่ในประเทศอื่นๆ การเข้าถึงโดยเร็วให้บริการโดยองค์กรที่ปฏิบัติหน้าที่นี้โดยเฉพาะ ไม่ว่าจะกระทำด้วยวิธีใด ความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาอาจให้โดยประเภทองค์กรดำเนินงานที่แตกต่างกันในวิธีที่แตกต่างกัน ด้านล่างนี้ เราทำการตรวจสอบรูปแบบห้าอย่างของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย: โครงการทนายความสาธารณะ โครงการทนายความเอกชน โครงการผู้ช่วยทางกฎหมาย ศูนย์ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และโครงการผู้เชี่ยวชาญและคลินิกกฎหมายมหาวิทยาลัย ในทางปฏิบัติ อาจมีการนำรูปแบบที่แตกต่างกันมาใช้ในการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วในแต่ละประเทศ โครงการทนายความสาธารณะหลายแห่งใช้ทนายความเอกชนหรือนักศึกษากฎหมายมากหรือน้อยในการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย แม้แต่ในประเทศที่มีบริการความช่วยเหลือทางกฎหมายอย่างครอบคลุม องค์กรผู้เชี่ยวชาญดำเนินการโดยองค์กรนอกภาครัฐหรือองค์การภาคประชาสังคมอาจให้บริการความช่วยเหลือด้านกฎหมายสำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษซึ่งต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะ และผู้ที่มาจากกลุ่ม "ที่ยากจะเข้าถึง" ด้วยเหตุผลหลายประการ ทำให้ไม่ได้ใช้บริการหลัก

โครงการทนายความสาธารณะ

ในโครงการทนายความสาธารณะ คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายให้โดยทนายความ (บางครั้งได้รับความช่วยเหลือจากผู้ช่วยทางกฎหมายและนักศึกษากฎหมาย^{๓๖๖}) ผู้ทำงานในสำนักงานผู้เชี่ยวชาญซึ่งโดยทางตรงหรือทางอ้อมได้รับการสนับสนุนเงินทุนโดยรัฐบาลแห่งชาติหรือรัฐบาลกลาง องค์กรภาคประชาสังคมหรือองค์กรนอกภาครัฐ

^{๓๖๖} ตัวอย่างเช่นในโคลัมเบีย นักศึกษากฎหมายปีสุดท้ายที่ไม่ได้รับการจ่ายเงินสามารถทำหน้าที่เป็นทนายความสาธารณะเป็นการเสริมสำหรับบริการทนายความสาธารณะ ในกรณีที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือเป็นวิธีที่จะลดแรงกดดันในช่วงเวลาที่มีความต้องการสูง

กรอบที่ ๔๓. บริการทนายสาธารณะแห่งชาติ - ตัวอย่างจากชิลี จอร์เจีย อิสราเอล สาธารณรัฐมอลโดวาและแอฟริกาใต้

บางประเทศ เช่นชิลี จอร์เจีย อิสราเอล สาธารณรัฐมอลโดวาและแอฟริกาใต้มีบริการทนายความสาธารณะแห่งชาติ พร้อมด้วยสำนักงานในหลายท้องที่ทั่วประเทศ

ในประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะที่มีโครงสร้างของรัฐบาลกลาง โครงการทนายความสาธารณะได้รับการจัดตั้งเป็นองค์กรครอบคลุมทั้งรัฐ หรือในระดับท้องถิ่น ในบางรัฐที่รัฐบาลแห่งชาติหรือรัฐยังไม่ได้รับผิดชอบในการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายทางอาญา องค์กรภาคประชาสังคมหรือองค์กรนอกภาครัฐจะเป็นผู้บริหารโครงการทนายความสาธารณะ ในบางรัฐ ทนายความสาธารณะจะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเท่านั้น โดยที่ประเทศอื่นๆ ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจให้โดยผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายอื่นๆ เป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งนอกจากบริการทนายความสาธารณะ

กล่องที่ ๔๔. การเสริมบริการทนายความสาธารณะด้วยทนายความเอกชน ตัวอย่างจากบราซิลและอิสราเอล

ในรัฐเซาเปาโล บราซิล สำนักงานทนายความสาธารณะมีข้อตกลงกับเนติบัณฑิตยสภาแห่งเซาเปาโล โดยทนายความเอกชนที่ลงทะเบียนเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว อาจได้รับคำสั่งจากสำนักงานเพื่อให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายในแต่ละคดี

ในอิสราเอล สำนักงานทนายความสาธารณะมีทนายความสาธารณะในสังกัด ๑๐๐ คน แต่ยังใช้ทนายความสาธารณะอีก ๔๐๐ คน ปฏิบัติงานส่วนบุคคลในการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย

โครงการทนายความสาธารณะมีข้อได้เปรียบกว่ารูปแบบอื่นๆ ของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยที่อาจมีราคาประหยัดกว่ารูปแบบปฏิบัติการส่วนบุคคลอื่นๆ แม้ในแต่ละประเทศอาจมีประสบการณ์แตกต่างกันไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ รวมถึงประสิทธิภาพของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายภาคเอกชน^{๑๓๗} โครงการทนายความสาธารณะอาจเป็นองค์กรที่มีความสามารถและทรัพยากรในการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวในขั้นตอนแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา แม้ในขณะที่ไม่อาจคาดเดาถึงความต้องการและต้องมีการตอบสนองอย่างรวดเร็ว เมื่อพิจารณาว่าบริการทนายความสาธารณะมีความเชี่ยวชาญการสู้คดีอาญา ทนายความสามารถพัฒนาทักษะและความ

^{๑๓๗} There is a lack of robust evidence on the relative costs of public defender schemes compared to private practice provision. See, for example, L. Bridges and others, Evaluation of the Public Defender Services in England and Wales (London, The Stationery Office, 2007); and K. Akester, Public Defenders: Learning from the US Experience (London, JUSTICE, 2001).

เชี่ยวชาญในระดับสูงกว่าทนายความบริษัทเอกชนที่ทำงานหลายสาขาทางกฎหมาย เพื่อเสริมสร้างความก้าวหน้าในอาชีพ บริการทนายความสาธารณะมักจะเป็นรูปแบบที่ดีที่สุดเพื่อให้มั่นใจถึงการพัฒนาบริการเฉพาะสำหรับเด็กและผู้ต้องสงสัยที่มีความอ่อนด้อยอื่นๆ และผู้ถูกกล่าวหา ผ่านการฝึกอบรมและการพัฒนาทักษะอันเป็นข้อกำหนดมาตรฐานของการจ้างงานและ/หรือรูปแบบมาตรฐานก่อนการฝึกอบรมสำหรับทนายความได้รับคัดเลือกเข้ามาให้บริการ นอกจากนี้ ในฐานะที่เป็นองค์กรผู้เชี่ยวชาญ บริการทนายความสาธารณะมีศักยภาพในการพัฒนาวัฒนธรรม "การต่อสู้คดีด้วยความมุ่งมั่น" ซึ่งในบางประเทศจะไม่พบในหมู่ทนายความบริษัทเอกชนที่ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มว่า ทนายความผู้เข้าร่วมในโครงการทนายความสาธารณะจะมีโอกาสที่ดีกว่าทนายความบริษัทเอกชนที่ปฏิบัติหน้าที่ในกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา อย่างเช่น การทำงานร่วมกับตำรวจในการปรับปรุงการเข้าถึงการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและการให้การศึกษาแก่ชุมชน^{๓๓๔} ในหลายประเทศมีหลักฐานว่าการให้บริการทนายความสาธารณะมีส่วนสำคัญในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในกระบวนการพิจารณาทางอาญา

อย่างไรก็ตาม ประสบการณ์ในหลายประเทศแสดงให้เห็นว่า การทำให้โครงการทนายความสาธารณะสามารถให้บริการการสู้คดีอาญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องให้ความสนใจต่อทรัพยากรและความเป็นอิสระ โครงการทนายความสาธารณะในหลายประเทศประสบปัญหาจากการขาดทรัพยากร ส่งผลให้คดีซึ่งรับผิดชอบอยู่ในระดับสูงและมีคุณภาพไม่ดี การศึกษาหนึ่งสรุปว่า "ปัญหาสำคัญที่สุดของประเทศที่ประสบปัญหาที่พึ่งพารูปแบบทนายความสาธารณะคือคดีซึ่งรับผิดชอบมักจะมีจำนวนสูงมากจนทำให้คุณภาพของการเป็นผู้แทนได้รับความเสียหาย"^{๓๓๕}

กล่อง ๔๕. ความต้องการทรัพยากรที่เพียงพอในการให้บริการทนายความสาธารณะ - ตัวอย่างจากสหรัฐอเมริกาและแอฟริกาใต้

กรณีศึกษาโครงการทนายความสาธารณะในสหรัฐอเมริกา กระทำขณะเปลี่ยนเข้าสู่ศตวรรษที่ยี่สิบเอ็ด โดยองค์กรสิทธิมนุษยชน JUSTICE พบว่าโครงการเกือบทั้งหมดที่ได้รับการตรวจสอบมีทรัพยากรไม่พอเพียงและประสบปัญหาคดีซึ่งรับผิดชอบอยู่ในระดับสูงเกินกำลัง

ในแอฟริกาใต้งบประมาณความช่วยเหลือทางกฎหมายของรัฐ (ซึ่งบางส่วนมอบให้กับบริการทนายความสาธารณะ) เพิ่มขึ้นจากประมาณ ๙.๕ ล้านดอลลาร์ เป็นสูงกว่า ๑๐๐ ล้านดอลลาร์ ระหว่าง ๑๙๙๔/๙๕ (ปีแรกหลังการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย) และ ๒๐๑๒/๑๓

^{๓๓๔} For an evaluation of criminal legal aid, including the public defender service in the Republic of Moldova, see Gramatikov and Hriptievski, Impact Assessment of the Moldovan Law on State Guaranteed Legal Aid.

^{๓๓๕} T. Geraghty and others, "Access to justice: challenges, models, and the participation of non-lawyers in justice delivery", in Access to Justice in Africa and Beyond: Making the Rule of Law a Reality, Penal Reform International and Bluhm Legal Clinic of Northwestern University School of Law (Chicago, National Institute for Trial Advocacy, 2007), p. 60.

เห็นได้ชัดว่า จะต้องมีการจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอให้กับโครงการทนายความสาธารณะ หากจะบรรลุผลสำเร็จในการให้สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย สิ่งนี้เป็นความจริงอย่างยิ่งในเรื่องของสิทธิการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว เนื่องจากบริบทของการมีทรัพยากรจำกัด มิฉะนั้น การจัดลำดับความสำคัญอาจให้การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและการเป็นตัวแทนในขั้นตอนของศาลในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

เกี่ยวกับความเป็นอิสระของโครงการทนายความสาธารณะและผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ทำงานให้กับโครงการมีความสำคัญ แม้บางครั้งจะมีการกล่าวถึงอันตรายเกินจริงไปบ้าง ผู้ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องสงสัยและถูกกล่าวหาที่ไม่ได้เป็นนักวิชาการทางกฎหมาย และรับรู้ได้ว่างานที่ทำมักจะมีปัญหากับ-ตำรวจและบางครั้งต่อรัฐ ดังนั้น จึงมีความสำคัญที่จะรับรองความเป็นอิสระของโครงการทนายความสาธารณะและทนายความสาธารณะ ในการที่จะต้องมีกฎหมายและข้อบังคับที่ใช้กำกับดูแล อย่างไรก็ตาม ปัญหาความเป็นอิสระเป็นเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องโดยไม่คำนึงถึงวิธีการที่นำมาใช้ในการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว ประสบการณ์จากหลายประเทศที่การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในคดีอาญาให้โดยทนายความปฏิบัติงานส่วนบุคคลแสดงให้เห็นว่า ความเป็นอิสระอาจได้รับการยอมรับโดยวิธีการมอบหมายคดีให้แก่ทนายความ เช่นเดียวกับวิธีการให้ค่าตอบแทน^{๑๙๐} โดยมีการบังคับความเป็นอิสระอย่างรอบคอบ ทนายความผู้เข้าร่วมในโครงการทนายความสาธารณะอาจอยู่ในสถานะที่ดีกว่าในการต่อต้านอิทธิพลที่ไม่เหมาะสมมากกว่าทนายความเอกชนที่จะต้องพึ่งพาการดำรงชีวิตของตนกับตำรวจหรือตุลาการ

โครงการทนายความเอกชน

ในหลายประเทศ ความช่วยเหลือทางกฎหมายให้บริการโดยทนายความผู้ทำงานในบริษัททนายความเอกชน ซึ่งมีวิธีการเข้าถึงโครงการทนายความเอกชนที่แตกต่างกัน แต่โดยหลักแล้วคือโครงการในรูปสัญญา โครงการโดยตำแหน่ง หรือโครงการแต่งตั้งทั้งคณะ และโครงการบริการสังคม

โครงการในรูปสัญญา

โครงการในรูปสัญญา ทนายความหรือสำนักงานกฎหมายกระทำสัญญาให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในแต่ละคดีและโดยทั่วไปแล้วจะเป็นสัญญากับองค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือผู้มีอำนาจ แม้ว่าบางครั้งจะกระทำกับบริการทนายความสาธารณะ มีวิธีการชำระเงินหลายอย่างสำหรับงานความช่วยเหลือทางกฎหมาย อาทิเช่น การชำระเงินโดยอ้างอิงถึงเวลาที่ใช้หรือต่อ "รายการ" การทำงาน

^{๑๙๐} See, for example, Cape and others, *Effective Criminal Defence in Europe*, p. 621 (Hungary) and p. 623 (Poland); and Cape and Namoradze, *Effective Criminal Defence in Eastern Europe*, p. 246 (Lithuania) and p. 330 (Republic of Moldova).

ค่าธรรมเนียมคงที่สำหรับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนต่างๆของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ค่าธรรมเนียมคงที่ต่อคดี หรือค่าธรรมเนียมสำหรับการดำเนินการทุกคดีที่ทำในช่วงระยะเวลาที่กำหนด และ/หรือในสถานที่ที่กำหนด ระดับค่าธรรมเนียมอาจได้รับการกำหนดโดยองค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือผู้มีอำนาจ

โดยเป็นการตกลงระหว่างองค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมายและทนายความผู้กระทำสัญญาหรือสำนักงานกฎหมาย (หรือเนติบัณฑิตยสภา) หรือกำหนดโดยระบบการประมูลแต่ละวิธีการในการทำสัญญามีทั้งข้อดีและข้อเสีย ตัวอย่างเช่น การกำหนดค่าใช้จ่ายคงที่ต่อคดีหรือกลุ่มของคดี จะมีความสำคัญในการทำให้องค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมายสามารถควบคุมค่าใช้จ่าย แต่อาจหมายความว่าปริมาณของงานที่กำหนดในแต่ละคดีและค่าธรรมเนียมที่จ่ายมีความสัมพันธ์ระหว่างกันน้อยหรือไม่มีเลย และยังคงคดีที่กระทำสัญญาโดยการแข่งขันประกวดราคา ซึ่งอาจมีผลทำให้คุณภาพของการบริการอยู่ในระดับต่ำ ในทางตรงกันข้าม การชำระเงินเมื่องานเสร็จ แม้จะมีความยุติธรรมกว่า แต่จะสร้างความลำบากสำหรับองค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมายในการคาดการณ์หรือควบคุมค่าใช้จ่าย และการตรวจสอบงานที่ได้ดำเนินการ การประมูลอาจส่งผลให้ค่าใช้จ่ายลดลงสำหรับองค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมาย แต่ทำให้องค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมายมีความลำบากยิ่งขึ้นในการควบคุมคุณภาพของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย การประมูลยังอาจทำให้องค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมายต้องพึ่งพาผู้ให้บริการจำนวนจำกัด ซึ่งในระยะยาวอาจส่งผลในเรื่องของการปรับขึ้นราคา^{๔๑} ข้อดีที่สำคัญประการหนึ่งของการทำสัญญาคือ การทำให้องค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมายระบุถึงข้อกำหนดเพื่อประกันคุณภาพในการทำสัญญาความช่วยเหลือทางกฎหมาย ตัวอย่างเช่น การจำกัดเวลาสำหรับการตอบสนองต่อการเรียก และ/หรือเข้าร่วมที่สถานีตำรวจ หรือข้อกำหนดขั้นต่ำสำหรับการเข้าร่วมของทนายความ-แม้ว่าการประเมินระดับคุณภาพสำหรับวัตถุประสงค์เหล่านี้จะเป็นเรื่องยาก นอกจากนี้ หากทนายความผู้เชี่ยวชาญผู้ผ่านการฝึกอบรมในการคุ้มครองเด็กและกลุ่มผู้อ่อนด้อยอื่นๆ จะเข้ากระทำสัญญา จำเป็นต้องมีกลไกตรวจสอบว่าทนายความผู้กระทำสัญญามีทักษะที่จำเป็นและผ่านการฝึกอบรม และอาจต้องมีการใช้ระดับค่าจ้างที่แตกต่างกันในกรณีดังกล่าว

โครงการโดยตำแหน่งหรือคณะลูกขุน

โดยทั่วไป โครงการทนายความโดยตำแหน่งหรือคณะลูกขุนได้รับการมอบหมายให้ทำหน้าที่ในแต่ละคดี โดยอัยการหรือผู้พิพากษาผู้ดำเนินการกับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาเฉพาะ ระดับค่าธรรมเนียมอาจตั้งภายในท้องถิ่นหรืออยู่ภายใต้การควบคุมหรือข้อตกลงระดับชาติ โครงการดังกล่าวช่วยทำให้ได้

^{๔๑} Geraghty and others, "Access to justice: challenges, models, and the participation of non-lawyers in justice delivery", p. 64.

See also R. Smith, Legal Aid Contracting. Lessons from North America (London, Legal Action Group, 1998), chap. 3.

ทนายความที่ได้รับการแต่งตั้งอย่างที่ต้องการและเมื่อมีความจำเป็น แต่มีข้อเสียเฉพาะในแง่ของการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว โดยทั่วไป ผู้พิพากษาได้เกี่ยวข้องในขั้นตอนเริ่มต้นตามด้วยการจับกุมหรือกักกัน ดังนั้นความรับผิดชอบในการแต่งตั้งทนายความจึงตกอยู่กับตำรวจหรืออัยการ และควรจะมีกลไกที่จะอนุญาตสำหรับการแต่งตั้งดังกล่าว เจ้าหน้าที่ตำรวจหรืออัยการจะมีความสนใจโดยตรงในการแต่งตั้งทนายความเพื่อการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา และเป็นเรื่องยากที่จะทำให้มั่นใจว่าคำสั่งแต่งตั้งที่จะเป็นไปตามเกณฑ์ที่ถูกต้องและเหมาะสม และคำสั่งดังกล่าวจะกระทำอย่างต่อเนื่องตามขอบเขตอำนาจตามกฎหมาย นอกจากนี้ยังเป็นเรื่องยากมากที่จะควบคุมคุณภาพการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและมีหลักฐานจากหลายประเทศว่า โครงการดังกล่าวสนับสนุนหรือส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมระหว่างทนายความและผู้แต่งตั้ง ส่งผลให้เกิดการทุจริตหรือคุณภาพการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ไม่ดี^{๑๔๖} ภายใต้โครงการในรูปสัญญา บางส่วนของปัญหาเหล่านี้อาจแก้ไขได้โดยการจัดตั้งโครงการทนายความในหน้าที่ แต่ไม่อาจใช้รูปแบบของโครงการโดยตำแหน่งหรือคณะลูกขุน

โครงการบริการสังคม

มีโครงการหลายประเภทสำหรับโครงการบริการสังคม ในบางประเทศแต่ละปีทนายความต้องปฏิบัติตามข้อผูกพันทางวิชาชีพในการรับผิดชอบต่อคดีจำนวนหนึ่งโดยไม่มีค่าจ้าง^{๑๔๗} ในประเทศอื่นๆ ทนายความฝึกหัดได้รับการกำหนดให้รับผิดชอบต่อคดีจำนวนดังกล่าวระหว่างการฝึกงาน โครงการบริการสังคมมีความสำคัญในการให้บริการทางกฎหมายกับผู้ที่ไม่อาจจ่ายค่าทนายความจากทรัพยากรของตน^{๑๔๘} อย่างไรก็ตาม โครงการนี้ยังมีวิธีการที่เพียงพอในการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว ทนายความที่ได้รับการกำหนดให้มอบคำแนะนำและความช่วยเหลือในคดีที่ไม่มีค่าจ้างมักจะไม่มีเจตนาที่จะกระทำเช่นนั้น และโครงการทนายความในหน้าที่ก็น่าจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อทนายความให้บริการโดยไม่มีค่าจ้าง นอกจากนี้ ยังเป็นเรื่องยากสำหรับตำรวจหรือเจ้าหน้าที่กักขังที่จะทราบว่าติดต่อทนายความผู้ใด และหากไม่ถึงขนาดเป็นไปไม่ได้ ก็ยังเป็นการยากที่จะมั่นใจว่าทนายความที่ได้รับการแต่งตั้งมีความรู้ ทักษะหรือประสบการณ์ที่จำเป็นในการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือ และเพื่อตอบสนองความต้องการตามกลไกการประกันคุณภาพ

^{๑๔๖} For example, a study in Hungary found that “some lawyers... ‘reside’ at police stations and their practices are based on appointment” by the police. Z. Szabo and S. Szomor, “Fegyveregyenlőség” (Equality of arms), *Rednesheti szemle* (Law enforcement review), vol. 3, 2007, p. 39.

^{๑๔๗} ตัวอย่างเช่นในฟิลิปปินส์ ข้อบังคับศาลฎีกาว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายกำหนดให้ทนายความรับผิดชอบทำงานบริการสังคมอย่างน้อย ๖๐ ชั่วโมงต่อปี และทนายความจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามกฎหมายการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยไม่มีค่าใช้จ่ายปี ๒๐๑๐ เพื่อชั่วโมงการทำงานเพิ่มเติม

^{๑๔๘} See, for example, National Pro Bono Resource Centre, *National Law Firm Pro Bono Survey: Australian Firms with Fifty or More Lawyers – Final Report* (University of New South Wales, 2013).

โครงการผู้ช่วยทางกฎหมาย

ศักยภาพของผู้ช่วยทางกฎหมายที่ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายได้รับการยอมรับมากขึ้นในหลายภูมิภาคของโลก และโครงการผู้ช่วยทางกฎหมายซึ่งดำเนินการในหลายประเทศยังมีความหลากหลายด้วยระดับการพัฒนาที่แตกต่างกัน ยังไม่มีคำนิยามสำหรับคำว่า "ผู้ช่วยทางกฎหมาย" แต่โดยพื้นฐานแล้ว ผู้ช่วยทางกฎหมายคือ บุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนของการเป็นทนายความ ผู้ให้บริการบางส่วนหรือทั้งหมดที่ให้โดยทนายความผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน คำว่า "ผู้ช่วยทางกฎหมายของชุมชน" นำมาใช้เพื่ออธิบายถึงผู้ช่วยทางกฎหมายผู้เป็นสมาชิกของชุมชนที่พวกเขาให้บริการ หรือทำงานในองค์กรที่ตั้งอยู่ในชุมชนนั้น และเป็นผู้ใช้ทักษะและวิธีการที่สะท้อนถึงความสัมพันธ์และช่วยในการจัดการและเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน^{๑๔๕}

โดยพื้นฐานแล้ว โครงการผู้ช่วยทางกฎหมายมีสองประเภทที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ในโครงการประเภทแรก ผู้ช่วยทางกฎหมายจะปฏิบัติหน้าที่บางส่วนของทนายความ แม้ว่าจะไม่ได้มีรูปแบบของการบริการ และไม่ว่าจะทำงานร่วมกับทนายความหรือส่งต่อคดีให้กับทนายความ เมื่องานนั้นกำหนดให้ต้องดำเนินการโดยทนายความเท่านั้น ในโครงการดังกล่าว ผู้ช่วยทางกฎหมายอาจช่วยทำงานให้กับทนายความผู้ให้บริการหลักในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

กรอบที่ ๔๖. โครงการผู้ช่วยทางกฎหมาย - ตัวอย่างจากสหรัฐอเมริกาและเชียร์ราลีโอน

ตัวอย่างเช่น เดอะ บรอนซ์ ดีเฟนเดอร์ส ในนิวยอร์กว่าจ้างผู้ช่วยทางกฎหมายให้ทำหน้าที่ผู้สืบสวนทนายความชุมชน หรือผู้จัดงานชุมชน เพื่อให้ "ความคุ้มครองแบบองค์รวมสำหรับการต่อสู้ทั้งด้วยเหตุและผลลัพธ์ของการมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา"^a

ในโครงการที่ดำเนินการโดย ไทแมป ฟอร์ จัสติส ในเชียร์ราลีโอนและเดอะ พาราลีเกิล แอดไวซอรี เซอร์วิส ในมาลาวิ ผู้ช่วยทางกฎหมายเข้าร่วมในสถานีตำรวจ สถานกักขังอื่นๆ และศาล และทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์และให้ข้อมูลแก่ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา แต่ไม่ได้ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือ เป็นสิ่งที่จำเป็นที่คดีจะได้รับการส่งผ่านไปยังทนายความเพื่อความช่วยเหลือทางกฎหมายเพิ่มเติม อย่างเช่นการเป็นตัวแทนในศาล

^a See www.bronxdefenders.org/our-work/holistic-defense

^{๑๔๕} See generally the Kampala Declaration on Community Paralegals, available from www.namati.org/news/newsfeed/kampala-declaration; Open Society Justice Initiative, Community-based Paralegals: A Practitioner's Guide (New York: Open Society Institute, 2010); and United Nations Office on Drugs and Crime, Handbook on Improving Access to Legal Aid in Africa, pp. 31-37. For an evaluation of a paralegal scheme in Sierra Leone, see P. Dale, Delivering Justice to Sierra Leone's Poor: An Analysis of the Work of TIMAP for Justice (Washington, D.C., World Bank, 2009) (available via <http://documents.worldbank.org/curated/en/home>). For a description of a paralegal pilot scheme in Rwanda, see Penal Reform International, Paralegals in Rwanda: A Case Study by Penal Reform International (January 2012), available from www.penalreform.org/publications/paralegals-rwanda-case-study.

โครงการผู้ช่วยทางกฎหมายประเภทที่สอง ผู้ช่วยทางกฎหมายจะปฏิบัติหน้าที่ทั้งหมดตามที่ทนายความปฏิบัติ อย่างน้อยในส่วนที่เกี่ยวกับขั้นตอนเฉพาะของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ตัวอย่างเช่น ในอังกฤษและเวลส์มีระบบที่จัดตั้งอย่างดีของตัวแทน (ผู้ช่วยทางกฎหมาย) "ที่ได้รับการรับรอง" โดยทั่วไปได้รับการว่าจ้างโดยสำนักงานกฎหมาย ซึ่งให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้ต้องสงสัยที่สถานีตำรวจ และผู้ได้รับอนุญาตให้ทำหน้าที่เป็นทนายความในหน้าที่ที่สถานีตำรวจ หากผู้รับบริการถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางอาญา คดีก็จะได้รับการส่งผ่านไปยังทนายความเพื่อเป็นตัวแทนของผู้รับบริการในศาล^{๑๔๖}

โครงการผู้ช่วยทางกฎหมายสามารถให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วโดยการ ใช้โครงการเรียกทนายหรือโครงการทนายความในหน้าที่ แม้ว่าเรื่องนี้ขึ้นอยู่กับความรู้ทางกฎหมายที่ ผู้ช่วยทางกฎหมายสามารถปฏิบัติหน้าที่ (บางอย่าง) ของทนายความได้ แต่พวกเขาเหมาะสมกับโครงการเข้าเยี่ยมอย่างยิ่ง เนื่องจาก อย่างน้อยหากเป็นผู้ช่วยทางกฎหมายได้รับการว่าจ้างโดยองค์กร นอกภาครัฐหรือองค์กรชุมชน พวกเขาไม่ขึ้นกับค่าธรรมเนียมที่ต้องชำระในส่วนของผู้รับบริการ รายบุคคล โครงการผู้ช่วยทางกฎหมายมีข้อได้เปรียบเฉพาะในประเทศหรือสถานที่ที่มีจำนวน ทนายความผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนผู้มีความเต็มใจและสามารถที่จะให้การเข้าถึงความช่วยเหลือ ประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วไม่เพียงพอ นอกจากนี้ โครงการดังกล่าวโดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการ ชุมชน อาจมีความเหมาะสมกว่าโครงการทนายความ ในการดำเนินงานที่มีความทันสมัยยิ่งขึ้นในส่วนที่ เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว มีแนวโน้มที่ผู้ช่วยทางกฎหมายจะ ใกล้ชิดกับชุมชนที่ให้บริการ - ในแง่ของการให้การอบรมสั่งสอน วัฒนธรรมและเศรษฐกิจและสถานภาพ ทางสังคม - และดังนั้นจึงอาจมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในการให้ข้อมูลหรือคำแนะนำในรูปแบบที่ ผู้รับบริการมีแนวโน้มที่จะเข้าใจ ในการพิสูจน์และรับประกันความร่วมมือของพยานและผู้ค้าประกัน และรับรองการนำออกจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญาอย่างเป็นทางการ

อย่างไรก็ตามสำหรับโครงการผู้ช่วยทางกฎหมายจะมีประสิทธิภาพในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทาง กฎหมายโดยเร็วที่มีคุณภาพเพียงพอ ต้องให้ความสนใจอย่างใกล้ชิดกับปัจจัยหลายอย่างที่จะระบุใน แนวทางที่ ๑๔ แห่งหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ

^{๑๔๖} Information on accredited representatives (paralegals) is available from www.justice.gov.uk/downloads/legal_aid/crime-categories-of-law/policerepsinfo-june2008-v2.pdf.

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายในระบบยุติธรรมทางอาญา³

แนวทางที่ ๑๔. ผู้ช่วยทางกฎหมาย

เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายแห่งชาติและตามความเหมาะสม รัฐควรตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยทางกฎหมาย หรือผู้ให้บริการที่คล้ายกันในที่ซึ่งการเข้าถึงทนายความมีความจำกัด

เพื่อจุดประสงค์นี้รัฐควรปรึกษาหารือกับภาคประชาสังคมและหน่วยงานยุติธรรมและสมาคมวิชาชีพเพื่อนำมาตรการเหล่านี้ไปใช้:

(ก) ตามความเหมาะสมพัฒนาโครงการให้บริการผู้ช่วยทางกฎหมายทั่วประเทศด้วยหลักสูตรฝึกอบรมที่ได้มาตรฐาน และโครงการที่ได้รับการรับรอง รวมทั้งการตรวจคัดกรองและตรวจสอบที่เหมาะสม

(ข) เพื่อให้มั่นใจว่ามีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการให้บริการผู้ช่วยทางกฎหมาย และผู้ช่วยทางกฎหมายได้รับการฝึกอบรมอย่างเพียงพอและดำเนินงานภายใต้การกำกับดูแลของทนายความผู้มีความรับผิดชอบ

(ค) เพื่อให้มั่นใจว่ามีความพร้อมของกลไกการติดตามและประเมินผลเพื่อรับประกันคุณภาพของบริการที่ให้โดยผู้ช่วยทางกฎหมาย

(ง) ปรึกษาหารือกับหน่วยงานภาคประชาสังคมและความยุติธรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาจรรยาบรรณที่ยึดเหนี่ยวการทำงานทั้งหมดของผู้ช่วยทางกฎหมายในระบบยุติธรรมทางอาญา

(จ) เพื่อการระบุประเภทของบริการทางกฎหมายที่สามารถให้บริการโดยผู้ช่วยทางกฎหมาย และประเภทของบริการที่จะต้องให้โดยทนายความเท่านั้น เว้นแต่การกำหนดดังกล่าวอยู่ในอำนาจของศาลหรือเนติบัณฑิตยสภา

(ฉ) เพื่อให้มั่นใจว่าการเข้าถึงผู้ช่วยทางกฎหมายที่ได้รับการรับรอง ผู้ได้รับการมอบหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่สถานีตำรวจและเรือนจำ สถานกักขัง หรือศูนย์กักขังก่อนการพิจารณาคดีและอื่นๆ

(ช) เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับแห่งชาติ ในการอนุญาตให้ศาลให้การรับรองและผู้ช่วยทางกฎหมายผู้ผ่านการฝึกอบรมอย่างเหมาะสมให้เข้าร่วมในการพิจารณาคดีและให้คำแนะนำผู้ถูกกล่าวหาหากไม่มีทนายความที่จะกระทำเช่นนั้น

³ General Assembly resolution 67/187, annex, paras. 67-78

การตระหนักถึงบทบาทของผู้ช่วยทางกฎหมาย

แนวทางที่ ๑๔ สนับสนุนรัฐให้ตระหนักถึงบทบาทของผู้ช่วยทางกฎหมาย เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ช่วยทางกฎหมายผู้ได้รับการรับรองสามารถเข้าถึงสถานีตำรวจและสถานกักขัง และเพื่อให้ผู้ช่วยทางกฎหมายผู้ผ่านการฝึกอบรมอย่างเหมาะสมเข้าร่วมในการพิจารณาคดีหากไม่มีทนายความที่จะกระทำเช่นนั้น บางรัฐให้การยอมรับทางกฎหมายกับผู้ช่วยทางกฎหมาย อย่างไรก็ตาม ในรัฐส่วนใหญ่ ยังไม่มีการยอมรับอย่างเป็นทางการของผู้ช่วยทางกฎหมาย และต้องมีการดำเนินที่จำเป็นเพื่อให้แนวทางที่ ๑๔ ประสบผลสำเร็จ

กรอบที่ ๔๗. การยอมรับบทบาทของผู้ช่วยทางกฎหมาย - ตัวอย่างจากเซียร์ราลีโอนและอังกฤษและเวลส์

ในเซียร์ราลีโอน คณะกรรมการความช่วยเหลือทางกฎหมายมีอำนาจตามกฎหมายในการรับรองผู้ช่วยทางกฎหมายเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย^๑

ในอังกฤษและเวลส์ ภายใต้ข้อยกเว้นบางอย่าง กฎหมายยอมรับว่าผู้ช่วยทางกฎหมายที่ได้รับการรับรองจะต้องได้รับการปฏิบัติในลักษณะเดียวกับทนายความเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่สถานีตำรวจ และมีสิทธิที่จะได้รับค่าจ้างตามโครงการความช่วยเหลือทางกฎหมาย^๒

^๑ Sierra Leone, Legal Aid Act 2012, sect. 9, subsect. 2, and sect. 30, subsect. 1.

^๒ United Kingdom, Police and Criminal Evidence Act 1984, sect. 66 and Code of Practice C, para. 6.12

การกำหนดหน้าที่ผู้ช่วยทางกฎหมาย

แนวทางที่ ๑๔ แสดงให้เห็นว่ารัฐควรใช้มาตรการบางอย่างเพื่อระบุประเภทบริการทางกฎหมายที่สามารถให้บริการโดยผู้ช่วยทางกฎหมาย และประเภทที่ต้องให้บริการโดยทนายความเท่านั้น ประเภทที่อาจให้บริการโดยผู้ช่วยทางกฎหมายควรแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นของการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย ความสามารถ - ในแง่ของความรู้ ทักษะและประสบการณ์ของผู้ช่วยทางกฎหมายเพื่อให้บริการเหล่านั้น และระดับและคุณภาพของการกำกับดูแลที่มีอยู่ พาราลีเกิล แอดไวซอรี เซอร์วิสที่สร้างขึ้นมาอย่างยาวนานในมาลาวีใช้แนวทาง "การทำงาน" เพื่อกำหนดว่า "บริการใดที่เฉพาะทนายความจะให้บริการได้ดีที่สุด บริการใดที่เฉพาะผู้มีใช้-ทนายความเท่านั้นจะให้บริการได้ดีที่สุด"^{๓๔} และบริการใดที่ทนายความและผู้มีใช้-ทนายความทำงานร่วมกันจะได้รับการที่ดีที่สุด" วิธีการนี้อาจมีความเหมาะสมเฉพาะเขตอำนาจศาล ในส่วนของการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว ประสบการณ์จากหลายประเทศแสดงให้เห็นว่าผู้ช่วยทางกฎหมายผู้ได้รับการฝึกอบรมและการกำกับ

^{๓๔} Geraghty and others, "Access to justice: challenges, models, and the participation of non-lawyers in justice delivery", p. 82

ดูแลที่เหมาะสมสามารถให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (และดำเนินการตามหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง) ให้แก่บุคคลที่ถูกจับกุมและถูกกักขังในสถานีดำรวจหรือถูกกักขังในสถานกักขังอื่นๆ ประเทศส่วนใหญ่ไม่อนุญาตให้ผู้ช่วยทางกฎหมายแสดงตนในศาล ดังนั้น จึงไม่อนุญาตให้ทำคำร้องตามกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนหรือทำคำร้องสำหรับการปล่อยตัวก่อนการพิจารณาคดี อย่างไรก็ตาม ในสถานการณ์ที่ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาอาจไม่มีผู้แทน ก็จะทำให้กรณีมีความหนักแน่นพอที่จะให้ผู้ช่วยทางกฎหมายเพื่อเป็นตัวแทนของบุคคลดังกล่าว ในที่ซึ่งผู้ช่วยทางกฎหมายไม่ได้รับอนุญาตให้แสดงตนในศาล ควรพิจารณาถึงวิธีการรับข้อมูลและการปฏิบัติโดยผู้ช่วยทางกฎหมายเพื่อถ่ายทอดไปยังทนายความผู้เป็นตัวแทนในศาล

การฝึกอบรมและการให้การรับรองผู้ช่วยทางกฎหมาย

เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาที่ได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือจากผู้ช่วยทางกฎหมายจะไม่เสียเปรียบเมื่อเทียบกับผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือจากทนายความ การยอมรับในเรื่องนี้ตามแนวทางที่ ๑๔ แสดงให้เห็นว่ารัฐควรใช้มาตรการเพื่อให้มั่นใจว่าผู้ช่วยทางกฎหมายได้รับการฝึกอบรมและกำกับดูแลอย่างเหมาะสม ดำเนินงานภายใต้การกำกับดูแลของทนายความผู้มีความรับผิดชอบที่ครบถ้วน และตามมาตรฐานคุณภาพที่เหมาะสม รัฐยังควรส่งเสริมจรรยาบรรณอันเป็นหลักยึดเหนี่ยวให้แก่ผู้ช่วยทางกฎหมายทุกคน

กรอบที่ ๔๘. การให้การรับรองผู้ช่วยทางกฎหมาย - ตัวอย่างจากเชียร์ราลีโอน แอฟริกาใต้และอังกฤษและเวลส์

ตามที่ระบุไว้ข้างต้น ในเชียร์ราลีโอน คณะกรรมการช่วยเหลือทางกฎหมายมีอำนาจในการรับรองผู้ช่วยทางกฎหมาย เพื่อวัตถุประสงค์ในการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ในแอฟริกาใต้ ตามปกติผู้ช่วยทางกฎหมายจะถือประกาศนียบัตรจากมหาวิทยาลัยหรือปริญญาตรีที่รวมหลักสูตรกฎหมาย

ในอังกฤษและเวลส์ ผู้ช่วยทางกฎหมายไม่ได้รับอนุญาตให้มอบบริการความช่วยเหลือทางกฎหมายที่สถานีดำรวจ (ยกเว้นในช่วงทดลองงาน) จนกว่าจะได้รับการรับรอง เพื่อที่จะได้รับการรับรองจะต้องผ่านการทดสอบที่ออกแบบมาเพื่อประเมินความรู้ ทักษะ และความสามารถในการใช้ทักษะเหล่านั้น³

³ The accreditation scheme is jointly regulated by the Solicitors Regulation Authority and the Legal Services Commission. Details are available from www.sra.org.uk/solicitors/accreditation/police-station-representatives-accreditation.page. for different approaches to training paralegals see Open Society Justice Initiative, Community-based Paralegals: A Practitioner's Guide, chap. 5.

ศูนย์ความช่วยเหลือทางกฎหมายและโครงการผู้เชี่ยวชาญ

ในหลายประเทศ โดยทั่วไปแล้ว ศูนย์ความช่วยเหลือทางกฎหมายและโครงการผู้เชี่ยวชาญดำเนินการโดยองค์กรนอกภาครัฐ หรือองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหา และบุคคลอื่นๆ โดยเฉพาะในประเทศที่ไม่ได้มีระบบครอบคลุมความช่วยเหลือทางกฎหมาย ทำหน้าที่เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับประชาชนทุกคนที่ต้องการบริการความช่วยเหลือทางกฎหมายในท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง และองค์กรดังกล่าวบางแห่งได้พัฒนาเครือข่ายที่ครอบคลุม การให้บริการดังกล่าว นอกเหนือจากการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย ศูนย์และโครงการดังกล่าวอาจแสดงบทบาทสำคัญแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นสำหรับการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายแบบครอบคลุม นอกจากนี้ ยังมีประสิทธิภาพอย่างยิ่งในการพัฒนาวิธีการใหม่ๆ ในการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย และในการทำเช่นนั้นอาจกระตุ้นให้เกิดการปรับปรุงการให้บริการโดยผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายอื่นๆ

กรอบที่ ๔๔. ศูนย์ยุติธรรมสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมายในจอร์แดน

ศูนย์ยุติธรรมสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมายในจอร์แดนเป็นองค์กรนอกภาครัฐที่ได้แสวงหาผลกำไรโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการให้คำปรึกษาและประชาชนผู้อ่อนด้อยเข้าถึงระบบยุติธรรม ศูนย์มีพันธกิจในการสนับสนุนการเข้าถึงความยุติธรรม ทำให้ชุมชนมีอำนาจยิ่งขึ้น และทำให้การเปลี่ยนแปลงทางระบบบรรลุผลผ่านทางผู้แทน การว่าความ และงานบริการสู่ภายนอก โดยให้บริการผ่านคลินิกความช่วยเหลือทางกฎหมาย ๑๐ แห่ง และมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ครอบคลุมทุกภูมิภาคของจอร์แดนก่อนสิ้นปี ๒๐๑๓ ทั้งยังจัดตั้งเครือข่ายทนายความบริการสังคม และได้จัดทำกรณีศึกษาเพื่อทำเอกสารแสดงถึงระดับความต้องการการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายในจอร์แดน^๓

^๓ See <http://jcla-org.com> for more information.

บางศูนย์ความช่วยเหลือทางกฎหมายและโครงการผู้เชี่ยวชาญมุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายต่อส่วนใดส่วนหนึ่งของชุมชน โดยเฉพาะผู้ที่มีความต้องการพิเศษ ประสบปัญหาความเสียเปรียบบางอย่าง หรือเป็นผู้ "ยากที่จะเข้าถึง" ในการทำเช่นนั้นอาจต้องให้บริการไม่เพียงแต่ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ที่ถูกกล่าวหาเท่านั้น แต่ยังรวมถึงเหยื่อ และมักจะมุ่งหมายเพื่อทำให้มั่นใจว่าคดีอาญาได้รับการจัดการนอกระบบยุติธรรมทางอาญาอย่างเป็นทางการ

ในประเทศต่างๆ โครงการที่ได้รับการสนับสนุนโดยโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติและองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับสตรี เด็กและบุคคลผู้มีความต้องการพิเศษอื่นๆ เช่น นักโทษผู้ติดโรคเรื้อรังหรือนักโทษผู้สูงอายุ

กรอบที่ ๕๐. โครงการผู้เชี่ยวชาญความช่วยเหลือทางกฎหมาย - ตัวอย่างจากโตโกและซิมบับเว

ในโตโก เดอะกรุป ฟอว์ รีเฟลคชั่น แอนด์ แอคชั่น: วูเมน ดีมอเครซี แอนด์ ดีเวลอปเม้นท์ (The Group for Reflection and Action: Women, Democracy and Development) ว่าจ้างทนายความและผู้ช่วยทางกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือทั้งผู้ต้องสงสัยและเหยื่อ รวมทั้งในสถานีตำรวจ

โครงการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย เดอะ แคทช์ (CATCH) ในซิมบับเวมุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและบริการอื่นๆ แก่เด็ก^๕ แคทช์เป็นองค์กรอาสาสมัครที่ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่เด็กผู้พบว่าตนเองกระทำผิดกฎหมาย ผู้รับบริการเด็กทุกคนจะถูกมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ทางกฎหมายและนักสังคมสงเคราะห์ ผู้หาทางจำกัดการเข้าสู่ระบบยุติธรรมให้กับเด็ก ในขณะที่พยายามเพิ่มการเข้าถึงบริการเพื่อสังคมและการคุ้มครองเด็ก ใช้การประกันตัว หากมีความเหมาะสม แคทช์จะพิสูจน์ว่าใครเป็นผู้เต็มใจที่จะให้การดูแลและสามารถรับผิดชอบต่อเด็ก หรือหากเป็นไปได้ ใครจะเป็นผู้เต็มใจที่จะเจรจาต่อรองการประกันตัวที่เป็นตัวเงิน เมื่อคดีได้รับการดำเนินไปตามแผน และเจ้าหน้าที่ทางกฎหมายของแคทช์ได้พบอัยการเพื่อขอให้ปล่อยเด็ก ในปีแรกของการดำเนินงาน แคทช์สามารถเจรจาต่อรองจำนำคดีออกจากศาลได้ถึง ๖๕ เปอร์เซ็นต์ของกรณี

^๕ for other specialist schemes in Africa, see United Nations Office on Drugs and Crime, Handbook on Improving Access to Legal Aid in Africa, chap. V.

ในประเทศที่ไม่ได้มีระบบครอบคลุมการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว ศูนย์ความช่วยเหลือทางกฎหมายและองค์กรผู้เชี่ยวชาญจะแสดงบทบาทสำคัญที่จะให้ความมั่นใจว่าอย่างน้อยบางส่วนของชุมชนสามารถเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย อย่างไรก็ตาม หลักการและแนวทางของสหประชาชาติมอบความรับผิดชอบหลักให้กับรัฐเพื่อรับประกันว่าระบบความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ครอบคลุมจะมีอยู่ (หลักการที่ ๒) เพื่อศูนย์และองค์กรดังกล่าวจะมีได้ถูกนำมาใช้แทนที่ความรับผิดชอบของรัฐ หลักเกณฑ์ที่ ๑๔ แสดงให้เห็นว่ารัฐควรยอมรับและกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมและกลุ่มอื่นๆ ในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย แม้จะมีระบบความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ครอบคลุมอยู่แล้ว องค์กรและกลุ่มต่างๆ อาจมีบทบาทสำคัญในการตอบสนองสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษและสร้างสรรค์วิธีการที่มีประสิทธิภาพในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

คลินิกทางกฎหมายในมหาวิทยาลัย

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติกำหนดให้ ตามที่เหมาะสม รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งคลินิกความช่วยเหลือทางกฎหมายในมหาวิทยาลัยและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยการพัฒนาระเบียบการปฏิบัติงานของนักศึกษาและอำนวยความสะดวกการฝึกงานทางกฎหมายในศาล

หลักการและแนวปฏิบัติแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายในระบบความยุติธรรมทางอาญา³

แนวปฏิบัติที่ ๑๖. การร่วมมือกับผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีใช้รัฐและมหาวิทยาลัย

ตามความเหมาะสมรัฐควรดำเนินการดังต่อไปนี้

(ก) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งคลินิกความช่วยเหลือทางกฎหมายในแผนกกฎหมายภายในมหาวิทยาลัยเพื่อส่งเสริมทางคลินิกและโครงการความสนใจของประชาชนทางกฎหมายในหมู่คณาจารย์และนักศึกษา รวมทั้งในหลักสูตรที่ได้รับการรับรองของมหาวิทยาลัย

(ข) เพื่อส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้กับนักศึกษากฎหมายเพื่อที่จะเข้าร่วม ภายใต้การกำกับดูแลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับกฎหมายหรือการปฏิบัติแห่งชาติ ในเรื่องของคลินิกความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือโครงการความช่วยเหลือทางกฎหมายอื่นๆ ของชุมชน ให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาหรือการพัฒนาวิชาชีพ

(ค) หากยังไม่มีอยู่ พัฒนาระเบียบการปฏิบัติงานนักศึกษาที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนในศาลภายใต้การกำกับดูแลของทนายความผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนหรือคณาจารย์ โดยมีเงื่อนไขว่าระเบียบดังกล่าวได้รับการส่งเสริมในการหารือร่วมกันและศาลผู้มีอำนาจให้การยอมรับ หรือองค์กรที่ควบคุมการปฏิบัติงานทางกฎหมายต่อหน้าศาล

(ง) ในเขตอำนาจศาลที่กำหนดให้นักศึกษากฎหมายฝึกงาน ให้มีระเบียบที่อนุญาตให้ปฏิบัติงานในศาลภายใต้การกำกับดูแลของทนายความผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน

³ General Assembly resolution 67/187, annex, para. 72.

คลินิกทางกฎหมายในมหาวิทยาลัยในหลายประเทศมีนักศึกษากฎหมายที่ได้รับการฝึกฝนและการกำกับดูแลอย่างเหมาะสม เพื่อให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายในส่วนของคดีอาญา นอกจากนี้ ยังเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการให้นักศึกษากฎหมายในองค์กรทนายสาธารณะและโครงการประจำการในการให้การเข้าถึงโดยเร็ว (อ้างถึงก่อนหน้านี้ในส่วนนี้)

กรอบที่ ๕๑. คลินิกความช่วยเหลือทางกฎหมายในมหาวิทยาลัย ตัวอย่างจากสหรัฐอเมริกาและแอฟริกาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ในสหรัฐอเมริกามีโครงการคลินิกอย่างน้อย ๑๔๗ โครงการในมหาวิทยาลัยกฎหมาย หนึ่งในสามให้บริการผู้ความคดีอาญา^a

ในแอฟริกาโครงการคลินิกทางกฎหมายมีอยู่ในมหาวิทยาลัยในหลายประเทศ รวมทั้ง เอธิโอเปีย เคนยา โมซัมบิก ในจีเรีย เซียร์รา ลีโอน และแอฟริกาใต้ และหลายแห่งดำเนินงานในสาขาความยุติธรรมทางอาญา^b

ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เดอะ บริดจ์ อครอส บอร์ดอร์ เซาท์-อีสต์ เอเชีย คอมมูนิตี้ ลีเกิ้ล เอดูเคชั่น อินิซีเอทีฟ ให้การสนับสนุนการจัดตั้งมหาวิทยาลัยคลินิกกฎหมาย^c

^a American Bar Association, Directory of Law School Public Interest and Pro Bono Programs, available from <http://apps.americanbar.org/legalservices/probono/lawschools>.

^b United Nations Office on Drugs and Crime, Handbook on Improving Access to Legal Aid in Africa, pp. 29-30.

^c See www.babseacle.org for more information.

โครงการคลินิกทางกฎหมายในมหาวิทยาลัยมีข้อดีหลายประการ โดยที่มีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าวิธีการอื่นๆ ในการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย และยังช่วยส่งเสริมทักษะการให้บริการสาธารณะแก่ทนายความในอนาคตซึ่งจะยังคงอยู่กับพวกเขาตลอดเวลาที่ประกอบอาชีพ อย่างไรก็ตามการใช้คลินิกทางกฎหมายในมหาวิทยาลัยเพื่อให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วยังเป็นปัญหา (เว้นแต่เมื่อใช้สำหรับการปฏิบัติงานเฉพาะอย่าง เช่นการจัดหาทนายความในหน้าที่ของศูนย์บริการ) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากมีการใช้ร่วมกับโครงการเรียกทนาย โครงการเรียกทนายกำหนดถึงความสามารถในการตอบสนองต่อการร้องขอการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายทันที ไม่ว่าเวลาใดในเวลากลางวันหรือกลางคืน และสำหรับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่จะให้เวลาตามความจำเป็นตามความต้องการของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาและลักษณะของความผิดทางอาญาที่ถูกกล่าวหาหรือการสืบสวน ยิ่งกว่านั้น อาจมีความต้องการการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายที่สถานีตำรวจหรือสถานกักขังอื่นๆ อย่างยิ่ง ไม่เพียงแต่ในแง่ระดับทักษะและความเชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายที่จำเป็นเท่านั้น แต่ยังเป็นเพราะสภาพแวดล้อมการทำงานที่เป็นอุปสรรคอย่างมาก ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาอาจมีความอ่อนด้อย และตำรวจอาจแสดงความไม่พอใจต่อที่ปรึกษากฎหมาย โครงการคลินิกทางกฎหมายอาจทำงานได้ดี แต่เมื่อให้บริการการเข้าถึงโดยเร็วด้วยโครงการเข้าเยี่ยมความต้องการในแง่ของเวลาและสถานที่อาจคาดการณ์ได้ดียิ่งขึ้น และนักศึกษามีแนวโน้มที่จะได้รับการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดจากทนายความหรืออาจารย์ทางกฎหมาย

จ. การรับประกันคุณภาพการบริการ

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้รับการรับรองตามหลักการที่ ๑๓ แห่งหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ ที่กำหนดให้รัฐต้อง มีกลไกเพื่อทำให้มั่นใจว่า ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายทุกคนมีการศึกษา ได้รับการฝึกอบรมมีทักษะ และประสบการณ์ที่เหมาะสมกับลักษณะของการทำงาน

หลักการและแนวปฏิบัติแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายในระบบ ความยุติธรรมทางอาญา

หลักการที่ ๑๓. ความสามารถและความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

รัฐควรมีกลไกเพื่อทำให้มั่นใจว่าผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายทุกคนมีการศึกษา ได้รับการฝึกอบรม มีทักษะและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับลักษณะของการทำงาน รวมถึงความรุนแรงของความผิดที่ เกี่ยวข้อง ตลอดจนสิทธิและความต้องการของสตรี เด็ก และกลุ่มผู้มีความต้องการพิเศษ

แนวทางที่ ๑๕ กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการรับรองคุณภาพ ระเบียบวินัยและการกำกับดูแลผู้ให้ความ ช่วยเหลือทางกฎหมาย และแนวทางที่ ๑๖ กำหนดว่า รัฐควรปรึกษาหารือกับองค์กรภาคประชาสังคม และหน่วยงานยุติธรรมและสมาคมวิชาชีพ เพื่อสร้างมาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบ และกลไกการ ประเมินผลสำหรับผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย

แนวทางการประกันคุณภาพจะขึ้นอยู่กับวิธีการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยเฉพาะการเข้าถึง ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว การจัดการและการมอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะขึ้นกับไม่ ว่าจะ (ก) มีองค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รับผิดชอบสำหรับการบริหารความช่วยเหลือทาง กฎหมายหรือไม่ (ข) ไม่ว่าจะมีความสัมพันธ์ทางสัญญาระหว่างองค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมายและ ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และบริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย ผู้ให้บริการหรือ และ (ค) ไม่ว่า ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะให้ผ่านบริการทนายความสาธารณะหรือไม่

ในมุมมองของความแตกต่างในวิธีการจัดการและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย เป็นการไม่ เหมาะสมที่จะกำหนดด้วยการอธิบายถึงวิธีการประกันคุณภาพที่ควรจะต้องเทียบเคียง ในหลายๆ ประเทศที่ บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายให้บริการภายใต้การทำสัญญา มาตรฐานคุณภาพอาจกระทำเป็น สัญญา และกลไกทางสัญญาจะนำมาใช้เพื่อให้มั่นใจว่าการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายจะ เป็นการให้ตามมาตรฐานเหล่านั้น วิธีการที่คล้ายกันอาจนำไปใช้ในที่ซึ่งการให้บริการความช่วยเหลือทาง กฎหมายให้บริการโดยบริการทนายความสาธารณะ ในกรณีที่ไม่มีการจัดการดังกล่าว การประกัน

คุณภาพอาจเป็นของเนติบัณฑิตยสภา และผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายส่วนบุคคล ซึ่งมักจะ ไม่ค่อยน่าพอใจ^{๑๔๔} อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะจัดการสำหรับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีอยู่จะเป็นประเภทใด ยังมีความเป็นไปได้ที่จะอธิบายถึงประเภทของกลไกการรับประกันคุณภาพ ที่ควรนำมาพิจารณา ทำให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย และสิ่งที่นำไปใช้กับผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ในการพิจารณาถึงมาตรฐานที่กำหนดของผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย ความแตกต่างอาจทำได้ระหว่างมาตรฐานการให้บริการ และมาตรฐานองค์กร (หรือผู้บริหาร) ความเกี่ยวข้องของมาตรฐานใดๆ โดยเฉพาะจะขึ้นอยู่กับรูปแบบของการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว ตัวอย่างเช่น เวลาที่ใช้ในการตอบสนองจะเกี่ยวข้องกับโครงการเรียกทนาย แต่ไม่ใช่กับโครงการเข้าเยี่ยม โดยที่มาตรฐานจริยธรรมและคุณภาพจะใช้กับโครงการทั้งสองประเภท

^{๑๔๔} In some countries, membership of a bar association is not mandatory, and most bar associations do not have professional standards that are specifically relevant to early access to legal aid

มาตรฐานการให้บริการ

เกี่ยวกับมาตรฐานการให้บริการ ควรพิจารณาถึงสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

- **การปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม:** ผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายไม่ควรแทรกแซงการตัดสินใจทางวิชาชีพของทนายความและผู้ช่วยทางกฎหมายที่ได้รับการว่าจ้างโดยผู้ให้บริการ ในการกำหนดคำแนะนำและความช่วยเหลือที่จะให้ในแต่ละคดี การรักษาความลับของทนายความ-ผู้รับบริการจะต้องได้รับความเคารพ และผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายควรพิจารณาตนเองว่าได้ยึดตามกฎการรักษาความลับที่ใช้กับผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายผู้ทำงานให้
- **การยอมรับคดี:** การร้องขอคำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายจะต้องได้รับการยอมรับ เว้นแต่มีเหตุผลระบุว่าเหตุใดจึงไม่ทำเช่นนั้น เนื่องจากเหตุผลดังกล่าวจะได้รับการบันทึกอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร
- **เวลาตอบสนอง:** เนื่องจากความละเอียดอ่อนในเรื่องของเวลาการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย ผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายควรทำงานตามมาตรฐานที่กำหนดในเรื่องของเวลาตามการเรียกร้องเพื่อการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมาย สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับโครงการเรียกทนาย และอาจแสดงดังต่อไปนี้ในรูปของ ร้อยละ x ของการเรียก การตอบรับ (ทางโทรศัพท์หรือทางบุคคล) จะต้องกระทำภายใน y นาที
- **วิธีการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือ:** คำแนะนำและความช่วยเหลือจะต้องให้ด้วยตัวบุคคล เว้นแต่มีเหตุผลระบุว่าเหตุใดจึงไม่ทำเช่นนั้น เนื่องจากเหตุผลดังกล่าวจะได้รับการบันทึกอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร
- **บันทึกอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร:** จะต้องเก็บคำร้องขอและการดำเนินการทั้งหมดสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดด้วยการบันทึกอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ควรพิจารณาถึงการกำหนดการอนุมัติเอกสารที่ส่งไปล่วงหน้า (ดูบทที่ ๕ บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในเรื่องนั้น)
- **ความต่อเนื่องของการเป็นตัวแทน:** ควรพิจารณาถึงการกำหนดให้ผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อให้การเป็นตัวแทนอย่างต่อเนื่อง เพื่อว่าในกรณีที่ไม่สามารถระบุเหตุผล ผู้ให้บริการต้องยอมรับคดี ดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่บุคคลต่อไป จนกว่าคดีจะเสร็จสิ้น
- **ห้ามเรียกเก็บค่าธรรมเนียมกับผู้รับบริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย:** ไม่มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมกับผู้รับบริการในคดีความช่วยเหลือทางกฎหมาย เว้นแต่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานองค์กร

เกี่ยวกับมาตรฐานองค์กร ควรพิจารณาถึงสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

- **การว่าจ้างพนักงานที่มีคุณภาพเหมาะสม:** ผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายจะต้องว่าจ้างพนักงานที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และมอบหมายคดีที่เหมาะสมกับคุณสมบัติ ความรู้และประสบการณ์
- **เงื่อนไขการบริการ (เงินเดือน บำนาญ ผลประโยชน์อื่นๆ):** ผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายควรพยายามที่จะให้เงื่อนไขการบริการ ที่อย่างน้อยที่สุด เมื่อเทียบกับที่มีอยู่ในการให้บริการการดำเนินคดีและเทียบเท่ากับบริการที่พวกเขาให้ เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถดึงดูดและรักษาพนักงานที่มีความสามารถสูง
- **การกำกับดูแลและการสนับสนุนส่วนบุคคล:** พนักงานจะต้องได้รับการกำกับดูแลเป็นประจำจากบุคคลที่มีคุณสมบัติ ความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นในการให้การกำกับดูแลดังกล่าว และกลไกที่เหมาะสมอื่นๆ เพื่อสนับสนุนพนักงาน การกำกับดูแลควรรวมถึงการตรวจสอบการเลือกคดีที่ทำงานโดยพนักงานที่เกี่ยวข้อง
- **การฝึกอบรม:** จะต้องมีการกลไกในการกำหนดความต้องการการฝึกอบรมของพนักงาน และจะต้องมีการฝึกอบรมที่เหมาะสมเป็นประจำ โดยเฉพาะในเรื่องของการพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนแรกของการกระบวนการยุติธรรมทางอาญารวมทั้งสำหรับเด็กและผู้ที่มีความต้องการพิเศษอื่นๆ (สำหรับหลักสูตรการฝึกอบรมผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ดูภาคผนวก ๑ ของเอกสารนี้)
- **แฟ้มคดี:** จะต้องมีการกำหนดขั้นตอนในการจัดเก็บแฟ้มคดีสำหรับระยะเวลาที่กำหนด และเพื่อให้สามารถนำแฟ้มมาใช้ได้ (ตัวอย่างเช่น เพื่อรองรับผู้รับบริการที่ “ทำซ้ำ” และเพื่อให้สามารถระบุความขัดแย้งทางผลประโยชน์)
- **จำนวนคดีซึ่งรับผิดชอบอยู่:** ควรมีการกลไกเพื่อให้มั่นใจว่าพนักงานไม่ได้คดีที่ “ดำเนินอยู่” มากจนเกินไป โดยคำนึงถึงคุณสมบัติ ประสบการณ์ ความซับซ้อนและความรุนแรงของคดี^{๑๔๙}
- **คุณภาพของงานคดี:** ควรมีการกลไกเพื่อรับรองและตรวจสอบคุณภาพของงานที่ดำเนินการในแต่ละคดี ตัวอย่างเช่น องค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมายมีข้อกำหนดว่า ผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายยื่นคดีจำนวนหนึ่ง หรือแฟ้มคดี เพื่อให้เพื่อนร่วมงานตรวจสอบ^{๑๕๐}

^{๑๔๙} The American Bar Association has adopted caseload standards, but there is concern that these standards have not been respected in practice (N. Lefstein, *Securing Reasonable Caseloads: Ethics and Law in Public Defense* (Chicago, American Bar Association, 2011); available from publications/books/ls_sclaid_def_securing_reasonable_caseloads.authcheckdam.pdf).

^{๑๕๐} For the peer review scheme in England and Wales, see www.justice.gov.uk/legal-aid/quality-assurance/audits/peer-review. Legal aid authorities in Scotland and the Netherlands also operate a system of peer review, as does the public defender service (La Defensoria) in Chile.

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่เป็นทนายความอาจมีเรื่องของมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานเนติบัณฑิตยสภาหรือองค์กรวิชาชีพอื่นๆ ที่เป็นสมาชิกอยู่ และในบางประเทศได้รับการควบคุมโดยกฎหมาย อย่างไรก็ตามในบางประเทศทนายความไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกของเนติบัณฑิตยสภา และไม่ต้องอยู่ภายใต้ข้อผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ ณ ที่ซึ่งมีเนติบัณฑิตยสภาและมีการดำเนินการทางวินัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในเรื่องของขอบเขตเพื่อให้การควบคุมคุณภาพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามปกติแล้ว ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ไม่ได้เป็นทนายความไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้วยเหตุผลเหล่านี้ควรพิจารณาที่จะรวมมาตรการคุณภาพสำหรับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเข้าในการกระทำสัญญา ทนายความในหน้าที่หรือโครงการที่มอบหมายอื่นๆ มาตรฐานดังกล่าวรวมถึงสิ่งต่อไปนี้:

- **การปฏิบัติตามจรรยาบรรณ:** ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรจะต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาชีพ หากไม่มีจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องสำหรับทนายความ หรือหากเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ไม่ได้เป็นทนายความและไม่ได้รับการคุ้มครองโดยจรรยาบรรณของทนายความ ควรพิจารณาถึงการกำหนดจรรยาบรรณที่เหมาะสม สิ่งนี้อาจรวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้ การปกป้องผลประโยชน์ของผู้รับบริการ การทำหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเป็นอิสระ ทำหน้าที่อย่างยุติธรรมและหลีกเลี่ยงการเลือกปฏิบัติ การปฏิบัติตามข้อผูกพันกับบุคคลอื่นๆ เช่น อัยการและศาล ในเรื่องของการรักษาความลับของผู้รับบริการไม่ดำเนินการเมื่อมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (รวมถึงความขัดแย้งระหว่างผู้รับบริการและความขัดแย้งระหว่างผู้รับบริการและผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย) ไม่เสนอหรือรับการชำระเงิน (ยกเว้นในกรณีที่การชำระเงินได้รับอนุญาตตามกฎหมาย) และไม่นำวิชาชีพไปสู่ความเสี่ยง^{๔๑}
- **ความสามารถ:** ควรพิจารณาถึงการรับรองว่า ผู้ให้บริการทางกฎหมายจะไม่รับทำคดีที่เกินความสามารถของตนในแง่ของความรู้ ทักษะและประสบการณ์
- **การฝึกอบรม:** ควรพิจารณาถึงการกำหนดให้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องเป็นประจำเพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะ และเพื่อให้มั่นใจว่ามีความรู้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องและวิธีดำเนินการทันสมัยและเหมาะสมกับความต้องการของผู้ที่ตนให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (ดูภาคผนวก ๑)

^{๔๑} See, for example, the Code of Professional Conduct for Counsel adopted by the International Criminal Court, in its resolution ICC-ASP/4/Res.1 of 2 December 2005, available from www.icc-cpi.int/NR/rdonlyres/BD397ECF-8CA8-44EF-92C6-AB48BED55BE2/140121/ICCASP432Res1_English.pdf.

- **การประกันคุณภาพ:** ควรพิจารณาถึงการกำหนดให้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายต้องจัดส่งผลงานของตนตามวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพ ตามที่กำหนดโดยผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือองค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมาย
- **การให้ความคุ้มครองเด็ก:** ในประเทศที่มีกฎหมายคุ้มครองเด็กที่เกี่ยวข้องกับการอารักขาและการตรวจสอบอยู่ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายกับเด็กควรได้รับการตรวจสอบ

สรุปประเด็นสำคัญ

๑. หลักการและแนวทางของสหประชาชาติกำหนดความรับผิดชอบของรัฐและให้แนวทางเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย รวมทั้งเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้:

- จัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานความช่วยเหลือทางกฎหมาย เพื่อรับผิดชอบในการให้ บริหาร ประสานงานและการตรวจสอบการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย
- จัดหางบประมาณที่เพียงพอและเฉพาะสำหรับการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายให้ เท่ากับความจำเป็นที่ต้องใช้
- จัดตั้งมาตรการเพื่อให้ผู้ช่วยทางกฎหมายสามารถให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายตาม ขอบเขตที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายแห่งชาติ
- จัดตั้งกลไกในการตรวจสอบความสามารถและความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทาง กฎหมาย
- จัดตั้งกลไกสำหรับการตรวจสอบและประเมินผลการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

๒. ควรพิจารณาจัดตั้งองค์กรแห่งชาติที่รับผิดชอบเฉพาะการบริหารความช่วยเหลือทางกฎหมาย และ กำหนดไว้ในกฎหมาย องค์กรดังกล่าวควรรับผิดชอบสำหรับ:

- การจัดสรรเงินทุนที่เพียงพอ
- การรายงานไปยังรัฐบาล หรือองค์กรตรวจสอบอื่นๆ ในเรื่องของการให้บริการความช่วยเหลือ ทางกฎหมาย และค่าใช้จ่ายของกองทุนตามวัตถุประสงค์นี้
- การจัดการสำหรับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย
- การจัดการสำหรับการประกันคุณภาพของการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย
- การทำให้มั่นใจว่าความต้องการเฉพาะของเด็กและบุคคลผู้มีความต้องการพิเศษจะได้รับการ จัดเตรียมอย่างเพียงพอ
- การจำกัดความและการกำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสมสำหรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย

- การเพิ่มความตระหนักของประชาชนต่อความช่วยเหลือทางกฎหมาย

๓. การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วอาจกระทำได้ด้วยโครงการหลายรูปแบบ ทางเลือกขึ้นอยู่กับสถานการณ์ รวมทั้งระดับและการคาดการณ์ถึงความต้องการ จำนวนของทนายความ ผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมที่มีอยู่ ไม่ว่ากฎหมายจะอนุญาตให้ผู้ช่วยทางกฎหมายให้บริการทางกฎหมายและ ขอบเขตกลไกที่มีอยู่จะมีประสิทธิภาพในการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว หรือไม่

๔. โครงการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วรวมถึง:

- โครงการโทรเรียกทนายและทนายความในหน้าที่ กระทำโดยการโทรเรียกผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายเมื่อผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาใช้สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย หรือในกรณีของทนายความในหน้าที่ ซึ่งผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายจะอยู่ปฏิบัติหน้าที่ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเมื่อมีความจำเป็น
- โครงการประจำการ กระทำโดยผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายประจำอยู่ที่สถานี ตำรวจหรือสถานกักขังอื่นๆ
- โครงการเข้าเยี่ยม กระทำโดยผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายเข้าเยี่ยมสถานีตำรวจหรือสถานกักขังอื่นๆ เป็นประจำ

๕. มีรูปแบบหลายประการของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายซึ่งอาจนำมาใช้ประการเดียวหรือหลายประการร่วมกัน เพื่อให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีอาญาที่เหมาะสมที่สุดมีดังนี้:

- โครงการทนายความสาธารณะ
- โครงการทนายความเอกชน
- โครงการผู้ช่วยทางกฎหมาย
- โครงการศูนย์ความช่วยเหลือทางกฎหมายและผู้เชี่ยวชาญ

๖. จำเป็นต้องจัดตั้งกลไกเพื่อรับรองคุณภาพการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย วิธีการประกันคุณภาพขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆรวมถึงรูปแบบของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่นำไปใช้ในแต่ละประเทศ การเตรียมการเฉพาะกิจควรจะทำเพื่อทำให้มั่นใจถึงคุณภาพของผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายและคุณภาพการให้บริการของผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย

๕. บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ก. บทนำ

หลักการพื้นฐานในการกำหนดบทบาทของทนายความอย่างกว้างๆ

- ให้คำแนะนำผู้รับบริการเกี่ยวกับสิทธิและภาระผูกพันตามกฎหมาย และการใช้กระบวนการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและภาระผูกพันนั้นๆ
- ให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการในทุกวิถีทางที่เหมาะสมในการดำเนินการตามกฎหมาย เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของผู้รับบริการ
- ส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน
- ปกป้องดูแลผลประโยชน์ของผู้รับบริการด้วยความซื่อสัตย์^{๑๕๖}

หลักการทั้งหมดข้างต้นเป็นเพียงข้อแถลงทั่วไปเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย แต่จำเป็นต้องกำหนดชัดเจนถึงบทบาทและการทำงานของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ในการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว เนื่องจากเหตุผลหลายประการด้วยกัน การให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายกับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาในขณะที่ถูกควบคุมตัวโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือสถานกักขังอื่นๆ เกี่ยวพันกับปัญหาที่เป็นเรื่องเฉพาะอีกหลายประการ

ผู้ถูกจับกุมหรือถูกกักขัง อยู่ในภาวะอ่อนด้อย ซึ่งเป็นผลจากการถูกกักขัง ความอ่อนด้อยนี้อาจอยู่ในภาวะที่รุนแรงขึ้น อย่างไรก็ตาม สถานการณ์หรือภาวะส่วนตัวของผู้ถูกกักขังเหล่านี้ อาจแสดงออกมาได้ในหลายกรณี ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา มักจะมีความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์และมีความขงใจและไม่เข้าใจถึงสาเหตุที่ทำให้ถูกควบคุมตัวว่าเกิดอะไรกับตน อาจทรมานจากความเจ็บป่วย หรือมีอาการที่เป็นผลมาจากการถูกทำร้ายร่างกายหรือจิตใจ หรืออาการที่เป็นผลจากการใช้ยาเสพติด หรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หากเป็นผู้เยาว์หรือเป็นบุคคลที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ จะอยู่ในภาวะอ่อนด้อยยิ่งขึ้น ดังนั้นอาจไม่ไวใจหรือแสดงตัวเป็นปฏิปักษ์กับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย สร้างปัญหาหรือมีพฤติกรรมที่คาดเดาไม่ได้ หรือเก็บตัว หรือไม่สามารถเข้าใจผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายว่ากำลังทำอะไรหรือพูดอะไร รวมทั้งไม่เข้าใจความสำคัญของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอีกด้วย

^{๑๕๖} Eighth United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders, Havana, 27 August-7 September 1990. report prepared by the Secretariat (United Nations publication, Sales No. E.91.IV.2), chap. I, sect. B.3, annex, principles 13-15.

ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกักขัง อาจแสดงท่าทีไม่พอใจกับการปรากฏตัวหรือเข้าไปแทรกแซงของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย อาจปฏิบัติตัวโดยไม่ให้ความเคารพหรือทำกิริยาเหมินเฉย ไม่ให้ความสนใจโดยสิ้นเชิง ในบางกรณี ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อาจแสดงท่าทีข่มขู่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย แม้จะรับรู้ว่ามีผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิที่เข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็ว เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ อาจไม่เต็มใจที่จะให้ข้อมูลหรือไม่ต้องการให้ (และบางครั้งอาจไม่สามารถ) ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดตามที่ถูกกล่าวหา รวมทั้งหลักฐานที่มีอยู่และลำดับของเหตุการณ์ที่เป็นไปได้ นอกจากนี้ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายยังอยู่ในอาณาเขตของตำรวจ (หรือเจ้าหน้าที่กักขัง) ซึ่งต้องทำตามระเบียบของสถานที่นั้นๆ และตามปกติ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมักจะทำงานโดยลำพังปราศจากความช่วยเหลือของผู้ร่วมงาน หรือนายจ้าง

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจไม่แน่ใจโดยเฉพาะในช่วงแรก ว่าสามารถดำเนินการใดเพื่อปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของผู้รับบริการ โดยให้เป็นไปตามข้อบังคับของกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

ถึงแม้กฎหมายจะให้สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว แต่ก็ยังไม่มีคำตอบชัดเจนว่าสิทธินั้นส่งผลอย่างไรบ้าง ยังไม่มีกฎที่แน่นอนชัดเจน เช่น จะต้องแจ้งข้อมูลอะไรบ้างแก่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และผู้ให้ความช่วยเหลือสามารถอยู่กับผู้รับบริการในระหว่างสอบปากคำได้หรือไม่ และหากอยู่ได้ สามารถเข้ามีส่วนร่วมได้มากน้อยแค่ไหน ตามหลักการแล้ว เรื่องดังกล่าวควรถูกกำหนดไว้ในกฎหมายหรือข้อบังคับการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ว่าต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่อยู่ในขอบเขตของกฎหมาย (ดูบทที่ ๓ ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกรอบของกฎหมายที่จำเป็น เกี่ยวกับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว)

ในบทนี้จะให้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว และจะพิจารณาถึงความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ในการปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบาทนั้นๆ ในบทนี้จะเน้นไปที่ภาระผูกพันเฉพาะตัวของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมากกว่าภาระผูกพันของการให้บริการทางกฎหมาย เป็นที่รับทราบกันว่า ความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะขึ้นกับและอาจจะถูกจำกัดด้วยข้อกฎหมายที่ใช้ในประเทศนั้นๆ ความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือยังขึ้นกับจุดเวลาที่เข้าไปแทรกแซงอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นเข้าแทรกแซงในช่วงเวลาที่ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาถูกควบคุมตัวในสถานีดำรวจ หรือในช่วงเวลาอื่นๆ หลังจากนั้น เช่น เมื่อผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาอยู่ในช่วงกักขังก่อนการพิจารณาคดี ในบทนี้จะให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายขณะให้ความช่วยเหลือผู้ที่ถูกตำรวจกักขังอยู่ หลักเกณฑ์อาจจะมีการปรับเปลี่ยนเพื่อความเหมาะสม เมื่อให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือหรือเป็นตัวแทนของผู้รับบริการในลักษณะการควบคุมตัวอื่นๆ หรือในช่วงต้นของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ตามมา

ข. บทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ไม่มีข้อตกลงสากลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่เฉพาะของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในช่วงต้นของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ข้อตกลงต่อไปนี้จะสอดคล้องและเสาะหาเพื่อให้เป็นผลตามหลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับบทบาทของทนายความ และหลักการและแนวทางของสหประชาชาติเกี่ยวกับการเข้าถึงการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในระบบยุติธรรมทางอาญาตามบริบทที่นำมาใช้ในเรื่องการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย

บทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในส่งมอบสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

หน้าที่ของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในการส่งมอบสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว เป็นการให้ความคุ้มครองและเดินหน้าในเรื่องสิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายของผู้รับบริการ ในการดำเนินการเรื่องนี้ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายต้อง

- ให้ความเคารพอย่างซื่อสัตย์ และกระทำการใดๆที่จำเป็นเพื่อให้เกิดผลประโยชน์กับผู้รับบริการของตน โดยเฉพาะต้องคำนึงถึงอายุ เพศ สัญชาติ หรือเชื้อชาติ ความพิการทางร่างกายหรือจิตใจ หรือความนิยมทางเพศ
- ดำเนินการเพื่อรับรองว่าผู้รับบริการรับรู้และเข้าใจในสิทธิของตน
- ดำเนินการเพื่อรับรองว่าผู้รับบริการได้รับการปฏิบัติอย่างมีศักดิ์ศรี ตามหลักสิทธิมนุษยชนและเป็นไปตามกฎหมาย
- ให้คำแนะนำและช่วยเหลือตามความเหมาะสมในการเป็นตัวแทนของผู้รับบริการ โดยคำนึงถึงความต้องการเฉพาะและความอ่อนด้อยต่างๆ ของผู้รับบริการ
- ดำเนินการเพื่อรับรองว่าการตัดสินใจของผู้รับบริการได้รับการยอมรับ
- คัดค้านในวิธีการที่เหมาะสมเมื่อผู้รับบริการได้รับการปฏิบัติอย่างไม่ยุติธรรมและไม่ถูกกฎหมาย พยายามหาทางให้ผู้รับบริการได้รับความช่วยเหลือ คำแนะนำ และทำหน้าที่ตัวแทนให้ผู้รับบริการจนกระทั่งมีการจำหน่ายคดี รวมทั้งสิ้นสุดการอุทธรณ์ใดๆ

ควรพิจารณาให้มีคำแถลงถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย หรือกฎระเบียบที่ควบคุมการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว ในส่วนที่เกี่ยวกับจรรยาบรรณทางวิชาชีพ และ/หรือในส่วนข้อกำหนดของสัญญาการให้ช่วยเหลือทางกฎหมาย ควรจะต้องมีการดำเนินการใดๆเพื่อรับรองว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่สถานกักขัง อัยการและผู้พิพากษา ตระหนักและเข้าใจต่อคำแถลงดังกล่าว

ค. ความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ในการดำเนินการตามบทบาทที่ได้กล่าวมา ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรจะเข้าใจขั้นตอนที่ระบุไว้ด้านล่าง^{๑๕๓} ซึ่งบรรยายครอบคลุมไว้ตามลำดับ คำอธิบายนี้มีจุดประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางมากกว่าเป็นระเบียบปฏิบัติตายตัว ความเหมาะสมหรือเป็นไปได้ขึ้นอยู่กับรูปแบบของแผนการเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็ว ข้อจำกัดทางกฎหมายและระบบขององค์กรที่ใช้เฉพาะประเทศ หรือในช่วงเวลาที่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเข้าไปมีส่วนร่วม

การตอบสนองต่อการร้องขอความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ผู้ให้ความช่วยเหลืออาจได้รับแจ้งการร้องขอความช่วยเหลือทางกฎหมาย ทางโทรศัพท์ โทรสาร หรือผ่านช่องทางการติดต่ออื่นๆ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรจะตอบรับอย่างรวดเร็วและเหมาะสม มีความจำเป็นสองประการที่ต้องตอบสนองการร้องขออย่างรวดเร็ว ประการแรก การใช้สิทธิร้องขอความช่วยเหลือทางกฎหมาย ผู้รับบริการมักจะไม่นำไปถึงสิทธิ และมักไม่ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าจะมีการตอบสนองอะไรเกิดขึ้นจากการร้องขอ ความล่าช้าจะยิ่งเพิ่มความความอ่อนด้อยของผู้รับบริการ ผู้ต้องสงสัยอาจคลั่งใจเรื่องการได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากก่อนหน้านี้ผู้รับบริการนั้นไม่ได้ถูกจับกุมหรือถูกควบคุมตัว หรือ ผู้รับบริการเพิ่งได้รับการแจ้งให้ทราบ

ถึงสิทธิในการได้รับความช่วยเหลือ หรืออาจเชื่อว่าความล่าช้าจะยืดระยะเวลาที่ถูกกักขัง (ความเชื่อนี้อาจได้รับการสนับสนุนจากตำรวจ) สาเหตุนี้อาจทำให้ผู้รับบริการเปลี่ยนใจเกี่ยวกับการใช้สิทธิรับความช่วยเหลือทางกฎหมายได้^{๑๕๔} ประการที่สอง ตำรวจอาจนำเหตุจากความล่าช้าไปใช้เป็นเหตุผลในการเริ่มทำการสืบสวน โดยที่ผู้ต้องสงสัยยังไม่ได้รับคำแนะนำทางกฎหมาย ในบางประเทศ มีระเบียบทางกฎหมายกำหนดระยะเวลาสูงสุดที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องรอให้มีการจัดการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายก่อนที่จะสามารถดำเนินการสืบสวนได้ (ดูบทที่ ๓ ส่วน ง ตัวอย่างและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการกำหนดระยะเวลาดังกล่าว)

^{๑๕๓} ตัวอย่าง สหภาพทนายความมอลโดวาได้ตีพิมพ์คู่มือปฏิบัติการสำหรับทนายความ รวมถึงคำแนะนำเกี่ยวกับความรับผิดชอบของทนายความในการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือด้านกฎหมายในช่วงต้นของกระบวนการทางคดีอาญา ดู Avocatul Poporului (ทนายความของประชาชน) เล่มที่ ๓-๔, ๒๕๕๔ หน้า ๑๐ (ภาษาโรมาเนีย) จาก www.avocatul.md/files/documents/avocatului%20poporului%203-4.pdf ในเรื่องมาตรฐานที่นำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ของโครงการรับรองคุณภาพของสถานีตำรวจในประเทศอังกฤษและเวลส์ ดู คู่มืออำนาจในการควบคุมทนายความ ของ "มาตรฐานความสามารถในการนำมารับรองคุณภาพของทนายความและตัวแทนให้ที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษาที่สถานีตำรวจ" จาก www.sra.org.uk/solicitors/accreditation/police-station-representatives-accreditation.page

^{๑๕๔} For research evidence from England and Wales which demonstrates the effects of delay, see V. Kemp, "No time for a solicitor": implications for delays on the take-up of legal advice", Criminal Law Review, vol. 3, 2013, p. 184.

การตอบสนองที่เหมาะสม หมายถึงวิธีการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายของผู้ให้ความช่วยเหลือ (ไม่ว่าจะเป็นทางโทรศัพท์ หรือด้วยตนเองก็ตาม) ซึ่งควรสอดคล้องกับความต้องการและสถานการณ์ของผู้ต้องสงสัย (เช่น หากผู้ต้องสงสัยเป็นผู้เยาว์หรือเป็นผู้อ่อนด้อยอื่นๆ) ลักษณะและความรุนแรงของความผิดของผู้ต้องสงสัย และปัจจัยของสภาพแวดล้อมอื่นๆ รวมทั้งได้รับการปฏิบัติที่ไม่ดี หรือมีการขอสืบค้นจากตำรวจ ทนายความจึงมักลังเลที่จะไปสถานีตำรวจด้วยตนเอง โดยอ้างอิงถึงเกณฑ์ที่ไม่เหมาะสม เช่น เมื่อการร้องขออยู่นอกช่วงเวลาการทำงาน ทนายบางคนแนะนำว่าถ้าไม่จำเป็นต้องไปด้วยตนเองให้แนะนำผู้ต้องสงสัยทางโทรศัพท์ว่าให้ใช้สิทธิในการไม่ให้ปากคำใดๆ ปกติแล้วการให้คำแนะนำทางกฎหมายและความช่วยเหลือในลักษณะนี้ไม่พอเหมาะ (นอกจากในบางครั้ง ผู้ต้องสงสัยถูกคุมตัวหรือถูกจับกุมในความผิดเล็กน้อย) เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจสอบปากคำ ผู้ต้องสงสัยจำนวนมากอยู่ในภาวะลำบากที่จะไม่ให้ปากคำใดๆ และตำรวจอาจใช้วิธีการทางจิตวิทยา และบางครั้งทางร่างกาย กดดันให้การใช้สิทธินั้นไม่เป็นผล ในขณะที่สิทธิที่จะไม่ให้ปากคำใดๆเป็นมาตรฐานสากลที่ยอมรับทั่วไปและระบุในกฎหมายภายในประเทศ แต่ในทางปฏิบัติการใช้สิทธิมักให้ผลตรงกันข้าม เช่น ทำให้ระยะเวลาการกักขังนานขึ้น เป็นไปได้มากที่จะถูกกักขังก่อนการพิจารณาคดี และการไม่ให้ปากคำใดๆอาจถูกแปลเป็นหลักฐานที่แสดงความผิด^{๑๔๔} ในบางกรณี ผู้ต้องสงสัยไม่เพียงต้องการคำแนะนำว่าควรให้การในการสอบปากคำหรือไม่เท่านั้น ผู้ต้องสงสัยยังอาจต้องการความช่วยเหลือและคำแนะนำเกี่ยวกับขอบเขตของเนื้อหาที่จะให้ปากคำด้วย

เมื่อพบปะพูดคุยกับผู้รับบริการครั้งแรก ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรอธิบายว่าตัวเองเป็นใคร หน้าที่ของตนคืออะไร และตนเองทำงานเป็นอิสระจากตำรวจ ไม่ควรสรุปว่าผู้รับบริการจะทราบถึงหน้าที่ของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยเฉพาะผู้รับบริการที่ไม่เคยถูกจับกุมหรือถูกควบคุมตัวหรือไม่เคยปรึกษาผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมาก่อน ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรให้ข้อมูลอย่างเหมาะสมเกี่ยวกับการรักษาความลับของผู้รับบริการ แนวทางที่ ๓ ในหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ ระบุว่ารัฐควรมีมาตรการเพื่อรับรองว่าการติดต่อสื่อสารต่างๆจะถูกเก็บเป็นความลับ ในทางปฏิบัติ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะต้องตัดสินใจโดยรับรู้ถึงข้อมูลว่าสิทธิในการรักษาความลับมีแนวโน้มจะได้รับการยอมรับหรือไม่ (ดูบทที่ ๓ ส่วน ๑ การปกป้องความเป็นอิสระในการทำงานและการรักษาความลับด้วยวิธีทางกฎหมาย)

^{๑๔๔} Studies in Europe show that exercise of the right to silence often has such consequences in practice. See Cape and Namoradzke, *Effective Criminal Defence in Eastern Europe*, p. 430

การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรรวบรวมข้อมูลจากตำรวจ เจ้าหน้าที่สืบสวน ผู้รับบริการและต้องรวบรวมข้อมูลจากบุคคลอื่นๆ

ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรสืบหาข้อมูลจากตำรวจ

- ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุและสถานการณ์แวดล้อมที่ทำให้ถูกจับกุมหรือกักขัง ผู้ถูกกักขังมีสิทธิได้รับแจ้งถึงสาเหตุการถูกจับกุม ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลซึ่งระบุอยู่ในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (มาตรา ๙ วรรค ๒) และในตราสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในภูมิภาคส่วนใหญ่^{๑๕๖} แนวทางและหลักการของสหประชาชาติมีภาระผูกพันในการรับรองประสิทธิภาพของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายได้รับอนุญาตให้สามารถเข้าถึงสำนวนคดีของผู้ถูกควบคุมตัวได้^{๑๕๗} หมายความว่าข้อมูลนี้ต้องให้กับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ซึ่งกำลังให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายกับผู้ถูกจับกุมหรือถูกกักขังได้รับทราบด้วย ไม่ได้จำกัดการให้ข้อมูลแค่เพียงสาเหตุทางกฎหมายที่ทำให้ถูกจับกุมเท่านั้น แต่ควรได้ข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องส่วนประกอบหลักที่เป็นข้อเท็จจริงที่ทำให้สามารถใช้อำนาจเข้าจับกุมหรือนำตัวไปกักขังได้^{๑๕๘} ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของสถานการณ์การจับกุมหรือกักขัง เป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายพิจารณาได้ว่าผู้รับบริการถูกจับกุมหรือกักขังได้อย่างไร และยังพิจารณาได้ว่าผู้รับบริการตกอยู่ในสภาพเสี่ยงระหว่างถูกจับกุมหรือในระหว่างถูกกักขังหรือไม่ (เช่น ในกรณีที่มีความรุนแรงเกิดขึ้นระหว่างการจับกุม อาจจากผู้รับบริการเอง และ/หรือตำรวจ) นอกจากนี้ ควรได้รับทราบข้อมูลเรื่องเวลาที่ถูกจับกุมหรือกักขังอีกด้วย
- ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องสงสัยที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ทางการอื่นๆมีอยู่ ข้อมูลนี้รวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้รับบริการว่าผู้รับบริการมีความอ่อนด้อยและเคยมีประวัติถูกพิพากษาลงโทษหรือเป็นที่ต้องการของตำรวจในอาชญากรรมที่ต้องสงสัยอื่นๆ อีกหรือไม่

^{๑๕๖} ตัวอย่างใน อนุสัญญาว่าด้วยการให้ความคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน มาตรา ๕ วรรค ๒ และในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของอเมริกา มาตรา ๗ วรรค ๔

^{๑๕๗} หลักการและแนวทางของสหประชาชาติ หลักการที่ ๒ และ ๗

^{๑๕๘} ตัวอย่างของศาลสิทธิมนุษยชนยุโรป ระหว่าง Nechiporuk และ Yonkalo กับประเทศยูเครน คำร้องเลขที่ ๔๒๓๑๐/๐๔ คำพิพากษาที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔ วรรค ๒๐๔

- ข้อมูลเกี่ยวกับหลักฐานที่อยู่ในมือตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ทางการอื่นๆ และน่าจะเป็นเนื้อหาที่จะใช้ในการสืบสวน ตามที่กล่าวไว้ข้างต้น ภาระผูกพันภายใต้แนวทางและหลักการของสหประชาชาติกำหนดให้ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายได้รับอนุญาตให้เข้าถึงสำนวนคดีของผู้ถูกกักขังได้ ถึงแม้ว่าทั้งกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายภายในของแต่ละประเทศจะได้นำแนวทางที่มีขอบเขตมากขึ้นมาใช้ว่าต้องเปิดเผยข้อมูลอะไรบ้างในช่วงต้นของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา^{๕๔} ในทุกกรณี ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายต้องแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับหลักฐานให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้เพื่อสามารถให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับผู้รับบริการ รวมทั้งสิ่งที่จะนำไปใช้ในการสอบปากคำใดๆ ก็ตาม ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาที่น่าจะนำมาใช้ในการสืบสวน เป็นสิ่งจำเป็นที่จะเป็นสัญญาณแจ้งแก่ผู้รับบริการถึงแนวโน้มว่าจะเกิดอะไรขึ้นในระหว่างที่ถูกกักขัง และระยะเวลาการกักขังจะนานเพียงไร

ข้อมูลจากผู้รับบริการ

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรจะสืบค้นหาข้อมูลจากผู้รับบริการ

- ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ส่วนตัวและเรื่องใดๆ ก็ตามที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้รับบริการอาจมีอยู่ ข้อมูลเหตุการณ์ส่วนตัวของผู้รับบริการมีความจำเป็นที่จะทำให้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายพิจารณาได้ว่า ผู้รับบริการมีจุดอ่อนด้อยเฉพาะในเรื่องใดบ้างและควรจะดำเนินการอย่างไรในเรื่องนี้ (ดูส่วนถัดไปในเรื่องความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในการพิจารณาจุดอ่อนด้อยต่างๆ) ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายต้องสามารถตรวจสอบข้อมูลนี้กับข้อมูลใดๆ ที่ได้รับทราบจากตำรวจหรือเจ้าหน้าที่กักขัง ควรจะพิจารณาอย่างรอบคอบร่วมกับผู้รับบริการ หากมีข้อมูลใดๆ อยู่ควรจะส่งข้อมูลนั้นให้ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ ของทางการหรือไม่ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจำเป็นต้องสืบเสาะให้แน่ใจว่าความเกี่ยวพันเฉพาะที่ผู้รับบริการอาจมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ จะเป็นจุดอ่อนด้อยสำคัญให้ผู้รับบริการสารภาพในเรื่องที่ไม่เป็นจริงได้ เช่น บิดามารดาที่ปล่อยทิ้งลูกไว้ให้อยู่ตามลำพัง หรือกรณีติดยาเสพติด ซึ่ง

^{๕๔} ตัวอย่าง ขณะที่ศาลสิทธิมนุษยชนยุโรปถือว่าเจ้าหน้าที่ดำเนินคดีควรเปิดเผยหลักฐานทั้งหมดให้กับจำเลยเพื่อใช้ต่อสู้ในคดีที่ถูกกล่าวหา(ศาลสิทธิมนุษยชน ระหว่างเฮ็คเวิร์ด และสหราชอาณาจักร คำร้องเลขที่ ๑๓๐๗๑๘๗ พิกษาษาวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๑๙๙๒) แต่กลับไม่มีกฎหมายเฉพาะกรณีที่กำหนดว่าควรเปิดเผยข้อมูล ณ จุดใด อย่างไรก็ตามศาลถือว่าผู้ถูกกล่าวหาสามารถเข้าถึงเอกสารในแฟ้มสืบสวนได้เพื่อให้มีประสิทธิภาพท้าทายการปฏิบัติตามกฎหมายที่คุมขังประชุม (ศาลสิทธิมนุษยชนยุโรป ระหว่าง Mooren กับประเทศเยอรมัน, คำร้องที่ ๑๑,๓๖๔ / ๐๓ คำพิพากษาของวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒) ทั้งหมดนี้คือแสดงให้เห็นในรัฐสภายุโรปและคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป คำสั่งที่ ๒๐๑๒/๑๓ / EU วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๐๑๒ เกี่ยวกับสิทธิในการข้อมูลในการดำเนินคดีอาญา มาตรา ๗ วรรค ๑

ผู้รับบริการเหล่านี้ต้องการเดินทาง "แก้ไข" อาจคิดว่า (หรือได้รับการกระตุ้นจากตำรวจให้คิดว่า) การสารภาพจะเป็นการเร่งให้มีการปล่อยตัวเร็วขึ้น^{๑๖๐}

- ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะแวดล้อมในขณะที่ถูกจับกุมหรือกักขัง ข้อมูลนี้ช่วยให้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายตรวจสอบข้อมูลที่มีอยู่กับข้อมูลที่ได้รับจากตำรวจ หรือจากเจ้าหน้าที่ควบคุมตัว ช่วยให้พิจารณาเกี่ยวกับความหนักแน่นของการดำเนินคดี และให้ผู้รับบริการตระหนักถึงความรุนแรงของสถานการณ์ และทำให้พิจารณาได้ว่าผู้รับบริการเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้องและครบถ้วนให้กับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือไม่
- ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดทางกฎหมาย การได้ข้อมูลนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ รวมถึงสถานะแวดล้อมและความสามารถในการใช้เหตุผลของผู้รับบริการ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายต้องพยายามให้ผู้รับบริการมีความมั่นใจที่จะเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รมัดระวังมิให้ตนเองมีอิทธิพลต่อความถูกต้องหรือความเป็นจริงของข้อมูล การที่จะได้ข้อมูลจากผู้รับบริการ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายต้องพิจารณาถึงคำจำกัดความทางกฎหมายของการกระทำผิดทางกฎหมายใดๆ ที่ต้องสงสัย (หรืออาจเกิดขึ้นได้) การแก้ต่างใดๆ ที่เป็นไปได้ และสิ่งที่อาจเป็นประเด็นให้มีการบรรเทาโทษ (ในกรณีที่ผู้รับบริการยอมรับว่ามีความผิด) ในส่วนที่เป็นประเด็นเกี่ยวข้อง ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรจะเสาะหาร่วมกับผู้รับบริการว่ามีหลักฐานใดที่มีอยู่ หรืออาจหาได้ รวมทั้งอาจจะมีพยานที่เป็นไปได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสนับสนุนความบริสุทธิ์ของผู้รับบริการ

การรวบรวมข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกัน

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะสามารถรวบรวมพยานหลักฐานที่เป็นไปได้ในช่วงต้นของขั้นตอนการพิจารณาคดีทางกฎหมายได้นั้น ขึ้นอยู่กับทั้งกฎหมายภายในประเทศและจรรยาบรรณของวิชาชีพแล้วยังขึ้นกับการตกลงในเรื่องคำตอบแทนของงานช่วยเหลือทางกฎหมาย รวมทั้งระยะเวลาของขั้นตอนในการสืบสวนด้วย แม้แต่ประเทศที่อนุญาตให้ผู้ให้ความช่วยเหลือ

รวบรวมหลักฐานได้ แต่โดยทั่วไปแล้วจะไม่มีอำนาจที่จะทำการดังกล่าวได้ ในประเทศที่อนุญาตให้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรพิจารณาว่าหลักฐานใดมีความเหมาะสมที่จะ

^{๑๖๐} For false confessions generally, see G. Gudjonsson, *The Psychology of Interrogations and Confessions: A Hand- book*, Wiley Series in the Psychology of Crime, Policing and Law (Chichester, West Sussex. Wiley, 2003).

รวบรวมหรือเก็บรักษา เช่น หลักฐานที่ได้จากการสอบปากคำบุคคลที่อาจเป็นพยานได้ หรือ การร้องขอ
คลิปป์ที่เก็บจากกล้องวงจรปิด

เมื่อเห็นว่าเหมาะสม ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หรือ ระบุตัวและติดต่อกับบุคคลที่อาจให้ความช่วยเหลือในการขอให้มีการปล่อยตัวก่อนการพิจารณาคดี บุคคลเหล่านี้ ซึ่งอาจรวมถึงนายจ้างที่สามารถยืนยันรายละเอียดการว่าจ้างของผู้ต้องสงสัย หรือบุคคลที่ยินดีจะเป็นผู้ค้าประกันให้

การกำหนดความอ่อนด้อยและความต้องการพิเศษต่างๆ

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรจะสืบหาและดำเนินการที่เหมาะสมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจุดอ่อนด้อยต่างๆ และความต้องการพิเศษของผู้รับบริการ (ดูบทที่ ๒ ส่วน ข ภาพรวมของหนังสือตราสารระหว่างประเทศ ที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือกลุ่มคนที่มีความต้องการพิเศษ) ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรจะดำเนินการดังนี้

- ตรวจสอบว่าผู้รับบริการเป็นผู้เยาว์หรือไม่ ในหลักการที่ ๒ ของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้เยาว์ระบุว่า เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุด ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายต้องคำนึงถึงความสำคัญกับผู้เยาว์เป็นลำดับแรก โดยให้ เข้าถึงเป็นไปโดยง่าย เหมาะสมกับวัย ความหลากหลาย มีประสิทธิภาพ และตอบสนองกับความต้องการเฉพาะทางกฎหมายและสังคมของผู้เยาว์ ในช่วงต้นของขั้นตอนการสืบสวน ดำรวจและ/ หรืออัยการมีหน้าที่สรุปว่าผู้ต้องสงสัยเป็นผู้เยาว์หรือไม่ และจะดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป อย่างไรก็ดีตามในกรณีที่ยังไม่มีหลักฐานที่ชัดเจนที่จะยืนยันว่าผู้รับบริการเป็นผู้เยาว์หรือไม่ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมีหน้าที่ตรวจสอบและย้ำเตือนให้ตำรวจและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ให้ปฏิบัติตามผู้รับบริการนั้นๆ ในฐานะเป็นผู้เยาว์จนกว่าจะมีการกำหนดชี้ชัดแน่นอน^{๑๖๑}

กรณีที่ผู้รับบริการเป็นผู้เยาว์ ในแนวทางที่ ๑๐ ระบุว่า

ให้สิทธิทนายความเป็นตัวแทนในนามของผู้เยาว์ ในกรณีที่มี หรือมีความเป็นไปได้ว่าจะมีความขัดแย้งผลประโยชน์ระหว่างผู้เยาว์ และบิดามารดา

ผู้เยาว์ต้องสามารถติดต่อบิดามารดาหรือผู้ปกครองได้ทันที

^{๑๖๑} ในส่วนของผู้เยาว์ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของผู้เยาว์ มาตรา ๔๐วรรค ๒ (๖) กำหนดว่ารัฐควรประกันว่าผู้เยาว์ที่มีข้อขัดแย้งกับกฎหมาย หากเป็นผู้ที่ไม่สามารถเข้าใจหรือพูดภาษาที่ใช้ในกระบวนการได้ จะช่วยเหลือในการจัดหาคนให้ คำอธิบายทั่วไปฉบับที่ ๑๐ (๒๕๕๐) เกี่ยวกับสิทธิของผู้เยาว์ของคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิของผู้เยาว์ ชี้แนะว่าการให้ความช่วยเหลือนี้ไม่ควรจำกัดอยู่เพียงช่วงการพิจารณาคดีเท่านั้น แต่ควรจะให้ความช่วยเหลือทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมของผู้เยาว์ (CRC/C/GC/๑๐ วรรค ๖๒)

ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ทางการอื่นๆ ไม่สามารถสืบสวนผู้เยาว์ได้ในกรณีที่ไม่มีผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของผู้เยาว์อยู่ด้วย

ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิทางกฎหมายต้องระบุไว้ในลักษณะที่เหมาะสมกับวัย อายุ วุฒิภาวะ และในลักษณะที่ให้ความสำคัญกับเพศและวัฒนธรรม

นำการพิจารณาดำเนินการให้พ้นจากระบบยุติธรรมทางอาญาที่เป็นทางการมาพิจารณาด้วย ควรจะหาทางเลือกๆ อื่นที่ไม่ทำให้สูญเสียอิสรภาพด้วย และให้การเสียอิสรภาพเป็นทางเลือกสุดท้ายเท่านั้น

ควรนำวิธีการที่เหมาะสมมาใช้ในกระบวนการทางกฎหมายเพื่อรับรองว่าเป็นกระบวนการที่ดำเนินในบรรยากาศและลักษณะที่เอื้อให้มีการรับฟังผู้เยาว์

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรแสวงหาเพื่อรับรองว่าบัพัญญูติทางกฎหมายเหล่านี้ได้รับการปฏิบัติตาม และควรดำเนินการอย่างเหมาะสมเมื่อมีการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามบัพัญญูติทางกฎหมาย เมื่อมีความจำเป็น ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรติดต่อประสานงานกับหน่วยงานทางสังคมหรือการบริการของรัฐที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

- ตรวจสอบว่าผู้รับบริการมีความเข้าใจและสามารถพูดภาษาที่ใช้ในการกระบวนการต่างๆ และสามารถอ่านเอกสารใดๆ ที่เกี่ยวข้องได้ บัพัญญูติทางกฎหมายจำนวนมากในหลักการและแนวทางของสหประชาชาติกำหนดให้รับรองว่า ผู้ต้องสงสัยที่ไม่สามารถเข้าใจหรือพูดภาษาที่เกี่ยวข้องได้ จะไม่เสียโอกาสจากบัพัญญูติทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (หลักการที่ ๑๐) หรือการได้รับข้อมูลถึงสิทธินั้น (แนวทางที่ ๒) หรือในส่วนที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการสืบสวน (แนวทางที่ ๓) โดยเฉพาะในแนวทาง ๓ วรรค ๔๓ กำหนดให้ผู้ถูกกักขังและนักโทษต่างชาติควรได้รับแจ้งในภาษาที่เข้าใจถึงสิทธิในการติดต่อเจ้าหน้าที่กงสุลของตนโดยไม่มีค่าล่าช้า และหากจำเป็นควรจัดหาล่ามอิสระ และให้มีการแปลเอกสารตามความเหมาะสมด้วย^{๑๖๖}
- ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรตรวจสอบให้แน่ใจว่าผู้รับบริการสามารถเข้าใจและพูดภาษาที่เกี่ยวข้อง (รวมถึงตรวจสอบว่าผู้รับบริการมีความพิการทางการได้ยินหรือไม่) และ

^{๑๖๖} ตามข้อ ๓๖ ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ด้านกงสุลและในข้อบังคับมาตรา ๓๘ ของข้อบังคับเกี่ยวกับมาตรฐานขั้นต่ำในการถือปฏิบัติกับนักโทษต่างชาติที่ถูกควบคุมตัว มีสิทธิที่จะขอความช่วยเหลือด้านกงสุลเมื่อถูกนำตัวไปขัง ศาลสิทธิมนุษยชนระหว่างชาติของอเมริกัน ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า กงสุล "อาจช่วยผู้ถูกกักขังโดยมีมาตรการการแก้ต่างต่างๆ เช่นการว่าจ้างทนาย หรือตัวแทนทางกฎหมายในประเทศต้นทาง การตรวจสอบสภาวะของผู้ถูกกล่าวหาในขณะที่ถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำ" (ความเห็นของที่ปรึกษา OC-๑๖/๔๒ วันที่ ๑ ตุลาคม ๑๙๙๔ เรื่องสิทธิในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือด้านกงสุลในการกรอบของการประกันถึงกระบวนการทางกฎหมายที่เหมาะสม กำหนดโดยศาลสิทธิมนุษยชนระหว่างชาติของอเมริกัน ชุดเอกสาร ๑๖ วรรค ๘๖)

แสวงหาเพื่อรับรองว่ามีการดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อรองรับการขาดความสามารถในเรื่องดังกล่าวหรือไม่ เนื่องจากประเทศต่างๆ ภาระผูกพันในการรับรองว่าจะมีความช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ (หลักการที่ ๗) ควรจัดเตรียมการแปลเพื่อให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและผู้ต้องสงสัยมีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ^{๑๖๓}

- ตรวจสอบว่าผู้รับบริการมีความต้องการที่เกี่ยวข้อง หรือความอ่อนด้อยหรือความต้องการพิเศษอื่นๆ หรือไม่ ผู้ต้องสงสัยอาจมีความต้องการพิเศษด้วยเหตุผลต่างๆ รวมทั้งเป็นผลจากอายุ เพศ เชื้อชาติ ความพิการทางร่างกายหรือจิตใจ ความเจ็บป่วยทางจิต ภาวะติดเชื้อเอชไอวี / โรคเอดส์ หรือโรคติดต่อร้ายแรงอื่นๆ หรือการใช้ยาเสพติด หรือเป็นบุคคลที่มาจากกลุ่มชนพื้นเมือง หรือผู้อพยพ ผู้ลี้ภัย หรือผู้ขอลี้ภัย ผู้พลัดถิ่นภายในประเทศ หรือชาวต่างชาติ ผู้ต้องสงสัยอาจมีความอ่อนด้อยยิ่งขึ้น หากเป็นผู้มีบุตรเล็กที่จะขาดผู้ดูแล หากตนเองต้องถูกกักขัง

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรตรวจสอบให้แน่ใจว่าผู้ต้องสงสัยมีความอ่อนด้อย หรือมีความต้องการพิเศษใดๆ จากเหตุผลเหล่านี้หรือไม่ และดำเนินการที่เหมาะสมทั้งวิธีการที่จะให้คำแนะนำและความช่วยเหลือ และวิธีการที่เจ้าหน้าที่จะจัดการกับผู้ต้องสงสัย ในกรณีที่ผู้ต้องสงสัยเป็นหญิง แนวทางที่ ๔ ในหลักการและแนวทางของสหประชาชาติกำหนดว่า ในกรณีที่เป็นไปได้ ควรจะมีขั้นตอนดำเนินการเพื่อรับรองว่า มีการจัดเตรียมทนายความหญิง พร้อมให้ความช่วยเหลือผู้ต้องหาและจำเลยที่เป็นหญิงไว้แล้ว

การตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่อื่นๆ ของรัฐ

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย มีหน้าที่ตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่ทางการอื่นๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้รับบริการและจะได้ดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของผู้รับบริการ^{๑๖๔} เรื่องนี้รวมถึงการพิจารณาความชอบด้วยกฎหมายในคำตัดสินจับกุมและกักขังผู้รับบริการ การถือปฏิบัติต่อผู้รับบริการโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือ

^{๑๖๓} รัฐสภายุโรปและคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป คำสั่งที่ ๒๐๑๐/๖๔ /EU วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ เกี่ยวกับสิทธิในการคิดและการแปลในการดำเนินคดีทางอาญา ข้อ ๒ วรรค ๒ การแปลการสื่อสารระหว่างผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา และ ทนายความ ในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสอบปากคำใดๆ ในระหว่างดำเนินคดี ต้องมีเพื่อวัตถุประสงค์ในการปกป้องและให้ความเป็นธรรม โดยรัฐจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

^{๑๖๔} ความรับผิดชอบของรัฐในส่วนนี้ ให้ดูแนวทางที่ ๔ หลักการและแนวทางของสหประชาชาติในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในระบบยุติธรรมทางอาญา

เจ้าหน้าที่ทางการอื่นๆ เจื่อนใจและระยะเวลาการกักขัง และการสืบสวนของตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ ของรัฐ (รวมถึงการชักปากคำใดๆ ด้วย) และกระทำการเพื่อรับรองว่าสิ่งที่ได้เสนอต่ออัยการหรือผู้มีอำนาจในการพิจารณาคดีสอดคล้องกับกฎหมายที่ใช้ควบคุม ในกรณีที่กฎหมายของประเทศอนุญาตให้นำเสนอข้อมูลเป็นลายลักษณ์อักษรหรือตามความเป็นจริงของคดีต่อศาล ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรพยายามตรวจสอบให้แน่ใจว่าข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจะถูกนำเสนอต่อศาล

การดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายใดๆ ที่เกิดขึ้น จะขึ้นกับลักษณะของการกระทำผิด และการแก้ไขด้วยกฎหมายที่ใช้ควบคุมของประเทศนั้นๆ อย่างไรก็ตาม หากผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายรับรู้ถึงการกระทำผิดกฎหมายใดๆ ควรใส่ใจถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีอำนาจ ถึงแม้ว่าจะไม่มีแนวโน้มว่าจะได้รับการแก้ไขในเวลานั้น ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรพิจารณาประโยชน์ของการดำเนินคดีเชิงกลยุทธ์ เมื่อมีการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

การให้คำแนะนำแก่ผู้ต้องสงสัย

หลักการที่ ๓ ของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ กำหนดให้สิทธิในการช่วยเหลือทางกฎหมายมีผลบังคับใช้ในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และแนวทางที่ ๓ กำหนดว่า ข้อกำหนดนี้รวมถึงช่วงเวลาก่อนที่ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ทางการอื่นๆ จะสอบปากคำ และในระหว่างการสอบปากคำใดๆ ก็ตาม (บทที่ ๔ ส่วน ข ข้อมูลเพิ่มเติมเมื่อมีการใช้สิทธิดังกล่าว) ดังนั้นความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่จะให้คำแนะนำและความช่วยเหลือ มีทั้งก่อนการสอบปากคำระหว่าง และหลังสอบปากคำโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ทางการอื่นๆ เป็นที่ยอมรับว่า มีบางประเทศยังไม่ได้นำกฎหมายนี้มาใช้ตอบสนองความต้องการและโดยเฉพาะบางประเทศ ยังไม่อนุญาตให้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายให้คำแนะนำด้านกฎหมายและให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการในระหว่างที่เจ้าหน้าที่ตำรวจสอบปากคำด้วย

การให้คำแนะนำผู้รับบริการก่อนการสอบปากคำ

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรพิจารณาสิ่งที่จะแนะนำในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ:

- สถานะตามกฎหมายของผู้รับบริการ รวมทั้งกฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดกฎหมายที่น่าสงสัย และความผิดอื่นๆ ที่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเชื่อว่าจะเกี่ยวข้องกับหลักฐานที่ชัดเจน รวมถึงแนะนำเกี่ยวกับความหนักแน่นของหลักฐานดังกล่าว และการแก้ต่างใดๆ ที่สัมพันธ์กัน
- กระทำการสืบสวนอื่นๆ ที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ทางการอื่นๆ ระบุว่า จะดำเนินการ หรือผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเชื่อว่าจะมีการดำเนินการสืบสวนในเรื่องดังกล่าว เช่น การค้นทรัพย์ส่วนตัว หรือสังหาริมทรัพย์ หรือการพิมพ์รอยนิ้วมือหรือขอตัวอย่างดีเอ็นเอ
- การดำรงการใช้สิทธิที่จะไม่ให้ปากคำใดๆ และผลของการใช้สิทธินี้ จะขึ้นกับกฎหมายของประเทศนั้นๆ แต่การแนะนำควรครอบคลุมทั้งผลที่จะตามมาอย่างเป็นทางการ และผลกระทบในทางปฏิบัติเมื่อมีการใช้สิทธิดังกล่าว
- แนะนำการตอบคำถามตำรวจหรือการให้การต่างๆ ซึ่งขึ้นกับปัจจัยหลายอย่าง รวมทั้งความแน่นหนาชัดเจนของหลักฐาน ข้อเท็จจริงที่ได้รับจากผู้รับบริการ ความพร้อมในการแก้ต่าง และผลที่ตามมาของการตอบคำถามหรือความผิดพลาดในการตอบคำถาม
- ประเด็นใดที่น่าจะเกิดขึ้นระหว่างการสอบปาก รวมทั้งกฎระเบียบอย่างเป็นทางการที่ใช้ในการสอบปากคำ และลักษณะของคำถามที่มีแนวโน้มที่จะใช้ กลยุทธ์ใดที่ผู้สอบปากคำอาจจะนำมาใช้ ผู้รับบริการควรปฏิบัติตนอย่างไรในช่วงการสอบปากคำและผู้รับบริการมีสิทธิที่จะหยุดให้ปากคำเพื่อขอคำแนะนำทางกฎหมายเพิ่มเติมได้หรือไม่

การให้คำแนะนำควรจะเป็นในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้รับบริการและในลักษณะที่ผู้รับบริการสามารถเข้าใจได้ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรทดสอบว่าผู้รับบริการมีความเข้าใจในคำแนะนำที่ได้รับ และแนวโน้มของสิ่งที่ตามมาจากคำแนะนำดังกล่าว

การให้คำแนะนำในระหว่างการสอบปากคำ

ความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในระหว่างการสอบปากคำ จะขึ้นกับกฎระเบียบในการสอบปากคำในประเทศนั้นๆ ว่าเป็นอย่างไร วัตถุประสงค์โดยรวมของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในระหว่างการสอบปากคำ คือดูแลและเดินทางในการใช้สิทธิให้เกิดผลประโยชน์แก่

ผู้รับบริการ และรับรองว่าผู้รับบริการได้รับการปฏิบัติอย่างมีศักดิ์ศรีและการตัดสินใจใดๆของผู้รับบริการจะได้รับการเคารพ (เช่น การตัดสินใจว่าจะตอบหรือไม่ตอบคำถาม) ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรอย่างยิ่งที่จะ

- ระงับกลยุทธ์ที่ถูกนำมาใช้เพื่อให้คำแนะนำของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือสถานะของผู้รับบริการมีความด้อยลง
- พยายามให้รับรองได้ว่าผู้สอบปากคำทุกคนกระทำการทุกอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และมีความเป็นธรรม
- ดูแลผู้รับบริการในกรณีที่ถูกตั้งคำถาม หรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย
- พยายามให้รับรองได้ว่าผู้รับบริการจะพูดแต่ในสิ่งที่ต้องการพูด และผู้รับบริการมีสิทธิตัดสินใจที่จะใช้สิทธิไม่ให้ปากคำใดๆ
- พยายามให้รับรองได้ว่าการสอบปากคำจะถูกบันทึกไว้อย่างถูกต้อง และถ้าหากมีการสรุปการให้ปากคำโดยผู้สอบปากคำ ต้องรับรองว่าบทสรุประบุถึงคำถามที่ใช้สอบปากคำ รวมถึงการให้การของผู้รับบริการด้วย

ในส่วนขอบเขตที่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจแทรกแซง และลักษณะการแทรกแซงใดๆ ก็ตามจะขึ้นกับกฎหมายในประเทศ และข้อบังคับที่ใช้ควบคุมการให้คำแนะนำและช่วยเหลือด้านกฎหมายในระหว่างการสอบปากคำโดยตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ ของรัฐ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรพยายามดำเนินการทั้งหลายที่จำเป็นและเหมาะสม เพื่อปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของผู้รับบริการในสถานการณ์นั้นๆ^{๑๖๕}

^{๑๖๕} สิ่งพิมพ์ที่แพร่หลายโดยเฉพาะจากประเทศสหรัฐอเมริกา เกี่ยวกับกลยุทธ์การสอบปากคำของตำรวจ เช่น FE Inbau and others การสืบสวนและคำสารภาพทางคดีอาญา (เบอร์ลิงตัน, แมสซาชูเซต Jones and Bartlett ๒๕๕๖) ในบางประเทศกฎระเบียบหรือคำแนะนำอย่างเป็นทางการที่ใช้ควบคุมการสอบปากคำของตำรวจ และมีกรณีทางกฎหมายเกี่ยวกับขีดจำกัดของกลยุทธ์และการสอบปากคำที่อนุญาตให้ใช้ได้ ในส่วนของคำแนะนำสำหรับนักกฎหมายในการให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือผู้ต้องสงสัยในการให้ปากคำกับตำรวจในอังกฤษและเวลส์ ดู Ed Cape การปกป้องผู้ต้องสงสัยที่ตำรวจสถานี: คู่มือผู้ประกอบการการเป็นตัวแทนและให้คำแนะนำ แก์โซ ครึ่งที่ ๖ (ลอนดอน กลุ่มผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย, ๒๐๑๑) โดยเฉพาะใน บทที่ ๗

การให้คำแนะนำหลังการสอบปากคำ

หลังจากการสอบปากคำใดๆ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรพยายามค้นหาว่าตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ ของรัฐตั้งใจจะดำเนินการอย่างไรต่อไป เช่น สืบสวนเพิ่มเติม การสอบปากคำผู้ต้องสงสัยเพิ่มเติม นำข้อกล่าวหาหรือการฟ้องร้องคดีอาญาขึ้นฟ้องต่อศาล ผู้ให้ความช่วยเหลือควรพิจารณาว่าจะขอให้ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่สืบสวนนำสืบถามในวิธีการใด หรือให้ซักถามพยานคนใดเฉพาะหรือไม่

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรปรึกษาหารือร่วมกับผู้รับบริการอีกครั้ง อาจทบทวนและประเมินผลการสอบปากคำและให้คำแนะนำผู้รับบริการถึงลักษณะสืบสวนที่เป็นไปได้ และแนวโน้มที่อาจถูกกักขังต่อไป ผู้ให้ความช่วยเหลือควรพิจารณา และให้คำแนะนำที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ ไม่ว่าจะเป็นกรณีแนวโน้มที่ตำรวจจะดำเนินการอย่างไรหลังจากที่ผู้รับบริการออกจากสถานี่ตำรวจ หรือสถานที่กักขังแล้ว และโดยเฉพาะ ในกรณีที่ตำรวจพยายามสอบปากคำผู้รับบริการโดยไม่มีผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอยู่ด้วย หรือสร้างความกดดันหรือปฏิบัติต่อผู้รับบริการอย่างไม่เหมาะสม หากผู้รับบริการถูกกักขังต่อ ผู้ให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายควรแจ้งผู้รับบริการว่าจะได้รับการติดต่อหลังจากนั้น และรับรองว่าจะตรวจสอบความคืบหน้าของการสืบสวนและการกักขังอย่างสม่ำเสมอ

แสดงตนเป็นตัวแทนที่เหมาะสม

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไรนั้น ส่วนหนึ่งจะขึ้นกับว่าใครเป็นผู้มีอำนาจในการสืบสวน และการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนนั้นเป็นของตำรวจหรืออัยการ ในที่สุดแล้ว จะขึ้นกับข้อบังคับที่ควบคุมกำหนดการสืบสวนคดีอาญาในประเทศนั้นๆ และตำรวจหรืออัยการมีอำนาจที่จะจำหน่ายคดีจากศาลหรือไม่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขอบเขตและอำนาจของศาลและสถานการณ์นั้นๆ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรดำเนินการในการเป็นผู้แทนเกี่ยวกับ:

- แนวทางการสืบสวนในอนาคตและพิจารณาว่าควรจะให้มีการไต่สวนเป็นพิเศษหรือไม่
- การตัดสินใจใดๆ เกี่ยวกับการนำข้อกล่าวหาหรือผลที่ได้้นำขึ้นฟ้องต่อ (หากกรณีนี้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางอาญาในประเทศที่เกี่ยวข้อง) อัยการหรือผู้พิพากษาหรือไม่
- ประกันตัวหรือปล่อยตัวโดยมีเงื่อนไขหรือไม่มีเงื่อนไขในระหว่างการพิจารณา
- ดำเนินการให้พ้นจากระบบยุติธรรมทางอาญาที่เป็นทางการ หรือให้มีการตกลงระหว่างคู่กรณี โดยไม่ต้องพึ่งศาล

ประสานงานกับครอบครัวของผู้รับบริการและบุคคลอื่นๆ

ในเรื่องนี้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ความต้องการของผู้รับบริการและลักษณะของความผิดที่ถูกกล่าวหา (เช่น ความรุนแรงในครอบครัว) ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรติดต่อประสานงานกับครอบครัวของผู้รับบริการหรือบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้นำชุมชนหรือนายจ้าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้แน่ใจว่าบุคคลเหล่านี้ได้รับแจ้งเรื่องการถูกจับกุมหรือกักขัง และรับทราบแนวโน้มของเหตุการณ์ รวมทั้งการปรากฏตัวใดๆ ต่อศาล นอกจากนี้ยังอาจมีบทบาทในการให้หลักฐาน พยานที่เกี่ยวข้อง หรือให้ความช่วยเหลือในการร้องขอให้ปล่อยตัวในระหว่างการพิจารณาคดี เช่น เป็นผู้ค้ำประกันให้

รับรองการเป็นตัวแทนในการพิจารณาของศาลในภายหลัง

สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วนั้น กำหนดรวมไปถึงการเป็นตัวแทนในระหว่างการพิจารณาของศาลด้วย โดยเฉพาะในส่วนการพิจารณาคดีสินให้มีการควบคุมตัวก่อนการพิจารณาคดี ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรรับรองได้ว่าจะเป็นตัวแทนของผู้รับบริการในการพิจารณาดังกล่าวด้วย และในกรณีที่ผู้รับบริการมีผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายคนอื่นเป็นตัวแทนด้วย ผู้ให้ความช่วยเหลือต้องให้ข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองทั้งหมดที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือในช่วงแรก การพิจารณาใดส่วนในระหว่างควบคุมตัวใดๆ ที่เกิดขึ้น ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายต้องรับรองว่าศาลได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องทุกอย่าง และการตัดสินใจที่เกิดขึ้นเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด หากในกรณีที่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเชื่อว่าการตัดสินใจให้มีการกักขังก่อนการพิจารณาคดีนั้นไม่มีเหตุอันควร หรือไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ควรแนะนำผู้รับบริการว่ามีช่องทางดำเนินการใดๆ ได้บ้าง และดำเนินการทุกอย่างที่จำเป็นเพื่อให้ผู้รับบริการได้รับการปล่อยตัวระหว่างการพิจารณาคดี

การบันทึกข้อมูล

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรเก็บบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่เกิดขึ้นในขณะให้คำแนะนำและความช่วยเหลือซึ่งรวมถึง

- ข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับบริการ
- บันทึกเวลาของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การจับกุมและกักขัง เวลาขณะให้คำปรึกษา การสอบปากคำ บันทึกเวลาที่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่กักขัง และเวลาที่เดินทางไปที่สถานีตำรวจ หรือสถานที่กักขัง

- คำชี้แนะของผู้รับบริการ
- คำแนะนำของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และการดำเนินการใดๆ ที่กระทำโดยตัวแทนของผู้รับบริการ
- การสนทนาใดๆ ในระหว่างการสอบปากคำ
- การดำเนินการสืบสวนอื่นๆ โดยตำรวจหรือเจ้าหน้าที่สืบสวน และผลการสืบสวนนั้นๆ
- การตัดสินใจ ของตำรวจ เจ้าหน้าที่สืบสวน อัยการ หรือศาลที่เกี่ยวข้องกับผู้รับบริการ

สรุปประเด็นสำคัญ

๑. บทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว คือการปกป้องและให้เกิดความคืบหน้าในส่วนที่เป็นสิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายของผู้รับบริการ

๒. ในการดำเนินการ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายต้อง:

- เคารพข้อสัจย์และดำเนินการใดๆ ที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ของผู้รับบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้คำนึงถึง อายุ เพศ เชื้อชาติ หรือความนิยมทางเพศ
- ดำเนินการเพื่อรับรองว่าผู้รับบริการได้รับการปฏิบัติอย่างมีศักดิ์ศรี ตามหลักสิทธิมนุษยชน และเป็นไปตามกฎหมาย
- ให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือ ดำเนินการเป็นตัวแทนอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงความต้องการเฉพาะ และความอ่อนด้อยใดๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ดำเนินการเพื่อรับรองว่าการตัดสินใจของผู้รับบริการได้รับการยอมรับ
- คัดค้านด้วยวิธีการที่เหมาะสมในกรณีที่มีการปฏิบัติที่ผิดกฎหมายหรือไม่เป็นธรรมกับผู้รับบริการ
- ดำเนินการเพื่อรับรองว่าผู้รับบริการยังคงได้รับความช่วยเหลือ คำแนะนำด้านกฎหมาย และการเป็นตัวแทนจนกว่าจะมีการจำหน่ายคดี รวมทั้งการอุทธรณ์ใดๆ ที่เกิดขึ้น

๓. หน้าที่ของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ควรรวมกฎข้อบังคับของวิชาชีพเกี่ยวกับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็ว จรรยาบรรณของวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง และ / หรือสัญญาให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย การดำเนินการจะต้องทำเพื่อรับรองว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ควบคุมตัว อัยการ และผู้พิพากษารับรู้และเข้าใจบทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

๔. ความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในการทำหน้าที่ในส่วนของการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วรวมถึง

- การตอบสนองต่อการร้องขอความช่วยเหลือทางกฎหมายอย่างรวดเร็วและเหมาะสม
- การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากตำรวจผู้รับบริการและแหล่งอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- การกำหนดความอ่อนด้อยใดๆ หรือความต้องการพิเศษของผู้รับบริการ รวมถึงตรวจสอบว่าผู้รับบริการเป็นผู้เยาว์ พูดและเข้าใจภาษาที่ใช้ในการดำเนินการ หากผู้รับบริการสามารถอ่านเอกสารทางการใดๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ให้พิจารณาว่าผู้รับบริการมีความอ่อนด้อยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือไม่ และให้ดำเนินการต่างๆ ที่เหมาะสม
- การตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำของตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ และดำเนินการใดๆ ที่เหมาะสมหากมีการละเมิดกฎหมาย
- ให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการสอบปากคำใดๆ
- เป็นตัวแทนที่เหมาะสมกับตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ
- ประสานงานกับครอบครัวของผู้รับบริการและ / หรือบุคคลที่สาม (ขึ้นอยู่กับความยินยอมของผู้รับบริการด้วย)
- เป็นตัวแทนในการพิจารณาไต่สวนที่ตามมาใดๆ ของศาล และโดยเฉพาะการกักขังก่อนการพิจารณาคดี
- การบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

๖. บทบาทและความรับผิดชอบของตำรวจ อัยการ และผู้พิพากษา

ก. บทนำ

ในขณะที่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย มีบทบาทสำคัญในการส่งมอบการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วนั้นจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพไม่ได้หากปราศจากความร่วมมือและการดำเนินตามขั้นตอนที่เหมาะสมของตำรวจ เจ้าหน้าที่สืบสวน อัยการ และคณะตุลาการ หลักการนี้อยู่ในหลักการและแนวทางของสหประชาชาติที่ระบุว่า รัฐต้องรับรองว่าจะให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพโดยทันทีในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (หลักการที่ ๗) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิดังกล่าว (หลักการที่ ๘) อำนวยความสะดวกในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (หลักการที่ ๗) และจะป้องกัน แก้อภัยอย่างมีประสิทธิภาพหากการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายถูกทำลายลง หรือทำให้ล่าช้า หรือปฏิเสธไม่ให้มีการช่วยเหลือ (หลักการที่ ๙) กฎเกณฑ์ที่จำเป็นเหล่านี้เป็นข้อกำหนดให้รัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐสนับสนุนและเคารพกฎหมายอย่างเคร่งครัด

ในบทนี้ จะพิจารณาหน้าที่และความรับผิดชอบของตำรวจ อัยการ และตุลาการในการรับรองสิทธิการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็วให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่รับรู้กันว่าระบบวิธีการที่ถูกต้องที่แต่ละรัฐนำข้อกำหนดนี้ไปใช้ให้สอดคล้องกันเป็นพันธกรณีของแต่ละรัฐบาล ดังนั้นวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ของเนื้อหาในบทนี้จะแนะนำหน้าที่และความรับผิดชอบที่ควรมี และควบคุมให้เหมาะสม ควรจะมีการเชื่อมโยงไปสู่ข้อความอื่นๆที่สัมพันธ์กัน กับบทที่ ๓ ของคู่มือนี้ ที่กล่าวถึงกรอบของกฎหมายที่สำคัญของการได้รับสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็ว

ข. บทบาทและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่สืบสวน

เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่สืบสวน และเจ้าหน้าที่กักขัง มีบทบาทสำคัญในการรับรองประสิทธิภาพของการเข้าถึงสิทธิความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาถูกควบคุมตัวโดยเจ้าหน้าที่เหล่านี้ และขึ้นอยู่กับเจ้าหน้าที่เหล่านี้ว่าจะแจ้งให้รับรู้ถึงสิทธิการได้รับความช่วยเหลือโดยเร็ว (และเป็นไปได้บ่อยครั้งที่ต้องสร้างความเข้าใจถึงความสำคัญของสิทธินั้น) เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้โดยได้รับรู้ข้อมูลและโดยอิสระว่าจะใช้สิทธิหรือไม่ และเพื่อสามารถติดต่อกับผู้ให้ความ

ช่วยเหลือทางกฎหมายอย่างเหมาะสม หากผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมีหน้าที่ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ พวกเขาจะต้องพึ่งพาตำรวจที่จะได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง และถูกเวลาเกี่ยวกับเหตุผลในการจับกุมและสาเหตุของการถูกกักขัง และการให้ความสะดวกในการเข้าถึงตัวผู้ต้องสงสัยหรือถูกกล่าวหาในเวลาที่เหมาะสมและเป็นความลับ

สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็วจะไม่ใช่ผล หากมอบการดำเนินการทั้งหมดให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เพียงคนเดียว เจ้าหน้าที่บางคนอาจไม่ทราบบทบัญญัติทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิการเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็ว และถึงแม้ว่าเจ้าหน้าที่จะทราบ แต่ปัจจัยของวัฒนธรรมองค์กรต่างๆ อาจกีดกันทำให้ไม่เคารพและให้โอกาสอย่างเต็มที่ในการใช้สิทธินี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายอื่นๆ อาจมีแรงจูงใจและความจำเป็นต่างๆ ขององค์กร และโดยทั่วไปเจ้าหน้าที่เหล่านี้จะทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายโดยลำพัง ดังนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่สืบสวนและเจ้าหน้าที่ควบคุมตัว จำเป็นต้องให้คำแนะนำที่ชัดเจนกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบว่าทำอะไรให้การเข้าถึงสิทธิโดยเร็วเป็นผลได้ คิดหาวิธีการต่างๆ และบันทึกวิธีที่วางรูปแบบไว้ และดำเนินการต่างๆ ตามนั้นเพื่อให้การใช้สิทธิมีผล วิธีเหล่านี้อาจรวมถึง

- กำหนดภาษาที่ใช้เป็นมาตรฐานในการแจ้งผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาถึงสิทธิการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว^{๑๖๖} พร้อมทั้งคำแนะนำการปรับใช้ในการแจ้งสิทธิเมื่อใช้แจ้งผู้เยาว์และผู้อ่อนด้อยอื่นๆ
- กำหนดขั้นตอนที่ชัดเจนในการแจ้งสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็วและบันทึกการตัดสินใจ
- กำหนดขั้นตอนที่ชัดเจนและเป็นไปได้เพื่อใช้ติดต่อกับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย
- กำหนดระเบียบที่ชัดเจน ชัดจำกัดในการดำเนินการสืบสวน เช่นการซักถามผู้ต้องสงสัยโดยปราศจากการแนะนำทางกฎหมาย
- ตรวจสอบกระบวนการขององค์กรและแรงจูงใจ เพื่อรับรองว่าเจ้าหน้าที่ได้รับการสนับสนุนให้เคารพ และส่งเสริมสิทธิการเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็ว^{๑๖๗}

^{๑๖๖} See the European Union model letter of rights in annex IV, and also the Letter of Rights used in Scotland, available from www.scotland.gov.uk/Topics/Justice/legal/criminalprocedure/letterofrights.

^{๑๖๗} See, for example, Association for the Prevention of Torture, *Monitoring Police Custody: A Practical Guide* (Geneva, 2013). ตัวอย่างในประเทศฟิลิปปินส์ มีเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนประจำอยู่แต่ละสถานีตำรวจ จะมี "การให้คำ" ทั้งเจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจในการนำสิทธิมนุษยชนมาใช้

- ใช้กลไกการตรวจสอบและการกำกับดูแล เพื่อสามารถระบุและจัดการได้อย่างเหมาะสม หากเกิดความล้มเหลวในการจัดการการเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็ว กลไกนี้อาจรวมถึงกระบวนการภายใน เช่น มีการติดตาม ตรวจสอบบันทึกการควบคุมตัว โดยเจ้าหน้าที่ระดับสูง และ / หรือโดยตำรวจที่มีหน้าที่ตรวจสอบ หรือแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ให้ทำหน้าที่เสมือน "ผู้ปกป้อง" สิทธิมนุษยชน และ กระบวนการภายนอก เช่น โครงการตรวจเยี่ยมสถานีตำรวจ

องค์ประกอบสำคัญที่จะรับรองว่าการให้สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วมีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจในเรื่องสิทธินั้นๆ วางรูปแบบการอบรมให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่เข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความสำคัญ รวมถึงผลประโยชน์ที่เจ้าหน้าที่จะได้รับจากสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็ว (ตัวอย่าง ประโยชน์ของการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย ในบทที่ ๒ ส่วน ค) ประสบการณ์จากหลายประเทศแสดงให้เห็นถึงผลสำเร็จอย่างมาก จากการฝึกอบรมเกี่ยวกับบทบาทที่ต้องทำตามหน้าที่ และการฝึกอบรมร่วมกับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ดูภาคผนวกที่ ๒ เกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจ

บทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ) ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็ว นั้น คือรับรองว่าการให้สิทธิจะมีผลในทางปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อทำหน้าที่ดังนี้

- รับรองว่าผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาจะได้รับแจ้งถึงสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็ว ในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้ ต้องคำนึงถึงความต้องการพิเศษของผู้เยาว์ และผู้ที่อยู่ในกลุ่มที่มีความอ่อนด้อยต่างๆ
- รับรองว่าผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาสามารถใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจและสมัครใจว่าต้องการใช้สิทธินั้นหรือไม่
- แจ้งผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายทันทีโดยไม่ชักช้า (เมื่อผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาที่มีความประสงค์จะใช้สิทธิ)
- อำนวยความสะดวกในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายกับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาที่ประสงค์จะใช้สิทธิ

ความรับผิดชอบของตำรวจ

ในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ (และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ) มีความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

ระบุให้ชัดเจนว่าผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้เยาว์หรือมีความอ่อนด้อยอื่นๆ

ขั้นตอนต่างๆ ที่รับรองว่าเจ้าหน้าที่จะดำเนินการที่เหมาะสม ต้องมีพร้อมปฏิบัติการได้ทันทีหลังจากมีการจับกุมหรือกักขังผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา เพื่อใช้ตรวจสอบว่าบุคคลนั้นเป็นผู้เยาว์หรือมีความอ่อนด้อยอื่นๆ หรือมีความต้องการพิเศษใดๆ เมื่อระบุได้ชัดเจนแล้ว เจ้าหน้าที่ควรดำเนินการที่เหมาะสม (ดูบทที่ ๒ ส่วน ข คำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการระบุชี้ชัดถึงบุคคลที่อ่อนด้อยต่างๆ)

แจ้งผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาถึงสิทธิที่จะเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็ว

ขั้นตอนการแจ้งให้ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาถึงสิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย โดยเร็วควรรวมถึง

- **การแจ้งสิทธิกระทำเมื่อใด:** ขึ้นกับกฎหมายว่าด้วยการจับกุมและกักขังของประเทศนั้นๆ แต่ตามปกติแล้วควรจะได้รับแจ้งทันทีหลังจากที่มีจับกุมหรือกักขัง และไม่ควรช้ากว่าที่จะไปถึงสถานีตำรวจ หรือสถานควบคุมตัวอื่นๆ และเนื่องจากสิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายเป็นสิทธิที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จึงควรแจ้งสิทธิอีกครั้งก่อนที่จะมีการซักถามใดๆ และแจ้งอีกครั้งเมื่อมีการย้ายผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาจากสถานีตำรวจ หรือสถานที่กักขังที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง
- **การแจ้งสิทธินี้กระทำโดยผู้ใด:** ขึ้นอยู่กับกฎหมายและวิธีการของประเทศนั้นๆ แต่การแจ้งมีแนวโน้มที่จะมีประสิทธิภาพหากมอบความรับผิดชอบให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ระบุไว้ก่อน เช่น เจ้าหน้าที่ที่สถานีตำรวจที่ควบคุมตัว หรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบการกักขังผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา เจ้าหน้าที่ที่จะสอบปากคำมีความรับผิดชอบที่จะต้องแจ้งสิทธิอีกครั้งกับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา
- **แจ้งสิทธิให้กับผู้ใด:** การแจ้งสิทธิต้องแจ้งกับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาเสมอ นอกจากนี้ หากกฎหมายอนุญาตให้เรียกผู้บรรลุนิติภาวะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เยาว์ หรือผู้ต้องสงสัยที่มีจุดอ่อนด้อยอื่นๆ ในกรณีนี้ต้องแจ้งให้บุคคลดังกล่าวทราบด้วย

- **แจ้งสิทธิอย่างไร:** ขึ้นกับกฎหมายว่าด้วยการจับกุมและควบคุมตัวของประเทศนั้นๆ แต่โดยปกติแล้วควรแจ้งสิทธิด้วยวาจาและเป็นลายลักษณ์อักษร ในบางกรณีอาจจำเป็นต้องแจ้งสิทธิเป็นรูปภาพ ควรพิจารณาให้มีข้อกำหนดให้ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาสิทธิเก็บเอกสารการแจ้งสิทธิที่เป็นลายลักษณ์อักษรไว้ ทั้งนี้ จะได้มีสิ่งช่วยเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร หากบุคคลนั้นจะสละสิทธิตั้งแต่แรก อาจมีการ (หรือเพิ่มเติม) ตัดประกาศสิทธิในที่ที่เหมาะสม เช่น ในห้องขัง / หรือบริเวณทั่วไปให้ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาถูกควบคุมตัวไว้
- **การใช้ถ้อยคำในการแจ้งสิทธิ:** ควรใช้ถ้อยคำง่ายๆ ที่ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาส่วนใหญ่สามารถเข้าใจได้ ควรมีข้อกำหนดพิเศษสำหรับผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาที่ไม่ได้พูดภาษาที่ใช้ในการแจ้งสิทธิ และรวมถึงข้อกำหนดพิเศษสำหรับผู้เยาว์และผู้อ่อนด้อยอื่นๆ ด้วย
- **ควรรวมอะไรบ้างในการแจ้งสิทธิ:** ขึ้นกับกฎหมายว่าด้วยการจับกุมและกักขังของประเทศนั้นๆ แต่ควรรวมข้อเท็จจริงถึงสิทธิที่จะได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายจะเป็นความลับและเป็นอิสระ สิทธิในการรับช่วยเหลือทางกฎหมาย ใครเป็นผู้ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมาย (เช่น หน่วยงานในหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ) รวมทั้งคำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายจะเป็นในรูปแบบไหนอย่างไรบ้าง

การแจ้งเรื่องสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว นั้น อาจรวมอยู่ในการแจ้งสิทธิอื่นๆ เช่น สิทธิที่จะไม่ให้ปากคำใดๆ และสิทธิที่จะแจ้งให้ผู้อื่นทราบว่าถูกจับกุมหรือกักขัง

เปิดทางให้ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาตัดสินใจใดๆ อย่างโดยรับรู้ข้อมูลและโดยสมัครใจ

ควรให้คำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ถึงวิธีที่ระบุได้ว่าผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาที่มีความเข้าใจที่ถูกต้องถึงสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็ว และควรให้ข้อมูลอะไรหากผู้นั้นยังไม่มั่นใจว่าควรจะใช้สิทธิหรือไม่ (ดูบทที่ ๓ ส่วน ๖ เกี่ยวกับการคุ้มครอง สิทธิในการยินยอม และการสละสิทธิโดยรับรู้ข้อมูล) เจ้าหน้าที่ต้องไม่ชักนำให้ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาสละสิทธิ และไม่พยายามโน้มน้าวให้เขาจงเลือกผู้ให้ความช่วยเหลือกฎหมายคนใดคนหนึ่ง

การติดต่อกับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ควรจะมีขั้นตอนที่ชัดเจนที่ใช้ควบคุมวิธีการที่เจ้าหน้าที่จะติดต่อกับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (เมื่อผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาใช้สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว) และควรดำเนินการโดยไม่ล่าช้า ขั้นตอนนี้ควรรวมไปถึงการปรึกษาหารือกับกลุ่มทำงานด้านกฎหมาย หรือกลุ่มผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เจ้าหน้าที่ทราบว่าควรติดต่อกับใครและอย่างไร

ขอบเขตในการสอบปากคำหลังจากมีการร้องขอความช่วยเหลือทางกฎหมาย

แนวทางที่ ๓ ในหลักการและแนวทางของสหประชาชาติกำหนดให้ เมื่อผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาใช้สิทธิขอความช่วยเหลือทางกฎหมาย ไม่ควรเริ่มการสอบปากคำใดๆ หากไม่มีผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอยู่ด้วย เว้นแต่ (ก) มีเหตุผลบังคับ (ข) หรือผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาให้คำยินยอมและสมัครใจจะสละสิทธิในการมีทนายความอยู่ร่วมในขณะสอบปากคำ พร้อมมีการตรวจสอบความเป็นจริงของการให้ยินยอมนั้นๆ อย่างเหมาะสม (ดูบทที่ ๓ ส่วน ข กรณีใดที่อาจหรืออาจจะพิจารณาได้ว่ามีเหตุอันควรบังคับ และบทที่ ๓ ส่วน ง เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิการให้ความยินยอม และการสละสิทธิโดยรับรู้ข้อมูล) ความเป็นไปได้ทั้งสองกรณีนี้ จะต้องมีการระบุที่ชัดเจนเพื่อให้เจ้าหน้าที่ทราบว่าเมื่อใดจะดำเนินการสอบปากคำได้ และตามโดยขั้นตอนการตรวจสอบและให้อำนาจอย่างเหมาะสม การตรวจสอบอาจจะอยู่ในรูปแบบเป็นลายลักษณ์อักษรและการลงชื่อผู้ต้องสงสัยที่ถูกกล่าวหา และ / หรือการอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรโดยเจ้าหน้าที่อาวุโส

การให้ข้อมูลกับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

เพื่อเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เจ้าหน้าที่ต้องให้ข้อมูลทั้งหมดนี้กับผู้ให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายที่ให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือผู้ต้องสงสัย หรือผู้ถูกกล่าวหา นอกจากข้อมูลสาเหตุและเหตุผลที่ถูกจับกุมหรือควบคุมตัวซึ่งต้องเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศนั้นๆ แล้ว ควรจะรวมถึงการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการสืบสวนข้อเท็จจริงของการกระทำผิดกฎหมายที่ถูกกล่าวหา เนื่องจากมีความสำคัญที่จะเปิดทางให้การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเกิดผลได้

อำนาจความสะดวกในการเข้าถึงของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

เจ้าหน้าที่ต้องอนุญาตผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเข้าถึงตัวผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา และให้ความสะดวกในการให้ทั้งสองฝ่ายปรึกษากันอย่างเป็นความลับ เจ้าหน้าที่ไม่ควรพยายามกำหนดข้อจำกัดในระยะเวลาหรือจำนวนครั้งของการปรึกษาหารือ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางที่ ๓ ของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ เจ้าหน้าที่ต้องอนุญาตให้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอยู่ร่วมในการสอบปากคำใดๆ ของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา และในการดำเนินการขั้นตอนอื่นๆ ที่ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาจำเป็นต้องเข้าร่วมหรือได้รับอนุญาตให้เข้าร่วม นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจควรจะอนุญาตให้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเข้าไปแทรกแซงในระหว่างการสอบปากคำ หรือในการดำเนินการเกี่ยวกับขั้นตอนต่างๆ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของผู้รับบริการ และให้การแนะนำเอกสิทธิ์ที่ไม่ต้องเปิดเผย (หากจำเป็น ให้ขีดขวางการให้ปากคำหรือขีดขวางในขั้นตอนอื่นๆ) หากประสงค์ที่จะทำเช่นนั้น (ดูบทที่ ๓ ส่วน จ ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ถูกกล่าวหาและผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และบทที่ ๓ ส่วน ข การปกป้องการทำงานโดยอิสระและเอกสิทธิ์ในการเก็บความลับของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย)

ห้ามสร้างแรงกดดันกับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ตามหลักการข้อ ๑๖ ของหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับบทบาทของนักกฎหมาย และหลักการข้อ ๑๒ ของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ห้ามเจ้าหน้าที่ก้าวก่ายการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็วของผู้ให้ความช่วยเหลือ และห้ามสร้างแรงกดดันใดๆ ที่ไม่สมควร (ดูบทที่ ๓ ส่วน ง และ ฉ)

การบันทึกและตรวจสอบ

เจ้าหน้าที่ควรเตรียมพร้อมที่จะดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ โดยทำบันทึกการตัดสินใจการดำเนินการต่างๆ ที่มีนัยสำคัญทั้งหมดที่สัมพันธ์กับสิทธิการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว (ดูบทที่ ๓ ส่วน ข. เรื่องข้อกำหนดและอุปกรณ์สำหรับเก็บบันทึกข้อมูล) บันทึกดังกล่าวควรจะรวมถึง

- เวลา วันที่ สถานที่ และสาเหตุและเหตุผลในการจับกุม
- เวลา วันที่ สถานที่ และสาเหตุและเหตุผลในการควบคุมตัว

- เวลา วันที่ และสถานที่ที่พิจารณากำหนดว่าผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้เยาว์ หรือเป็นผู้ อ่อนด้อยหรือมีความต้องการพิเศษใดๆ หรือไม่ บันทึกผลและดำเนินการตามผลจากพิจารณา ดังกล่าว
- เวลา วันที่ และสถานที่ที่แจ้งผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาทราบถึงสิทธิเข้าถึงความความ ช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว และบันทึกข้อมูลที่แจ้งให้ทราบ
- การตัดสินใจของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาที่จะใช้สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทาง กฎหมายโดยเร็ว และเวลาและวันที่ในตัดสินใจดังกล่าว
- หากผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาใช้สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว บันทึกการดำเนินการเพื่อให้เกิดผล พร้อมกับเวลาที่สัมพันธ์กัน
- บันทึกเวลาที่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายติดต่อมาเป็นครั้งแรก และเวลาที่ผู้ให้ความ ช่วยเหลือทางกฎหมายมาที่สถานีตำรวจหรือสถานกักขัง (หากไม่ใช่เวลาเดียวกัน)
- บันทึกเวลาที่มีการปรึกษาหารือระหว่างผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายกับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ ถูกกล่าวหาทุกครั้ง
- บันทึกระยะเวลาของการสอบปากคำและบันทึกด้วยว่าผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอยู่ร่วม ในการสอบปากคำในครั้งใดบ้าง
- หากผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาใช้สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็วแล้ว บันทึกถึงเหตุผลใน การสอบปากคำใดๆ ที่ไม่มีทนายความร่วมอยู่ด้วย ความยินยอมของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าว โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่อาวุโส (ถ้ามี)

ควรมีการดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิเข้าถึงความ ช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

ค. บทบาทและความรับผิดชอบของอัยการ

การมีส่วนร่วมของอัยการในขั้นตอนแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา แตกต่างกันไปตามแต่เขต อำนาจศาล ในบางเขตอำนาจศาล อัยการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการสืบสวนน้อยมากหรือไม่มีเลย และจะ เข้ามามีส่วนร่วมก็เพียงในขั้นตอนเมื่อผู้ถูกกล่าวหาถูกแจ้งข้อกล่าวหาความผิดทางอาญา หรือเมื่อมีการ ตัดสินดำเนินคดีแล้วเท่านั้น ในกรณีอื่นๆ ตำรวจหรือหน่วยงานสืบสวน จะมีความรับผิดชอบหลักในการ ดำเนินการสืบสวน แต่จะต้องแจ้งให้อัยการทราบเมื่อมีการดำเนินการบางอย่าง (เช่น มีการควบคุมตัว

เกินกว่าระยะเวลาที่กำหนด) และ / หรือการขออนุญาตอัยการ เพื่อดำเนินการสืบสวนบางอย่าง (เช่น การตรวจค้นสถานที่) ในเขตอำนาจศาลอื่นๆ อัยการมีความรับผิดชอบหลักในการดำเนินการบางส่วน (มักจะเป็นส่วนที่สำคัญมากกว่า) หรือทั้งหมดในการสืบสวนความผิดทางอาญา ดังนั้นความรับผิดชอบของอัยการในการตรวจสอบประสิทธิภาพการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็วจะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับเขตอำนาจ ลักษณะและความรุนแรงของความผิดที่ถูกกล่าวหาและวิธีการในการสืบสวน

บทบาทของอัยการ

เมื่ออัยการเข้ารับผิดชอบในการดำเนินการสืบสวนคดีอาชญากรรม หน้าที่และความรับผิดชอบของอัยการจะเป็นไปเช่นเดียวกับหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่ออัยการเข้ารับหน้าที่กำกับดูแลขั้นตอนการสืบสวนเป็นหลัก หรือเริ่มมีหน้าที่เกี่ยวข้องเมื่อมีการตั้งข้อหาหรือการแสดงตนต่อศาลในครั้งแรกนั้น หน้าที่ของอัยการที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วคือการรับรองว่าสิทธินี้จะได้รับการยอมรับจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการรับรองดังกล่าว อัยการควรตรวจสอบดังต่อไปนี้:

- พิจารณาสິ่ที่ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเข้าถึงการช่วยเหลือโดยเร็ว
- ตรวจสอบเมื่อมีการยืนยันใดๆ จากผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายว่าสิทธิดังกล่าวไม่ได้รับการยอมรับ
- ดำเนินการที่เหมาะสมเมื่อสิทธินั้นไม่ได้ หรืออาจจะไม่ได้รับการยอมรับ รวมทั้งรับรองว่าได้แจ้งสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วและอำนวยความสะดวกให้มีการแจ้งสิทธิโดยไม่ชักช้า

ความรับผิดชอบของอัยการ

อัยการมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

การตรวจสอบว่าสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็วเป็นที่ยอมรับหรือไม่

เมื่ออัยการได้รับแจ้งว่าคดีอยู่ในระหว่างดำเนินการสืบสวนโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ หรือได้รับแฟ้มคดีก่อนจะมีการขึ้นศาลครั้งแรก อัยการควรตรวจสอบดังต่อไปนี้

- ตรวจสอบว่าผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งอย่างเหมาะสมในเรื่องสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่
- ตรวจสอบว่าผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาตัดสินใจใช้สิทธิหรือไม่
- ตรวจสอบว่ามีการดำเนินการอะไรที่ทำให้การเข้าถึงผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายสะดวกหรือไม่

ตามกฎหมายเฉพาะในบางประเทศ กรณีที่ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาปรากฏตัวต่ออัยการ (เช่น การสืบสวน หรือ ปรากฏตัวเพื่อไต่สวนพิจารณาว่าควรถูกควบคุมตัวต่อหรือไม่) อัยการควรแน่ใจว่าผู้ันั้นได้รับแจ้งสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว และได้รับโอกาสให้ใช้สิทธินั้น^{๓๖๘} ในบางประเทศที่ความช่วยเหลือทางกฎหมายแบบไม่เสียค่าใช้จ่ายที่จำกัดเพียงคดีที่มีการกระทำการเพื่อการป้องกันนั้น เพื่อประโยชน์ของความยุติธรรม อัยการอาจต้องประเมินว่าจะต้องมีการแต่งตั้งทนายความในทันทีหรือไม่

หากอัยการได้รับแจ้งถึงคดีที่มีการกักขังก่อนการพิจารณาคดี อัยการควรให้แน่ใจว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว และตรวจสอบว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ใช้สิทธิเพื่อให้เป็นตัวแทนในการไต่สวนหรือไม่ หากผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว อัยการควรดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อให้ได้รับแจ้งสิทธิ และหากจำเป็นควรขอเลื่อนการพิจารณาไปจนกว่าจะรับรองได้ว่าผู้ถูกกล่าวหา มีทนายความเป็นตัวแทนแล้ว

การพิจารณาหลักฐานในการละเมิดสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

เมื่ออัยการตระหนักว่าหลักฐานที่มีอยู่มาจากการละเมิดสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว อัยการควรพิจารณาตามความเป็นจริงของกฎหมายที่เกี่ยวข้องว่าจะดำเนินการอะไรเพื่อใช้หลักฐานที่มีอยู่ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าจะไม่นำหลักฐานมาใช้ หรืออาจจะไม่มั่นใจในหลักฐานที่มีอยู่ แต่อย่างน้อยควรจะให้ศาลได้รับทราบในเรื่องนี้ด้วย (ดูบทที่ ๓ ส่วน ข การแก้ไขและป้องกันการละเมิดสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว)

^{๓๖๘} หลักการและแนวทางของสหประชาชาติเกี่ยวกับการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายในระบบยุติธรรมทางอาญาหลักการที่ ๓ ระบุว่า เป็นความรับผิดชอบของอัยการที่จะรับรองได้ว่าผู้ที่แสดงตนต่อหน้าตนเป็นผู้ที่ไม่มีความสามารถในการจัดหาทนายความและ / หรือเป็นผู้อ่อนด้อยที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ไม่ชักนำให้สรุปว่าการใช้สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วจะมี ผลในทางลบ

ภายใต้หลักการและแนวทางของสหประชาชาติ ในเรื่องสิทธิในการช่วยเหลือทางกฎหมาย ถือว่าเป็นสิทธิที่ควรได้รับการรับรองในระดับสูงสุดเท่าที่เป็นไปได้ (หลักการที่ ๑) อัยการไม่ควรชักนำหรือทำการสรุปให้เห็นในทางตรงข้ามจากข้อเท็จจริงที่ว่าผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาได้ใช้สิทธิรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย

การรับมือกับความล้มเหลวจากระบบหรือจากการปฏิบัติไปตามหน้าที่

เมื่ออัยการรับรู้ว่า ตำรวจ เจ้าหน้าที่สืบสวนอื่นๆ หรือเจ้าหน้าที่กักขังละเมิดสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว โดยเห็นเป็นเรื่องปกติ อัยการควรดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อนำเรื่องการละเมิดเหล่านั้นมาสู่ความสนใจของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (เช่น หัวหน้าเจ้าหน้าที่ ตำรวจ ตุลาการ หรือกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้)

ง. บทบาทและความรับผิดชอบของผู้พิพากษา

การตอบสนองของตุลาการต่อการละเมิดสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว เป็นสิ่งสำคัญในการรับรองว่าสิทธินี้มีผลบังคับใช้ หากตุลาการเพิกเฉยต่อการละเมิดดังกล่าว ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่สืบสวนอื่นๆ อาจไม่มีแรงจูงใจที่จะให้สิทธิมีผลบังคับ และอาจรู้สึกว่าได้รับการสนับสนุนให้เพิกเฉย ในทางตรงกันข้าม หากตุลาการตอบสนองอย่างแข็งขันต่อการละเมิดสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว โดยเฉพาะการทำด้วยความสุจริตรอบคอบแล้ว จะส่งเสริมให้เกิดค่านิยมในการปฏิบัติตาม หลักการที่ ๙ ของหลักการและแนวทางสหประชาชาติระบุว่า รัฐควรกำหนดให้มีการแก้ไขและป้องกันที่มีประสิทธิภาพ หากการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายถูกทำให้ไม่เป็นผล มีความล่าช้า หรือถูกปฏิเสธ หรือไม่ได้รับแจ้งสิทธิอย่างเหมาะสมเพียงพอ การแก้ไขดังกล่าวควรจะปรากฏให้เห็นในกฎหมาย แม้ว่าจะไม่ปรากฏในกฎหมายโดยตรง ซึ่งตามปกติแล้ว ตุลาการมีอิสระเพียงพอที่จะตัดสินใจให้มีการแก้ไขที่เป็นผลบังคับได้ การแก้ไขที่เป็นผลบังคับในกรณีใดๆ จะขึ้นอยู่กับลักษณะของการละเมิด ผลกระทบหรือสิ่งที่อาจเป็นผลที่ตามมาจากการละเมิด และกฎหมายที่ใช้บังคับ แนวทางที่อาจจะใช้สามารถตัดสินใจที่จะรับรองหรือไม่รับรอง หรือไม่ฟังพยานหลักฐานที่เป็นผลของการละเมิด หรือนำเรื่องการละเมิดเป็นส่วนกำหนดความน่าเชื่อถือ หรือความหนักแน่นของหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

บทบาทของผู้พิพากษา

หน้าที่ของผู้พิพากษาในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว คือ รับรองว่าสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วจะได้รับการยอมรับโดยตำรวจ (และอัยการ หากมีส่วนเกี่ยวข้อง) ดำเนินการที่เหมาะสมในเรื่องของการละเมิดสิทธิ เมื่อผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกกักขังแสดงตนในการพิจารณาไต่สวนโดยไม่มีผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเป็นตัวแทน ผู้พิพากษารับรองว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งและเข้าใจในสิทธิที่ได้รับ และถ้ามีความประสงค์ที่จะใช้สิทธิ ผู้พิพากษาต้องพร้อมให้ความสะดวกในการเข้าถึงผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ความรับผิดชอบของผู้พิพากษา

ในการดำเนินการตามหน้าที่ ผู้พิพากษามีความรับผิดชอบดังต่อไปนี้:

ความรับผิดชอบในการกักขังก่อนการพิจารณาคดี

ในหลักการที่ ๓ และแนวทางที่ ๒ และ ๔ ของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ กำหนดหน้าที่ฝ่ายตุลาการให้รับรองว่าผู้ถูกกล่าวหาที่แสดงตนต่อหน้าศาลในการไต่สวนก่อนการพิจารณาคดีมีตัวแทนทางกฎหมาย หากผู้ถูกกล่าวหาแสดงตนโดยไม่มีตัวแทนทางกฎหมายในการกักขังก่อนการพิจารณาคดี ผู้พิพากษาควรจะใช้ขั้นตอนที่เหมาะสมเพื่อแจ้งให้ทราบถึงสิทธิที่เข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย และตัดสินใจโดยรับทราบข้อมูลและโดยสมัครใจ หากจำเป็น ผู้พิพากษาควรเลื่อนการไต่สวนออกไปเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาได้ใช้สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายก่อน

ตรวจสอบว่าสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วได้รับการเคารพ

เมื่อได้หลักฐานหรือแฟ้มคดีที่ได้มาจากการสอบปากคำโดยตำรวจหรือเจ้าหน้าที่สืบสวนอื่นๆ ผู้พิพากษาควรตรวจสอบให้แน่ใจว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งอย่างถูกต้องถึงสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว และการตัดสินใจว่าจะใช้สิทธิหรือไม่ และการดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อให้การเข้าถึงผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเป็นไปโดยสะดวก ผู้พิพากษาควรจะได้รับรู้และจัดการกับกลยุทธ์ต่างๆ ที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่สืบสวนอื่นๆ อาจนำมาใช้ในขั้นตอนการสืบสวน เพื่อหลีกเลี่ยงการให้สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย เช่น ดำเนินการกับผู้ถูกกล่าวหาความผิดทางอาญาภายใต้วิธีการจัดการหรือกระบวนการอื่นๆ ในขณะที่ไม่นำสิทธิดังกล่าวมาใช้ และดำเนินการกับผู้ต้องสงสัยในฐานะเป็นพยานหรือทำการจับกุมอย่างไม่ทางการ

ไม่ชักนำให้สรุปว่าการใช้สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วจะมี ผลในทางลบ

ภายใต้หลักการและแนวทางของสหประชาชาติ ในเรื่องสิทธิในการช่วยเหลือทางกฎหมายถือว่าเป็นสิทธิที่ควรได้รับการรับรองในระดับสูงสุดเท่าที่เป็นไปได้ (หลักการที่ ๑) อัยการไม่ควรชักนำหรือทำการสรุปให้เห็นในทางตรงข้ามจากข้อเท็จจริงที่ว่าผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาได้ใช้สิทธิรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย

กำหนดวิธีแก้ไขที่เหมาะสมในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชน ทางกฎหมายโดยเร็ว

จากเหตุผลที่ให้ไว้ในตอนต้นของส่วนนี้ การดำเนินการของตุลาการต่อการละเมิดสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว เป็นสิ่งสำคัญในเรื่องที่ว่าสิทธินี้ได้รับการยอมรับในทางปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอหรือไม่ กฎหมายภายในประเทศแตกต่างกันในเรื่องของผลกระทบของการละเมิดสิทธิตามกระบวนการยุติธรรมในขั้นตอนการสืบสวนพิจารณาคดี และในส่วนของหลักฐานจากการละเมิดดังกล่าวสามารถใช้หรือไม่ควรนำมาใช้ในการพิจารณาคดี อย่างไรก็ตาม ผู้พิพากษาควรให้ความสนใจข้อกำหนดในการแก้ไขการละเมิดให้มีประสิทธิภาพ (หลักการที่ ๙ ของหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ) การประกาศว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเพียงอย่างเดียว ไม่มีผลต่อการแก้ไขที่มีประสิทธิภาพ (ดูบทที่ ๓ ส่วน ข การแก้ไขและป้องกันการละเมิดสิทธิดังกล่าว)

การรับมือกับความล้มเหลวจากระบบหรือการปฏิบัติงานไปตามหน้าที่

เมื่อผู้พิพากษารับรู้ว่า ตำรวจ เจ้าหน้าที่สืบสวนอื่นๆ หรือเจ้าหน้าที่กักขัง ได้ละเมิดสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็ว ทางกฎหมาย โดยทำอย่างเป็นเรื่องปกติ ผู้พิพากษาควรดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อนำเรื่องการละเมิดเหล่านั้นมาสู่ความสนใจของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (เช่น หัวหน้าเจ้าหน้าที่ ตำรวจ ตุลาการ หรือกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้)

สรุปประเด็นสำคัญ

๑. ตำรวจ (เจ้าหน้าที่สืบสวนอื่นๆ และเจ้าหน้าที่กักขัง) อัยการและผู้พิพากษาต่างมีบทบาทสำคัญในการรับรองว่าสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วได้รับยอมรับในทางปฏิบัติ ซึ่งรับรองโดยหลักการที่ ๗, ๘ และ ๙ ในหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ รวมทั้งในแนวทางต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. ตำรวจ (เจ้าหน้าที่สืบสวนอื่นๆ และเจ้าหน้าที่ควบคุมตัว) ควรให้คำแนะนำที่ชัดเจนกับเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องถึงวิธีการที่จะให้สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายเป็นผล และการวางแผนกระบวนการต่างๆ ขั้นตอนและบันทึกกลไกที่ได้วางแผนไว้เพื่อดำเนินการให้สิทธิมีผลบังคับใช้ นอกจากนี้ควรคิดวิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสม เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทราบถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องและเข้าใจถึงความสำคัญของการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

๓. เจ้าหน้าที่ตำรวจ (และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ) มีหน้าที่รับรองให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วได้รับการยอมรับในทางปฏิบัติ ในการดำเนินการตามหน้าที่นี้ เจ้าหน้าที่มีความรับผิดชอบหลายประการด้วยกัน ซึ่งรวมถึง

- การระบุว่าผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้เยาว์หรือมีความอ่อนด้อยอื่นๆ หรือไม่
- แจ้งผู้ต้องสงสัยและผู้ที่ถูกกล่าวหาถึงสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วในทันทีหลังจากการจับกุมหรือกักขัง ในการแจ้งสิทธิควรให้สอดคล้องกับรูปแบบมาตรฐานในการแจ้ง และรับรองว่าวิธีการแจ้งนั้นเป็นที่เข้าใจได้
- เปิดทางให้ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาตัดสินใจโดยรับรู้ข้อมูลและโดยสมัครใจว่าจะใช้สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่
- ติดต่อกับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย
- เมื่อผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาใช้สิทธิรับความช่วยเหลือ ให้ละเว้นการสอบปากคำ เว้นแต่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย
- ให้ข้อมูลกับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย
- อำนวยความสะดวกการเข้าถึงของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย
- ห้ามสร้างแรงกดดันใดๆ กับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

- บันทึก (ในกรณีที่มีเจ้าหน้าที่อาวุโสตรวจสอบ) การดำเนินการและการตัดสินใจเกี่ยวกับเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็ว

๔. หากอัยการมีความรับผิดชอบในการสืบสวนคดี หน้าที่และความรับผิดชอบของอัยการจะเป็นเช่นเดียวกันกับหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ถ้าอัยการมีหน้าที่หลักในการกำกับดูแลในขั้นตอนการสืบสวน หรือไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องจนถึงจุดที่มีการแจ้งข้อกล่าวหาหรือการขึ้นศาลครั้งแรก หน้าที่ของอัยการที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วคือรับรองว่าสิทธินั้นจะได้รับการเคารพโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการดำเนินงานตามหน้าที่ดังกล่าว อัยการมีความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

- ตรวจสอบว่าสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว ได้รับการเคารพจากเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่สืบสวนอื่นๆ
- พิจารณาว่าจะใช้หลักฐานที่ได้รับมาจากการละเมิดสิทธิหรือไม่
- อัยการไม่ควรชักนำหรือทำการสรุปให้เห็นในทางตรงข้ามจากข้อเท็จจริงที่ว่าผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาได้ใช้สิทธิรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย
- การจัดการอย่างเหมาะสมกับความล้มเหลวของระบบหรือการปฏิบัติงานไปตามหน้าที่

๕. ผู้พิพากษามีหน้าที่รับรองว่าสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วจะได้รับการเคารพโดยตำรวจ (และอัยการ หากมีส่วนเกี่ยวข้อง) ดำเนินการที่เหมาะสมในแง่ของการละเมิดสิทธิ และเมื่อผู้ถูกกล่าวหาแสดงตนต่อหน้าศาลระหว่างถูกกักขังก่อนการพิจารณาคดีโดยไม่มีผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเป็นตัวแทน ต้องรับรองว่าผู้ถูกกล่าวหาจะได้รับแจ้งและเข้าใจอย่างถูกต้องในสิทธิของตน และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายหากผู้ต้องสงสัยต้องการใช้สิทธินั้น

ในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้พิพากษามีความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

- ในการถูกกักขังก่อนการพิจารณาคดี ต้องรับรองว่าผู้ถูกกล่าวหาที่แสดงตัวต่อหน้าตนมีผู้แทนทางกฎหมายแล้ว และหากยังไม่มี ต้องเปิดทางให้ตัดสินใจโดยรับรู้ข้อมูลและโดยสมัครใจในการใช้สิทธิมีผู้แทนทางกฎหมาย และให้ความสะดวกในการเข้าถึงผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

- ตรวจสอบสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วว่าได้รับการเคารพจากตำรวจหรือเจ้าหน้าที่สืบสวนอื่นๆ โดยเฉพาะในกรณีที่มีอัยการเข้ามามีส่วนร่วม ต้องระงับกลยุทธ์ที่อาจนำเข้าไปใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้สิทธิดังกล่าว
- อัยการไม่ควรชักนำหรือทำการสรุปให้เห็นในทางตรงข้ามจากข้อเท็จจริงที่ว่าผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาได้ใช้สิทธิรับความช่วยเหลือทางกฎหมาย
- หากมีหลักฐานที่เกิดจากการละเมิดสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วให้พิจารณาแก้ไขอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ
- จัดการอย่างเหมาะสมกับความล้มเหลวของระบบหรือการปฏิบัติงานไปตามหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

๗. การพัฒนากลยุทธ์การเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็ว

ก. บทนำ

การรับรองประสิทธิภาพในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วของผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาที่สอดคล้องกับหลักการและแนวทางของสหประชาชาติเป็นงานที่ท้าทาย ในขณะที่นโยบายและการออกกฎหมายที่เหมาะสมมีความจำเป็น จากประสบการณ์ที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่ากฎหมายและนโยบายไม่ได้สร้างผลกระทบ หากไม่มีการใส่ใจอย่างใกล้ชิดกับบทบัญญัติตามกฎหมายที่บังคับใช้ในการเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็ว โครงสร้างองค์กรและทรัพยากร รายละเอียดของกลไกที่ใช้ในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย วัฒนธรรมทางวิชาชีพ ความเชี่ยวชาญและความมุ่งมั่นของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและเจ้าหน้าที่ยุติธรรมทางอาญาอื่นๆ

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติกำหนดความรับผิดชอบหลัก ให้รัฐรับรองสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วว่าจะเกิดผลในทางปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานและสมาคมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพทนายความ เจ้าหน้าที่ยุติธรรมทางอาญา (ตำรวจ เจ้าหน้าที่กักขัง และตุลาการ) องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรภาคประชาสังคม และสถาบันการศึกษาต่างๆ ล้วนมีบทบาทสำคัญในองค์กร และในการช่วยให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วมีประสิทธิภาพ ให้ความต้องการพิเศษของกลุ่มเฉพาะต่างๆ ถูกจัดเตรียมอย่างเพียงพอเพื่อสนับสนุนและปรับปรุงการเข้าถึงดังกล่าว และช่วยพัฒนาความรู้ของประชาชนและความเข้าใจในสิทธิการเข้าถึงความช่วยเหลือดังกล่าว

ประเทศต่างๆ กำลังอยู่ในระหว่างขั้นตอนที่แตกต่างกัน ในการพัฒนาทบทวนญัตติเกี่ยวกับการเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็วให้มาปฏิบัติใช้โดยสอดคล้องกับหลักการและแนวทางของสหประชาชาติบางประเทศได้พัฒนารูปแบบการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ครอบคลุมทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ส่วนประเทศอื่นๆ ได้กำหนดทบทวนญัตติในเรื่องการให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายในคดีอาญา แต่ในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะการเข้าถึงความช่วยเหลือในช่วงแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา กระทำการได้ไม่ถึงหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ หลายประเทศยังไม่มีระบบความช่วยเหลือทางกฎหมายทางคดีอาญา หลายๆ ประเทศการพัฒนาความช่วยเหลือทางกฎหมายให้มีประสิทธิภาพต้องล่าช้าด้วยข้อจำกัดทางการเงิน การทำงานของสถาบันยุติธรรมทางอาญา และกระบวนการต่างๆ ไม่ได้ผลหรือต่ำกว่าที่ควรเป็น และขาดแคลนทุนายความที่เต็มใจและสามารถให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและจำนวนคนที่ต้องการความช่วยเหลือในพื้นที่นั้นๆ และ ในกรณีที่ระบบยุติธรรมทางอาญาไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วจึงต้องปรับปรุงการทำงานของระบบโดยรวมให้มากขึ้นอย่างใดก็ตาม รูปแบบการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วยังอาจมีบทบาทสำคัญในการปรับปรุงการดำเนินงานและกระบวนการต่างๆ ของสถาบันความยุติธรรมทางอาญ่อีกด้วย (ดูบทที่ ๒ ส่วน ค ประโยชน์ของการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว)

วัตถุประสงค์ของบทนี้ คือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์การดำเนินการเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็วให้เป็นผลตามทบทวนญัตติในหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ สำหรับแนวทางในการสร้างระบบให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในระบบยุติธรรมทางอาญาโดยทั่วไป ดูคู่มือในการปรับปรุงการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายในแอฟริกา^{๑๖๔} ความเกี่ยวข้องของแต่ละส่วนในบทนี้ จะขึ้นกับระดับของข้อกำหนดที่มีอยู่แล้ว ในแต่ละส่วนอาจนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบระดับของการนำมาปฏิบัติใช้ให้สอดคล้องตามหลักการของสหประชาชาติ และกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมที่ใช้ในการดำเนินการในประเทศนั้นๆ การทำตามแนวทางนี้ จำเป็นต้องอ้างอิงถึงบทที่มีความสัมพันธ์กัน รวมทั้งภาคผนวกในคู่มือนี้ ซึ่งมีตัวอย่างกฎหมายที่มีอยู่แล้วหลายตัวอย่าง รูปแบบของข้อกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย กระบวนการและขั้นตอนที่อาจช่วยประเทศนั้นๆ ในการดำเนินการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็วให้เป็นผลสำเร็จ

^{๑๖๔} หน่วยงานสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรม คู่มือในการปรับปรุงการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายในทวีปแอฟริกา โดยเฉพาะในบทที่หก

ข. การพัฒนาศาสตร์ระดับชาติในการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็ว

วิธีดำเนินการให้สอดคล้องเพื่อรับรองการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็ว ต้องเกิดจากการพัฒนาศาสตร์ในระดับชาติ ถึงแม้ว่ากลยุทธ์ดังกล่าวอาจจะเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ครอบคลุมระบบยุติธรรมทางอาญา ในเรื่องนี้เป็นความรับผิดชอบหลักของรัฐที่จะทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การพัฒนาศาสตร์ระดับชาติต้องดำเนินการโดยมีการปรึกษาร่วมมือกับผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญในเรื่องนี้ด้วย เช่นสมาคมต่างๆที่เกี่ยวกับอาชีพทนายความ ตำรวจ อัยการ ตุลาการ องค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรภาคประชาสังคมต่างๆ^{๓๓๐}

รายการตรวจสอบยุทธศาสตร์ระดับชาติ

- ระบุข้อกำหนดสำคัญของบทบัญญัติการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว ตามหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ และวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่จำเป็นในการดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านั้น
- ประเมินกฎหมายที่มีอยู่และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว (ควรใช้โครงสร้างสิทธิมนุษยชนที่คำนึงถึงปัจจัยต่างๆ เช่นเพศ เชื้อชาติ อายุ และความทุพพลภาพ) ระบุการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายใดที่จำเป็นให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วเป็นไปโดยสะดวก และพัฒนาแผนเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลตามกฎหมายและกฎระเบียบดังกล่าว
- ระบุความจำเป็นและความต้องการที่มีแนวโน้มว่าจะใช้ได้ในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วรวมทั้งจำนวนของผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิ ลักษณะทางประชากร ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศของผู้ต้องสงสัย /ผู้ถูกกล่าวหา และความต้องการของกลุ่มผู้อ่อนด้อยและผู้มีความต้องการพิเศษอื่นๆ
- ทำการสำรวจบทบัญญัติที่ใช้ในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย เปรียบเทียบรูปแบบที่มีอยู่ กับรูปแบบที่ต้องการ ระบุและจัดเตรียมวิธีการที่เหมาะสมของรูปแบบของบทบัญญัติที่เหมาะสมในการให้ความช่วยเหลือ เพื่อตอบสนองรูปแบบความต้องการที่ระบุไว้ รวมถึงความต้องการของกลุ่มผู้อ่อนด้อยและผู้มีความต้องการพิเศษอื่นๆ
- พิจารณาการจัดการในปัจจุบันในส่วนของการระดมทุน และการบริหารจัดการความช่วยเหลือทางกฎหมาย และในกรณีที่จำเป็นให้ระบุแผนและดำเนินโครงสร้างที่เหมาะสม และกลไกในการระดมทุนอย่างยั่งยืน และการดำเนินการในเรื่องการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

^{๓๓๐} ตัวอย่างโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ "ยุทธศาสตร์ระดับชาติในการเข้าถึงความยุติธรรมในประเทศอินโดนีเซีย" จาก www.snap-undp.org/lepknowledgebank/Public%20Document%20Library/National%20Strategy%20on%20Access%20to%20Justice%20-%20LEAD%20Fact%20Sheet.pdf and the Government of South Sudan, Ministry of Justice, Legal Aid Strategy 2011/2013

- จัดตั้งการฝึกอบรมและการรับรองคุณภาพของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ให้บริการอยู่ และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ยุติธรรมทางอาญาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงทางกฎหมายโดยเร็ว คิดหา และจัดเตรียมที่จะใช้กลไกที่เหมาะสมในการควบคุมอย่างต่อเนื่องและทันสมัย เพื่อใช้ในการฝึกอบรม และการตรวจสอบคุณภาพของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย
- พัฒนาและใช้กลไกที่เหมาะสมในการตรวจสอบและประเมินผลการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็ว และนำบทเรียนที่ได้จากการเรียนรู้ การตรวจสอบและการประเมินผลดังกล่าว มาใช้ให้เกิดผล

^๑ ตัวอย่างการประเมินความต้องการทางกฎหมายที่ดำเนินการในประเทศออสเตรเลีย Christine Coumarelos and others การสำรวจทางกฎหมายทั่วประเทศออสเตรเลีย: ความต้องการทางกฎหมายในประเทศออสเตรเลีย ฉบับที่ ๗, การเข้าถึงความต้องการความยุติธรรมและกฎหมาย (จินนี่ รากฐานกฎหมายและความยุติธรรมของรัฐบาลนิวเซาท์เวลส์, 2555) จาก www.lawfoundation.net.au/ljf/app/6DDf12_f188975AC9CA257A910006089D.html

ในขณะที่ยุทธศาสตร์ระดับชาติเป็นกุญแจสำคัญในการดำเนินการตามบทบัญญัติการเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็วตามหลักการและแนวทางของสหประชาชาติ ในบางประเทศการพัฒนากลยุทธ์ในระดับชาติ อาจต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุผล การขาดยุทธศาสตร์ระดับชาติมีได้หมายความว่า จะไม่มีการดำเนินใดที่สามารถนำมาใช้ในการกำหนดรูปแบบการเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็วได้ หลายตัวอย่างอยู่ใน *คู่มือ* เกี่ยวกับแผนการส่งมอบการเข้าถึงโดยเร็วเฉพาะแห่ง และ / หรือ เฉพาะกลุ่มเป้าหมายของผู้ใช้ที่มีศักยภาพซึ่งได้นำมาดำเนินการในกรณีศึกษายุทธศาสตร์ระดับชาติ

ค. กรอบกฎหมายการเข้าถึงความช่วยเหลือประทางกฎหมายโดยเร็ว

กรอบของกฎหมายสำคัญที่จำเป็นในการทำให้สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็วเป็นผลได้นั้น ระบุไว้ในบทที่ ๓ ควรดำเนินการเพื่อให้เกิดผลดังนี้

(ก) ทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

(ข) ระบุสิ่งที่ต้องเปลี่ยนแปลงหรือนำในส่วนของกฎหมายเพื่อให้มีกรอบกฎหมายที่เหมาะสมโดยใช้รายการตรวจสอบด้านล่าง

(ค) ทำงานตามแผนการดำเนินการที่ต้องการ แนะนำการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายเหล่านั้น

รายการตรวจสอบกรอบกฎหมาย

๑. รัฐธรรมนูญ บทบัญญัติทางกฎหมาย และกฎระเบียบที่ตกลงเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้ถูกจับกุมหรือผู้ต้องสงสัย หรือถูกแจ้งข้อหาความผิดทางอาญาที่จะได้รับความช่วยเหลือ คำแนะนำทางกฎหมาย และการเป็นตัวแทนทางกฎหมาย

บทบัญญัติมีความชัดเจนเหมาะสมในการใช้ควบคุมหรือไม่

- ให้สิทธินั้นกับผู้ใด
- คำแนะนำทางกฎหมาย การให้ความช่วยเหลือ หรือการเป็นตัวแทนมีการบังคับใช้เฉพาะกับผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาจากกลุ่มใดหรือในสถานการณ์เฉพาะใดๆ หรือไม่
- มีขั้นตอนการใช้สิทธิปรึกษาทนายความหรือไม่
- มีสถานการณ์ที่อนุญาตให้ยกเลิกการใช้สิทธิปรึกษาทนายความหรือไม่
- มีผู้ทำหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่
- ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาที่มีความสามารถที่จะตัดสินใจโดยรับรู้ข้อมูลและโดยสมัครใจว่าจะใช้สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่
- ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ให้ความสะดวกในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่ ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมีสิทธิเข้าถึงตัวผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาหรือไม่
- มีขอบเขตและโอกาสในการใช้สิทธิปรึกษาทนายความรวมทั้งสิทธิที่จะมีทนายความอยู่ด้วยในการสอบปากคำหรือไม่
- ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายมีความเป็นอิสระในการทำงาน สามารถให้การปรึกษาโดยเป็นความลับหรือไม่
- มีการบันทึก การตรวจสอบ และการกำกับดูแลหรือไม่
- มีการแก้ไขและการป้องกันหรือไม่

๒. การออกกฎหมายและข้อบังคับที่เหมาะสมในการควบคุมการให้ช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเงินสนับสนุนจากรัฐ

- บทบัญญัติมีความชัดเจน เหมาะสมที่จะใช้กำกับดูแลในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่
- ใครเป็นผู้ได้รับสิทธิเงินสนับสนุนจากรัฐในความช่วยเหลือทางกฎหมาย มีการระบุชัดเจนถึงสถานะที่บุคคลนั้นจะได้รับความช่วยเหลือจากรัฐโดยไม่มีการอ้างอิงไปยังแหล่งข้อมูลทางการเงินของบุคคลนั้นหรือไม่
- มีสถานะที่มีการตรวจสอบรายได้หรือทรัพย์สินหรือตรวจสอบว่าผู้นั้นสมควรได้รับกาสนับสนุนการเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็ว และการตรวจสอบนั้นได้มีการแถลงอย่างชัดเจนว่าจะนำใช้ทดสอบได้อย่างไร

- ใครเป็นผู้ตัดสินใจให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในช่วงแรกของการสืบสวนทางอาญา
- การสนับสนุนความช่วยเหลือทางกฎหมายของรัฐครอบคลุมอะไรบ้าง
- ค่าตอบแทนสำหรับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเป็นอย่างไร

ง. องค์กรและการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

องค์กรและการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว ซึ่งกล่าวไว้ในบทที่ ๔ กำหนดให้มีการพิจารณาส่วนประกอบสี่ส่วนแยกจากกันดังนี้

- (ก) การเตรียมการสถาบันการบริหารความช่วยเหลือทางกฎหมาย
- (ข) กลไกสำหรับการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็ว
- (ค) แบบจำลองการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย
- (ง) การรับรองคุณภาพ

หลักการและแนวทางของสหประชาชาติมิได้กำหนดวิธีการที่จะทำให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วมีผลบังคับใช้ การจัดการที่เหมาะสมของประเทศใดๆ ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ รวมทั้งระดับและรูปแบบที่ต้องการ องค์กรประกอบทางด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มผู้รับบริการที่มีศักยภาพ ทรัพยากรทางการเงิน ความพร้อมของนักกฎหมาย และกลไกในการส่งมอบความช่วยเหลือทางกฎหมาย (ดูรายการตรวจสอบยุทธศาสตร์ระดับชาติใน ส่วนที่ ๗ ส่วน ข)

รายการตรวจสอบองค์กรและการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็ว

๑. การเตรียมการสถาบันการบริหารความช่วยเหลือทางกฎหมาย

- มีการจัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรความช่วยเหลือทางกฎหมายเพื่อบริหารจัดการการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือไม่
- มีระเบียบหรือการเตรียมการเพื่อรับรองการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้หรือไม่
 - (ก) การตัดสินใจเกี่ยวกับคดีแต่ละคดี และ (ข) การตัดสินใจเรื่องนโยบายความช่วยเหลือทางกฎหมาย
- มีหน่วยงานหรือองค์กรที่มีหน้าที่รับผิดชอบใน การดูแลจัดการ การประสานงาน การควบคุม และตรวจสอบการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วไว้อย่างชัดเจนในลักษณะที่ออกเป็นกฎหมายหรือระเบียบหรือไม่

- มีการจัดเตรียมการจัดสรรเงินทุนเพื่อบริหารจัดการและให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายไว้อย่างชัดเจนในลักษณะที่ออกเป็นกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับหรือไม่ และมีการจัดสรรเงินทุนเพียงพอหรือไม่
- ภาระผูกพันอะไรที่กำหนดไว้เกี่ยวกับองค์กร หรือผู้มีอำนาจในการรายงานเกี่ยวกับข้อกำหนดการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว และมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการนำมาใช้ตรวจสอบองค์กร หรือเจ้าหน้าที่หรือไม่
- มีการจัดเตรียมสำหรับการให้ความช่วยเหลือประชาชนโดยเร็วซึ่งกำหนดใช้เป็นกฎหมายข้อกำหนด หรือเป็นภาระของกลุ่มทำงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้กำหนด มีการจัดเตรียมให้เหมาะสมและเพียงพอกับระดับและรูปแบบของความต้องการหรือไม่
- มีการจัดเตรียมอะไรเพื่อรับรองคุณภาพการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว และมีความเหมาะสมและเพียงพอหรือไม่
- มีการสนับสนุนความช่วยเหลือทางกฎหมายจากรัฐ โดยไม่ต้องมีการตรวจสอบรายได้หรือทรัพย์สิน หรือตรวจสอบว่าบุคคลนั้นสมควรได้รับการสนับสนุนตั้งแต่เวลาที่ถูกจับกุมหรือกักขังจนถึงเวลาที่แสดงตนต่อผู้พิพากษาครั้งแรก เพื่อพิจารณาว่าจะได้รับการปล่อยตัวหรือถูกกักขังก่อนการพิจารณาคดีหรือไม่
- การตรวจสอบรายได้หรือทรัพย์สิน หรือตรวจสอบว่าผู้นั้นสมควรได้รับการสนับสนุนจำกัดในคดีหรือสถานการณ์ที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยไม่มีการอ้างอิงเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม หรือสถานการณ์ทางการเงินของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาหรือไม่
- มีกลุ่มทำงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่รับผิดชอบในการเสริมสร้างการรับรู้ถึงสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่

๒. กลไกการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือโดยเร็ว

วิธีการหลักของการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วคือ

- (ก) โครงการเรียกทนายความหรือทนายความในหน้าที่
- (ข) โครงการประจำการ
- (ค) โครงการเข้าเยี่ยม
- (ง) การทำงานร่วมกันของสองโครงการหรือมากกว่านั้น

โครงการหนึ่ง(หรือหลายโครงการ) จะเป็นการทำงานทั่วทั้งประเทศ หรือเฉพาะที่ใดที่หนึ่ง หรือกับผู้รับบริการเฉพาะกลุ่มที่เหมาะสมนั้น ต้องคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

- ระดับและรูปแบบของความต้องการที่คาดการณ์ได้
- ความต้องการของกลุ่มผู้รับบริการเฉพาะ
- จำนวนทนายความที่มีคุณสมบัติ มีความรู้ และประสบการณ์เพียงพอ

- ความตั้งใจของทนายความที่จะให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และเป็นตัวแทนทางกฎหมาย และโดยการใช้วิธีการที่เหมาะสมและได้มาตรฐานที่มีการรับรอง
- หากกฎหมายอนุญาตให้ทนายฝึกหัดหรือนักศึกษากฎหมายให้คำแนะนำและความช่วยเหลือ ด้านกฎหมาย มีกลไกการฝึกอบรมที่เหมาะสมและมีการรับรองคุณภาพว่ามีความเชี่ยวชาญและ ประสบการณ์เพียงพอในการทำงานนี้หรือไม่

๓. รูปแบบของข้อกำหนดในเรื่องการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

รูปแบบที่สำคัญของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทาง กฎหมายโดยเร็วคือ

(ก) โครงการทนายความประชาชน

(ข) โครงการทนายความเอกชน (โครงการตามสัญญา โครงการโดยตำแหน่งหรือคณะลูกขุน หรือ โครงการบริการทางสังคม)

(ค) โครงการผู้ช่วยทางกฎหมาย

(ง) โครงการศูนย์ช่วยเหลือทางกฎหมายและผู้เชี่ยวชาญ

(จ) คลินิกทางกฎหมายในมหาวิทยาลัย

รูปแบบอย่างหนึ่ง (หรือหลายรูปแบบ) ของข้อกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (ไม่ว่าจะ มีการดำเนินการอยู่แล้วหรืออยู่ในช่วงวางแผนงาน) ที่เหมาะสมต้องคำนึงถึง:

- มีทรัพยากรทางการเงินหรือไม่
- ระดับการคาดการณ์และรูปแบบของความต้องการหรือไม่
- ตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้รับบริการเฉพาะหรือไม่
- มีทนายความที่มีคุณสมบัติ มีความรู้ และประสบการณ์เพียงพอหรือไม่
- ทนายความมีความตั้งใจที่จะให้ความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำทางกฎหมายโดยวิธีการที่ เหมาะสมและได้มาตรฐานที่ได้รับการยอมรับได้หรือไม่
- หากกฎหมายอนุญาตให้ผู้ช่วยทางกฎหมายหรือนักศึกษากฎหมายให้คำแนะนำและความ ช่วยเหลือทางกฎหมาย มีกลไกการฝึกอบรมที่เหมาะสมและมีการรับรองคุณภาพว่ามีความ เชี่ยวชาญและประสบการณ์เพียงพอในการทำงานนี้หรือไม่

๔. การรับรองคุณภาพ

แนวทางการรับรองคุณภาพขึ้นอยู่กับกลุ่มทำงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการให้ความช่วยเหลือทาง กฎหมาย รูปแบบของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่นำมาใช้ และความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ทำงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมาย มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการ พิจารณาดังต่อไปนี้

ผู้ให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายมีการเตรียมการที่เหมาะสมเพื่อรับรองความพึงพอใจในมาตรฐานการให้บริการเกี่ยวกับข้อต่างๆ ดังต่อไปนี้หรือไม่

- มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม รวมทั้งรับรองความเป็นอิสระในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในส่วนของการให้คำปรึกษาทางกฎหมาย การให้ความช่วยเหลือและการเป็นตัวแทนทางกฎหมายหรือไม่
- มีการระดมทุนในการตอบรับคดีต่างๆ หรือไม่
- มีเวลาตอบรับเพียงพอหรือไม่
- วิธีการเหมาะสมในการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่
- มีการดูแลและการจัดเก็บบันทึกคดีต่างๆ หรือไม่
- การเป็นตัวแทนมีความต่อเนื่องหรือไม่
- มีการห้ามเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ยกเว้นเก็บค่าธรรมเนียมตามที่ระบุไว้ในกฎหมายหรือระเบียบหรือไม่

มีการเตรียมการที่เหมาะสมเพื่อรับรองความพึงพอใจในมาตรฐานขององค์กรดังต่อไปนี้

- การจ้างพนักงานที่มีคุณภาพและมีประสบการณ์เหมาะสมหรือไม่
- มีข้อกำหนดให้มีการกำกับดูแลและส่งเสริมพนักงานหรือไม่
- มีข้อกำหนดการฝึกอบรมที่เหมาะสมให้กับพนักงานหรือไม่
- การจัดเก็บแฟ้มของคดีต่างๆ สามารถเรียกกลับมาใช้งานได้อีกหรือไม่
- จำนวนคดีที่รับผิดชอบสูงสุดเท่าที่สามารถดำเนินการได้หรือไม่
- การทำงานตรวจสอบแนะนำ กำกับดูแลมีคุณภาพเหมาะสมหรือไม่

ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

มีการเตรียมการที่เหมาะสมเพื่อรับรองผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายดังต่อไปนี้:

- ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่เหมาะสมหรือไม่
- มีความสามารถที่จะให้ความช่วยเหลือ แนะนำทางกฎหมายและ / หรือเป็นตัวแทนในคดีที่ได้รับไปหรือไม่
- มีการฝึกอบรมที่เพียงพอเพื่อรับรองว่ามีความรู้เพียงพอ ทันสมัย และมีทักษะที่เหมาะสมกับคดีที่ได้รับไปหรือไม่
- มีส่วนร่วมในโครงการรับรองคุณภาพการใดๆ ที่ดำเนินการโดยกลุ่มทำงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือเกี่ยวข้องกับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือไม่

จ. บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะแจกแจงไว้ในบทที่ ๕ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรจะโยงไปถึงรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนแรกๆ ของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา วัตถุประสงค์ของรายการตรวจสอบด้านล่าง คือการเตือนให้พิจารณาถึงความรับผิดชอบในหน้าที่เหล่านี้ว่ามีความชัดเจนแน่นอนหรือไม่ หน้าที่ของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจจะออกเป็นข้อกฎหมายหรือข้อบังคับและ / หรือในจริยธรรมทางวิชาชีพที่ออกโดยสมาคมทางกฎหมายหรือองค์กรวิชาชีพ ทนายความ หรือความช่วยเหลือของรัฐ หรือหน่วยงานทางกฎหมายอื่นๆ หรือในสัญญาข้อบังคับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย รายละเอียดความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอาจจะกำหนดไว้ในคำแนะนำที่ออกโดยองค์กรดังกล่าว

รายการตรวจสอบบทบาทและความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

- บทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายได้กำหนดไว้ในกฎหมาย จริยธรรมทางวิชาชีพและ / หรือสัญญาการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือไม่
- มีข้อกฎหมายข้อปฏิบัติตามจริยธรรมของวิชาชีพ หรือสัญญากำหนดให้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายทำหน้าที่เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้รับบริการ และได้มีรายละเอียดเพิ่มเติมชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวหรือไม่
- มีกลไกที่ดำเนินการเพื่อรับรองว่าผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเข้าใจบทบาทของตน โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่
- มีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการตรวจสอบการปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ชัดเจนหรือไม่
- เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่กักขัง อัยการ และผู้พิพากษาแจ้งให้ทราบถึงบทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอย่างไร
- มีคำแนะนำเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในขณะให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนแรกๆ ของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาหรือไม่
- คำแนะนำเหล่านั้นระบุรวมถึงภาระหน้าที่ของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเกี่ยวกับ
การตอบสนองต่อการร้องขอคำแนะนำทางกฎหมายและความช่วยเหลือทันเวลาและเหมาะสมหรือไม่

รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากตำรวจ ผู้รับบริการ และข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ หรือไม่
 ตรวจสอบว่าผู้รับบริการมีความอ่อนด้อย และความต้องการพิเศษอื่นๆ หรือไม่
 ตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำที่ดำเนินการโดยตำรวจและเจ้าหน้าที่อื่นๆ
 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้รับบริการหรือไม่
 ให้คำแนะนำแก่ผู้รับบริการทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการสอบปากคำหรือไม่
 เป็นตัวแทนทางกฎหมายอย่างเหมาะสมหรือไม่
 ติดต่อประสานงานกับครอบครัวของผู้รับบริการและบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือไม่
 รับรองว่าจะเป็นตัวแทนในการไต่สวนใดๆ ในศาลที่เกี่ยวกับการพิจารณาว่าจะถูกกักขังก่อน
 การพิจารณาคดีหรือไม่
 บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดหรือไม่

ฉ. บทบาทและความรับผิดชอบของตำรวจ อัยการ และผู้พิพากษา

บทบาทและความรับผิดชอบของตำรวจ อัยการ และผู้พิพากษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเข้าถึงความ
 ช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วจะแจกแจงไว้ในบทที่ ๖ วัตถุประสงค์ของรายการตรวจสอบใน
 ส่วนนี้ คือเตือนให้พิจารณาว่าบทบาทและความรับผิดชอบมีความชัดเจนและเข้าใจได้อย่างเหมาะสม
 เพียงพอหรือไม่ และมีกฎหมายหรือกฎระเบียบที่ควรได้รับการแก้ไขเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญ
 ของสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่

รายการตรวจสอบบทบาทและความรับผิดชอบของตำรวจ อัยการ และผู้พิพากษา

เจ้าหน้าที่ตำรวจ (และเจ้าหน้าที่กักขังอื่นๆ)

- หน้าที่ของตำรวจในส่วนของการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วที่กำหนด
 ไว้ในกฎหมายหรือระเบียบ มีความชัดเจนและเหมาะสมหรือไม่
- มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ (และเจ้าหน้าที่ควบคุมตัวอื่นๆ)
 ที่ชัดเจนในเรื่อง
 - การแจ้งผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทาง
 กฎหมายโดยเร็ว ในเวลา รูปแบบ ที่ระบุไว้ในกฎหมายหรือกฎระเบียบหรือไม่
 รับรองว่าผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาตัดสินใจใช้สิทธิโดยรับรู้ข้อมูลและโดยสมัครใจ
 หรือไม่
 - หากผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาตัดสินใจจะใช้สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทาง
 กฎหมายโดยเร็ว

การติดต่อผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายสอดคล้องกับขั้นตอนที่กำหนดหรือไม่

หากผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาตัดสินใจใช้สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว มีการละเว้นการสอบปากคำหรือการดำเนินตามขั้นตอน โดยเว้นไว้เฉพาะที่ระบุไว้ตามกฎหมายหรือไม่

ให้ข้อมูลที่เหมาะสมในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือไม่

ให้ความสะดวกผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในการเข้าถึงผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาหรือไม่

ยับยั้งการสร้างความกดดันใดๆ ที่ไม่เหมาะสมกับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือไม่
บันทึกและตรวจสอบการตัดสินใจและการกระทำที่เกี่ยวข้องไว้หรือไม่

อัยการ

- หน้าที่ของอัยการในส่วนการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็วที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือระเบียบ มีความชัดเจนและเหมาะสมหรือไม่
- มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดภาระหน้าที่ของอัยการชัดเจนในเรื่อง:
 - ตรวจสอบว่าสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยเร็วเป็นที่ยอมรับและผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว และได้รับโอกาสใช้สิทธิหรือไม่

พิจารณาว่าจะใช้ประโยชน์จากหลักฐานที่ได้รับในการละเมิดสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่

ละเว้นข้อสรุปใดๆ ที่ผิดไปจากข้อเท็จจริงในการที่ผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาจะใช้สิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่

ดำเนินการที่เหมาะสมในกรณีความล้มเหลวของระบบใดๆ หรือการปฏิบัติงานไปตามหน้าที่ของตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่สืบสวนอื่นๆ ว่ามีการยอมรับสิทธิการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่

ผู้พิพากษา

- หน้าที่ของผู้พิพากษาในส่วนของการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว ระบุไว้อย่างชัดเจนในการออกกฎหมายหรือระเบียบหรือไม่
- มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดภาระหน้าที่ของผู้พิพากษา ที่ชัดเจนในเรื่อง

(ในการกักขังก่อนการไต่สวนพิจารณาคดีใดๆ) รับรองว่าผู้ถูกกล่าวหาที่แสดงตนต่อหน้า
ตระหนักถึงสิทธิเข้าถึงช่วยเหลือทางกฎหมาย และได้ให้ความสะดวกในการเข้าถึงความ
ช่วยเหลือทางกฎหมายเมื่อผู้ถูกกล่าวหาเลือกที่จะใช้สิทธิรับความช่วยเหลือหรือไม่
ตรวจสอบว่าสิทธิที่จะเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วได้รับการเคารพ
จากตำรวจ เจ้าหน้าที่สืบสวนอื่นๆ หรืออัยการหรือไม่

ละเว้นข้อสรุปใดๆ ที่ผิดไปจากข้อเท็จจริงในการที่ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาใช้สิทธิ
เข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่

(ในกรณีที่ได้รับหลักฐานการละเมิดสิทธิเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย
โดยเร็ว) กำหนดวิธีการแก้ไขที่เหมาะสมหรือไม่

ดำเนินการที่เหมาะสมในกรณีความล้มเหลวของระบบใดๆ หรือการปฏิบัติงานไปตามหน้าที่
ของตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่สืบสวนอื่นๆ ว่ามีการยอมรับสิทธิการเข้าถึงความช่วยเหลือ
ประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่

ภาคผนวก ๑. หลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

๑. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรม

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมที่นำเสนอไว้นี้ เป็นการมอบทรัพยากรสำหรับการฝึกอบรมผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย เพื่อให้สามารถทำให้สิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วบรรลุผลตามที่กำหนดไว้โดยหลักการและแนวทางของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายในระบบยุติธรรมทางอาญา การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพของสิทธิในการเข้าถึงโดยเร็วจำเป็นที่ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะต้องมีความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทของตนมีความคุ้นเคยกับกฎหมายและขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง และมีทักษะที่จำเป็นในการประยุกต์ใช้ความรู้ในทางปฏิบัติ

หลักสูตรที่นำเสนอดังต่อไปนี้นี้มีวัตถุประสงค์ในการกำหนดการดำเนินการ ความต้องการการฝึกอบรมในการแต่ละท้องที่จะขึ้นอยู่กับบริบททางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว ลักษณะโครงการสำหรับการให้การเข้าถึงโดยเร็ว (โครงการเรียกทนาย โครงการประจำการ หรือโครงการเข้าเยี่ยม) และรูปแบบของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่นำมาใช้ ทั้งยังจะขึ้นอยู่กับระดับของความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่มีอยู่ของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ดังนั้นหลักสูตรการฝึกอบรมจะต้องมีการปรับให้เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะของการฝึกอบรม ความยาวของการฝึกอบรมอาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับระดับความรู้ของผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม และไม่ว่าการฝึกอบรมจะดำเนินการในบริบทของใหม่ / โครงการนำร่อง หรืออย่างต่อเนื่องก็ตาม

๒. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

วัตถุประสงค์โดยรวมของหลักสูตรการฝึกอบรมคือการช่วยให้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายสามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างสมบูรณ์ในการส่งมอบการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว

บทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายคือให้ความคุ้มครองและรักษาสีทธิและประโยชน์ตามกฎหมายของผู้รับบริการ เพื่อให้เป็นดังนั้น ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายจะต้อง

- ให้ความเคารพอย่างซื่อสัตย์และดำเนินการใดๆ ที่จำเป็นเพื่อส่งเสริมประโยชน์ของผู้รับบริการ โดยคำนึงถึงอายุ เพศ เชื้อชาติ หรือแนวคิดทางเพศ
- สอบถามเพื่อทำให้มั่นใจว่าผู้รับบริการได้รับการปฏิบัติอย่างมีศักดิ์ศรี ได้รับการยอมรับสิทธิมนุษยชน และได้รับการปฏิบัติตามกฎหมาย

- ตามความเหมาะสมให้คำแนะนำและความช่วยเหลือ เป็นตัวแทนสำหรับผู้รับบริการ โดยคำนึงถึงความเปราะบางที่เกี่ยวข้อง
- สอบถามเพื่อให้มั่นใจว่าการตัดสินใจของผู้รับบริการได้รับความเคารพ
- สอบถามเพื่อให้มั่นใจว่าผู้รับบริการยังคงได้รับคำแนะนำ ความช่วยเหลือ และการเป็นตัวแทน จนกว่าคดีจะสิ้นสุดลง รวมทั้งในการอุทธรณ์ใดๆ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุคือ

ความรู้: ความรู้และความเข้าใจในการทำงานกฎหมาย ขั้นตอนและปัจจัยตามบริบทที่เกี่ยวข้องเพื่อการให้คำแนะนำผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา ที่ถูกจับกุมหรือถูกกักขังในข้อหากระทำความผิดทางอาญารวมทั้งผู้มีความเปราะบาง

ทักษะ: ความเข้าใจต่อทักษะที่จำเป็นในการให้คำแนะนำทางกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การให้ความช่วยเหลือและการเป็นตัวแทนให้กับผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา รวมทั้งผู้มีความเปราะบาง หรือผู้มีความต้องการพิเศษ ที่ถูกจับกุมหรือถูกกักขังในข้อหากระทำความผิดทางอาญา ทักษะที่เกี่ยวข้องรวมถึง

- ทักษะการยืนยัน: ยืนหยัดเพื่อสิทธิและประโยชน์ของผู้รับบริการ
- ทักษะการรวบรวมข้อมูล: การรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากผู้รับบริการ ตำรวจและบุคคลที่สาม
- ทักษะการให้คำแนะนำทางกฎหมายและการเป็นตัวแทน: การให้คำแนะนำที่ดีด้วยวิธีที่เหมาะสมกับผู้รับบริการ และเป็นตัวแทนของผู้รับบริการต่อหน้าศาลตามความจำเป็น
- ทักษะการเจรจาต่อรอง: สอบถามเพื่อชักชวนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ หรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ ใช้แนวทางปฏิบัติหรือการตัดสินใจที่เป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการ

การนำความรู้และทักษะไปใช้: ความสามารถในการใช้ความรู้และทักษะในการปฏิบัติเพื่อรักษาสิทธิและประโยชน์ตามกฎหมายของผู้รับบริการ

โครงการฝึกอบรมควรรวมถึงส่วนประกอบและแบบฝึกหัดที่ออกแบบมาเพื่ออธิบายถึงวัตถุประสงค์การเรียนรู้แต่ละประการ ซึ่งอาจรวมถึงการนำเสนอด้วยปากและด้วยสไลด์ทัศนูปกรณ์ ข้อมูลอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร แบบฝึกหัดการแก้ปัญหา การอภิปรายกลุ่ม และการแสดงบทบาทสมมติ การแสดงบทบาทสมมติมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาความสามารถในการนำความรู้และทักษะไปใช้ การฝึกอบรมร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และ/หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความรู้และความเข้าใจในบริบทของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และการพัฒนาความสามารถใน

การนำความรู้และทักษะไปใช้ นอกจากนี้ยังสร้างความไว้วางใจระหว่างผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและตำรวจ และทำให้ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายเข้าถึงสถานีตำรวจได้สะดวกขึ้น อย่างไรก็ตาม ไม่ควรพิจารณาถึงการฝึกอบรมร่วมกันสำหรับการฝึกอบรมทักษะพื้นฐาน การฝึกอบรมร่วมกันควรมีการวางแผนและดำเนินการเพื่อที่จะไม่นำไปสู่การเชื่อมโยงที่ไม่เหมาะสมใดๆ ระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (ดูการอภิปรายเรื่องทนายความ "ในกระเป๋" ทนายความในบทที่สี่ ส่วน ค.)

๓. หลักสูตรการฝึกอบรม

หน่วยการเรียนรู้	ส่วนประกอบ
๑. บทบาทและความรับผิดชอบทางวิชาชีพของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย	(ก) บทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมาย (ข) ความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายต่อผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา (ค) ความรับผิดชอบของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายต่อตำรวจ อัยการ ผู้พิพากษาและบุคคลที่สาม (ง) ในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพทางจริยธรรม: กฎจริยธรรมบังคับใช้กับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (จ) การดูแลรักษาระเบียบคดีเป็นอย่างดี (ฉ) ยึดถือตามกฎหมายและขั้นตอนที่ทันสมัย (ช) ความสำคัญของการฝึกไตร่ตรอง: การเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติในอนาคต
๒. กรอบทางกฎหมายและขั้นตอน	(ก) สิทธิในการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา รวมถึงสิทธิของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา และสิทธิของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (ข) สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐให้การสนับสนุนเงินทุนในขั้นตอนแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (ค) อำนาจของตำรวจ (และหน่วยงานสืบสวนอื่นๆ) อัยการและผู้พิพากษาเกี่ยวกับการจับกุม การกักขัง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยที่อยู่ในการควบคุม การสอบปากคำ การรวบรวมหลักฐานและระยะเวลาการกักขัง (ง) สิทธิของผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา (เช่นสิทธิที่จะไม่ให้การใดๆ

	สิทธิที่จะมีผู้แจ้งให้ทราบถึงการจับกุมหรือกักขัง สิทธิที่จะมีล่าม) (จ) กฎพิเศษที่ใช้บังคับกับเด็กและผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาที่มีความเปราะบางอื่นๆ (ฉ) ตัวอย่างสำคัญของความผิดและการรู้ความที่พบบ่อย และวิธีการค้นหากฎหมายที่ใช้บังคับการกระทำผิดและการรู้ความอื่นๆ (ช) ข้อบังคับทางหลักฐานและวิธีพิจารณาที่สำคัญ (ซ) การกักขังก่อนการพิจารณาคดี
๓. ความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และการดำเนินงานของตำรวจ (และหน่วยงานสืบสวนอื่นๆ และอัยการ หากเกี่ยวข้อง)	(ก) รายการวัตถุประสงค์อย่างเป็นทางการของตำรวจ (หากเกี่ยวข้อง) (ข) วัตถุประสงค์และกลยุทธ์ของตำรวจในการสอบปากคำผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา (ค) ทักษะคดีของตำรวจที่มีต่อความช่วยเหลือทางกฎหมายและผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (ง) สิทธิ-กลยุทธ์หลักเสียง (จ) การตอบสนองที่เหมาะสมต่อการดำเนินการที่ผิดกฎหมาย
๔. การตอบสนองต่อการร้องขอความช่วยเหลือทางกฎหมาย	(ก) การระบุวัตถุประสงค์: การตอบสนองอย่างรวดเร็วในรูปแบบที่เหมาะสม
๕. การตอบสนองต่อการร้องขอความช่วยเหลือทางกฎหมาย (ต่อ)	(ข) การติดต่อกับบุคคลที่สาม (ตัวอย่างเช่น หากการติดต่อครั้งแรกกระทำโดยบุคคลที่สาม หรือหากบุคคลที่สามอาจมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์) (ค) การติดต่อครั้งแรกกับตำรวจ (หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ) (ง) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการกำหนดวิธีการตอบสนอง (จ) การแจ้งล่วงหน้าของผู้รับบริการ หากการมาศาลจะล่าช้าออกไป
๖. การกำหนดความเปราะบางและการสนองตอบต่อความต้องการพิเศษ	(ก) การระบุความเปราะบางที่เกี่ยวข้องของผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา (ตัวอย่างเช่น ปัญหาทางภาษา ความผิดปกติทางจิต หรือความเปราะบางที่เกิดจากอายุ ชาติพันธุ์ สัญชาติ เพศ หรืออัตลักษณ์ทางเพศ) (ข) การดำเนินการที่เหมาะสมในการจัดการกับความเปราะบางที่ระบุ
๗. การรวบรวมข้อมูลจากตำรวจ (หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ)	(ก) การรับข้อมูลเกี่ยวกับเวลา สถานที่ และเหตุผลสำหรับการจับกุมหรือกักขัง และการตรวจสอบถูกต้องตามกฎหมาย (ข) การรับข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของการจับกุมหรือกักขัง (ค) การรับข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่ตำรวจรับทราบเกี่ยวกับผู้รับบริการ (ง) การรับข้อมูลเกี่ยวกับหลักฐานที่อยู่ในความครอบครองของตำรวจ

	(จ) การรับข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มของการสืบสอบ และขั้นตอนการสืบสวนที่วางแผนไว้ หรือแนวโน้มที่จะดำเนินการ
๘. การปรึกษาหารือกับผู้รับบริการ	(ก) การรับข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ส่วนบุคคลของผู้รับบริการ และความกังวลเฉพาะใดๆ ที่อาจมี (ข) การรับข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การจับกุมหรือกักขัง รวมทั้งสิ่งที่เปิดเผยต่อตำรวจ (หรือหน่วยงานอื่นๆ) (ค) การรับข้อมูลเกี่ยวกับความผิดที่ถูกกล่าวหา (เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในรูปแบบของผู้รับบริการ) (ง) การรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกักขังก่อนการพิจารณาคดี (จ) การกำหนดและการให้คำแนะนำที่เหมาะสมเกี่ยวกับสถานะทางกฎหมายของผู้รับบริการ กลยุทธ์ที่จะนำมาใช้เมื่อผู้รับบริการได้รับการสอบปากคำ และในส่วน of ขั้นตอนการสืบสวนที่เกี่ยวข้องอื่นๆ (ฉ) การเตรียมความพร้อมของผู้รับบริการสำหรับการสอบปากคำ
๙. การให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือระหว่างการสอบปากคำของผู้รับบริการโดยตำรวจ (หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ)	(ก) วัตถุประสงค์ของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในการสอบปากคำของตำรวจ (ข) การกำหนดว่าเมื่อใดจะเข้ามามีบทบาท (ค) วิธีการที่มีประสิทธิภาพของการเข้ามามีบทบาท (ง) การตอบสนองที่เหมาะสมต่อความพยายามของตำรวจในการทำลายความเชื่อมั่นต่อผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และ/หรือสิทธิตามกระบวนการยุติธรรม (ตัวอย่างเช่น สิทธิที่จะไม่ให้การใดๆ) (จ) การตอบสนองที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย
๑๐. การให้คำแนะนำและความช่วยเหลือหลังการสอบปากคำ	(ก) การประเมินผลการสอบปากคำ (ข) การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสืบสวนและการกักขัง (ค) การพิจารณาถึงสิ่งที่จะกระทำซึ่งเกี่ยวข้องกับการสืบสวน (ตัวอย่างเช่น ความปลอดภัยของหลักฐาน แนวทางไต่สวนที่จะดำเนินการติดต่อพยาน) และการกักขังก่อนการพิจารณาคดี (หากเกี่ยวข้อง) (ง) การสร้างความมั่นใจอย่างต่อเนื่องต่อการให้คำแนะนำความช่วยเหลือ และการเป็นตัวแทน

๑๑. การเป็นตัวแทนการไต่สวน การกักขังก่อนการพิจารณาคดี	(ก) การรับข้อมูลเกี่ยวข้องการไต่สวน (ข) การระบุและการติดต่อบุคคลที่สามที่เกี่ยวข้อง (ตัวอย่างเช่น ผู้ที่จะเข้ามาเป็นผู้ค้ำประกัน) และการรักษาความปลอดภัยของการมาศาลขณะไต่สวน (ค) การพิจารณาทางเลือกการกักขังก่อนการพิจารณาคดี (ตัวอย่างเช่น การปล่อยอย่างมีเงื่อนไข) และการรับข้อมูลที่จำเป็น (ตัวอย่างเช่น เงื่อนไขการยอมรับบุคคลเข้าสู่โครงการปล่อยตัวก่อนการพิจารณาคดี) (ง) การแสดงตนเป็นผู้แทนที่เหมาะสมต่อศาล (จ) การพิจารณาถึงวิธีการดำเนินการที่เหมาะสม หากได้รับคำสั่งให้กักขังก่อนการพิจารณาคดี
--	--

โปรดทราบว่าหลักสูตรทั่วไปที่นำไปใช้กับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และการฝึกอบรมสำหรับผู้มีใช้-ทนายความโดยทั่วไปจะไม่รวมหน่วยการเรียนรู้ในการเป็นผู้แทน

๔. การฝึกอบรมพิเศษสำหรับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับเด็ก

หลักสูตรการฝึกอบรมที่กำหนดไว้ข้างต้นรวมถึงหน่วยการเรียนรู้เรื่อง "การกำหนดความเปราะบางและการสนองตอบต่อความต้องการพิเศษ" ซึ่งรวมถึงในกรณีที่ผู้รับบริการเป็นเด็ก อย่างไรก็ตาม ควรมีหลักสูตรการฝึกอบรมเฉพาะสำหรับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายซึ่งให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาต่อเด็กอย่างสม่ำเสมอ หลักสูตรการฝึกอบรมดังกล่าวควรรวมถึง

- ภาพรวมมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับความยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน รวมทั้งความรับผิดชอบในกระบวนการพิจารณาทางอาญาที่จะคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก
- กฎหมายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับเด็กในขั้นตอนแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา รวมถึงกฎหมายและข้อบังคับที่บังคับใช้:
 - อายุของความรับผิดชอบทางอาญา
 - กฎหมายความผิดทางอาญาที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับเด็ก
 - สิทธิในความช่วยเหลือทางกฎหมาย
 - เงื่อนไขและระยะเวลาการกักขัง

ข้อผูกพันใดๆ ในการแต่งตั้งผู้ใหญ่ที่เป็นอิสระเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของเด็ก
บทบัญญัติพิเศษใดๆ ที่เกี่ยวกับการนำออกจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
บทบัญญัติพิเศษใดๆ ที่เกี่ยวกับการกักขังก่อนการพิจารณาคดี

- จิตวิทยาการพัฒนาในเด็กที่อ้างอิงถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
ทักษะพิเศษที่จำเป็นสำหรับการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายกับเด็ก
การสื่อสารกับเด็กที่ทำผิดกฎหมาย
การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่เด็กให้
การสร้าง ความมั่นใจในการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพของเด็กในกระบวนการ
ยุติธรรมทางอาญา
การวางแผนกลยุทธ์ในการสู้คดี
- ความรู้และทักษะพิเศษที่จำเป็นสำหรับการเป็นตัวแทนของเด็กขณะไต่สวนการกักขังก่อนการ
พิจารณาคดี

ภาคผนวก ๒ หลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

๑. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรม

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจคือการให้ทรัพยากรสำหรับการฝึกอบรม
เจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้ดำเนินการสืบสวนอาชญากรรมอื่นๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่เหล่านี้ทำให้สิทธิในการ
เข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วบรรลุผลตามที่กำหนดไว้โดยหลักการและแนวทาง
ของสหประชาชาติว่าด้วยการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายในระบบยุติธรรมทางอาญา

ตำรวจมักจะพึ่งพาหลักฐานที่แน่นหนาและการรับสารภาพ ผ่านการสอบสวนอันเป็นองค์ประกอบที่
สำคัญของกลวิธีสืบสวน และในบางคดีอาจใช้กลวิธีสืบสวนเท่านั้น สิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือ
ประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว และการให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือทางกฎหมายก่อนและระหว่าง
การสอบปากคำของตำรวจ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจรับรู้ถึงข้อจำกัดสำคัญต่อความสามารถในการสืบสวน
ความผิดทางอาญาหรือการยืนยันการกระทำผิด หากสิทธิต่อความช่วยเหลือทางกฎหมายมีผลบังคับใช้
ในทางปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ตำรวจจำเป็นต้องมีทักษะตามที่กำหนดในการสอบปากคำผู้ต้องสงสัยและผู้ถูก
กล่าวหาอย่างมีอาชีพ แต่ยังจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรและทักษะในการสืบสวนอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพ
โดยวิธีอื่นอีกด้วย

หลักสูตรการฝึกอบรมที่นำเสนอนี้ มิได้รับการออกแบบให้เป็นหลักสูตรสำหรับการตำรวจสืบสวน โดยทั่วไป แต่อาจนำไปปรับใช้เพื่อให้เข้ากับโครงการฝึกอบรมการสืบสวนของตำรวจ

หลักสูตรที่นำเสนอดังต่อไปนี้มิได้มีวัตถุประสงค์ในการกำหนดการดำเนินการ ความต้องการการฝึกอบรมในการแต่ละห้องที่จะขึ้นอยู่กับบริบททางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว ลักษณะโครงการสำหรับการให้การเข้าถึงโดยเร็ว (โครงการเรียกทนาย โครงการประจำการ หรือโครงการเข้าเยี่ยม) และรูปแบบของการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่นำมาใช้ ทั้งยังจะขึ้นอยู่กับระดับของความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่มีอยู่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้อง และบทบาทเฉพาะ ดังนั้นหลักสูตรการฝึกอบรมจะต้องมีการปรับให้เหมาะสมกับความ ต้องการเฉพาะของการฝึกอบรม

๒. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

วัตถุประสงค์โดยรวมของหลักสูตรการฝึกอบรมคือการช่วยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้ดำเนินการสืบสวน อื่นๆ สามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างสมบูรณ์ในการส่งมอบการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย โดยเร็ว

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุคือ:

๑. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้บังคับในการเข้าถึงความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับบุคคลที่ถูกจับกุมหรือถูกกักขังในข้อหากระทำความผิดทางอาญา รวมถึงผู้มีความเสี่ยง
๒. ความเข้าใจถึงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสร้างความมั่นใจว่าสิทธิที่จะเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วได้รับการเคารพ
๓. ความสามารถในการระบุความต้องการเฉพาะของผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาที่มีความเปราะบาง ในส่วนของสิทธิที่จะเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว และสามารถตอบสนองความต้องการเหล่านั้นได้อย่างเหมาะสม
๔. ความรู้เกี่ยวกับการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องสำหรับการให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย โดยเร็ว และวิธีการในการติดต่อผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๕. ความเข้าใจและการตระหนักถึงบทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในการให้การเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว
๖. ความเข้าใจถึงความสำคัญของการบันทึกการดำเนินการและการตัดสินใจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วในรูปแบบที่สามารถตรวจสอบได้

โครงการฝึกอบรมควรรวมถึงส่วนประกอบและแบบฝึกหัดที่ออกแบบมาเพื่ออธิบายถึงวัตถุประสงค์การเรียนรู้แต่ละประการ ซึ่งอาจรวมถึงการนำเสนอด้วยปากและด้วยสื่อดิจิทัล ข้อมูลอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร แบบฝึกหัดการแก้ปัญหา การอภิปรายกลุ่ม และการแสดงบทบาทสมมติ การแสดงบทบาทสมมติมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาความสามารถในการนำความรู้และทักษะไปใช้ การฝึกอบรมร่วมกับอัยการ และ/หรือผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความรู้และความเข้าใจถึงสิทธิต่อความช่วยเหลือทางกฎหมาย และการพัฒนาความสามารถในการนำความรู้และทักษะไปใช้ (ดูความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมร่วมกันในภาคผนวก ๑ ข้างต้น)

๓. หลักสูตรการฝึกอบรม

หน่วยการเรียนรู้	ส่วนประกอบ
๑. กรอบทางกฎหมายและขั้นตอน	(ก) สิทธิในการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา รวมถึงสิทธิของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหา และสิทธิของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (ข) สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายที่รัฐให้การสนับสนุนเงินทุนในขั้นตอนแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (ค) อำนาจตำรวจเกี่ยวกับการจับกุม กักขัง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยในการควบคุม การสอบปากคำ การรวบรวมหลักฐานและระยะเวลาในการกักขัง (ง) สิทธิของผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา (เช่น สิทธิที่จะไม่ให้การใดๆ สิทธิที่จะมีผู้แจ้งให้ทราบถึงการจับกุมหรือกักขัง สิทธิที่จะมีล่าม) (จ) กฎพิเศษที่ใช้บังคับกับเด็กและผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาที่มีความเปราะบางอื่นๆ
๒. เหตุผลเพื่อสิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วและความเข้าใจต่อบทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย	(ก) เหตุผลเพื่อสิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว และความสำคัญของการสร้างความมั่นใจในการพิจารณาคดีอย่างยุติธรรม (ข) บทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในขั้นตอนแรกของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (ค) บทบาทของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมายต่อผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาในการสอบปากคำของตำรวจ

๓. การกำหนดความเปราะบางและการสนองตอบต่อความต้องการพิเศษ	(ก) การระบุความเปราะบางที่เกี่ยวข้องของผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหา (ตัวอย่างเช่น ปัญหาทางภาษา ความผิดปกติทางจิต หรือความเปราะบางที่เกิดจากอายุ ชาติพันธุ์ สัญชาติ เพศ หรืออัตลักษณ์ทางเพศ) (ข) การดำเนินการที่เหมาะสมในการจัดการกับความเปราะบางที่ระบุ
๔. การแจ้งต่อผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาถึงสิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว	(ก) ใครจะเป็นผู้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็ว (ข) เมื่อใดที่จะได้รับการแจ้ง (ค) ความรับผิดชอบในการให้ข้อมูล: ใครเป็นผู้ให้ข้อมูล (ง) แจ้งอย่างไร และอธิบายอย่างไร
๕. การทำให้ผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกกล่าวหาตัดสินใจด้วยความสมัครใจและแจ้งถึงการตัดสินใจว่าจะใช้สิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่	(ก) วิธีการตรวจสอบว่าผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาที่มีความเข้าใจถึงสิทธิของตนในการเข้าถึงความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายโดยเร็วหรือไม่ (ข) วิธีการตอบสนองหากผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาขอคำแนะนำว่าจะใช้สิทธินั้นหรือไม่ (ค) ความสำคัญของการไม่ชักจูงผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่ให้ใช้สิทธิ และไม่ชักจูงให้แต่งตั้งผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ
๖. ให้การตัดสินใจของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาที่มีผลบังคับ	(ก) วิธีการติดต่อผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (ข) ความรับผิดชอบในการติดต่อผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายโดยไม่ชักช้า (ค) การแจ้งต่อผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาถึงการดำเนินการเพื่อให้การตัดสินใจมีผลบังคับ (ง) ผลกระทบของการตัดสินใจที่จะใช้สิทธิในการเข้าถึงโดยเร็วในการดำเนินการเกี่ยวกับมาตรการการสืบสวน (จ) ขั้นตอนที่ตามมา หากผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายไม่สามารถหรือไม่เต็มใจที่จะให้คำแนะนำและความช่วยเหลือ หรือหากมีความล่าช้าในการเข้าร่วมประชุมที่สถานีตำรวจ
๗. การอำนวยความสะดวกสำหรับการให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมาย	(ก) การให้ข้อมูลด้วยเหตุและผลสำหรับการจับกุมหรือกักขัง (ข) การให้ข้อมูลเพื่อการสืบสวนการกระทำผิดที่ถูกกล่าวหา (ค) การอำนวยความสะดวกในการให้คำปรึกษาอย่างเป็นความลับระหว่างผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาและผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย (ง) การอำนวยความสะดวกในการแสดงตนของผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายในการสอบปากคำของตำรวจ (จ) การตอบสนองที่เหมาะสมกับการเข้าร่วมของผู้ให้ความช่วยเหลือ

	ทางกฎหมายระหว่างการสอบปากคำของตำรวจ (ฉ) การตอบสนองที่เหมาะสมต่อการเป็นตัวแทนที่กระทำโดยหรือที่ ขัดแย้งกับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย
๘. บันทึกการดำเนินการและ การตัดสินใจที่ได้กระทำ	(ก) เหตุผลสำหรับข้อกำหนดให้ทำการบันทึก (ข) อะไรคือสิ่งที่จะต้องบันทึกและวิธีการบันทึก

ภาคผนวก ๓ เอกสารที่เป็นประโยชน์

United Nations Principles and Guidelines on Access to Legal Aid in Criminal Justice Systems, General Assembly resolution 67/187, annex.

Available from www.un.org/Docs/journal/asp/ws.asp?m=A/RES/67/187.

เด็ก

University of London, Birkbeck, Institute for Criminal Policy Research. *Assessing Young People in Police Custody: An Examination of the Operation of Triage Schemes*. London: Home Office, 2012.

Available from www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/116265/occ106.pdf.

Geraghty, T. F., and D. Geraghty. *Child-Friendly Legal Aid in Africa*. New York: United Nations Children's Fund and United Nations Office on Drugs and Crime, 2011.

Available from www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/Child_Friendly_Legal_Aid_in_Africa.UNICEF.UNDP.UNODC.en.pdf.

Australia, Victorian Law Reform Commission. *Supporting Young People in Police Interviews*. Melbourne: 2010.

Available from www.lawreform.vic.gov.au/projects/supporting-young-people.

กฎหมายความช่วยเหลือทางกฎหมาย

United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, England and Wales. Police and Criminal Evidence Act 1984.

Available from www.legislation.gov.uk/ukpga/1984/60/contents.

United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, England and Wales. Police and Criminal Evidence Act 1984, Code C: Revised—Code of Practice for the

Detention, Treatment and Questioning of Persons by Police Officers. Norwich: The Stationery Office, 2012.

Available from www.gov.uk/government/publications/pace-code-c-2012.

New Zealand: Bill of Rights Act 1990, s. 23, available at www.legislation.govt.nz/act/public/1990/0109/latest/DLM225525.html; Legal Services Act 2011, available at www.legislation.govt.nz/act/public/2011/0004/latest/whole.html#DLM3142816.

Sierra Leone: Legal Aid Act 2012, available at www.sierralii.org/sl/legislation/act/2012/6.

การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย

American Bar Association, *Directory of Law School Public Interest and Pro Bono Programs*, available at <http://apps.americanbar.org/legalservices/probono/lawschools/>.

M. Gramatikov and N. Hriptievschi, *Impact Assessment of the Moldovan Law on State Guaranteed Legal Aid (Soros Foundation—Moldova)*, available at [www.soros.md/files/publications/documents/LAA% 20Assessment_en_0.pdf](http://www.soros.md/files/publications/documents/LAA%20Assessment_en_0.pdf).

Open Society Foundations, *Improving Pretrial Justice: The Roles of Lawyers and Paralegals* (New York: Open Society Foundations, 2012), available at www.opensocietyfoundations.org/sites/default/files/improving-pretrial-justice-20120416.pdf.

UNODC, *Access to Legal Aid in Criminal Justice Systems in Africa: Survey Report* (New York: UNODC, 2011), available at www.unodc.org/pdf/criminal_justice/Survey_

Report_on_Access_to_Legal_Aid_in_Africa.pdf.

UNODC, *Handbook on Improving Access to Legal Aid in Africa* (New York: UNODC, 2011), available at www.unodc.org/pdf/criminal_justice/Handbook_on_improving_access_to_legal_aid_in_Africa.pdf.

UNDP, *Legal Aid Service Provision: A How-To Guide on Legal Aid Programming in Africa* (New York: UNDP, 2013).

Ed Cape, *Defending Suspects at Police Stations* (London: Legal Action Group, 2011).

มาตรฐานการปฏิบัติทางกฎหมาย

American Bar Association, *ABA Standards for Criminal Justice: Providing Defense Services* (Washington: ABA, 1992), available at www.americanbar.org/publications/criminal_justice_section_archive/crimjust_standards_defsvcs_toc.html.

Legal Aid Agency, *Public Defender Service: Code of Conduct* (London: Ministry of Justice), available at www.justice.gov.uk/downloads/legal-aid/pds-code-of-conduct.pdf.

National Legal Aid and Defender Association, *Performance Guidelines for Criminal Defense Representation* (Washington: NDLA 1995), available at www.nlada.org/Defender/Defender_Standards/Performance_Guidelines.

ผู้ช่วยทางกฎหมาย

American Bar Association, *Model Guidelines for the Utilization of Paralegal Services* (ABA, 2004), available at <http://apps.americanbar.org/legalservices/paralegals/downloads/modelguidelines.pdf>.

Legal Services Commission, *A Guide to Becoming an Accredited Police Station Representative* (London: Legal Services Commission, 2008), available at www.justice.gov.uk/downloads/legal-aid/crime-categories-of-law/policerepsinfo-june2008-v2.pdf.

OSJI, *Community-based Paralegals: A Practitioner's Guide* (New York: Open Society Foundations), available at www.opensocietyfoundations.org/sites/default/files/paralegal-guide-20101208.pdf.

Timap for Justice, *Paralegal Manual: a Practitioner's Guide to Providing Basic Justice Services in Sierra Leone* (2012), available at namati.wpengine.netdna-cdn.com/wp-content/uploads/2012/09/Final-Timap-Manual-June-2012.pdf.

Walter Leitner International Human Rights Clinic, Fordham Law School, *A Handbook for the Justice and Peace Commission: Best Practices of Community Legal Advice Programs, Program Assessment and Recommendations* (December 2008), available at www.cartercenter.org/resources/pdfs/peace/conflict-resolution/liberia/Leitner-handbook-justice-peace-commission.pdf.

The Legal Aid Forum—Rwanda, *The Paralegal Practice Manual: a Guide to Paralegal Roles and Techniques* (2009).

ตำรวจ

UNODC, *Handbook on police accountability, oversight and integrity* (New York: UNODC, 2011), www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/crimeprevention/PoliceAccountability_Oversight_and_Integrity_10-57991_Ebook.pdf.

Scottish letter of Rights, available at www.scotland.gov.uk/Topics/Justice/legal/criminalprocedure/letterofrights.

เหยื่อและพยาน

UNODC, *Guide for Policymakers on the Implementation of the United Nations Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power* (New York: UNODC, 1999).

UNODC, *Criminal Justice Assessment Toolkit: Cross-cutting Issues Victims and Witnesses* (New York: UNODC, 2006), available at www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/cjat_eng/3_Victims_Witnesses.pdf.

UNODC, *Handbook on Effective Police Responses to Violence Against Women* (New York: UNODC, 2010), available at www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/Violence_Against_Women_handbook.EN.pdf.

UNODC, *Training Curriculum on Effective Police Responses to Violence Against Women* (New York: UNODC, 2010), available at www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/newtrainingcurr.pdf.

UNODC/UNICEF, *Guidelines on Justice in Matters involving Child Victims and Witnesses of Crime: Model Law and Related Commentary* (New York: UNODC, 2009), available at www.unodc.org/pdf/criminal_justice/Guidelines_E.pdf.

ภาคผนวก ๔ รูปแบบหนังสือแสดงถึงสิทธิ

ที่แสดงอยู่ด้านล่างนี้เป็นรูปแบบหนังสือแสดงถึงสิทธิที่มีอยู่ในภาคผนวก ๑ ของแนวทาง ๒๐๑๒/๑๓ / อียู ของสภายุโรปและคณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรป ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๐๑๒ ว่าด้วยสิทธิต่อข้อมูล ในกระบวนการพิจารณาทางอาญา(ข้อมูลจาก <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:142:0001:0010:EN:PDF>) ตามแนวทางนี้ บุคคลที่ถูกจับกุมหรือถูกกักขังจะต้อง ได้รับหนังสือแสดงถึงสิทธิทันที และมีโอกาสที่จะอ่านและได้รับอนุญาตให้เก็บไว้ตลอดเวลาที่ถูกกักขังหรือถูกกักขัง (มาตรา ๔) นอกจากนี้ความรับผิดชอบที่จะให้ข้อมูลด้วยวาจาหรืออย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร แล้ว ยังมีความรับผิดชอบที่จะให้หนังสือแสดงถึงสิทธิต่อผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่ว่าพวกเขาจะถูก จับกุมหรือกักขังหรือไม่ (มาตรา ๓)

ท่านมีสิทธิเมื่อถูกจับกุมหรือกักขังดังต่อไปนี้:

ก. ความช่วยเหลือจากทนายความ / สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย

ท่านมีสิทธิที่จะพูดคุยกับทนายความผู้เป็นอิสระจากตำรวจอย่างเป็นความลับ สอบถามตำรวจผู้จะให้ ความช่วยเหลือท่าน หากท่านต้องการติดต่อกับทนายความ ในบางคดีอาจเป็นการให้ความช่วยเหลือที่ ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย สอบถามตำรวจสำหรับข้อมูลเพิ่มเติม

ข. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อกล่าวหา

ท่านมีสิทธิที่จะทราบว่า เหตุใดท่านจึงถูกจับกุมหรือกักขัง และอะไรคือความผิดที่ท่านถูกตั้งข้อสงสัยหรือข้อกล่าวหา

ค. ล่ามและการแปล

หากท่านไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาของตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอื่นๆ ท่านมีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากล่าม โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ล่ามอาจช่วยท่านในการพูดคุยกับทนายความ และจะรักษาเนื้อหาการสื่อสารเป็นความลับ อย่างน้อยท่านมีสิทธิที่จะแปลเอกสารจำเป็นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งคำสั่งใดๆ ของผู้พิพากษาที่อนุญาตให้จับกุมท่านหรือให้ท่านอยู่ในการควบคุม ตลอดจนค่าใช้จ่ายหรือค่าฟ้อง และการตัดสินใจใดๆ ในบางสถานการณ์ท่านอาจได้รับการแปลหรือการสรุปด้วยปากเปล่า

ง. สิทธิที่จะไม่ให้การใดๆ

ขณะได้รับการไต่สวนจากตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอื่นๆ ท่านไม่ต้องตอบเกี่ยวกับความผิดที่ถูกกล่าวหา ทนายความจะช่วยในการตัดสินใจในเรื่องนั้น

จ. การเข้าถึงเอกสาร

เมื่อท่านถูกจับกุมและกักขัง ท่าน (หรือทนายความ) มีสิทธิในการเข้าถึงเอกสารจำเป็นที่ต้องการเพื่อคัดค้านการจับกุมหรือกักขัง หากคดีของท่านไปถึงศาล ท่าน (หรือทนายความ) มีสิทธิที่จะเข้าถึงข้อมูลหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับท่าน

ฉ. การแจ้งต่อบุคคลอื่นเกี่ยวกับการถูกจับกุมหรือกักขัง / การแจ้งต่อสถานกงสุลหรือสถานทูต

เมื่อท่านถูกจับหรือกักขัง ท่านควรแจ้งกับตำรวจหากท่านต้องการให้บุคคลใดรับทราบถึงการถูกกักขังตัวของท่าน ตัวอย่างเช่น สมาชิกในครอบครัวหรือนายจ้าง ในบางคดีสิทธิที่จะแจ้งให้บุคคลอื่นรับทราบถึงการกักขังตัวอาจได้รับการจำกัดชั่วคราว ในกรณีเช่นนี้ตำรวจจะแจ้งให้ท่านทราบ

หากท่านเป็นชาวต่างชาติ แจ้งกับตำรวจหากท่านต้องการให้สถานกงสุลหรือสถานทูตรับทราบถึงการถูกกักขังตัวของท่าน โปรดแจ้งกับตำรวจหากท่านต้องการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของสถานกงสุลหรือสถานทูต

ข. ความช่วยเหลือทางการเงินแพทยด่วน

เมื่อท่านถูกจับกุมหรือกักขัง ท่านมีสิทธิต่อความช่วยเหลือทางการเงินแพทยด่วน กรุณาแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ หากท่านต้องการความช่วยเหลือดังกล่าว

ข. ระยะเวลาของถูกกักขังหรือกักขัง

หลังการจับกุม ท่านอาจถูกกักขังหรือกักขังเป็นระยะเวลาสูงสุด ... [กรอกจำนวนชั่วโมง / วัน] เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดังกล่าว ท่านจะต้องได้รับการปล่อยตัว หรือได้รับการตัดสินของผู้พิพากษาถึงการกักขังต่อไป สอบถามทนายความหรือผู้พิพากษาสำหรับข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่จะคัดค้านการจับกุม ตรวจสอบกักขัง หรือขอปล่อยตัวชั่วคราว

ภาคผนวก ๕

ตัวอย่างรายการตรวจสอบสำหรับผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย^๑

รายการตรวจสอบที่ ๑

สรุปข้อมูลที่ได้รับจากตำรวจก่อนการสอบปากคำผู้รับบริการ

๑. ความเป็นมาของคดีหรือ "การเล่าคดี" รวมถึงไม่ว่าและวิธีที่คดีได้รับการรายงานต่อตำรวจ หรือไม่ว่าและสาเหตุที่ตำรวจนำเข้าสู่การสืบสวน วิธีการที่ผู้รับบริการถูกจับกุม สิ่งที่เกิดขึ้นในขณะที่จับกุม และสิ่งที่เกิดขึ้นในคดีจนถึงปัจจุบัน
๒. การตรวจสอบที่กระทำในที่เกิดเหตุ (หากเกี่ยวข้อง) รวมถึงผู้ที่เข้าร่วม (ตัวอย่างเช่น การจับกุมและเจ้าหน้าที่อื่นๆ เจ้าหน้าที่ในที่ที่เกิดอาชญากรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านนิติเวช)
๓. การสื่อสารที่เกี่ยวข้องที่เกิดขึ้น (ตัวอย่างเช่น ระหว่างสมาชิกชุมชนและตำรวจ และระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ) สิ่งที่ถูกกล่าวถึงและวิธีการบันทึก และไม่ว่าผู้รับบริการได้กล่าวสิ่งใดกับตำรวจที่เกี่ยวข้องกับความผิดที่ถูกกล่าวหา หากเหมาะสม ผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายควรขอหรือฟังบันทึกที่ได้ทำได้
๔. ใครที่ได้รับการสอบปากคำเกี่ยวกับคดี และใครเป็นผู้ให้การ ทนายความควรขอคำให้การที่เกี่ยวข้อง หากเหมาะสม ควรมีการบันทึกอย่างละเอียดที่อธิบายเหตุการณ์และผู้คนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้ที่อาจเป็นผู้ต้องสงสัย

๕. สิ่งที่ค้นหา ตัวอย่างที่เก็บ และรูปถ่ายหรือบันทึกอื่นๆ ที่ทำได้ หมายรวมถึงการขอเพื่อดูสิ่งที่ได้จากการกระทำดังกล่าว และถามถึงการค้นหาหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่คล้ายกันซึ่งได้มีการวางแผนไว้
๖. หลักฐานหรือวัตถุที่เกี่ยวข้องที่ตำรวจมีอยู่ในความครอบครอง (ตัวอย่างเช่น อาวุธ เอกสาร เสื้อผ้า บันทึกกล้องวงจรปิด) หากเหมาะสม หมายรวมถึงการขอดูรายการดังกล่าว
๗. การตรวจสอบทางนิติวิทยาศาสตร์หรือการทดสอบที่ได้ดำเนินการ และผลการตรวจสอบหรือการทดสอบดังกล่าว สิ่งที่วางแผนเพื่อการตรวจสอบหรือการทดสอบทางนิติวิทยาศาสตร์
๘. สิ่งที่วางแผนไว้เพื่อการตรวจสอบอื่นๆ การสอบปากคำพยาน การทดสอบทางนิติวิทยาศาสตร์หรือการดำเนินการสืบสวน
๙. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับบริการที่เจ้าหน้าที่มี รวมถึงความเปราะบางใดๆ การกระทำครั้งก่อน หรือการประทุพผิตในรูปแบบใดๆ ครั้งก่อน
๑๐. ไม่ว่าตำรวจจะมีเจตนาสอบปากคำผู้รับบริการหรือไม่ หากเป็นเช่นนั้น อะไรคือประเด็นสำคัญที่เจตนาจะปิดบังในการสอบปากคำ
๑๑. ไม่ว่าตำรวจจะสร้างมุมมองอะไรหรือไม่ ไม่ว่าคดีอาจมีความเหมาะสมที่จะนำออกจากการดำเนินคดีหรือไม่
๑๒. ไม่ว่าตำรวจจะมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องใดๆ ที่ไม่ได้เปิดเผยต่อผู้ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย และหากเป็นเช่นนั้น เหตุใดจึงไม่ได้เปิดเผย

^a The checklist is adapted from a checklist developed for lawyers in England and Wales (see Ed Cape, *Defending Suspects at Police Stations: Practitioner's Guide to Advice and Representation*, 6th ed. (London, Legal Action Group, 2011)).

รายการตรวจสอบที่ ๒

โครงสร้างการให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับผู้รับบริการ

๑. อธิบายว่าท่านเป็นใคร สถานภาพของท่าน ข้อเท็จจริงว่าไม่มีค่าใช้จ่ายสำหรับคำแนะนำและความช่วยเหลือทางกฎหมาย (หากเหมาะสม) และวิธีการให้คำปรึกษา
๒. ค้นหาความวิตกกังวลที่ส่งผลโดยตรง หรือความต้องการเฉพาะ ตัวอย่างเช่น ยา อาหาร สิ่งที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ความเปราะบาง และการดำเนินการที่เหมาะสม

๓. ทหารายละเอียดพื้นหลังของผู้รับบริการ สิ่งนี้อาจช่วยให้ผู้รับบริการสงบสติอารมณ์และมีความเชื่อมั่นในตัวท่านยิ่งขึ้น และทำให้ท่านสามารถประเมินผู้รับบริการ แต่อาจเหมาะสมยิ่งกว่าหากกระทำเช่นนี้ในการเข้าพบเพื่อสอบถาม โดยเฉพาะหากเป็นผู้รับบริการที่รู้จักกันอยู่แล้ว
๔. แจ้งกับผู้รับบริการถึงข้อมูลที่ท่านได้รับจากตำรวจ ให้เค้าร่างการดำเนินคดีที่จะต้องพิสูจน์ (หากเหมาะสม) และ (ตามความเหมาะสม) ให้ข้อบ่งชี้เริ่มต้นของจุดแข็งที่ชัดเจนของคดีตำรวจ
๕. ให้ผู้รับบริการคำนึงถึงสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสถานการณ์ของการจับกุม และไม่ว่าผู้รับบริการจะได้กล่าวสิ่งใดที่เกี่ยวข้องต่อตำรวจหรือไม่
๖. ให้คำแนะนำถึงสถานภาพทางกฎหมายของผู้รับบริการ
๗. ให้คำแนะนำไม่ว่าผู้รับบริการควรจะตอบคำถามในการให้ปากคำกับตำรวจหรือไม่
๘. ให้คำแนะนำ (ตามความเหมาะสม) ในการค้นหา ตัวอย่าง ขั้นตอนการระบุ หรือการดำเนินการสืบสวนอื่นๆ
๙. สรุปลกับผู้รับบริการถึงวิธีการสอบปากคำกับตำรวจ และบทบาทของท่านระหว่างการสอบปากคำ
๑๐. เตรียมผู้รับบริการสำหรับการสอบปากคำกับตำรวจ

Empowered lives.
Resilient nations.

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
Law Reform Commission of Thailand

โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP)
อาคารสหประชาชาติชั้น ๑๒ ถนนราชดำเนินนอก
แขวงบางขุนพรหม เขตพระนคร
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐
โทร : +๖๖ ๒ ๓๐๔ ๙๑๐๐
โทรสาร : +๖๖ ๒ ๒๘๐ ๐๕๕๖
อีเมล : registry.th@undp.org
เว็บไซต์ : www.undp.or.th

สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
เลขที่ ๙๙ หมู่ ๔ อาคารซอฟต์แวร์ ปาร์ค
ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลคลองเกลือ
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐
โทร : +๖๖ ๒ ๕๐๒ ๖๐๐๐ ต่อ ๘๓๘๑
โทรสาร : +๖๖ ๒ ๕๐๒ ๖๐๐๐ ต่อ ๘๒๗๔
อีเมล : info@lrct.go.th
เว็บไซต์ : www.lrct.go.th